

Torsdagen den 7e november 2024

Aslan Akbas (S)

9.00 och jag tänkte att vi sätter igång. Jag vill börja med att säga god morgon. Hörs det bättre nu? Hörs det inte bra? Okej. Jag tror de kommer behöva justera ljudnivån något men jag ska försöka prata lite högre så att det hörs. Jag vill börja med att välkomna er alla till dagens budgetdag. Jag hälsar välkomna alla som följer oss via webb-tv och närradio. Och alla åhörare uppe på läktaren. Följ dagens budgetdebatt, som kommer att vara en lång budgetdag. Jag hoppas att vi alla i den här församlingen har det bra. debatter och bra tonläge under debatten när man framför sitt anförande och hoppas på att det blir en bra dag. Det kommer bli lång men det blir. Vi kör! Och med det sagt så förklarar jag årets budgetdag öppnat. Ärende nummer ett, bestämmande av tid för justering. Förslag på dag för justering är torsdagen den 14 november 2024 klockan 11.00. Kan justeringstiden godkännas?

Ja.

2. Förslag till budget 2025 och flerårsplaner 2026-2027

Aslan Akbas (S)

Och då är vi på ärende nummer två. Och det är förslag till budget 2025 och flerårsplaner 2026-2027. Förslag till föredragningsbehandling av budgeten för 2025 i kommunfullmäktige den 7 november 2024. Fullmäktiges presidium lägger fram följande förslag till föredragningsordning för årets budgetdebatt. Debatten kommer att sändas via webb-tv och i närradio. Innan vi börjar sammanträdet vill presidiet ge några praktiska anvisningar. Vi föreslår att fullmäktige försöker uppnå målet att genomföra debatten under en dag och inrikta sig på att avsluta överläggningen senast klockan 21.45. Lunch serveras under. torsdagen mellan klockan 11.00 och 15.00. Vi gör inget avbrott i förhandlingarna för lunch. Det kommer också att finnas något att äta under eftermiddagen. Byte av ledamot, tjänstgörande, ersättare får ej ske under pågående överläggning. Det vill säga, byte medges endast när vi påbörjar ett nytt debattområde. Presidiet vill göra er uppmärksamma på att det inte är tillåtet för ledamöter och tjänstgörande ersättare att lämna byggnaden.

Har ni lämnat byggnaden har ni också lämnat sammanträdet och kan inte tjänstgöra resten av sammanträdet. Budgetdebatten föreslås ske under konstruerad form och kommer att ske under de debattområden som anges nedan. Under det sista debattområdet kommer statsrevisionen att ingå. Frågor som demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter ska ingå som aspekter inom samtliga ämnesområden. Områden som har följande rubriker med angivna cirkatider. Det är gruppleddarbatt mellan klockan 9 och 11. Sociala frågor, äldreomsorg, funktionshinderfrågor. 11.00-13.00. Förskola, skola och gymnasieskola 13.00-15.00. Miljö, klimat 15.00-16.15. Stadsbyggnad och stadsmiljö 16.15-18.00. Kultur, idrott och förening 18-19.15. Arbetsmarknad och vuxenutbildning, personal och näringsliv 19.15-21.00. Revision 21.00-21.15 och beslut 21.15-21.45.

Gruppleddarbatten är det inledande debattområdet. Det är enbart gruppleddaren som talar under detta område. Under gruppleddarbatten redovisas partiernas yrkanden. Vid gruppleddarbatten föreslås att de inledande anförandena begränsas till högst fem minuter. Anförandet herefter är begränsat till två

Kommunfullmäktige

minuter. Varje gruppleddare har rätt till ett replikskifte med två repliker.

Varje replikskifte är begränsat till två repliker per ledamot. Innan vi går tillbaka till ordinarie talarlista. Repliktiden är 1 minut. En möjlighet till ytterligare replik finns om man blivit omnämnd. Det vill säga när en talare i sitt inlägg riktar sig direkt mot dig. Replikskiften medges inte förrän alla partier haft tillfälle att framföra sina åsikter. Efter gruppleddardebatten gav vi igenom de olika partiernas budgetförslag med flerårsplaner. Vi följer då den nyss redovisade indelningen i debattområden. Första anförande i debatterna, föränmälda talare. Under samtliga debattområden är begränsningen till högst 3 minuter.

För andra inlägget gäller 2 minuter. Varje debattområde inleds av en föränmäld talare från respektive parti. Replikskiften medges inte förrän alla partier har haft tillfälle att framföra sina åsikter. Varje ledamot har rätt till ett replikskifte med två repliker. Varje replikskifte är begränsat till två repliker per ledamot innan vi går tillbaka till ordinarie talarlista. Repliktiden är en minut. En möjlighet till ytterligare replik finns om man blivit omnämnd, dvs. när en talare i sitt inlägg riktar sig mot dig. Presidiet förutsätter att talarna har korta och koncisa anföranden. Det finns inga inskränkningar i antalet anföranden. Replikerna är enligt vad som nyss anförts begränsade. För budgetärendet gäller i övrigt följande. Presidiet kommer att ställa partiernas budgetförslag för 2025 med taxor och avgifter inklusive flerårsplaner för 2026 och 2027 mot varandra som helheter. Med de mål, riktlinjer, uppdrag och ekonomiska ramar som anges inom de olika verksamhetsområdena inkluderas samtliga bilagor och de särskilda beslutsförslagen avseende ersättningar enligt LOV, högsta tillåtna låne och borgensvolym, Göteborgs stadshus AB, exploateringsnämndens bemyndigande vid köp och försäljning av fastigheter, kommunstyrelsens befogenheter, utdelning från Göteborgs Stadshus AB, internränta och index för ekonomiska ramar.

Reglering av överskott och underskott för specificerade ekonomiska ramar för Stadsbyggnadsnämnden och Överförmyndarnämnden. Ekonomisk ram avseende kostnader för digital utveckling och förvaltning. Fastställande av värdet för personalförmåner. Fastställande av fördelning för arbetstidsinnovationer. Resursfördelningsmodell för socialnämnderna. Revidering av riktlinjer för beslutsnivåer för att äga eller hyra kommunala verksamhetslokaler. Stadsbyggnadsnämndens taxa och befogenheter. Framställningar från nämnder och styrelser. Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning och skattesats för 2025. Slutligen behandlas presidiet Förslag till budget och flerårsplaner för stadsrevisionen. Godkänns denna föredragningsordning?

Ja.

Då börjar vi med gruppleddardebatten, som är föränmäld. Vi börjar med Jonas Attenius (S). Därefter är Axel Josefson (M). Varsågod, Jonas.

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande, fullmäktigeledamöter, åhörare och göteborgare. Ja vår stad kan nu äntligen börja resa sig ur krisen. Efter att ha slungats in i en artificiell välfärds-kris, framtvängd av högerregeringens felprioriteringar och ständiga snedsteg, så börjar saker och ting åter normalisera sig. Krisreserverna. En stark bolagssektor och rätt besparingar har beskyddat staden och motverkat de värsta effekterna. Men vi står inte utan problem. Konjunkturen är svag, vilket också förvärras av regeringens avsaknad av arbetsmarknads och industripolitik. Statens reträtt från sitt välfärdsåtagande ökar kostnadsbördan på de kommunala skattebetalarna. Det blir dessutom fler som blir äldre och färre som föds. Men framför allt så är välfärden långt ifrån färdigbyggd. Och ibland kan det låta så från

Kommunfullmäktige

vissa, som att man bara ska lappa och laga, flytta på lite ramar eller kanske justera i lite tabeller. Det resonemanget förutsätter att man genuint och helhjärtat tror att kvaliteten är perfekt idag, att potentialen är förverkligad.

att bemanningen i rimliga arbetsmiljön är god och för den delen att medborgarna är ganska nöjda. Men så där är det ju inte. Göteborgarna har rätt när de kräver att hela välfärden ska förbättras. Oavsett sektor. Oavsett stadsdel. Oavsett vilken klass man tillhör eller vilken utbildning ens föräldrar har. Det rödgröna budgetförslaget tar sitt avstamp i just detta. Vi sätter välfärden först. Vi bygger ihop Göteborg, vi bekämpar segregationen och vi ska nå klimatmålen. Vi lägger reformutrymmet på rätt saker. Istället för att slösa pengarna på skattesänkningar för de rikaste, eller för den delen i det här fallet, så minimala skattesänkningar att ingen ens märker av dem. Så lägger vi pengarna där de behövs. Mer än halva vårt reformutrymme går direkt till utbildning, till lärare och elevassistenter som upprätthåller våra skolor, till förskollärarna och barnskötarna och till alla dem som jobbar för barnen och de unga. Och vi gör det där utan att förtränga och förneka allt annat. Det rödgröna styret. Vi behovsprövar.

Vi värderar. Vi prioriterar och vi finansierar. Slutsatsen och den färdiga produkten visar att det går att leverera på de löften som vi har avgett. Vi gör lönesatsningar för äldreomsorgens personal, tryggar funktionsstödsverksamheten och glömmer aldrig, aldrig, att det är socialtjänstens socialsekreterare. som är den första linjen i kampen mot gängkriminalitetens nyrekrytering. Fler kameror och tryggare gångtunnlar. En grönare stad där träd planteras och mer natur skyddas. Snabbare stadsutveckling i Gullbergsvass och Södra Änggården. Starkare insatser för näringslivet. Och inte minst en kraftsamling för integration. och bättre språkkunskaper hos våra barn. Allt detta samtidigt som vi sänker utdelningen till mer hållbara nivåer, fortsätter att investera i stadens framtid och inte minst omfördela resurser från byråkrati och administration till välfärdens utförarled. Anställningsprövningen ligger kvar. Riktade besparingar på. marknadsföring och interna processer. Det kommer att göras överallt i alla förvaltningar under året 2025.

Ordförande, vi reser oss sakta ur krisen. Men när vi ska bygga upp och bygga bättre, då måste vi hela tiden göra det med samma riktmärke. Och det riktmärket är att sätta välfärden först. Med det vill jag också yrka bifall till Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets förslag till budget för 2025 i sin helhet.

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas Attenius! Då lämnar jag ordet till Axel Josefson (M). Därefter Daniel Bernmar (V). Varsågod Axel!

Axel Josefsson (M)

Tack fru ordförande, fullmäktige, göteborgare! Göteborg, det är en fantastisk stad. Här finns världsledande företag som ligger i framkant av den tekniska utvecklingen. Här görs de största privata investeringarna i forskning och utveckling för hela Sverige. Här elektrifieras bilar, lastbilar, bussar, cyklar och flygplan. Här finns ett sjudande kulturliv, några av Sveriges bästa restauranger och ett föreningsliv för både bredd och elit. Här finns havet, skärgården och vandringslederna. Framför allt finns göteborgarna här. Vi har med andra ord alla förutsättningar att vara Sveriges bästa stad. Skolverkets rekommendationer och rikssnittet innebär för barnen ökad otrygghet och sämre möjligheter att komma förberedda till grundskolan. Värst drabbar barn till föräldrar som lever i någon

Kommunfullmäktige

form av utanförskap. Grundskolan i Göteborg har de sämsta skolresultaten av alla storstäder. Varje år lämnar över 1 000. Göteborgs ungdomar utan gymnasiebehörighet. Det är tusen stukade självförtroenden och krossade framtidsdrömmar varje år.

Otryggheten i Göteborg är för hög. Skjutningar och sprängningar fortsätter att drabba oskyldiga göteborgare. Motorn till gängkriminaliteten, drogerna, får föröda fritt. Stadens effektivitet är för låg. Inom princip alla områden där göteborgarna behöver komma i kontakt med staden erbjuds framför allt väntan. Det spelar ingen roll om behovet gäller familjerådgivning, serveringsinstånd eller bygglov. Allt går långsamt, inte sällan långsammast i Sverige. Trots alla dessa brister betalar göteborgarna mer i skatt än genomsnittssvenskar. Alla dessa problem. har tre saker gemensamt. Det är resultatet av dålig vänsterpolitik. Det går att lösa med bra politik. Det ignoreras fullständigt i vänsterstyrets budgetförslag. Vi, Demokraterna, Liberalerna och Kristdemokraterna, tar i vårt budgetförslag utgångspunkt i verkliga problem som vanliga göteborgare möter i sin vardag. Vi prioriterar sådant som är kommunens uppgift, och vi väljer bort sådant som andra gör bättre och som kommunen i vissa fall inte får göra.

Framför allt prioriterar vi barn, unga och äldre. Vi lägger 70 miljoner mer än vänsterstyret på förskolan. Vi lägger 76 miljoner mer på grundskolan och lika mycket som vänsterstyret på äldreomsorgen. Genom effektiviseringar, ett bättre lokalutnyttjande och en öppenhet för privata och idéburna alternativ har vi i praktiken mer pengar också till äldreomsorgen än vänsterstyret. Samtidigt effektiviserar vi andra kommunala verksamheter. Det finns inget självändamål att en verksamhet ska kosta en massa pengar bara för att den är kommunal. Vi slopar också ett antal ideologiskt motiverade vänsterprojekt till en kostnad på cirka 300 miljoner. Vi som kommunpolitiker har ett stort ansvar att förvalta göteborgarnas skattepengar på ett bra sätt. Varje förslösad skattekrona är en stöld av göteborgarna. Sammantaget gör detta att vi både kan satsa på barn, unga och äldre. Och sänka skatten för hårt arbetande göteborgare. I detta sammanhang är det viktigt att poängtera att vi använder samma ekonomiska ramar som vänsterstyret.

Att kunna sänka skatten är viktigt, för göteborgarna har lidit hårt av inflation, stigande boendekostnader och matpriser. Det är också mer än rimligt att göteborgarna får ta del av det överskott som kommunen nu gör. För oss moderater är detta första steget för att få en mer konkurrensmässig skattenivå så att barnfamiljer i större utsträckning väljer att bo kvar i staden. Kommunala överskott ska också synas i göteborgarnas plånböcker. Mot detta står vänsterstyrets budget, som ger lite åt alla och som framför allt drivs av ideologi än att försöka lösa göteborgarnas problem. Jag yrkar bifall till yrkandet från M, D, L och KD.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack så mycket Axel! Då lämnar jag ordet till Daniel Bernmar (V). Därefter Jörgen Fogelklou (SD). Varsågod Daniel!

Daniel Bernmar (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Sedan det rödgröna styret tillträdde har vårt främsta fokus varit att skydda göteborgarna från den ekonomiska krisen och från regeringens politik. Samtidigt som vi fortsätter bygga ut välfärden, bryta segregationen och ta ansvar för miljö och klimatet. Det innebär svåra prioriteringar, särskilt med en blåbrun regering som har motarbetat oss. Flera viktiga reformer

Kommunfullmäktige

har inte kunnat genomföras. Vi hade velat göra mer, men vi gör vad vi kan.

Det är också vad som präglar årets budget, precis som förra året. Vi lägger ut . alla resurser vi har så att de finns till där för göteborgarna, så att de kan få den välfärd som de förtjänar. Ett viktigt steg är att vi lägger ut en halv miljard till skola, vård och omsorg. Under det senaste året har splittringen i samhället ökat. Det märks i Göteborg och i det gemensamma samtalet. Det finns krafter som försöker ställa grupper mot varandra genom att peka ut vissa som problem och andra som lösning. Det undergräver tilliten i samhället och tilltron till demokratin.

Det rödgröna styret kommer att göra tvärtom. Vi kommer att stå upp för alla göteborgare. Mänskliga rättigheter är inte en förhandlingsfråga i det här styret. Vi kommer inte offra några göteborgare för att göra politiska poänger. Jämställdheten ska ta tydliga kliv framåt. Vi ska få mer jämställda löner i kommunen. Arbetet mot våld i nära relationer ska stärkas. Normkritiskt och normmedvetet arbetssätt ska utvecklas, inte avvecklas. Vi kommer inte ställa göteborgare mot göteborgare, oavsett var du kommer ifrån. Arbetet mot rasism har stärkts till historiskt höga nivåer och kommer fortsätta utvecklas under året som kommer. Jämlikheten har tagit allvarliga steg i fel riktning. Krisen och regeringen har fortsatt elda på klyftorna. Skattesänkningar för rika, mindre resurser till kommuner och regioner som driver jämlikhetsarbetet. Fler fattiga när socialförsäkringarna urholkas. Vi ser att matfattigdomen ökar. Den absoluta fattigdomen ökar. Den relativa fattigdomen ökar. Allt detta samtidigt som kostnadskrisen raderat ut ett decennium av löneökningar.

Hyrorna skjuter i höjden. Göteborgarna vill jag säga. Vi ser. Vi förstår. Vi lever i er verklighet. Vi kommer göra allt vi kan. för att göra er vardag bättre och billigare. Vi kommer inte bara fokusera på välfärden, utan göra allt vi kan för att underlätta för er. Vi vill göra ert liv lättare och er plånbok lite tyngre. Vi satsar på fritidsbanker för att du ska ha råd till en meningsfull fritid. Vi höjer försörjningsstödet för de allra extra utsatta. Vi sänker trösklarna för den som behöver stöd med missbruk eller andra sociala problem. Vi finns till för er. Vi ska bygga Göteborg starkare, mer jämlikt. Därför är vi övertygade om att i vårt Göteborg kan vi bara bygga det tillsammans. Bifall den rödgröna budgeten!

Aslan Akbas (S)

Tack Daniel! Då lämnar jag ordet till Jörgen Fogelklou (SD). Därefter Martin Wannholt (D). Varsågod Jörgen!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet, herr ordförande, fullmäktige, åhörare, alla Sverigevänner. Vi sverigedemokrater gör som vanligt. Vi sätter tryggheten och välfärden först. Vi har alltsedan 2014 förespråkat, budgeterat och verkat för en stark svensk välfärdspolitik. Men vi har också betonat att skattekollektivets resurser är begränsade. Det måste med andra ord finnas. En balans mellan skatteuttag och kommunal verksamhet. Med vårt budgetförslag för 2025 stärker vi kommunens kärnverksamheter samtidigt som vi sätter stopp för det kommunala slöseriet. Vi som kommun måste återgå till att prioritera våra kärnuppdrag, inte lägga miljontals kronor på ideologiska utsvävningar. Det kanske också är i plikt känslan som uppfattningen om samhället såsom det gemensamma hemmet starkast och bäst kommer fram. Sin egen rätt och sin egen andel är den enskilde sällan sen att hävda. Men i omtanke om andra är hon icke lika snar. Det goda hemmet känner icke till några privilegierade eller tillbakasatta, inga kelgrisar och inga styvbarn. Där ser icke den ene ner på den andre.

Det försöker ingen skaffa sig fördel på andres bekostnad. Den starke trycker icke ner och plundrar den svage. I det goda hemmet råder likhet, omtanke, samarbete, hjälpsamhet.” Vi sverigedemokrater är varken ett skattehöjarparti eller skattesänkarparti. Vi är av den enkla åsikten att vi ska ta ut exakt den skatt som krävs för att säkra kommunens kärnverksamheter, att vi erbjuder den välfärd människor i Göteborg är så förtjänta av. Med vår budget skulle det innebära att invånarna får behålla lite mer av sina egna pengar. När välfärden och kommunens kärnverksamheter är finansierade finns det nämligen pengar över. Det rödgröna styret tar nämligen ut för mycket i skatt. Vi justerar dessa siffror och sänker skatten med 25 öre i år, med förhoppning om att kunna sänka den ytterligare 2026 och 2027, om ekonomin ser likadan ut. Samtidigt satsar vi mest av alla partier i våra budgetar på förskolan, på grundskolan, på utbildningsnämnden och på äldreomsorgsnämnden. Vi prioriterar om så att både funktionsstödsnämnden och arbetsmarknaden för vuxenutbildning kan lägga alla sina resurser på just kärnverksamheten.

Stark välfärd innebär att kunna möta de grundläggande behov och frågor som människor ställer sig varje dag. Får jag den vård jag behöver? Kan min mamma få en trygg plats på ett äldreboende? Får mina barn studera i skolan? Kommer ens polisen om något skulle hända? Dessa frågor är kärnan i vårt samhälle. Om vi inte kan svara upp mot dem har vi tappat något grundläggande. Tyvärr är det här vi står i dag, i en stad där samhällskontraktet sviktar alltmer. Göteborg, vår plats på jorden, förtjänar bättre. Men hur gör vi det här då? Jo, vi vågar prioritera. Vi vågar säga vad vi ser och upptäcker och vi gör annorlunda. Vi vågar säga att kejsaren är naken. Vi måste nu börja ställa krav och möta upp förväntningar. Vi måste blåsa kunskap och kraft i elever, lärare och rektorer. Vi måste se över de verktyg vi redan har, men börja använda dem rätt. Vi måste ta bildning och disciplin tillbaka in i klassrummet. Vi måste ställa upp på dem som en gång byggde staden och landet starkt, de som behöver vår välfärd mest.

Det är endast så vi kan bygga en stad från grunden och upp igen, utifrån självförtroende och egenansvar, en plats där man först gör sin plikt och sedan kräver sin rätt. Vissa kanske tycker att vi är alldeles för raka eller att tydlighet är tråkigt. Men det handlar om respekt, respekt för de människor som valt oss att leda dem. Jag är övertygad om att en dag kommer vi sitta ned tillsammans och finna gemensamma lösningar. För vi i Göteborg har tyvärr inte råd att vänta längre. Göteborg förtjänar trygghet och skönhet i hur vi bygger vår stad. Det är vårt ansvar att återupprätta den trygghet och skapa framtidstro för göteborgarna. Med det vill jag yrka bifall till Sverigedemokraternas yrkande om budget för 2025 samt flerårsplaner 2026 och 2027.

Aslan Akbas (S)

Tack Jörgen! Då lämnar jag ordet till Martin Wannholt (D). Därefter Karin Pleijel (MP).

Martin Wannholt (D)

Tack herr ordförande och kära ledamöter i denna härliga sal. Jag vill börja med att yrka bifall till budgetförslaget från Moderaterna, Demokraterna, Liberalerna och Kristdemokraterna. Det är nämligen en budget som tar tag i de verkliga problemen som vi har i vår stad och som ser möjligheterna för vår stad. Vår budget är en budget för den lokala demokratin, där politiker lyssnar på medborgarna, inte en budget där politiker kör över medborgare utifrån sina eventuella politiska böjelser. Vi har en budget där skolan prioriteras, både i det korta och långa perspektivet. Det är stora ekonomiska förstärkningar i ramarna framöver, åren, som går rakt ut i skolorna in i klassrummen. Inte en ad hoc skolbudget som varje år får se till eventuella tillskott utifrån vilka skatteintäkter som

Kommunfullmäktige

kommer in och som det har slagits och haft bråk och slagits om i det rödgröna styret. Så kan man inte budgetera en skolbudget. Vi har en budget som innebär fler utbildade förskollärare. Både för barnens utveckling, men också för att vi kan erbjuda mindre barngrupper.

Vi har inte en budget som tycker det är lite gulligt, för att lyssna på det, att treåringar får lära våra förskollärare svenska. Det är inte gulligt. Vår budget är en rättvis budget som behandlar folk lika. Den tillåter inte en högljudd arabvänster att ta över kommunal mark som vid Vasaplatsen. Det skulle aldrig ha tillåtits om det varit någon annan protestgrupp att överta kommunal mark under så lång tid på det här sättet. Det hade aldrig hänt om det inte varit vänstern. Vår budget är en budget för utbildning och bildning. Vi har inte en budget som vänsterstyret tidigare haft, där man har stöttat mer eller mindre religiös indoktrinering av barn. Det har vi sett i den rödgröna budgeten tidigare. I vår budget sitter inte staten och kapitalet tillsammans, där vidlyftiga miljardärer kan få kommunala subventionerade lån, som i Karlastaden. Vi lägger förslag på att bygga det som göteborgarna efterfrågar, fler studentbostäder, fler småhus med mera. Inte tvinga fram . en nyproduktion i allmännyttan som kommer innebära kraftigt höjda hyror och ökade risker i hela den kommunala välfärden och budgeten.

Ni kommer få backa flera gånger om på detta. Det här är en budget mot kommunalt slöseri. Vi har sett det när det gäller Sägatan. Vi har sett försöken i Eriksberg där man, bara för att man kan, ska ta bort parkeringar, skövla lite träd. och föra fram en cykelbana där den inte behövs. Vi är för cykelbanor där de behövs, men inte som ett medel att bara bråka med medborgarna. Vår budget är för en snabb och kraftfull kollektivtrafik. Vi vill ha fler bussfiler. Vi vill att våra elbussar ska komma fram, att människor ska kunna komma till jobbet. Med detta har de rödgröna nu motsatt sig så mycket. Vi ska inte ha några nya tunnelrör i Gnistängstunga. Vi ska dra ner hastigheten och ha boulevard i snabbtransportsektorn vid Oskarsleden och vid Dag Hammarskjöldsled. Hur ska människor som åker buss komma till jobbet i er budget? Det går inte. Framför allt så är vår budget en budget för ökad trygghet för alla göteborgare. Det gäller våra barn, ungdomar och äldre. Och det gäller alldeles speciellt vår judiska minoritet i Göteborg.

Jag vill avslutningsvis vända mig direkt till det rödgröna styrets ordförande Jonas Attenius. Hur kan en kommunal budget som satsar mest av alla och dessutom långsiktigt för våra barn och unga av dig i media kallas för en bluff och hittepåbudget? Hur är det möjligt att du, som kommunstyrelsens ordförande, förnedrar dig själv till en så låg nivå av kommentarer? Snälla, sluta med det!

Avslutningsvis yrkar jag än en gång bifall till budgetförslaget från Moderaterna, Demokraterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Martin! Jag vill bara påpeka att det här är gruppledartiden att framföra sin egen budget. Debatten kommer senare. Då lämnar vi ordet till Karin Pleijel (MP) därefter Axel Darvik (L). Varsågod Karin!

Karin Pleijel (MP)

Vi ska göra en tidsresa. Året är 2030. För fem år sedan hände det plötsligt. Det var när statens regering sa nej till 13 av 14 vindkraftsparker. Det var när Valentias gator fylldes av en dödsflod där över 200 vuxna barn och bebisar miste livet i vattenmassorna. Och det var när statistiken visade att världen är på väg åt helt fel håll. Det var då kommunpolitikerna vaknade till i alla läger. Det här håller inte längre. Vi behöver jobba tillsammans. Vi behöver tänka nytt. Med viss ansträngning hittade vi

områden för sol och vindkraft som alla kunde acceptera. Genom smart upphandling lyckades vi tillsammans med andra städer öka takten i omställningen. Inga fler grönområden exploaterades, utan sparades klokt som skydd mot skyfall och värmeböljor. Genom att skickligt ta hand om befintliga byggnader och bygga mer med återbrukat material så sparade staden pengar. Pengar som kunde användas till att hålla nere hyrorna för lokaler till välfärd och kultur. Samarbetet inom politiken gav ringar på vattnet och snart slogs företag och föreningar om att få vara delaktiga och ligga främst i klimatomställningen.

De förhoppningar som EU-kommissionen haft när Göteborg i oktober 2024 fick en mission label, de infriades. Och med hjälp av finansiering från EU blev det möjligt för Göteborgs näringsliv att tillsammans med staden utveckla nya lösningar ut ur fossilberoendet. Göteborg, som under flera år varit känd för den aggressiva tonen i debatten, fick 2028 SKRs demokratipris för att ha lyckats ena staden kring klimat och naturkrisen och sätta människorna i centrum. Med vår S-V-MP-budget tar vi rödgröna ett viktigt steg för att nå det jag nämnt ovan, nå våra mål till 2030. Men nu är det 2024. USA har än en gång valt en klimatförnekarpresident som lovat att borra efter mer olja och förstöra vår framtid. Sveriges regering för också en politik som leder till utsläppsökningar och de drar undan mattan för omställningen i svenskt näringsliv. MDL-KDs budget visar inget av det som behövs för att nå visionen 2030. Ni minskar resurserna för att vi ska kunna nå miljö och klimatmålen. Ni både sänker ambitionerna och förstör för svenska företag. Jag blir mörkrädd.

Ni ignorerar också era egna väljare. 80 % av Ms väljare är oroliga för jordens klimat enligt SOM-undersökningen 2023. Ja, men de är oroliga med all rätt. Klimatfrågan är en överlevnadsfråga. Fler regioner kommer bli obeboeliga. Grekland, Portugal och Turkiet ser redan tecken på ökenspridning. Jag valde FN:s mål 1 idag, Ingen fattigdom, för att tydligt illustrera vad som står på spel när vi förstör naturens förmåga att försörja oss med mat och allt som är grunden för vår ekonomi. Men det är inte bara en överlevnadsfråga. Det är också en rättvisefråga. Vi skapar en enorm orättvisa till de som är barn och unga idag. Sen är det också en ekonomisk fråga. Nya beräkningar från Harvard visar att en grads höjning leder till BNP-minskning på 12 %. Och än värre blir det med flera grader, förstås. Och dessutom, genom att ligga. Först nu blir vi vinnare. Så fungerar det när man vill stärka konkurrenskraften och skapa nya gröna jobb och framtidshopp. Att hamna i bakvattnet försvårar möjligheterna för ett gott liv.

Det rödgröna styret har tagit miljö och klimathotet på allvar. Vi har vänt riktning, ökat tempo, för att skapa en grön och trivsamt stad. Senast i går läste jag två exempel på att det bär frukt. Härlanda kärnskola har vunnit årets klimatpris av Sveriges offentliga måltider. Göteborg har utsetts till årets trädstad. Sju år i rad toppade Göteborg utnämningen som världens mest hållbara destination. I år gick Helsingfors om oss. Unitelut Elsinki. Grattis Helsingfors och bifall till budgetförslaget från S, V och MP.

Aslan Akbas (S)

Tack. Karin? Ordningsfråga. Ja.

Okänd

Tack ordförande och ni som lyssnar och kommunfullmäktige. Vi har knappt kommit in, inte ens kommit in en timme i. i det här långa dagens möte och vi har redan brutit mot en god hållning i talarstolen. Jag tycker inte det är okej att prata om arabvänster. Tack!

Aslan Akbas (S)

Ja, det första inledande är gruppledarnas inledande anförande på fem minuter. Då vill jag påminna om att vi behandlar budget 2025 för Göteborgs Stad. Och jag sa precis i inledningen att jag förväntar mig att det blir god ton och att man håller sig till temat och till till olika blocken. Varsågod Axel Darvik (L). Därefter Elisabet Lann (KD).

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Ja, men då ska jag försöka göra precis det. Vi står nu i en tid utav utmaningar och förändring. Med höga räntor och inflation har många vanliga hushållare sett sina kostnader skena iväg. Dessa ökade kostnader märks också i skolor och i äldreomsorgen, områden som är centrala för samhällets trygghet och sammanhållning. Över 1 000 personer har fått lämna förskola och skola under det här året. Vi har också en verklighet där allt fler lever utan egen försörjning och förlitar sig på våra trygghetssystem för sin överlevnad. Istället för frihet och möjlighet att skapa sig ett självständigt liv så sitter många fast i ett bidragsberoende. Då är man inte fri. Sedan har vi kriminaliteten som kanske är Göteborgs största problem. Jag har träffat föräldrar och lärare runt om i vår stad, i alla områden faktiskt, som känner en växande oro och maktlöshet. Våra barn riskerar att dras in i . kriminalitet, rekryteras av gäng som hänsynslöst utnyttjar dem. Det här är en situation där unga exploateras.

Vi är billiga, lätta att övertala och ofta rädda för att säga nej. Därför använder gängen barnen. Den senaste månaden såg vi handgranatsattacker i Angered och i Partille samt skjutningar på Kungsmässan och. utanför ett företag i Mölndal. Vi kan inte stå passiva när gängen slukar våra barns framtid. Kommunen har här en viktig roll att spela. Vi måste agera tillsammans med polisen för att motverka kriminaliteten. Det kan vi göra på många sätt. Vi kan störa droghandeln i centrum med väktarnärvaro. Vi kan installera kameror. Vi kan sätta stopp för bidragsbrott som finansierar den organiserade brottsligheten. Vi kan ge polisen bättre information och tillgång, som är avgörande tips i brottsutredningar. Vi kan vräka kriminella från deras lägenheter. Vi kan beslagta mopeder och fordon som används i kriminella nätverk. Vi kan inte minst jobba med ett förebyggande socialt arbete för att skapa trygghet och en meningsfull fritid för våra barn och unga. Den listan kan göras om. Lång, men poängen är att vi måste göra det vi kan och vi måste göra det nu.

Det är för att skapa hopp och framtidstro för våra barn och unga i vår stad. En erfaren rektor som jag nyligen träffade berättade om det mönster hon sett hos ungdomar som dras in i kriminalitet. För många börjar problemen redan i skolan, när de misslyckas och tappar just framtidstron. Därför är skolan en av våra absolut viktigaste arenor för att förebygga brott och skapa möjligheter i livet för barn och unga. Vi vill bygga ett samhälle där varje göteborgare, ung som gammal, känner att de präglas av trygghet, kunskap och omtanke. I vårt budgetförslag har vi gjort tydliga prioriteringar för att pressa tillbaka kriminaliteten och slå mot gängens plånböcker. Kunskap är en del av det som gör Göteborg starkt. Därför satsar vi på välfärdens kärna. 665 miljoner kronor går till skola, förskola och äldreomsorg. Det är pengar som går till omtanke om varandra. Vi är öppna för både fristående och kommunala alternativ så länge det handlar om kvalitet och resultat utan slöseri och fusk. Med det här budgetförslaget skapar vi en ekonomisk omfördelning bort från ineffektiva projekt.

Det kräver mer affärsmässighet i de kommunala bolagen och sluta satsa på att expandera med fler kommunala hyresrätter som ofta kostar mer än vad de ger tillbaka. Göteborgare betalar idag tusentals kronor mer än stockholmare för samma välfärd. Genom att förändra politiken kan vi frigöra de här

Kommunfullmäktige

pengarna. och se till att de gör nytta i göteborgarnas egna hushåll. Med denna grund kan vi också för första gången på länge gå fram med en mindre skattesänkning. Det är ett steg för att stänga gapet till jämförbara kommuner. Om våra reformer sedan får full effekt när det gäller lokalanvändning och de kommunala bolagen så kan vi gå ännu längre. Det här är viktigt för att skapa jobb och få fler i egen försörjning. Göteborg är verkligen en fantastisk stad med en fantastisk potential. Antagligen är det Europas mest dynamiska storstad, med en stark innovationskraft och innovativa forskningsföretag. Tillsammans kan vi bygga ett Göteborg som präglas av trygghet, frihet och omtanke. Tack för ordet! Jag yrkar bifall till helheten i vår budget från M, D, L och KD samt den skattesats som vi föreslår.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Då lämnar jag ordet till Elisabet Lann (KD), och därefter Emmyly Bönfors (C). Varsågod Elisabeth!

Elisabet Lann (KD)

Tack så mycket ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! Det känns lite högtidligt att stå här i år igen. Det är ett fint förtroende att få göra de prioriteringar och besluta om hur de pengar som göteborgarna har slitit ihop för att finansiera våra gemensamma verksamheter, hur de pengarna ska användas. Hur vi på bästa sätt kan förvalta göteborgarnas tillgångar. Hur vi kan utveckla staden till gemensam nytta och glädje. Och ta god hand om våra viktiga verksamheter inom skola, vård och omsorg. Man ska akta sig för politiker som strävar efter att sätta kommunen på kartan. Initiativen för berömmelse och uppmärksamhet kan vara lovvärda, men de blir ofta väldigt dyra. Det nuvarande styret har dock lyckats sätta kommunen på kartan på ett sätt som vi sällan har skådat. Men det är inte som förebild eller attraktiv destination. Det är som ett avskräckande exempel på hur aktivism, genom lagbrott, obstruktion, symbolpolitik och skamlöst röstfiskande kan bli riksnyheter. Jag har några exempel. Skräckbilden från Göteborg skriver Smålandsposten.

Svenska Dagbladet, Stockholms-Tidning. Göteborg har blivit laglöst land. Dagens Industri. Göteborg har gått vilse i världspolitik. Svenska Dagbladet igen. S, V, MP-styret i Göteborgs Stad gör utrikespolitik till selektiv kommunangelägenhet. Det finns skäl att skämmas. Samtidigt pågår livet i vår lilla stad. Människor går till jobbet. Många av dem lämnar sina allra minsta i alldeles för stora barngrupper. De senaste åren har barngrupperna ökat från 14,5 till nästan 16,5 barn per barngrupp i Göteborg. Andra skickar sina barn till skolor som präglas mer av stök, hot och kränkningar än arbetsro och kunskap. Som hördes här innan så går 1000 elever ut nionde klass utan behörighet till gymnasiet varje år. Och det saknas läromedel. Många har gamla föräldrar eller andra anhöriga med stora omsorgsbehov, som får träffa nya vårdbiträden och undersköterskor hela tiden. I snitt 16 stycken på en tvåveckorsperiod. Om och om igen måste de berätta vad de behöver och hur de vill ha sin omsorg utförd. Ofta med stora svårigheter att bli förstådda eller kunna höra vad omsorgspersonalen säger.

Den senaste granskningen från IVO ger svidande kritik när det gäller språkkunskaperna på vård och omsorgsboendena, som har blivit sämre. Istället för bättre, efter att Socialdemokraterna tog över ansvaret där. Risker för fatala misstag är överhängande. Dessutom finns det enorma brister i den palliativa vården. Det är inte lätta utmaningar, jag säger inte det. Men jag hade önskat i alla fall en ansats till att försöka lösa dem. Men istället går styret fram med ännu en budget, fylld till bredden av

Kommunfullmäktige

snömos och politisk regndans. Och som en klarröd tråd genom modden. Det enda som är klart och tydligt i styrets budgetförslag är att så mycket som möjligt ska ske i kommunal regi. Gymnasieskolorna, familjehemmen, hemtjänsten, gymmen, den kommunala yogan, arbetstillfällena. Det viktigaste är inte hög kvalitet. Det viktigaste är att så många som möjligt går runt i kommunala skor och lånekläder. I regeringsformens fjortonde kapitel beskrivs vilka grundlagsstadgade rättigheter och skyldigheter en kommun har.

Där beskrivs bland annat att beslutanderätten i kommunerna utövas av valda församlingar, av oss här. Vi har att sköta lokala angelägenheter av allmänt intresse på den kommunala självstyrelsens grund. Och kommunen får ta ut skatt för att sköta dessa angelägenheter. Vi har en lagstadgad skyldighet att sköta och tillhandahålla vissa specifika verksamheter. Såsom förskola, grundskola, äldreomsorg. Ingen annan kan förväntas göra det åt oss. Och nu när vi har passerat halvtid i den här mandatperioden så är det uppenbart att det rödgröna styret har gett det egna misslyckandet en helt egen rubrik. Vi har hört den flera gånger redan idag. Inget felbeslut, ingen felprioritering är för liten för att kasta på regeringen. Jonas Attenius har uttryckt att regeringen vältrar över kostnader på kommunerna. Trots att det är kommunerna själva som enligt regeringsformen är satta att sköta de kommunala angelägenheterna. I själva verket är det styret som vältrar över kostnader på göteborgarna. Andra S-märkta kommunalråd har hävdad att förskolan tvingas använda iPads som billiga vikarier på grund av regeringen.

Nu behövs ordning och reda. Ansvar istället för aktivism och prioriteringar. Bifall till budgettyrkandet från M, D, L och KD.

Aslan Akbas (S)

Tack Elisabeth! Då lämnar jag ordet till Emmyly Bönfors (C) som är sist i inledande gruppleddardebatten. Varsågod Emmyly!

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande, ledamöter och göteborgare! Göteborg är en öppen stad med en stolt historia präglad av internationell handel, innovation och med en stark kulturell och social utveckling. Det är tydligt att Göteborg har siktet inställt på framtiden. Det märks inte minst inom vår stadsutveckling och ambitionerna inom miljö och klimatfrågorna. Samtidigt som vi nu blickar framåt så får vi inte glömma bort de stora utmaningar som Göteborg har och som kräver omedelbar handling. Utanförskap, segregation och rekrytering till gängkriminalitet måste brytas. Låt mig vara väldigt tydlig. Främlingsfientlighet och extremism har ingen plats i vår stad. Men Göteborg ska vara ett starkt samhälle byggt på tillit och gemenskap. Centerpartiet vill se ett Göteborg där förtroendet mellan människor stärks och där vi aktivt arbetar för att överbrygga de klyftor som splittrar oss. Vi vill att unga ska känna att de kan påverka och forma sin framtid och att alla har möjligheter att lyckas. Göteborg är starkt tack vare människorna som bor och verkar här.

Vi måste skapa goda förutsättningar för att fler ska kunna starta företag, hitta arbete och få en bostad. För att det ska vara möjligt är det avgörande med förskolor och skolor av hög kvalitet med fokus på kunskap. Därför behöver fler barn få chans att börja förskolan tidigare i ålder. Därför behöver också grundskolan få chans att fokusera på just kunskapsuppgiften, så att fler elever kan gå ur grundskolan med gymnasiebehörighet. I Centerpartiets budget så föreslår vi en hållbar politik som håller ihop både socialt, ekonomiskt och ekologiskt. Till skillnad från de andra budgetalternativen som inte håller ihop

Kommunfullmäktige

särskilt bra ekonomiskt. Vi prioriterar välfärdens kärna. Det är alltså förskola, skola och omsorg utan att skuldsätta kommande generationer. Vi vill bygga en grön stad med minskade klimatutsläpp och renare luft. Idag har vi tyvärr stora problem med luftföroreningar som både påverkar människors hälsa men också sätter stopp för viktiga stadsutvecklingsprojekt. Med renare luft kan vi bygga fler skolor och bostäder.

För att hålla ihop Göteborg måste vi bygga stadsdelar där människor vill bo och leva sina liv. Därför har vi tidigare drivit på för Biskopsgårdens Trädgårdsstad som nu är på rull. Med över 4000 nya bostäder där tusen ska vara småhus. Nyligen beslutade även stadsbyggnadsnämnden om Selma Trädgårdsstad. Ett område med potential för 400 småhus, norr om Skälltorpsvägen. På Centerpartiets initiativ. Vi vill ge fler unga möjligheter att gå i kulturskolan. Vi vill stärka samarbetet mellan skolan och idrotten. Vi vill bygga fler småhus och lekplatser för att säkerställa att barnfamiljer trivs här i Göteborg. Vi vill också se till att bygga ut cykelinfrastrukturen så att fler barn kan cykla tryggt i skolan. Sammantaget tänker vi att trygga ungar ger trygga vuxna. Det säger sig självt. Göteborg ska vara en stad där människor inte bara trivs som barn och unga, utan också en stad där man vill stanna kvar, bilda familj och bygga sitt liv. Genom att satsa på kultur, nöje och entreprenörskap skapar vi en levande och attraktiv stad där unga vuxna ser sin framtid. Avslutningsvis vill jag yrka bifall till Centerpartiets budgetyrkande.

Aslan Akbas (S)

Tack Emmyly och därmed är vi färdiga med inledande. Gruppledebatten och vi går över till talarlistan nu. Vi börjar med Jonas Attenius (S). Därefter Axel Josefson (M). Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande och fullmäktigeledamöter. Vi kan konstatera att högerregeringen och Sverigedemokraterna i Göteborg sviker Göteborgarna igen. Det har varit flera år nu. Utav otillräckliga statsbidrag och kostnadsövertäckning på kommunerna. Och i det läget så väljer regeringen på nationell nivå. När man har chansen att börja reparera sina egna misstag och faktiskt ta ansvar. Ja, i det läget då väljer man att göra precis tvärtom. På nationell nivå så lägger man 40, alltså hela 40% av reformutrymmet på skattesänkningar. Och framförallt i det fallet för de rikaste svenskarna. Och för de som inte går upp i arbetstid eller för den delen konsumerar mer. Och skattesänkningar som inte gynnar samhällsekonomin överhuvudtaget. Varför säger jag detta nu då? - Jo därför att detta har betydelse för debatten här idag. Det har betydelse och det här slår direkt mot oss här i Göteborg. Och vad gör då högerpartierna lokalt? Regeringens lokala representanter här i Göteborg. Jo, man underfinansierar vitala verksamheter.

Man ålägger välfärden helt ofinansierade uppdrag och dolda jättekostnader. Som man dessutom låter byråkrati och administration svälla, helt utan någon reglering. Man försöker dessutom hämta hem pengar på låtsasförsäljningar och rear ut hyresrätter. Samtidigt som man inte kan hålla sig, eller för den delen samla sig, utan man dessutom i det läget går man fram med en skattesänkning som dessutom försämrar ekonomin och leder till sämre välfärd. Ni hade chansen här att visa att ni var någonting mer än regeringen. Men vi kan konstatera att ni tog inte den. Tack för ordet. Ordförande, när vi håller tal här framme så tycker jag att har man ordningsfråga så kan man komma runt presidiet och inte mitt i talet.

Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas! Och innan jag släpper Axel Darvik (L) till en replik så har Martin Wannholt (D) begärt en ordningsfråga.

Martin Wannholt (D)

Ja, jag vill fråga ordförande hur du har tänkt att hantera debatten här idag längre fram. Det är ganska vanligt att det går upp folk och hoppar på mig. Det ska vara när jag ändå försöker hålla mig lokalt. Nu har vi ju haft flera tal här nu som är. bara handlar om rikspolitik. Nu är ju inte rikspolitikerna här. Om vi till exempel diskuterar skolan. Skolan påverkas naturligtvis av vad vi skriver i våra budgetar, men den påverkas av ekonomiska ramar ut till skolorna, eleverna, lärarna, rektorerna. Då kan vi väl diskutera det. och inte skylla ifrån oss på regeringar. Det är här nere vi sitter på det. Jag vill ha ordning och reda på den biten och så vill jag inte bli avbruten mer när jag kallar en spade för en spade. Tack!

Aslan Akbas (S)

Jag tänkte innan jag lämnar ordet till Axel Darvik (L) för en replik så har vi en lång, lång dag framför oss. Vi förväntar oss att alla som är i talarstolen. håller sig till ämnet. Vi debatterar budget för 2025, och det är helheten. Ska vi komma i mål ikväll så förutsätter jag att alla framför det de vill göra nästa år och att man håller god ton och håller sig inom ämnet. Då blir det inte så många ordningsfrågor och inte blir. Så mycket ajourneringar som jag kommer behöva göra om jag blir tvungen, så kommer jag ajournera mötet. Jag förväntar mig att alla ledamöter här tar sitt ansvar faktiskt idag. Och inte bara jag som ordförande ska hålla koll på det här, utan det är ni som sitter här som ska hjälpa oss för att komma fram i debatten och avsluta ikväll budgetdebatten. Då lämnar jag ordet till Axel Darvik (L) för en replik.

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Jag skulle vilja fråga Jonas Attenius. I mitt anförande tog jag upp mycket av problemen med laglösheten i Göteborg och hur det skadar hopp och framtidstro för våra unga. Den här laglösheten har också letat sig in i det politiska systemet på ett sätt som jag kanske inte riktigt trodde att den skulle göra. Vi har sett upprepade lagbrott. från det rödgröna styret under föregående år. Det har handlat om olagligheter när det gäller bojkotter, hantering av fristående förskolor och skolor, kompletteringsbudgetar, olika upphandlingar till vuxenutbildning och då inte minst olagliga lån på 650 miljoner kronor till börsbolag som varit helt räntefria. Man har sagt gång på gång att man vill utmana lagen eller struntar i lagen. Blir 2025 ett år där det rödgröna styret istället kommer följa och respektera lagen som ett förmåne för barn och unga?

Aslan Akbas (S)

Tack Axel. Jag skulle vilja be de som begärde replik börja med Axel Jonsson. Jag råkade trycka på fel knapp. Jag ber om ursäkt för det. Så ni som begärde en replik på Jonas Attenius kan ni trycka in er. Och då börjar vi med Axel, du har ju haft din replik. Ja, han ska svara. Jag väntar bara på att alla trycker in sig som begär. Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Kommunfullmäktige

Men tack för det ordförande och fullmäktigeledamöter. Jag satt och noterade här innan vad du sa också i ditt anförande, Axel. Först vill jag bara kommentera att vi från röjningsstyret, vi bryter inga lagar så vi har avklarat det för idag. Så. Sen är det ju så här, du var inne på och beskrev. Jag kan instämma i hur mycket du beskrev också i ditt anförande tidigare här. Men du var också inne på att detta är första steget mot en fortsatt skattesänkning. Kan du redogöra för hur mycket du tycker skatten är lämplig i Göteborg för att klara de välfärdsåtaganden vi har?

Aslan Akbas (S)

Tack och en kontrareplik Axel. Varsågod.

Axel Darvik (L)

Tack ordförande. Ja, vi har ju en stor lista här nu med. Faktiska lagbrott som jag räknade upp, det är ju beslut som ni har fattat som har upphävts av förvaltningsrätten. Det pågår också en förundersökning om grovt tjänstefel riktat mot två olika nämnder i Göteborg. Så att det är ett problem med lagöverträdelser från det rödgröna styret, det måste du väl ändå medge? Särskilt som ni också har sagt att det är er. Att utmana eller stå över lagen när ni istället vill följa er moraliska kompass? Jag hoppas att det du sa här nu indikerar att ni faktiskt har tagit lärdom av att det här agerandet är fullständigt oacceptabelt och att det inte blir någonting mer av det 2025. Jag hoppas också att du kommer medverka till att vi får en förändring. Försöka ställa det till rätta, bland annat när det gäller Karlstadsaffären, så att vi kan lägga den affären till handlingarna också.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då lämnar jag ordet till Jonas. Du har ju begärt den kontraktet. Varsågod.

Jonas Attenius (S)

Nej, jag kan återigen konstatera att vi känner igen den här debatten, vi som är här vid andra tillfällen och andra fullmäktigeförsamlingstillfällen, att du hittar på egna saker. Du kommer med lögner, Axel. Och jag kommer inte kommentera det mer i det stycket. Jag kommer inte göra det. Utan det som är intressant här nu framåt är också hur ni ska finansiera eran kommunala budget med de skattesänkningar som nu väntar framåt. För ni beskriver ju de facto de problem och utmaningar vi har. Det instämmer jag i, Axel Darvik. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack! Då lämnar jag ordet till Axel Josefsson (M) för en replik. Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, göteborgare, fullmäktige. Det gäller att få historieskrivningen rätt Jonas, när det handlar om detta med ekonomin. Och vi får inte glömma det att vi hade en vänsterregering som såg till att vi fick skenande energipriser, elpriser, bränslepriser, skapade en inflation. Jag är väldigt glad och stolt över att vi har en regering nu som faktiskt har fått ordning på inflationen och där räntorna nu sänks och där vi. Där vi nu faktiskt kan se mindre boendekostnader. Vi förde också en ansvarsfull politik under förra mandatperioden som skapade reserver. Som gjorde att vi har kunnat skriva upp PKV fullt under de här åren. Full kompensation. Samtidigt har ni gått med stora överskott.

Kommunfullmäktige

Förra året gick ni med överskott med 1,3 miljarder. I år var prognosen i augusti 2,5 miljarder. Jonas, hur mycket vinst ska kommunen göra? Hur har du tänkt dig med detta?

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Då lämnar jag ordet till Jonas. Varsågod!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande och fullmäktigeledamöter! Först en rättelse. Vi har också haft uppe detta i den här församlingen tidigare Axel. När förra mandatperioden du var KS-ordförande så var det så att. Otrolig skillnad! Otroligt statsbidrag som gavs ut till våra kommuner. De hamnade verkligen på hög och i stora överskott. Det är en otrolig skillnad mot idag, där vi har noll kronor. Så det är klart att det är en stor skillnad. Vi har haft en tajt budget i år och vi kommer nu se till att också ta ytterligare steg för nästa år för att just. Skära bort det som är onödigt i vår budget. Marknadsföring, administration, överbyggnad. Vi kommer fortsatt hålla i kostnaderna. Men framförallt, vi kommer se till och prioritera att detta går ut i välfärdens första linje.
Tack.

Aslan Akbas (S)

En kommentar från M. Varsågod Axel.

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande. Ja, jag kommer ihåg debatten förra mandatperioden. Jag blev kallad Joakim von Anka under fyra års tid. Det var inte bara coronapengar Jonas, utan det var även mycket annat som vi förde en ansvarsfull politik som gjorde att vi faktiskt har haft reserver som har utnyttjats fullt ut. Alltså det är ju ingen annan här i Göteborgssamhället som har fått så generös ersättning som våra kommunala förvaltningar. Det som har varit det stora problemet, det är ju att ni inte har lyckats prioritera. Ni har ju prioriterat helt fel. Ni har ju avskedat vår personal. Ni har sett till att de får jobba hårdare och mindre. Och sen så bygger ni upp stora vinster. 1,3 miljarder under förra året och nu var vi uppe i 2,5 miljarder, Jonas. Är detta det ni kallar att satsa på välfärden och bygga ut det här? Och hur tänker ni med de hårt arbetande göteborgarna där ute som knappt får ihop sin ekonomi? Och så håller ni på att raljera över att vi försöker stärka deras ekonomi här. Det är ju precis den vägen vi måste gå.

Göteborgarnas pengar ska inte gå till vinster i kommunen utan de ska vara i deras plånböcker. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Jag lämnar ordet till Jonas Attenius (S) för en replik.

Jonas Attenius (S)

Tack fru ordförande och fullmäktigeledamöter! Du skryter lite med er skattesänkning där. Som ungefär då, om man räknar på 25 000, ger 47 spänn. Det är inte ens en starköl på krogen vet jag, som media står för det. Det är det det ger. Och jag kan ju tycka att, men vad det ger till staden, det är ungefär en kvarts, knappt en kvarts miljard kronor som nu försvinner i intäkter. Som vi kunde lagt ännu mer på skola och omsorg. Jag noterar också här i ditt anförande Axel att du nämnde det här med.

Göteborgs Stad Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

Något projekt för 300 miljoner kronor? Vad är det för projekt? Vilka är dessa? Kan du beskriva det för mig? Du hade det i ditt första anförande.

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas! Då går vi tillbaka till replikskiftena och vi börjar med Elisabet Lann (KD). Varsågod!

Elisabet Lann (KD)

Tack så mycket! Det blir nästan parodiskt Jonas, när du går upp här och tar nästa tillfälle också, att enbart skylla på regeringen. Att vilja ha makt och styra maximalt över andra människors liv och ändå inte vilja ta ansvar. Det är en otroligt giftig cocktail. Så jag måste ändå fråga Jonas, varför vill du ha makt när du inte vill ta ansvar? Sen återkommer du till att regeringen lägger massor av pengar på skattesänkningar. Regeringen lägger inte en krona på skattesänkningar. Man lägger inga pengar på skattesänkningar. Det går inte. Man tar mindre pengar från medborgarna. Det är en jättestor skillnad. Att du står här och raljerar över hur mycket pengar människor får kvar i plånboken och vad de kan göra för dem när vi tar in mindre skatt. Det visar vilken destruktiv syn du har på skattebetalarnas pengar. Jag måste säga det, de är inte dina från början. De är göteborgarnas. Vi ska inte ta in mer än vad vi behöver.

Aslan Akbas (S)

Tack Elisabeth! På detta har Jonas Attenius (S) begärt en kontrareplik. Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande! Ja Elisabeth Lann, vi tar ansvar. Hela den här budgeten vi lägger fram här idag är att ta ansvar i ett tufft ekonomiskt läge. Och det har betydelse. Jag har respekt, jag har den största respekt. För att det här är göteborgarnas pengar, att vi ska förvalta dem väl. Det är därför vi är så aktiva på kostnadssidan. Det är därför vi har kvar vår anställningsprövning. Det är ytterligare steg där varje nämnd nu ska återrapportera hur man tar sig an administrationsbesparing, marknadsföring, IT-licenser och annat. Vi sätter ännu hårdare krav på kostnadssidan. Det räcker inte fullt ut på intäktssidan. Jag sa tidigare att jag inte är nöjd. Du beskrev tidigare här i ditt anförande, Elisabeth situationen och synen på Göteborg. Det du gjorde var att läsa upp från borgerliga ledarsidor i pressen. Jag har en annan syn än Timbro. Men vi tar ansvar och ser till att pengarna går ut i välfärdens första linje.

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas! En kontrareplik, Elisabet Lann (KD). Varsågod!

Elisabet Lann (KD)

Du säger att ni tar ansvar på kostnadssidan. Och så är det regeringens fel att det inte går ihop. Att personalen har svårt att bedriva den välfärd som göteborgarna har ute. Plaskdammar, cykelsatsningar, gratis inträde på badhus, gratis broddar och gästavar, frukt mellanmål och mensskydd, bemannade lekplatser, bemannade utegym, läger för seniorer, subventionerade månadskort, arbetsskor, lånekläder för att gå ut med omsorgstagarna på vård och omsorgsboende, kommunala växthus och lantgårdar,

Kommunfullmäktige

förkortad arbetstid. Det är inte regeringen som har fattat beslut om det. Ni måste börja prioritera och ta ansvar för välfärdens kärna. Innan ni börjar skylla på regeringen. Tack.

Aslan Akbas (S)

Jonas Attenius (S) har begärt en replik på detta. Varsågod Jonas.

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande och ledamöter här i församlingen. Jag är inte nöjd. Jag sa det i mitt anförande. Göteborgarna är heller inte nöjda med den välfärd vi har idag. Och välfärd, det är mer än skola, vård och omsorg. Det är mycket mer vi har ansvar för. Vi kommer naturligtvis komma in i debatten i olika pass senare idag kring de olika områdena. Inte minst det pass som följer härnäst och som rör socialtjänstens område. Där ni gör en fullständig slakt på det området och allt det viktiga arbete som sker där. Du läste upp en lista nu, Elisabeth Lamm, precis. Det som jag bara hann notera och som gör mig provocerad. Är arbetsskor fel prioritering? för våra undersköterskor i äldreomsorgen. Är det det du menar? Du sa nämligen arbetsgård.

Aslan Akbas (S)

Tack. Tack! Då är vi tillbaka i replikskifte. Vi börjar med Jörgen Fogelklou (SD). Varsågod Jörgen!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet! Ja, Jonas, jag hade två små frågor. Vi har två helt olika syn på vad välfärdens kärna är och kommunens kärna är. I ditt Göteborg, vi ställde en fråga till stadsledningskontoret på hur mycket får de tio familjer som får ut högst kommunala bidrag, hur mycket får de ut? 61 700 kronor över ett års tid. I månaden får man ut i handen i 12 månader. 61 700 kr. Och det är inte det högsta bidraget som har getts ut här enskilt, för det är långt över 100 000. Är det att satsa på kommunens kärnverksamhet? Det är det inte, säger jag. Men min andra fråga är. Vi ska bygga en järnväg Göteborg-Borås. Jättebra. Där har du förhandlat bort 1 miljard av välfärdens pengar. Nu kanske inte jag kan läsa i din budget ordentligt, men den. Elfte så skickade ekonomidirektören ut att det vore klokt att i budgetarbetet inarbeta de här pengarna. Vi har ju avsatt det på fem år, eller hundra miljoner per år. I tio år så är vi av med den här. I er budget ser jag inte de pengarna. Var finns de?

Aslan Akbas (S)

Tack. Tack Jörgen. Och då har Jonas Attenius (S) begärt en replik på detta. Varsågod Jonas.

Jonas Attenius (S)

Tack för det! Jag bara för ett snabbt svar på din sista fråga. Vi har ju en allmän reserv också där vi kan täcka in detta. Men det är också viktigt att säga Jörgen, ni har ju en egen linje i den här frågan. Vi förhandlade ner från 1,8 till 1 miljard kronor. Det tycker jag var en bra förhandling för göteborgarnas räkning i det här fallet. I det förslag som ni har här så hade vi inte ens fått någon järnväg överhuvudtaget för ingen hade gått med på det som ni har drivit. Tack!

Aslan Akbas (S)

Göteborgs Stad Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

En kontrareplik begärd av Jörgen Fogelklou (SD).

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet. Jag undrar, hur kan en person få ut 61 700 kronor i månaden i 12 månader? Det ligger lite sekretess på det naturligtvis, för vi får inte ut mer information än att det är en barnfamilj med antagligen plus tre barn som får ut 61 700 kronor. i månaden i tolv månader per år. Det är fullständigt hål i huvudet. Och 107 000 kr är det bidrag som har getts ut mest under en månad i Göteborg. Hur är det möjligt? Hur ska du få den människan att gå och ta ett arbete inom välfärden till exempel? Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Jörgen. Då är det Martin Wannholt (D) som har begärt en replik. Varsågod Martin!

Martin Wannholt (D)

Tack herr ordförande! Jag vet inte om jag fick kritik för det också, men jag avslutade mitt inledningsanförande med att ställa en fråga till dig Jonas Attenius. Det vill jag väldigt gärna ha svar på. Vi fick ju inte det i ditt andra anförande. Så jag återupprepar den frågan. Hur är det möjligt att en kommunstyrelseordförande, kan hoppa på en seriös budget som satsar mer och mer långsiktigt på skola och förskola än din egen budget, att det är en bluffbudget, att det är en hittepåbudget, som du sa i vår stora lokaltidning. Hur är det möjligt att man uttrycker sig på det sättet? Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Martin! Då lämnar jag ordet till Jonas. Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande och fullmäktigeledamöter. Jag kan konstatera, du nämnde skolan och förskolan. Ta förskolan som exempel. Ni vill införa 25 timmar. Om ni tittar på förskolegänget här, men jag tror det är fyra till femåringar. Ett uppdrag som, om man ska tolka det snällt, kostar max 70 miljoner kronor extra. Eller hur? Utöver det så ligger ett antal uppdrag och ska jag också lägga på andra . De andra delarna ni gör, där ni drar ner på olika åtgärder runt omkring skola och förskola, så får det konsekvenser. Men ta bara det enskilda uppdraget. Min bedömning är att det inte ens räcker med 70 miljoner kronor för att klara det. Ärligt talat, vi hade på riktigt, Martin, haft stor respekt om ni inte hade gått på skattesänkningen med de här 13 örena och ni hade lagt det på förskolan. Då . jäklar i min låda, då hade det varit seriöst. Men ta det som exempel. Det är inte i närheten av rimligt. Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas och en ny replik begärd av Martin Wannholt (D). Varsågod Martin.

Martin Wannholt (D)

Ja, det här påståendet med de pengarna, det stämmer ju inte. Vi har fått lite olika versioner av det och det vet du om Jonas. Men det kan ju omöjligt vara läget för dig att uttrycka dig i GP på det sätt du gjorde. bluffbudget, hittepå. Vi har sett på andra sidan Atlanten att det lönar sig. I det landet, det stora landet, där lönar det sig att uttrycka sig på det sättet. Så kan vi inte ha det i Göteborg. Jag är helt säker

Kommunfullmäktige

på att du inte vill ha det i Göteborg. Så jag tycker att du ska ta dig samman och be om ursäkt. Och framförallt säga att vi kommer inte försöka uttrycka oss så i tidningen längre fram. Och sen när det gäller skattesänkningen på 13 öre. Din företrädare Göran Johansson, ett par andra emellan bakåt, 2008 sänkte han skatten med 25 öre, det vill säga dubbelt så mycket som är föreslaget här. Utöver vad som nu blir över här i vår budget. Och Göran Johansson var ingen bluffbudget, han var ingen hittepåbudget. Jag var med på den tiden här också.

Aslan Akbas (S)

Tack Martin. Då är det Jonas som har begärt ordet. Varsågod Jonas.

Jonas Attenius (S)

Tack för det! Tittar man till förskolan här Martin, så är det ett antal förslag. Det är inte fel på de förslagen, det ska jag ge er. Bra förslag där. Det kommer vi komma in på. Det är inte fel på förslagen i sig. Men tittar vi på dem, bland annat minska barngrupper, vi ska ha 25-timmars förskolan. Det här är kostnadsdrivande uppdrag. De här 70 miljonerna räcker ju inte till, Martin. Och då blir det ju oseriöst att säga att det skulle räcka. Och nästa fråga blir ju lite för nu, Martin. Jag kan ju inte anklaga dig, för du är ju lokalpolitiker här. Men du är ju med det här gänget nu och vill sänka skatten. Det är ju det du vill. Då kan man ju fråga sig, hur mycket vill du sänka skatten ytterligare? Räcker det nu? De här 70 miljoner kronorna på förskolan, nu är det färdigt. Nu räcker det med de 70 miljonerna extra. Då blir det perfekt framåt. Är det så vi ska tolka det?

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas. En kontrareplik. Begärd av Martin Wannholt (D). Varsågod Martin.

Martin Wannholt (D)

Ja, det här blir bekymmersamt för dig, Jonas Attenius, för man måste kunna räkna i en budget, eller hur? Vi har ju lagt in det här också i ramarna framöver. Du har ju inte ens några utpekade ramar för förskolan och skolan framöver. Du har ju inte lagt ut det, för ni ska sitta och bråka varje år eller komma överens om det då. Så ni har inga långsiktiga förutsättningar. Vi lägger ut de här pengarna som minimum med uppräknings redan nu. Så ditt problem är ju så mycket större. Men fortfarande, Jonas, vi kommer att komma in på den detaljdebatten i förskolan sedan, och du kommer att se att det inte är på det sättet du påstår. Men att det skulle vara skälet, du kommer ju att få ångra det på den debatt som kommer senare om förskolan och skolan. Så jag vill ju fråga dig, är det du har stått och sagt här om förskolans budget med de 70 miljonerna, är det skäl för att man som kommunstyrelsens ordförande uttrycker sig? på det nedlåtande sätt du gjorde i stadens största tidning.

Aslan Akbas (S)

Tack Martin! En replik behjälpt av Jonas Attenius (S). Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Men tack för det! Jag vill bara fråga, vad kostar det att minska barngrupperna? Vad kostar det att landa in på 25 timmar på 4-5 gånger? Är det de där 70 miljonerna Martin? Är det exakt det ni landar in i? Och sen vad vi debatterar här idag, det är ju om det är en finansierad 2025, eller hur? Och då

Kommunfullmäktige

menar jag, det är det jag vill penetrera här. Stämmer verkligen detta, Martin?

Är det korrekt? Jag gör inte den bedömningen. Och sen finns det ju många, man kan ju ta upp massa olika saker. Hur ska ni göra med snöröjningen? Hur gör ni med andra delar i er budget? Vi kommer komma in på detta. Men här finns ju mängder av olika saker som inte är finansierat. Hela funktionsrättssidan. Vi kommer komma tillbaka till det.

Tack.

Talare 8

Tack Jonas! Då är vi tillbaka i talarlistan och vi börjar med Axel Josefson (M). Därefter Daniel Bernmar (V). Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag tycker man kan väl ställa sig den relevanta frågan, varför ska göteborgarna betala mer i skatt för en sämre service än en genomsnittskommun? Varför ska de göra det? Jag tycker det är helt. Helt obegripligt att de skulle behöva göra det. Jag tror också att det är väldigt viktigt att vi förstår vikten av att bara ha en bra konkurrensmässig skattesituation. Vi ser på de kommuner som inte lyckas få kontroll på detta. Där sker det ju en flykt av invånare. Det är faktiskt en realitet för oss också. Många barnfamiljer väljer nu att lämna Göteborg beroende på prisnivåer och så vidare, men även skatten. är hög här i Göteborg jämfört med vad du kanske får om du åker till någon av våra kranskommuner. Jag tror att det är viktigt att vi faktiskt inser detta att skatten, att ha en hög skattenivå, det är någonting som också lockar invånare eller människor till vår stad. Det är också så att det underlättar för alla de göteborgare som idag drabbas hårt utav de kostnadsökningar som finns. Man kan ju raljera lite här att det var ju bara 13 öre. Ja, men det är ju en resa. Vi kan ju inte sänka skatten radikalt från dag ett, utan det här är ju någonting som man måste ta successivt. Det finns tre områden som jag tycker att man ska vara lite observanta på. Dels att kommunen gör överskott idag. Vi gör vinst. Varför ska inte göteborgarna kunna ta del av de pengarna? Vi har ett slöseri. inom Göteborgs Stad som SKR, där du själv sitter i styrelsen, har uppskattat till 1,8 miljarder. Alltså vi betalar 1,8 miljarder mer för en service som andra får till en betydligt lägre kostnad. Det tredje är ett antal ideologiska vänsterprojekt. Där har Elisabeth Land redogjort för delar av projektet. Men i grova drag Jonas, vi har era låtsasbesparingar inom .

Axel Josefson (M)

Tack! Axel! Och så har jag någonting till, men det får jag väl återkomma till. Du är välkommen tillbaka. Då har vi ett replikskifte som är begärt. Vi börjar med Karin Pleijel (MP). Varsågod, Karin.

Karin Pleijel (MP)

Axel Josefson, du återkommer då och då till att prata om barnfamiljer. Som om ni hade en budget som tog hänsyn till barnfamiljerna och till barnen. Varför lyssnar ni inte på den oro som göteborgarna känner för klimat och naturkrisen? Om man har en budget som inte. attackera den frågan, som inte tar den frågan på allvar. Då kan man inte kalla sin budget en barnvänlig budget. Det är hyckleri och lögn.

Aslan Akbas (S)

Tack Karin! En kontrareplik begärd av Axel Josefson (M) på detta. Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Tack fru ordförande! Det var mer ett påstående här från din sida Karin. Det var väl inte några konkreta exempel på det sättet. Jag skulle absolut inte vilja säga att vi är en barnfientlig budget, utan tvärtom. Vi jobbar med att sänka skatten för våra barnfamiljer. Vi jobbar med att förbättra kvaliteten i förskola och skola. Vi satsar mer pengar där än vad ni gör på vänstersidan. Sedan har ju ni en väldigt, väldigt hög ambition inom klimatet som jag inte riktigt ser hur ni ska uppnå med de åtgärder som finns här. Hur ska du lösa klimatutsläppen med det här? Det finns ju inga konkreta åtgärder. Ni för ju en låtsaspolitik kvar inom klimatområdet. Jag hoppas verkligen inte att vi behöver se en liknande utveckling som vi har sett på nationell plan, när Miljöpartiet har fått diktera villkoren och sen satt Sverige i en väldigt svår situation. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Ny replik, begärd av Karin Pleijel (MP). Varsågod Karin!

Karin Pleijel (MP)

Om vi har en patient på operationsbordet så har man en målsättning att patienten ska överleva. Men om man just nu inte har de instrument som är tillräckligt skarpa för att klara det här, då kan man inte säga att vi ska sänka målet. Vi ska ändra målet. Nej, men vi ska inte ha det. Att du ska överleva. Det handlar om så mycket, Axel. Så jag förstår att det är svårt att nå alla miljö och klimatomål. Men vad är alternativet? Och om vi tycker att vi ska ha ett barnperspektiv i det vi gör här. Då måste vi ta den frågan som göteborgarna oroar sig väldigt mycket för. Era egna väljare, som jag sa, Moderaterna, 73 % vill att vi satsar mer på miljövänliga åtgärder. 61 % håller med om att det krävs livsstilsförändringar. Och 61 % tycker också att politikerna har ett ansvar för att fixa det här. Så vi behöver ta både göteborgarnas och era egna väljares oro på allvar. Det handlar om barnens framtid.

Aslan Akbas (S)

Tack Karin! Och på detta har vi begärt andra och sista replik. Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande fullmäktige! Ja men vi tar barnfamiljernas oro på allvar. Men däremot så ser vi inte riktigt att vi ska gå fram med de lösningarna ni föreslår där vi mer eller mindre ska förbjuda bilen i Göteborg. Bara för att få ihop livspusslet. Då måste det ju fungera naturligtvis. Vi har ju sett till exempel nu hur det gick där på Sågatan med vilda protester utifrån de lösningar ni föreslog där. Så att jag tycker att man behöver man behöver anta hantera detta på ett mer ansvarsfullt sätt Karin, än det ni försöker ge sken i. Sedan får vi inte glömma att den stora miljöförändringen är industrin. Tittar vi på effektivisering av bränslemotorer, övergång till elbilar och så vidare, är det där lösningen finns. Den finns inte i er budget Karin.
Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Då lämnar jag ordet till Jonas Attenius som har begärt en replik. Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Göteborgs Stad Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

Tack för det ordförande! Jag börjar med det här vi hört innan, låtsasbesparingar. Vi gör det på riktigt, Axel. Något du inte lyckades med under din tid, de fyra åren som KSO, ta tag i kostnadssidan och ta tag i kostnader kopplat till onödig administration, byråkrati, marknadsföring och liknande. Vi gör det. Vi gör det. Du gjorde det aldrig. Så jag tänker, verkligheten får väl tala sitt språk. Sen när det gäller skattesatsen, du är inne här på. Skryter om de här 13 örena. Det är ett sätt också att få göteborgarna eller fler göteborgare till staden. Kan vi bara konstatera att under den tid vi haft den nuvarande skattesatsen så är vi ju den stad som växer snabbast i Sverige. Vi växer mer än Stockholm. Vi växer mer än Malmö. Då trots, inom citationstecken, den skattesats vi har. Mig veterligen går det ganska bra för Kungsbacka också. De har väl en högre skattesats. Så att, ja. Jag tror inte det ger så mycket för det. Men på vilket sätt vill du? Vad är det du vill skära bort? För du kommer behöva skära bort med lägre skattesats. Det vill jag ställa frågan till dig. Vilken välfärd är det? Skolan? Omsorgen? Var ska du skära?

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas. Då lämnar jag ordet till Daniel Bernmar som är sist. Ville du ha en kontrareplik? Ja, men då missar du. Men tryck in dig, så får du en minut. Jag ber om ursäkt, Daniel. Varsågod, Axel.

Axel Josefson (M)

Ja, Jonas, det är bra. Vem är det som pratar om att vi ska skära bort? Vi har inte sagt att vi ska skära bort nåt. Kommunen gör överskott. Det innebär att man har pengar över, Jonas. De använder vi för att kunna genomföra skattesänkningar. Vi delar våra överskott, alltså skattepengar vi har fått in från göteborgarna. De delar vi med oss. Vi tar inte emot allt det vi får helt enkelt. Vi har överskott. Vi använder de överskotten för att satsa mer på skola och förskola än vad ni gör.

Aslan Akbas (S)

Tack. Och på detta har Jonas Attenius (S) begärt en replik. Det är andra och sista. Varsågod Jonas.

Jonas Attenius (S)

Tack! Ja men det är ju de facto så. Det är de facto så. Om du minskar intäktssidan så måste du någonstans plocka bort. Du får ju inte ihop en budget. Sen kan en budget växa under årets gång. Det kan den göra. Förändrade skatteintäkter, du får en konjunkturutveckling som går åt rätt håll och så vidare. Och så får du överskott av det skälet. Men när du lägger din budget så måste du på olika sätt prioritera. Och då handlar det om att skära bort. Och då handlar det också om när du minskar på intäktssidan. Vad är det för typ av saker som ska skäras bort? Det är ju någonting, Axel. Så är det. Jag kan konstatera att om du inte vill svara på frågan kan jag bara ställa den enkla frågan. Tycker du att det är rimligt att vi nu ger möjlighet, eller att vi får till det här med arbetsskor? Det har vi redan fått inom äldreomsorgen men också inom funktionsstödet. Tycker du att det är en rimlig prioritering?

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas! En kontrar effekt, Axel Josefson (M). Andra och sista. Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Kommunfullmäktige

Tack för det ordförande, fullmäktige. Jag blev lite förvånad här Jonas, men låt mig förklara. Regeringen har genomfört en mycket ansvarsfull politik. Sänkt inflationen, vilket har gjort att vi har fått mer arbetade timmar, vilket har ökat våra skatteintäkter. Det innebär att de kostnader som du har täcks. av mer pengar, dvs det blir ett överskott och det överskottet använder vi till hela det överskottet. Vi använder en del av det för att sänka skatten, en mindre del faktiskt, för att sänka skatten. Resten satsar vi på skola och förskola, mer än vad ni gör. Sedan när det gäller arbetsskor, jag kan väl enkelt konstatera att det finns många små dutsar som ni lägger in i era motioner. Mycket av detta borde man kunna hantera i ordinarie verksamhet genom att prioritera där. Så jag förstår att det finns en populism i det här som ni vill ge uttryck för, för att visa att ni gör någonting. Men faktum är att det här borde man också kunna hantera i ordinarie verksamhet.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då lämnar jag ordet till Daniel Bernmar (V). Varsågod Daniel!

Daniel Bernmar (V)

Tack så mycket! Axel Josefson demonstrerar ett politiskt kappvänderi av rang i den här debatten. Han står och säger i den ekonomiska politiken att nu gör vi vinst, han kallar det för vinst men det är ju överskott. Nu gör vi ett överskott här i föregående år och kommer säkert göra ett överskott detta året. 1,3 miljarder i kommunkoncernen förra året. Det kommer bli ett överskott det här året också. Nu måste vi sänka skatten. Det är samma Axel Josefson som förra mandatperioden. När han gjorde ett överskott på mellan 3 och 5 miljarder om året. Stod i samma talarstol och sa. De här pengarna är jätteviktiga för att vi ska klara investeringarna. Verkligheten är att vi gör det svagaste resultatet 2023 sedan 2014. Vi har gjort allt vad vi har kunnat för att alla pengar ska ut. Det har varit vår prioritering. Det strukturella resultatet under 2023 var negativt. Vi gjorde vårt yttersta för att alla pengar ska ut. Att vi sedan har ett litet överskott. Det är naturligt i en kommunekonomi där man inte kan prognostisera exakta intäkter.

Aslan Akbas (S)

Tack Daniel! Berätta vad Axel Josefson (M) har bett om i en kontrareplik. Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Tack ordförande och tack Daniel! Det är glädjande att det är någon här inom vänsterstyret som förstår den ekonomiska politiken. Sanningen var ju den under förra mandatperioden att vi gjorde stora överskott, men vi var också ett minoritetsstyre, precis som ni. Det fanns ingen majoritet för att gå fram med olika skattesänkningar. Men, Daniel, om du är villig att sänka skatten samarbetar jag gärna med dig i den frågan för att faktiskt se till att göteborgarna kan få mer pengar i plånboken, för det är ju det som det i slutändan handlar om. Vill vi nu bekämpa . Ojämlighet, sex, få till att människor har en bättre möjlighet att kunna leva på sitt arbete. Då är det kommunalskatten som är en väldigt viktig faktor. Vi kan inte överbeskatta våra kära göteborgare. Vi ska göra vårt yttersta för att de ska betala så lite som möjligt för en högkvalitativ service. Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Daniel har begärt det andra och sista replik. Varsågod Daniel!

Daniel Bernmar (V)

Tack ordförande! Var kommer det här kappvänderiet ifrån? Varför kan han med ena handen säga att vi ska göra jättestora överskott. Det är fantastiskt med de här stora överskotten för att vi ska klara investeringarna. När han själv styr och sen när vi styr trots att vi har det sämsta resultatet i modern tid i princip. Där alla pengar ska ut. Varför vill han då sänka skatten ännu mer och pressa välfärden ännu mer? Jo det är ideologiskt. Det är det det handlar om. När han styrde då skulle de få upp resultaten för att skära i välfärden. Det var ett. Sen skulle de sälja tillgångar. För att ytterligare minska kommunens omfattning. Nu när de inte styr, då kan de inte stå här och försöka sälja stadens kulturskatter, som de försökte göra förra mandatperioden och misslyckades, tack vare att vi hade ett fullmäktige som inte gick med på att sälja kulturskatter. Det är den ideologiska verkligheten vi sitter i. De vill både sänka skatten, det vill säga göra staden sämre, och sälja ut stora delar av vårt Göteborg. Det kommer vi aldrig att tillåta.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Daniel. Då är det Axel Josefson, andra och sista replik. Varsågod.

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande. Absolut Daniel, du har helt rätt. Det här är en ideologisk fråga. Vi står på göteborgarnas sida där vi vill säkerställa att de inte blir överbeskattade och att de får en välfärd som motsvarar det man betalar för. Det får man tyvärr inte idag och då måste vi göra någonting åt detta. Det är en kämpig övning. Och tyvärr så ser jag inte särskilt mycket av det i eran budget.

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Då går vi tillbaka till talarlistan. Börjar med Daniel Bernmar (V). Därefter Karin Pleijel (MP). Varsågod Daniel!

Daniel Bernmar (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag vill börja med att yrka bifall till den rödgröna budgeten i sin helhet. Förra året när jag stod här så pratade jag om människovärdet. Jag gjorde det för att Vänsterpartiets politik tar sin utgångspunkt i det. Att vi ska kunna räkna med varandra. Att det okränkbara människovärdet är något som vi försvarar tillsammans. Att det bara finns en stad och den är Göteborg. Att det bara finns ett sorts folk i den staden och det är göteborgare. Solidaritet, det är inte ett tomt ord. Det är den aktiva handlingen att se sig själv i andra. Under den här dagen och under resten av mandatperioden kommer det betyda att vi står upp för välfärden och dess uppdrag. Att utgöra den där stödjande handen när den som mest behövs. Med vetskapen om att imorgon kan det vara jag, eller att igår var det jag. I svåra tider finns inget viktigare. Det är därför det är så viktigt att skydda våra verksamheter från regeringens människofientliga välfärdsslakt. Kontrasterna mot högerens välfärdsslakt i sin budget i den här församlingen kan inte vara tydligare. När vi stärker resurserna till socialt och förebyggande arbete så väljer högeroppositionen att riva ut stora köttstycken genom att minska socialtjänstens budget med 120 miljoner kronor. Större uppdrag, mindre resurser. När vi skär i

Kommunfullmäktige

administration och minskar antalet utredningar så fortsätter högeroppositionen spotta ur sig mer utredningsuppdrag eftersom de saknar förmåga att formulera egen politik.

När vi tryggar resurser till kulturen så kan man slås av häpnad av hur högeroppositionen plockar fram, inte en osthyvel utan en veritabel köttysa. Värderingar gör skillnad och i svåra tider blir det allt tydligare. Göteborgarna har valt bort högerens politiska skygglappar och röstat för en politik för en starkare välfärd, ett mer jämställt Göteborg där mänskliga rättigheter står i centrum. En vision om ett Göteborg där alla får samma chans i livet. Ett rödgrönt Göteborg.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Daniel och före detta Axel Josefson (M). Jag begärde en replik. Varsågod!

Axel Josefson (M)

Tack fru ordförande, fullmäktige, göteborgare. I ditt inledningsanförande Daniel, så sa du vi ska inte ställa göteborgare mot göteborgare. Vi ska inte offra några göteborgare för billiga politiska poänger. Och då undrar jag, och det tror jag nog fler än mig som undrar, den politik som ni nu har fört. där ni har gått fram med beslut som har blivit fällda av domstol, där ni driver utrikespolitik, där ni lyfter fram vissa grupper. Det är stora demonstrationer där f.d. ledande företrädare har haft väldigt tydliga åsikter om detta och som faktiskt har medfört att det finns. Ett antal göteborgare här som idag är väldigt rädda. Man är rädda för sina liv. Jag vandrar förbi synagogan varje dag. Där är det polisbevakning dygnet runt. Då undrar jag Daniel, hur ser du på detta och den politik och vilket ansvar ni har haft för att vi har fått den här situationen i Göteborg?

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! En kontrareplik begärd av Daniel Bernmar (V). Varsågod Daniel!

Daniel Bernmar (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare. Ja, för Vänsterpartiet, och jag har stått många gånger i den här talarstolen, är det självklart att stå upp för allas mänskliga rättigheter. Det är inte ett selektivt uppdrag. Det är någonting vi måste göra hela tiden och för alla. Om det gör folk rädda så är ju det olyckligt. Men jag tror att det beror väldigt mycket på försöken att politisera arbetet mot antisemitism. Det finns inget. partier i den här församlingen som har lagt så mycket resurser i det antirasistiska arbetet som Vänsterpartiet. Det finns inget parti i den här församlingen som under två mandatperioder utökat och utvecklat arbetet mot antisemitism. Medan när ni styrde, då hände det ingenting. Så det är en politisering orsakad av en retorik som inte hör hemma vare sig i denna församling eller någon annanstans. Vänsterpartiet står upp i kampen för alla människors lika värde oavsett var man kommer ifrån och oavsett vad man tror på.

Aslan Akbas (S)

Tack Daniel! Axel Josefson (M) har begärt andra och sista replik på detta. Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Kommunfullmäktige

Tack för det Daniel! Nu var det inte riktigt det jag frågade om utan det handlade mer om hur ni ser på ert eget ansvar i detta. Att faktiskt ha lagt fram förslag som har piskat upp en opinion och som har skapat de här stämningarna i våran stad. Och blandat er in i utrikespolitik som vi egentligen inte har rådighet över och inte heller ska ha rådighet. Varför gör ni det överhuvudtaget? Jag är mycket bekymrad över den utvecklingen som ni har startat och som tyvärr sätter oss som stad i ett väldigt dåligt läge. Och också lite som tidigare talare visat på hur omvärlden ser på oss. Är ni nöjda med de politiska förslag ni har lagt i de här frågorna? Är ni nöjda med hur det här har hanterats? Hur tänker ni hantera det här framåt?

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Då är det Daniel Bernmar (V), kontrareplik, andra och sista. Varsågod Daniel!

Daniel Bernmar (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Ja, att kritik mot staten Israel och deras brott mot de mänskliga rättigheterna, deras brott mot internationell rätt och deras brott mot humanitär rätt, att kritik mot det på ett eller annat sätt sammankopplas med antisemitism. är djupt problematiskt och i grund och botten skuldbelägger alla judar för det staten Israel gör. Det är i sig en antisemitisk tankemodell som jag aldrig kommer att använda mig av och som jag aldrig kommer att arbeta med. Så jag delar inte alls den utgångspunkten. Jag tycker att vi har varit väldigt tydliga med att vi står upp för mänskliga rättigheter oavsett om du är palestinier eller israel. Men jag kommer att ställa dig till svars för de brott ni gör, oavsett. er bakgrund eller trosuppfattning.

Aslan Akbas (S)

Tack Daniel! Då är vi tillbaka i talarlistan. Gruppledebatten är avsatt 9-11. Vi försöker hålla tiderna. Då lämnar jag ordet till Karin Pleijel (MP) därefter Axel Darvik (L). Varsågod Karin!

Karin Pleijel (MP)

Tack så mycket för ordet herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Har ni läst Bo Rothsteins bok Grundbulten? Jag gillar att komma med boktips, så har ni inte gjort det, läs den! Det är en siffra som fastnade där. Idag minskar ju demokratier och människor som lever i demokratier. Hela 75 % av världens befolkning bor i länder som är korrupta. Varför sticker vi ut då? Varför vi i de skandinaviska länderna? Varför lyckas vi med välfärd och med livskvalitet? Ja, hemligheten, den heter . tillit, mellanmänsklig tillit och som hänger ihop med tillit för de offentliga institutionerna. Den ska vi vårda, den ska vi stärka. Därför är jag stolt över att i vår budget så har vi en satsning på medborgarbudget och medborgarråd. Vi ger tillbaka en del av makten och inflytandet som vi har fått låna av göteborgarna. Jag vill också säga att vår budget är en budget för barnen. Vi stärker skolan och förskolan. I motsats till oppositionens budget så satsar vi för att skapa hälsofrämjande miljöer och färre bilar, säkrare trafik, så att barnen kan få den självständighet och den trygghet som de förtjänar. Vi stärker socialtjänsten istället för att skära ner den, så att barn med allra sämst förutsättningar kan få en bra start i livet. Vår budget är en budget för barnen ur alla perspektiv. Jag vill kommentera Axel Josefson som nämnde energipriser. Det är ju så att det är mycket billigare och snabbare att bygga ut det förnybara. Och det vill vi vara en del av här i Göteborg. Om Sveriges regering får fullfölja sin kärnkraftsutopi, då får vi svindyr el på 40-talet. Och ingen industri, för de har vi tappat eftersom de

Kommunfullmäktige

behöver billig el nu. Och det billigaste bästa sättet är att minska elförbrukningen. Med 5% minskad elförbrukning i södra Sverige, så minskar vi priserna med 15%.

Aslan Akbas (S)

Tack Karin! Med detta har Jörgen Fogelklou (SD) begärt en replik. Vi börjar med Jörgen. Varsågod!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet! Jag skulle hellre kalla er politik för dyr, ineffektiv politik. För snart ett år sedan fanns det en reklam här som var att duscha till en slager. Vi skulle få ner människor att duscha i sex minuter till tre minuter. Detta skulle då spara vatten och energi. Har ni förklarat för göteborgarna att om alla göteborgare skulle gå ner och duscha från sex minuter till tre minuter, så skulle de få dubbelt så dyr va-taxa? Vi har en rörlig del och vi har fasta delar. Skulle den rörliga gå ner så var vi tvungna att höja den fasta för alla våra anläggningar. Duscha kortare, betala mer. Dyr, ineffektiv politik. Det är det ni håller på med, Miljöpartiet.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Jörgen! Då lämnar jag ordet till Axel Josefsson (M) som har begärt en replik. Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Tack för det herr ordförande. Jag håller med dig Karin. Vi behöver naturligtvis försöka minska vår elförbrukning. Men vi får inte heller glömma det att vi har extremt stora behov av ny el. Det är ju mer eller mindre en fördubbling vi behöver de närmaste åren, för att faktiskt kunna genomföra den gröna omställningen inom industrin. Annars så försvinner den industrin här. Det handlar alltså inte bara om att det är ny industri som ska komma, utan det handlar ju också om att kunna bevara det som finns här idag. Så att vi behöver all energi, Karin. Vi behöver vindkraft, men vi behöver även kärnkraft. Och det är lite tråkigt att se att Miljöpartiet så ideologiskt har bundit upp sig vid att det enbart . Eller rättare sagt att det inte kan vara kärnkraft i detta. Sen inser jag att det finns utmaningar både att bygga kärnkraft och bygga vindkraft. Det är inga enkla saker. Vi ser ju själva nu hur svårt det är att få ordning på de här processerna. Men vi behöver allt vi kan få.

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Då lämnar jag ordet till Karin Pleijel (MP). Varsågod Karin!

Karin Pleijel (MP)

Varför säger då regeringen nej till 13 av 14 vindkraftsparker? Om man behöver all el man kan få. Det fattar inte jag. Och det är faktiskt så att den här industrin som vi håller på att bygga upp, den gröna industrin som anstränger sig till det yttersta för att ställa om, de behöver. elen nu eller inom kort, inte när er kärnkraftsutopi eventuellt är realiserad. Sen måste vi komma ihåg att vi är ungefär fyra generationer som kan ta del av kärnkraftens nyttor. Men det är fyratusen generationer som ska ta priset för att hålla det här avfallet bortom allt liv. Det livsfarligaste vi har skapat ska vi ge till 4 000 generationer. Det är en egoism utan like. Det finns alternativ. Det är dem vi ska satsa på lokalt och naturligtvis på statlig nivå.

Göteborgs Stad Kommunfullmäktige

Aslan Akbas (S)

Tack, Karin. Jag vill påminna igen om att vi håller oss inom ämnet. Jag lämnar ordet till Axel Josefson (M) för en kontrareplik.

Axel Josefson (M)

Ja tack. Apropos vindkraftsparkerna. Jag är glad och tacksam för att vi har en regering nu som inte säljer ut vår säkerhetspolitik och vår trygghet.
Tack.

Aslan Akbas (S)

Då är vi tillbaka i talarlistan och det är Axel Darvik (L) därefter Elisabet Lann (KD).

Axel Darvik (L)

Tack, ordförande! Jag skulle vilja återvända till diskussionen om skattepolitiken. I vårt budgetförslag gör vi tydliga omprioriteringar till välfärdens kärna och bort ifrån byråkrati och symbolpolitik. Med de insatserna får vi också möjligheter att göra skattesänkningar för att stärka jobb och tillväxt i kommunen. Jag vill inte stanna där, utan jag ser också möjligheten att vi kan jobba vidare i det längre perspektivet. Inte minst handlar det om att reformera de kommunala bolagen. Vi har tillgångar marknadsvärderade till 113 miljarder kronor i Göteborgs bolagskoncern. Avkastningen från de här tillgångarna ligger på 0,5 %. Ingen finansman. Jonas Attenius, skulle vara nöjd med den typen av avkastning. Det är ett riktigt lågvattenmärke. Ingen är så dålig på att förvalta sina tillgångar som Göteborgs Stad. Tittar man på staten och pensionsfonderna och så vidare så är det legio att man har en avkastning på i runda slängar 5 % på det. Kapital och de investeringar man har. Och det är samma typ av bostäder.

Det är inga skillnader i hyror på de lägenheter som pensionsfonderna äger jämfört med de allmännyttiga. Det är inte sämre underhåll i de bolag som ägs av pensionsbolagen som i Göteborgs kommunala. Kanske snarare sämre underhåll har det varit i den göteborgska allmännyttan. Dessutom, med de här olika påståendena som kommer, så har jag . och roat mig, får man ändå säga, att titta lite på hur det ser ut i de budgetalternativ som kommer från Socialdemokraterna och Vänstern i Mölndal, Partille, Malmö, Stockholm. Där lägger de fram förslag med betydligt lägre skattesats än i Göteborg. I Stockholm 2 kronor. Vad är det som är så mycket sämre i deras välfärd jämfört med den som göteborgarna får? Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Axel. Då lämnar jag ordet till Elisabet Lann (KD), därefter Martin Wannholt (D). Varsågod Elisabeth.

Elisabet Lann (KD)

Tack så mycket. Göteborg kan bättre. Tittar vi på hur kostnadsutvecklingen sett ut de senaste åren här i Göteborg så finns det skäl att bli ordentligt nervös. Mellan 2022 och 2023 ökade nettokostnaden per invånare i Göteborg med nästan 5 000 kronor.

Kommunfullmäktige

Det är mer än kostnadsökningen per invånare under hela förra mandatperioden. Ja, vi har haft hög inflation och kostnadsökningar i hela landet. Så är det. Men tittar vi på andra kommuner hur de har klarat sig, så är det många som har klarat det väldigt mycket bättre. En majoritet av våra kranskommuner har gjort det. Och i Stockholm hade man en kostnadsökning på 75 kronor. Att jämföra med våra 5000 kronor. per invånare mellan 2022 och 2023. De har också ett rödgrönt styre. Och hör och häpna, de har samma regering och samma inflation att hantera. Jag har inget emot att vi lägger mer pengar på välfärden än vad andra kommuner gör. Om vi också kan ge göteborgarna en bättre välfärd än vad man får i andra kommuner. Men när vi samtidigt sjunker i rankingar och jämförelser, då är det oförsvarbart. När resurserna läggs på fel saker samtidigt som man har dålig styrning på kärnverksamheterna och systematiskt skyller sina misslyckanden på regeringen. Då har man svikit göteborgarna gravt. Jag har fått frågor om arbetsskor här och Jonas Attenius stod tidigare och skröt om hur man nu äntligen tar tag i administrationen. Det ger ju inte resultat. Tittar vi på ÄVO till exempel, så för första gången nu så är det färre än 80% som möter omsorgstagarna för administrationen sväller. Och arbetsskor är ett exempel på det. Arbetsskor är ett administrativt monster. Och det är nämligen så här att tack vare regeringens skattesänkningar så kan de. som arbetar i välfärden köpa egna skor, rätt skor som passar deras fötter, istället för den här otroligt byråkratiska hanteringen av arbetsskor.

Aslan Akbas (S)

Tack Elisabeth. För detta har Jonas Attenius (S) begärt in replik.

Jonas Attenius (S)

Varsågod Jonas. Tack ordförande, fullmäktigeledamöter. På din första del av ditt anförande när ni jämför olika delar så spontant tänker jag, kan det finnas någon skillnad mellan kommunerna i Sverige? Jag tänker ändå att det gör det. Det finns skillnader mellan kommuner i Sverige. Det är skillnader i demografi, det är skillnader i segregation, det är skillnader i markpriser. Det är mycket som skiljer mellan kommunerna. Så att göra bara en slavisk jämförelse mellan den kommunen, den kommunen och den. Det funkar ju naturligtvis inte så. Men sen det här med arbetsskor, Elisabeth. Ärligt talat. Där är du. Mitt i gänget. Sa du byråkratiskt monster? Jag vet inte vad du sa. Men ärligt talat, det här handlar ju om undersköterskornas arbetsvillkor. Och det vore ju skam. Skam för den här staden om inte vi kunde införa arbetsskor. Vilket vi också gör nu i vår budget för 2025 för funktionsstödet. Det är vi baske mig skyldiga och jag är stolt över att vi gör det. Jag är stolt över det.

Aslan Akbas (S)

Tack. En kontrareplik begärd av Elisabet Lann (KD) på detta. Varsågod Elisabet.

Elisabet Lann (KD)

Tack så mycket. Alltså. Det är ju väldigt, väldigt individuellt vad man trivs i för skor. Att ha kommunala arbetsskor är ingen bra lösning av det skälet. Man behöver skor i de flesta arbeten. Men skorna är ju inte liksom ett exceptionellt redskap i sitt arbete för att man jobbar som undersköterska. Jag har skor på fötterna varje dag, jag också. Och jag vill gärna välja dem själv. Och det har också blivit en hel del problem med de här arbetsskorna, hur man får använda dem och inneskor och uteskor. Så det skapar mycket administration. Jag återkommer till att du stod här och slog dig för bröstet innan och sa att nu äntligen minskar ni administrationen på riktigt. Ni gör ju inte det. Den här

Kommunfullmäktige

särskilda anställningsprövningen är ju bara ännu ett sådant där symbolpolitiskt exempel som faktiskt skapar mer administration med den här extra rutinen. Vi ser svart på vitt i ÄVO att nu är det färre än 80 procent som möter omsorgstagarna för första gången. Det är 79 procent. Tack, och då går vi tillbaka till talarlistan.

Aslan Akbas (S)

Det är Emmyly Bönfors (C) som är sist i talarlistan. Varsågod Emmyly.

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande, jag skulle vilja återkomma lite till ekonomifrågorna. Då kan vi ju se i båda budgetförslagen från S, V, MP och MD, L, KD att båda ni i alternativen tar ut 350 miljoner kronor i utdelning nästa år från bolagen. Trots att bolagen länge har flaggat för att de har svårt att dela ut utan att låna pengar. Samtidigt ser vi en ökande kostnadsutveckling. Inte minst på grund av alla symbolpolitiska satsningar som styret lägger. Istället för att prioritera kärnverksamheten. Därför har jag en fråga till Jonas Attenius. Hur tänker du se till att bromsa kostnadsutvecklingen på riktigt i Göteborgs Stad? Min nästa fråga går till Axel Josefsson. Förra året budgeterade MDLKD för en utdelning på 470 miljoner kronor. Då sa ni att ni skulle ha en utdelning på 150 miljoner kronor nästa år. Men ändå väljer ni nu i årets budget att ta ut 350 miljoner. Precis samma som det rödgröna styret. Ni sänker visserligen skatten och ni har haft flera goda skäl för varför.

Som jag också håller med om. Samtidigt så gör ni det genom utdelningen från bolagen. Det vill säga att låna från kommande generationer för att sänka skatten. Därför vill jag fråga dig Axel Josefson. Hur ska ni kunna. Hur ska göteborgarna kunna lita på att ni tar ekonomiskt ansvar för skattepengarna utan att skuldsätta kommande generationer?

Aslan Akbas (S)

Tack Emmyly och Berätta har kommit med en replikbegäran. Vi börjar med Jonas Attenius (S). Varsågod Jonas.

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande, fullmäktigeledamöter. När det gäller uttagen och utdelningen ur Stadshus AB, bara kort kommentar på den första Emmyly. Det är rätt, vi har 350 miljoner kronor i år. Men vi ser också att vi behöver ner på en mer hållbar nivå inför nästa år, neråt 150 miljoner. Så det ser vi. Men vi har ju i princip mer än halverat den från förra året. Så vi ser det och vi ser också de investeringar som vi vet också finns på bolagssidan och där vi också måste möjliggöra för det. Men när det gäller kostnadssidan som du är inne på så tycker jag den är intressant.

Det har ju varit uppe flera som varit uppe här kring det. I det borgerliga budgetförslaget så ser vi mycket beskrivningar vad man vill göra men det finns inga faktiska verkliga åtgärder kopplat till det. Och här har vi ju vår byråkrati besparing, vår särskilda anställningsprövning som i praktiken funkar så att ska du ha en ersättningsanställning ovanför yttersta linjens chef, då måste du gå till politiken och fråga om lov. Det är att sätta tryck. Men utöver det så har vi ytterligare förslag inför i år kopplat till marknadsföring, byråkrati, överbyggnad, installation, IT-licenser med mera.

Aslan Akbas (S)

Kommunfullmäktige

Tack Jonas. Då är det Emmyly Bönfors (C) som har begärt en kontrareplik.
Varsågod Emmyly.

Emmyly Bönfors (C)

Tack Jonas. Det är glädjande att du också ser de här problemen och att du vill komma ner till en utdelning på 150 miljoner. Men vad är din plan för att komma dit? Hur ska du hålla emot MP och V i deras ivriga satsningar för arbetstidsförkortning eller alla de här förslagen som V och MP driver fram när du egentligen kanske vill trygga välfärdens kärna? Min fråga är alltså, vad är din plan för att komma ner till 150 miljoner i utdelning nästa år?

Aslan Akbas (S)

Tack Emmyly! Då lämnar jag ordet till Axel Josefson (M). Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Tack för ordet ordförande fullmäktige! Det är ganska enkelt att svara på den frågan Emmyly. Han har gett upp. Men den intressanta frågan i detta sammanhanget är ju hur du tänker göra. Hur kommer du att sänka skatten, bygga ut valfriheten? och stödja småföretagare när du ska sitta och jobba med Daniel Bernmar och Karin Pleijel? Hur ska du lösa detta? Det tror jag är den mer intressanta frågan för väljarna där ute. Att Socialdemokraterna böjer ned sig för Vänsterpartiet är de nog vana vid. Men sedan som svar på din fråga kring utdelningen så är det så här också som man nog behöver ha med sig det här. Vi har en omsättning i bolagssektorn på . Mellan 50 och 60 miljarder. Vi tar en utdelning på 350 miljoner. Det är mindre än 1 %. Hade vi sålt av allting, satt in det här på en indexfond och fått 5 % ränta, då hade vi haft 2,5 miljard tickandes in här. Så vi kan verkligen ställa högre krav på våra bolag att leverera resultat. Tack!

Emmyly Bönfors (C)

Tack Axel! Med detta har Emmyly Bönfors (C) begärt en kontrareplik. Varsågod Emmyly! Tack!

Emmyly Bönfors (C)

När Alliansen styrde tillsammans häromåret så var det väldigt viktigt att ha fokus på att bromsa kostnadsutvecklingen. Därför hade vi en ganska låg uppräknings också. Vi hade en flerårsplan för hur mycket vi skulle ta i utdelning. När man tittar på MDL-KDs flerårsplaner så är det väldigt ryckigt i hur stor utdelning man ska ha. Det är det jag ifrågasätter. Jag ifrågasätter också om vi verkligen ska använda försäljningsintäkter i vår bolagssektor. för driftskostnader. Det är ju inte traditionellt moderat. Så det är därför jag ställer de här frågorna till dig, Axel Josefson. Vad gäller min egen budget så kan vi se att under flera års tid så har vi lagt en utdelning och hållit oss till den. Vi kommer också hålla oss till den nästa år.

Aslan Akbas (S)

Tack Emmyly! Då lämnar jag ordet till Axel Josefson (M) som är i andra och sista replik. Varsågod Axel!

Axel Josefson (M)

Göteborgs Stad Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

Tack för ordet från fullmäktige. Ja det är tråkigt Emmyly att du inte vill svara hur du tänker genomföra dina skattesänkningar, ökad valfrihet och satsningar på småföretagare. Tillsammans med Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Socialdemokraterna. Det är ju dem du de facto samarbetar med. Det är ju dem du de facto också tänker samarbeta med. Sen när det gäller budgeten. Det är inga försäljningar i den här utredningen. Det här är ju faktiskt överskott, vinster som bolagen gör. Och vi tar pengar för att kunna dela ut det till Göteborg. Som ägare kan man göra detta. Det är väldigt elementärt. Jo, det är det. Det jag ändå vill lyfta fram här, det är ju att vi har. Vi har omsättning i de här bolagen på väldigt stora volymer, får väldigt, väldigt lite utdelning. Vi behöver kunna ställa större krav på bolagssektorn för att faktiskt få in de här pengarna. För det andra alternativet, det är som jag säger, det är att vi säljer allt och sätter in det på en indexfond och sen så får vi ränta på detta. Vi får ut mer på det sättet om man nu bara skulle se till de ekonomiska siffrorna. Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Axel. Då lämnar jag ordet till Martin Wannholt (D). Därefter Axel Darvik (L). Varsågod Martin!

Martin Wannholt (D)

Jag skulle bara vilja fråga Emmyly. Har ni inga som helst ambitionsnivåer med vår bolagssektor framöver? Att bara lyssna blint på vad några tjänstemän säger i en analys här och nu utan politiska styrinstrument för hur bolagen ska hanteras framåt. Det är en ambitionsnivå som är jättelåg. Det trodde jag ju inte av Centerpartiet. Det är möjligt att vi får gå ner till 150 miljoner i flera år, ta ikapp investeringar och så vidare, Göteborg Energi, Hamnen har stora investeringar, men att vi inte skulle kunna ha en avkastning, allmännyttan borträknad, från vår fina övriga bolagssektor på över 150 miljoner långsiktigt, det är en ambitionsnivå som jag inte trodde någon i detta fullmäktige hade. Tack!

Aslan Akbas (S)

Då lämnar jag ordet till Emmyly Bönfors (C) för en kontrareplik. Varsågod Emmyly!

Emmyly Bönfors (C)

Tack! Det handlar ju alltså, Martin Wannholt, om en kombination av att bromsa kostnadsutvecklingen och att inte låna till drift. Det är klart att vi har ambitioner inom bolagssektorn. Och vi tänker ju att mycket av det som tas ut ur bolagssektorn också borde kunna återinvesteras. Och där har vi ju höga klimatambitioner till exempel, till skillnad från vad vi ser i er budget. Så det är klart att vi har ambitioner och det är roligt att du frågar. Våra stora ambitioner inom bolagssektorn är ju att bromsa klimatutsläppen. En ny replik, begärd av Martin Wannholt. Martin? Ja, det kom ju det jag insåg att det skulle komma då. Vi tar det i nästa debatt eller någon av de senare då, tänker jag. Både dig och säkert någon annan här i salen. Bolagssektorn nämner du. CTS-tekniken 2030. Gobi gas i repris och så vidare. Det ska bli intressant debatt. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack! Och då lämnar jag ordet till Axel Darvik (L), som är sist i replikbegäran. Varsågod Axel!

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Jag tycker att det är bra att Emmyly tog upp de här frågorna här på slutet i den här debatten. För just hur vi hanterar de kommunala bolagen framöver, det är ju helt centralt. Till att börja med är det så att den totala utdelningen från bolagen ligger på ungefär 650 miljoner kronor, och så har vi ungefär 300 miljoner kronor i underskottsverksamheten som finansieras via koncernbidrag. Sedan är det en utdelning på 350 miljoner till kommunsektorn. Men sammantaget är det så att avkastningen från de här bolagen är alldeles, alldeles för låg. Centerpartiet är ju vänner av en god näringspolitik. Att nöja sig med 0,5 % avkastning på ett bolag är inte acceptabelt. Sedan tycker jag också, när det gäller diskussionen om att man säljer vissa tillgångar, att vi gör nyinvesteringar på 10 miljarder kronor i koncernen årligen framöver. Då måste det väl också vara okej att realisera en del av dem. tillgångarna, eller ska det bara växa och växa?

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Då lämnar jag ordet till Emmyly Bönfors (C) för en kontrareplik.

Emmyly Bönfors (C)

Tack! Centerpartiet har ju också ambitioner om att det ska bli goda resultat i bolagen. Det är inget snack om den saken. Det handlar mer om hur mycket vi ska. gör oss beroende av utdelningen från bolagen för att finansiera den dagliga driften av kärnverksamheten. Och det är det glappet som behöver minska. Kostnadsutvecklingen kontra vad vi tar ut för att ha råd med driften. Det glappet behöver vi ju minska och det trodde jag vi var överens om. Åtminstone var vi ju det under Allianstiden.

Aslan Akbas (S)

Tack. Emmyly och Axel Darvik (L) har begärt andra och sista replik.

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Jag är helt enig med Emmyly Bönfors att vi måste bromsa kostnadsutvecklingen i kommunen. Det är en del av det som finns i vårt budgetförslag också. Så hittar vi just detta. Men samtidigt tycker vi också att vi måste bromsa expansionen på den kommunala bolagssektorn. Tio miljarder i nyinvesteringar varje år innebär ju att den här bolagssektorn bara sväller och sväller. om vi inte tar ut någon avkastning alls. Ja, Göteborg är där vi är, så att säga. Vi har en otroligt stor bolagssektor. Antagligen den största per invånare i hela landet, om det inte är den absolut största. Bara under de senaste fem åren så har göteborgarna betalat 25 000 kr per invånare i kommunala överskott. Det har ingenting med välfärdsdriften att göra utan det är bara överskott. Jag tycker att en del av de här investeringarna som tidigare generationer har gjort, det måste vi också kunna tillgodoräkna oss i utdelning. Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Axel. Du har en replikskifte till, Emmyly. Andra och sista.

Emmyly Bönfors (C)

Kommunfullmäktige

Varsågod. Tack, jag ska fatta mig kort. Då kanske Axel Darvik vill svara på min fråga. Varför håller inte MDLKD er till er egen plan om att ha en lägre utdelning inför 2025? Som ni sa förra året att ni skulle göra.

Aslan Akbas (S)

Tack Emmyly. Du satte upp protokolladisan. Varsågod.

Axel Darvik (L)

Tack ordförande! Nej, jag vill bara säga det att saker och ting kan ju förändras också. Jag måste säga att jag är väldigt glad över den enhet som vi har hittat i vår budgetkonstellation. Över att vi faktiskt ser över hur vi använder det kapital som Göteborg har. Göteborg är faktiskt antagligen Sveriges rikaste kommun. När man tittar just på de kommunala tillgångarna i bolagssektorn. Och vi bör använda dem betydligt smartare än vad vi gör. Det skulle innebära att vi skulle kunna göra betydligt större skattesänkningar. Det finns ingen anledning till att vi ska ha högre skattetryck än andra jämförbara kommuner. Vår välfärd är inte sämre i Partille, Mölndal eller i Stockholm och de behöver betala betydligt mindre. I alla fall har inte jag fått några svar på de frågorna här under gruppleddardebatten om hur mycket sämre i de här andra jämförbara kommunerna jämfört med i Göteborg, där Vänsterpartiet och Socialdemokraterna går fram med förslag på betydligt lägre skattesatser i de kommunerna än vad vi har i Göteborg. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Axel! Då är det tomt på talarlistan och klockan är 11. 11.00. Den första gruppleddardebatten har varit klockren. Tack till alla gruppleddare som bidragit till att vi håller tiden. Då går vi till ärende 2.2.

Håkan Eriksson (V)

Ja, då så. Lite tystnad, tack. Går vi in på området Sociala frågor, äldreomsorg och funktionsrättsfrågor. Vi börjar med de nio föranmälda talarna. Först ut är Jenny Broman . Varsågod.

Jenny Broman (V)

Tack för ordet och såklart bifall till den rödgröna budgeten. Det är vårt ansvar att skapa förutsättningar för ett samhälle där alla, oavsett bakgrund, har möjligheter till ett gott liv. De flesta klarar sig alldeles utmärkt. Förra året var det jättemycket snack bakom min rygg. Snälla, börja om, för jag vill inte ha samma igen. Kan ni prata färdigt innan? Vi kanske behöver ha en liten paus mellan varje block. Då sätter jag i gång igen. Tack för ordet och bifall till den rödgröna budgeten. Det är vårt ansvar att skapa förutsättningar för ett samhälle där alla oavsett bakgrund har möjlighet till ett gott liv. De flesta klarar sig alldeles utmärkt genom livet och det vanliga som samhället erbjuder. Men ibland kan livet tjorva till sig lite och mer stöd behövs. Då ska vi finnas där. Vi har ansvar för att de barn som vi har i samhällets vård har det bra.

Därför gör vi flera insatser. Socialnämnderna ska ha likvärdig tillgång till familjehem. Vi gör en satsning för ökad rekrytering av familjehem. Vi vill att det ska vara möjligt att nya familjehem ska kunna få ersättning för förlorad inkomst, att dygnet-runt-stöd ska ges till familjehem och att skolfamilj eller motsvarande ska få behållas vid en vårdnadsöverflyttning. Det är hårt tryck på kommunen på

Kommunfullmäktige

grund av regeringens misslyckande med SIS-hemmen och barn får inte den vård de behöver. Flera placeringar görs istället på HVB-hem och vi vill ta tillbaka kontrollen från de oseriösa HVB-hemmen och inrätta fler i egen regi. Meningsfull fritid är viktig för alla, särskilt barn och unga. Genom fritidsgårdar ger vi våra ungdomar en chans att träffa trygga vuxna som kanske saknas hemma. Verktyg för att utvecklas, hitta sina intressen, för ökad tilltro till samhället och hålla sig borta från destruktiva miljöer. Det är en investering i framtiden. Därför vill vi att bemanningen och öppettiderna ska utökas och helg och lovaktiviteterna ska permanentas.

Det pågår en tyst, långvarig våldsvåg i Sverige. Våld i nära relationer är en av de mest allvarliga sociala frågorna vi står inför. Våldet finns ofta bakom stängda dörrar och drabbar inte bara vuxna utan även de barn som bevittnar det. Det kan leda till livslånga trauman och påverka både fysisk och psykisk hälsa. Vi har en nollvision och vi har under året utökat samarbetet med flera kvinnojourer. Trots motstånd från den här sidan ibland så kvarstår de här satsningarna. Stora satsningar har gjorts på arbetet med hedersrelaterat våld och förtryck. Där vi har permanentat resursteamet. Vi vill att det arbetet ska fortsätta att utvecklas. Hemlöshet. Den kan drabba vem som helst på grund av sjukdom eller oförutsedda livshändelser. Viktigast är såklart det förebyggande arbetet och därför utökar vi det vräkningsförebyggande arbetet i alla sex socialnämnder. För de som är hemlösa så behöver vi jobba med de akuta insatserna men också de mer långsiktiga. Därför tycker vi att Bostad först är så bra och det ska utökas för det är en evidensbaserad metod.

Den nya socialtjänstlagen kommer att innebära ett stort omställningsarbete och vi utökar de tidiga, förebyggande och uppsökande verksamheterna samt familjecentrerade arbetssättet. Jag skulle kunna lyfta massor av fler saker men jag vill avsluta med att vi tydligt ser till att finansiera det vi vill genomföra. Till skillnad från vissa andra i den här församlingen. Som då istället prioriterar skattesänkningar för välfärden inom socialtjänsten.

Håkan Eriksson (V)

Då var nästa talare Nina Miskovsky (M). Därefter Marina Johansson (S). Varsågod Nina!

Nina Miskovsky (M)

Tack ordförande, ledamöter och göteborgare! Jag vill yrka bifall till budgeten från MDL-KD. Jag mötte en person på bussen som också är ensamstående mamma. Hon har varit arbetslös länge. och tycker inte det är värt att börja arbeta eftersom skillnaden ekonomiskt skulle bli för liten och det skulle bli stressigt och innebära mindre tid med sitt barn. Hon säger att hon plankar på bussen och att hon tycker det är skönt att de civila biljettkontrollanterna har skjutit stopp. Jag upplyser henne om att de har återinförts och då bestämmer hon sig för att betala för att inte riskera att åka fast.

Om fler tänkte som henne så skulle vi ha stora problem här i Göteborg. Vi behöver fler som är med och bidrar, inte färre. Idag betalar varje person som arbetar för tre personer, sig själv och två till. Det är inte hållbart. Det ekonomiska biståndet ska vara en tillfällig lösning, inte en långsiktig försörjning. Tyvärr är det alltför många som inte är självförsörjande under alltför lång tid. Den som verkligen behöver ekonomiskt bistånd ska givetvis få det, men målet ska vara att bli självförsörjande. Om det är mer lönsamt att gå på bidrag så minskar incitamenten att arbeta. Att göra som de rödgröna vill med att höja bidragen och helst också höja skatten bidrar till det motsatta. Vi vill i stället att socialnämnderna ska sträva efter att inte överstiga riksnormen för ekonomiskt bistånd. Att Göteborg inte bara ska ha en arbetslinje utan en självförsörjningslinje. Aktivitetskrav ska gälla på heltid som motprestation för

Kommunfullmäktige

ekonomiskt bistånd. En grupp där arbetslösheten är hög och där riktade insatser borde sättas in är utrikesfödda kvinnor.

Där finns mycket kraft, vilja och kompetens som samhället behöver, men där de i vissa fall bromsas av kultur, religion eller tradition. Kvinnor från andra länder ska inte begränsas av något av detta. Språkbarriärerna kan brytas med utbildning och praktik, så det kan åtgärdas. Men det ska vara lika naturligt för utrikesfödda kvinnor som för män att arbeta. Sprängningar detonerar. Jag som fotbollstränare går en kurs i pågående dödligt våld. Barn dödar barn. Narkotikaförsäljning sprider sig. Åttaåringar rekryteras till gäng på skolgårdar av andra elever med godispåsar. Så kan vi inte ha det i Göteborg. Vi vill se ett tryggt Göteborg där man kan gå på gatorna om natten utan att se sig över axeln. Där man kan gå till skolan utan oro för att man inte ska kunna fokusera i klassrummet, bli retad, hotad eller slagen. som äldre inte behöver oroa sig för att bli bestulen eller lurad och där grannar reagerar och agerar när någon far illa i lägenheten bredvid. De bästa brottsförebyggarna är bra föräldrar.

Ett ökat föräldraansvar ska kombineras med bättre och snabbare tillgång till föräldraskapsstöd. En nollvision ska gälla när det gäller våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Våldsutövare ska flytta. Hemmet ska vara den tryggaste platsen.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Då var det Marina Johansson (S), därefter Agneta Kjaerbeck (SD). Varsågod Marina!

Marina Johansson (S)

Göteborgare, ordförande och åhörare. I Göteborg ska man kunna leva självständigt och i trygghet hela livet. Också den dagen när man inte klarar sig själv på egen hand längre. Man ska också alltid vara huvudperson i sin egen vård och omsorg. När det gäller personalen. så vill vi att personalen ska uppleva att arbetsmiljön blir bättre och bättre. Man ska också uppleva och känna i plånboken att lönerna är högre och man blir värderad utifrån den faktiska briljanta kunskap man har. När det gäller hemtjänsten så är det ett område som vi kommer ha särskilt stort fokus på. För hemtjänsten behöver väsentligt förbättras och den behöver förändras i grunden. Det handlar om att kvaliteten behöver öka. Vi behöver få en betydligt bättre personalkontinuitet, delaktighet och inflytande för såväl omsorgstagarna men också för personalen behöver väsentligt förstärkas. Det handlar också om att ekonomin i hemtjänsten behöver gå ihop. För att åstadkomma allt detta Så vet vi vad vi behöver göra. Och det handlar om att Vi behöver plocka bort dels alla de onödiga arbetsuppgifterna som finns inom äldreomsorgen.

Det är väldigt mycket administrativa uppgifter som vi behöver plocka bort. Det är också väldigt mycket styrprocesser som har gjort att hemtjänsten har blivit väldigt, väldigt, väldigt minutstyrd. Det finns extremt lite utrymme för de som arbetar i äldreomsorgen att faktiskt kunna vara lyhörda utifrån omsorgstagarens behov just den dagen och dagsform. Det finns nästan ingen annan verksamhet som är så minutstyrd som hemtjänsten. Det har vi bestämt oss för, det ska vi bort ifrån. Minutstressen ska bort i hemtjänsten. Det handlar också om att hitta en balans där vi dels behöver säkerställa att alla behoven tillgodoses i äldreomsorgen. Vi behöver också se till att inte välfärdsbrottslighet tar sig in i äldreomsorgen. Utöver detta ska vi fortsätta att stärka det förebyggande arbetet, minska den psykiska och fysiska ohälsan. Vi har tre viktiga uppdrag om boende för seniorer. För är det någonting som är viktigt att äldre ska kunna leva självständigt och tryggt länge så är det bra boende för seniorer.

Där har vi tre konkreta uppdrag i budgeten och jag ser tyvärr väldigt lite i den borgerliga budgeten kring de frågorna, trots att ni har haft ett väldigt högt tonläge i de frågorna. Tack för mig!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Agneta Kjaerbeck (SD). Varsågod Agneta!

Agneta Kjaerbeck (SD)

Ordförande, ledamöter, åhörare! Alla kan under sitt liv drabbas av akuta problem och behöva hjälp med tillfälliga lösningar. Men målet ska ändå alltid vara att individen uppnår och bibehåller sin självförsörjning. Göteborgare med rätt ambitioner ska en dag kunna dela ett gemensamt språk och bli självförsörjande oavsett ursprung. Vi ska ha en bra välfärdsmodell som medborgare kan ta del av när det krisar. Men försörjningsstödet är ett skyddsnät när det behövs som mest och inte en långvarig försörjning. Otryggheten har kommit att bli den stora kärnfrågan för så många. Inte minst för alla föräldrar i utsatta områden som upplever att deras barn har gått förlorade till gängkriminaliteten. Det har vi den rödgröna politiken att tacka för. De politiker som huvudlöst valt att bara fylla på i våra förorter istället för att hjälpa de människor som redan har kommit hit att komma igång med en värdig tillvaro. Utgångspunkten för oss är att alla barn, oavsett bakgrund, ska ha samma förutsättningar att lyckas i livet.

Inget barn ska behöva leva i våld eller förtryck. Prio ett ligger i att identifiera unga barn i riskzonen och stötta upp deras familjer. Involvera, förebygg med socialtjänst, skola, fritid och polis. Nu måste alla göra vad de kan. Kriminaliteten ska vi sätta stopp för, men vi ska också ta tillbaka föräldraansvaret. Föräldrar på försörjningsstöd ska ha närvaroplikt vid föräldramöten och utvecklingssamtal. Engagemang i barnens skolgång bidrar till en En hög skolnärvaro. Vi vet att det finns tid att gå på utvecklingssamtal när man går på försörjningsstöd. Om föräldrar inte deltar i de här mötena som rör barnets bästa, då ska försörjningsstödet komma att påverkas. Vi har flera tusentals barn till utrikes födda i Göteborg som aldrig har sett mamma eller pappa gå till jobbet. Därför måste staden bli bättre på att ge människor i utanförskap en rimlig möjlighet till försörjningsjobb som motkrav när man går på försörjningsstöd. De som har kommit till Göteborg ska anpassa sig till det svenska samhället istället för tvärtom.

Hedersvåld och kusingiften pågår dagligen eftersom tidigare politiska styren med feministiska inslag har valt att se genom fingrarna. Det är ett enormt svek mot alla dessa utsatta. I minst fem år har SD efterlyst upplysning från dag ett när man kommer hit, direkt till utrikes födda föräldrar, om våra lagar och barnens rätt till sin egen kropp. Det är något som kan ta form redan innan barnet föds och därefter utvecklas med infogrupper på BVC och i förskolan. Ser man på, nu är det arbetet äntligen igång på till exempel föräldracentralerna. När lagstiftning inte följs, när barn far illa, då ska de som utför de här brotten lagföras och straffas. Allt annat är helt orimligt. Tack för ordet!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Mariette Risberg (D). Därefter Sophia Nilsson (MP). Varsågod Mariette!

Mariette Risberg (D)

Tack så mycket ordförande, ledamöter, göteborgare! Jag vill börja med att yrka bifall till budgetförslaget från M, D, L och KD. Inom sociala frågor, äldreomsorg och funktionsrätt har vi i vår budget prioriterat det som gör mest skillnad för våra mest utsatta invånare.

Vårt mål är att skapa en omsorg som erbjuder trygghet, kontinuitet, respekt för individens behov och självbestämmande. Även inom de ramar vi har att arbeta med. För våra äldre är personalkontinuitet ett viktigt fokus. Vi ser att många äldre mår bäst när de möter bekant personal och kan bygga upp en relation till de som ger vård och omsorg. Därför har vi prioriterat en omorganisation av hemtjänsten där mindre geografiska arbetsgrupper kan ge omsorg med ett mer personligt tillvägagångssätt. Att säkerställa att färre omsorgstagare behöver träffa många olika personer innebär ökad trygghet och värdighet i vården. Inom funktionsrättsområdet fokuserar vi på att individens behov ska stå i centrum. Vi prioriterar tillgång till rätt boendeform och en fungerande och flexibel LSS-verksamhet som är anpassad för personer med särskilda behov. Här är det viktigt att vi erbjuder boendelösningar som främjar både trygghet och socialt sammanhang. Genom att främja klusterboenden kan vi skapa boendemiljöer där närhet till samhällsservice och andra boendeformer stärker individens möjligheter till ett självständigt och socialt liv.

I arbetet med socialt utsatta ser vi vikten av förebyggande insatser och tidiga åtgärder, särskilt för unga. Sociala team i skolorna är en insats som skapar broar mellan skola, socialtjänst och andra aktörer. Det gör att barn och unga tidigt kan få stöd innan problem riskerar att växa. Detta är ett sätt att öka tryggheten, främja psykisk hälsa och motverka utanförskap i tid. Vi har också särskilt lyft vikten av att bryta bidragsberoende och att skapa bättre förutsättningar för egenförsörjning. Ett särskilt fokus ligger här på att stärka förutsättningarna för utrikesfödda kvinnor att gå från bistånd till arbete, där vi stöttar individanpassade insatser och aktivitetskrav för att möjliggöra vägar till en egen försörjning. Vår budget bygger på att med de resurser vi har fokusera på det som faktiskt ger störst effekt för de som behöver det mest. Vi står bakom en hållbar och medmänsklig omsorg där varje individs rätt till trygghet, självständighet och ett värdigt liv står i fokus. Vårt budgetförslag stärker Göteborgs arbete för ett socialt hållbart samhälle. Tack så mycket.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Då var nästa talare Sophia Nilsson (MP), därefter Pär Gustafsson (L). Varsågod Sophia!

Sophia Nilsson (MP)

Tack ordförande, ledamöter och övriga. Jag börjar också med att yrka bifall till S, V och MPs budget. Göteborg ska vara en jämlik och trygg stad, segregationen brytas. Vi bor i en ojämlik och segregerad stad. När jag för några år sedan studerade sociologi här på GU så var en av våra första uppgifter att åka 11 spårvagn från Bergsjön till Saltholmen. För att se vad vi kunde se där och fundera på vilka olika möjligheter och utmaningar man kan ha här. Nu innebär inte jämlikhet att man ska kunna bo i stora villor i vad man kallar de lite finare områdena. Det handlar om att ha tillgång till bra skolor, varierande och bra fritidsmöjligheter, sjukvård, transportmöjligheter med mera. Grunden för en jämlik stad är möjlighet till delaktighet och inflytande, att som invånare få vara med och tycka till, bestämma om samhället i stort och i sin vardag. Arbetet för ökat valdeltagande ska fortsätta utvecklas och vi satsar vidare på våra medborgarbudgetar som ska permanentas i Hisingen, men även nordost och sydväst får i uppdrag att genomföra pilotprojekt.

Kommunfullmäktige

Särskilt utsatta områden och som ska leda till konkreta förbättringar för människor i området. Ökad jämlikhet är att stärka mänskliga rättigheter, minska rasism, bekämpa homofobi och möjliggöra människors rätt att vara sig själva utan att bli diskriminerade. Vi lyfter här bland annat nationella minoriteter. Det sociala centrum får i uppdrag att utlysa ett särskilt bidrag till samhället till stöd för nationella minoriteters bevarande av språk och kultur. Trygg stad. Skillnad på verklig och upplevd trygghet finns, men all otrygghet begränsar människors liv. En enkel åtgärd här är att stadsmiljönämnden får i uppdrag att genomföra en översyn av Göteborgs stads gång och cykeltunnlar i syfte att öka tryggheten. Det görs även en satsning på säsongsbelysning, vilket ger en vacker men även en trygg stad. Det som verkligen lever till otrygghet är en machokultur som vi kan se i samhället, något som är livsfarligt för kvinnor och för män. Gängkriminaliteten har blivit vardagsmat. Det är ju helt absurt att behöva vakna upp av ljud ibland och tänka att det är en bomb.

Vi ser ungdomar som säljer knark i våra områden och så vidare. Givetvis oacceptabelt och något som måste bekämpas. Men det är inte bara hårdare tag här utan givetvis så är minsta tanke på att någon vill hoppa av så ska den möjligheten finnas. Vi stärker där avhopparverksamheten. Övrigt våld minskar, men inte det våldet som pågår bakom stängda dörrar. Våldet mot nära ökar istället, något som drabbar både vuxna och barn. Det här är en fråga som är anmärkningsvärd att den inte lyfts än mer, eftersom den drabbar så många fler och verkligen är något som pågår länge. Här ger vi uppdrag till socialnämnderna för fler familjecentraler, utökad tidigare förebyggande och uppsökande verksamhet för barn och unga. Och vi ger uppdrag att stärka arbetet mot könsstereotypa normer i verksamheten för barn och unga. Och vi gör inga nedskärningar för socialnämnderna.

Pär Gustafsson (L)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige! För oss liberaler är det självklart att alla ska kunna åldras med värdighet, trygghet och möjlighet att påverka sin vardag. För oss är det en hörnsten att individens frihet och rätt till självbestämmande ska respekteras hela livet. Därför är friheten att välja en viktig princip. Det ska vara möjligt för den enskilde att själv välja sitt vård och omsorgsboende och vem som ska utföra hemtjänsten. Ensamheten är ett stort problem för många äldre i vår stad idag. Vi behöver verkligen intensifiera arbetet med att bryta den ofrivilliga isoleringen. Det är en fråga för hela vårt samhälle. I min stad, i vårt Göteborg, ska ingen lämnas utanför. Ett samhälle borde bedömas efter hur väl vi tar hand om våra äldre. Jämför vi vad. Göteborgs äldre tycker om sin hemtjänst och sitt boende med övriga kommuner i landet, så lyser den röda färgen starkt. Det är inget positivt. Det är däremot en tydlig alarmsignal om att staden misslyckas med att erbjuda något grundläggande.

Ska vi bygga Sveriges bästa äldreomsorg i Göteborg så kan vi inte fortsätta som vi gör idag. Det kommer inte lösa de problem vi står inför. S, V och MP borde istället lyssna på vad de äldre faktiskt säger om sin tillvaro i Göteborg. Med ett starkt fokus på valfrihet, på kvalitet och på. Den enskilda individens rättigheter, att bygga nya anpassade bostäder för våra äldre och en oförsonlig kamp mot ålderismen vill vi liberaler leda äldreomsorgen in i framtiden. Vår ambition är tydlig, att ge Göteborgs äldre möjlighet att åldras i trygghet och i frihet med en omsorg som sätter deras behov först. I Göteborg ska man bli bemött för vem man är, inte vilket år man råkar vara född. Med det vill jag yrka bifall till budgetförslaget från Moderaterna, Demokraterna, Liberalerna och Kristdemokraterna. Tackar!

Håkan Eriksson (V)

Nästa tal Elisabet Lann (KD), därefter Ajsela Bruncevic (C). Varsågod Elisabet!

Elisabet Lann (KD)

Tack så mycket! Kostnadsutvecklingen inom ÄVO har varit hög under många år och ligger i nationella jämförelser på en otroligt hög nivå utan att det återspeglas i kvaliteten. I Socialstyrelsens årliga rapport om kvalitet i äldreomsorgen så har Göteborg, Stockholm och Malmö haft ganska lika resultat historiskt. För något år sedan så låg Göteborg till och med på delad förstaplats av de tre storstäderna. I år tappar Göteborg betydligt på flera parametrar. I Göteborg är fler omsorgstagare sammantaget missnöjda med hemtjänsten och vård och omsorgsboende. Fler upplever att det är ganska eller mycket otryggt att bo på vård och omsorgsboende. Och betydligt fler tycker att det är svårt att träffa en sjuksköterska vid behov. Det är helt enkelt betydligt sämre att bli gammal och behöva omsorg i Göteborg än vad det är i de andra storstäderna i Sverige. Förra året överskred stadens hemtjänst budget med 51 procent. Det motsvarar 420 miljoner kronor. Hemtjänstpersonalen i stadens regi tillbringade 43 procent av den arbetade tiden hemma hos omsorgstagarna. 57 procent av arbetstiden läggs på annat. Hos de privata utförarna är andelen tid som läggs hos hemtjänsttagarna 70–80 procent.

Annars går deras ekonomi inte ihop. Trots detta så har det rödgröna styret som mål att fler ska välja den egna hemtjänsten. Fast den inte är bättre i mätningarna, den är bara dyrare. Trots talet om att minska administrationen så har administrationen ökat och för första gången förra året så var det under 80 procent som faktiskt mötte omsorgstagarna. Marina nämner här att de satsar på seniorbostäder och att vi har hållit ett högt tonläge utan att leverera. Jag vet inte om du har hunnit läsa vår budget och jag förstår att du bara nämner att ni har tre uppdrag utan att säga vilka de är, för de är ju ganska blygsamma får man säga. 150 trygghetsbostäder, underlättar för omställning till trygghetsbostäder. Försöka titta på hur man kan få igång flyttkedjor. Jag också kan titta på praktisk flytthjälp. Ja, det är något jag nämnt några gånger, att det skulle kunna vara något konkret, så jag har plockat upp det. Men det är väldigt, väldigt svaga förslag. Om du läser vår budget så nämns ju seniorbostäder i vidare former än trygghetsbostäder, eftersom trygghetsbostäder inte löser all efterfrågan.

Ganska många seniorer äger sitt boende och vill inte flytta till dyra hyresrätter. Därför måste vi kunna erbjuda något mer än den göteborgska hyresmodellen med trygghetsbostäder. Vi satsar betydligt högre, eller vi har högre ambitionsnivå och har ett konkret uppdrag om att markanvisa för 600 seniorbostäder och att markanvisa för seniorbostäder i alla stadens delar. Det är skyddskedjorna på riktigt.

Håkan Eriksson (V)

Då var nästa talare Ajsela Bruncevic (C). Varsågod!

Ajsela Bruncevic (C)

Tack för ordet ordförande, ledamöter och göteborgare. För Centerpartiet är det självklart att alla ska ha möjlighet att forma sitt eget liv. Alla individer ska kunna utvecklas oavsett var man kommer ifrån eller vem man är. En del växer dock upp med tuffa förutsättningar eller med om saker som gör att. Livssituation förändras. Därför behöver det finnas ett skyddsnät. Alla ska vara trygga, båda i och utanför hemmet. Varken gängkriminalitet eller mäns våld mot kvinnor får accepteras. Vi måste jobba mot alla typer av hot och våld. Att stoppa våldet när det sker är oerhört viktigt. Men kommunen har också en skyldighet att arbeta förebyggande med exempelvis att stärka familjer och stödja dem i

Kommunfullmäktige

behov av hjälp. De barn och unga som riskerar att fara illa ska fångas upp tidigt. Utöver att jobba med de förebyggande arbetena måste det finnas möjligheter för de som vill lämna kriminaliteten att göra det. En viktig del i det arbetet är avhopparverksamhet som ska fortsätta utvecklas. Civilsamhället gör ett enormt arbete för ökad trygghet och jämlikhet.

Ett exempel på en viktig aktör är tjej och kvinnojourerna. Men det finns också många idéburna som jobbar med att öka tryggheten på olika sätt. Studieförbundet har också en viktig funktion i det demokratiska samhället. I Göteborg ska absolut ingen behöva vara hemlös. Extra allvarligt är det när barn är inblandade och därför måste vi arbeta för att minska. Hemlöshet i Göteborg. Arbetet med Bostad först har varit väldigt framgångsrikt och ska däremot fortsätta utvecklas. Tack så jättemycket för ordet.

Tackar. Då är vi klara med de inledande anförandena på det här blocket och går på resten av talarlistan. Det är snart 21 personer. Först ut är Mattias Tykesson (M), därefter Toni Orsulic (M). Varsågod Mattias!

Mattias Tykesson (M)

Tack så mycket, ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare. Det är uppenbart att vi har tydliga ideologiska skillnader i dagens budgetdebatt. Å ena sidan har vi vänsterstyret som fortsätter i samma gamla hjulspår. Fortsatt begränsad valfrihet för våra seniora göteborgare som behöver flytta in på ett vård och omsorgsboende. Vi har ett slöseri med göteborgarnas skattepengar när det kommer till våra fastigheter för äldreomsorg, bland mycket annat. Inte många ord om hur våra seniorer ska känna sig trygga och säkra i sina hem och trivas på sina äldreboenden. Det kan inte enbart handla om att säkerställa att vi har kvar kompetent personal. Jag hade väntat mig betydligt mer om hur våra åsrika göteborgare ska få vård och omsorg av högsta klass. Samtidigt så står vi med en kostnadsutveckling för äldreomsorgen som är betydligt högre i jämförelse med andra jämförbara. Det kostar pengar men då förväntar sig faktiskt skattebetalarna valuta för de här pengarna. Glöm inte att Centerpartiet är med och släpper fram den här budgeten.

På andra sidan finns vårt budgetalternativ från högeroppositionen där vi vill förändra och förbättra på riktigt. Prioritera. Det finns ingenting som säger att en kommun ensam är världsbäst på att sköta all äldreomsorg. Göteborg behöver istället konkurrens. Vi måste kunna jobba tillsammans med externa aktörer som bedriver god vård och omsorg. Detta vill vi göra. Vi vill behålla valfriheten inom hemtjänsten och låta de aktörer med äldreboenden som staden har på ramavtal fortsätta att verka i Göteborg istället för att mota bort. de och deras verksamheter som staden såväl behöver idag som framöver. Detta sker genom samverkan och utan ideologiska skygglappar. För göteborgarnas bästa. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare Toni Orsulic (M) efter Kristina Bergman Alme (L). Varsågod Tony!

Toni Orsulic (M)

Ordförande! I den rödgrönas budget under funktionsrätt så kan man läsa en del intressanta ord. Göteborg ska vara en inkluderande stad där alla kan delta på lika villkor oavsett funktionalitet. Den

Kommunfullmäktige

fysiska tillgängligheten ska fortsatt förbättras i byggnader, transportmedel och Göteborgs stads lokaler.

Detta gäller även allmänna ytor exempelvis lekplatser, badplatser och parker. Min fråga är efter det gångna årets stadsmiljönämnden, driver ni med mig? Detta är inte den politik ni har fört. Vi har påtalat för er klart och tydligt i stadsmiljönämnden att en spiraltrappa två våningar upp i luften inte är tillgänglighet. Men ändå drev ni igenom det. Det blev stoppat när ekonomin skenade. Kullerstengator är inte lämpliga underlag när man har rullstol. När vi får möjlighet att ändra det på vissa ställen i staden så vill ni inte ta beslut. Vi är tvungna att framtvinga beslut i frågorna. Det är jättefina ord ni har, men de orden är fullständigt meningslösa om man inte bedriver den politiken i verkligheten. Vi har fått släpa er framåt i de här frågorna under det gångna året. Jag hoppas på bättre, men Göteborgarna säger att de här fina orden som står där, de betyder inget i realpolitik. Tack för ordet!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Kristina Bergman Alme (L), efter Sophia Nilsson (MP). Varsågod Kristina!

Kristina Bergman Alme (L)

Tack herr ordförande! Ideologi gör skillnad, och politiska beslut påverkar oss i vardagen. För oss liberaler är egenbestämmande och tilltro till varje människas kapacitet A och O. Under förra mandatperioden, när vi styrde, hade vi vikten av egenförsörjning. Försörjningsstödet minskade med en fjärdedel till ett old time low på 4 %. Vi hörde de rödgrönas ojande över att detta är i princip att sparka på de som ligger. Men genom att uppmuntra, coacha och ställa rimliga krav så kan man vända trenden. Det ger faktiskt en dubbel utdelning. Både att vi får minskade utgifter för kommunen men också genom att vi får ökade skatteintäkter. Pengar som kan användas klokt. Det är en ideologisk skillnad som består och detta fokus måste vi fortsätta med. Det är också skillnad att säga till en 20-åring som i hela sitt liv fått välja, vill du gå i en skola eller vill du gå i anpassad skolföring? Och sedan säga att nu när du är 20 och det är dags för daglig verksamhet, Då vill vi gärna ha kontrollen och kunna planera. Så då bestämmer vi vilken daglig verksamhet du får.

Eller säga, grattis! Nu är du 20. Nu är det dags för nästa steg i livet. Vi har LOV så du kan välja vilken daglig verksamhet du vill ha. Eller du kanske vill bli coachad och ha ett jobb, precis som Ica-Jerry. Det är ideologisk skillnad. Och det gör skillnad i vardagen för göteborgarna. Sociala frågor har ett väldigt brett fokus och trygghetsfrågor och brottsbekämpande finns också inom denna skala. Regeringen har ju det som en prioritet och nu ser vi att det är någonting som också påverkar socialsekreterarna genom att brottslingar försöker påverka dem att inte fatta beslut. Vi vill skydda dem. Det är en ideologisk skillnad. Med detta yrkar jag bifall till M, L, D och KDs budget. Tack!

Håkan Eriksson (V)

På det anförandet har Jenny Broman (V) replik. Varsågod!

Jenny Broman (V)

Men tack Kristina för att du pratade om ideologi. För det var ju väldigt dåligt, hörde vi ju i den inledande gruppdebatten, att tänka med den här ideologin. Men jag håller med! Politik är ideologi och jag håller med dig, det finns en ideologisk skillnad.

För att under den här mandatperioden har fortfarande försörjningsstödet sjunkit. Men vi vill att de som har försörjningsstöd ska kunna klara sig på det. Det tycker vi är otroligt viktigt och vi vet att kostnadsutvecklingen har varit otroligt hög. Det är en skillnad. Vi tycker också att det finns en skillnad för vi uppmärksammar var glappet är. För civilsamhället skriar om att köerna står långa till deras mat. Personer som har rätt till försörjningsstöd får inte det. Det är också en ideologisk skillnad. Därför gör vi åtgärder i vår budget nu där personer som har rätt till försörjningsstöd faktiskt också ska få det. En del behöver hjälp att söka. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Kontrareplik begärd Kristina Bergman Alme (L). Varsågod!

Kristina Bergman Alme (L)

Ja men självklart så ska man, de som har rätt till försörjningsstöd ska få det. Men fundera också på det som exempelvis Nina tog upp. Med att det kan vara väldigt enkelt och bekvämt att säga, nej men jag klarar mig ändå ganska bra på de här pengarna. Jag behöver nog inte göra annorlunda. Dessutom så vet vi ju att förvaltningarna inte alltid håller med i den bilden. Jag har jätterespekt. För de olika frivilligverksamheterna som finns i Göteborg. De gör ett fantastiskt jobb. Men vi vet också att våra förvaltningar inte riktigt delar den bilden av att det är så utsatt. Så att det är en skillnad ifall man försöker coacha, pusha och få människor att kunna ta egenansvaret för sitt eget liv. Den skillnaden har vi och den kommer att bestå. Tack!

Håkan Eriksson (V)

En andra replik bjöd, Jenny Broman (V).

Jenny Broman (V)

Om du menar att stötta och hjälpa människor så är det definitivt en vänsterideologi. Att personer ska vara i försörjningsstöd i längden, att någon tycker att det är bekvämt. Det verkar som att ni tänker att det inte finns några motprestationer som det är idag. Det är inte särskilt bekvämt eller särskilt trevligt att få hela sin ekonomi ut och invänd, allting som man gör helt granskat. Prata med de som går på försörjningsstöd. Det är inte bekvämt. Det är inte lättsamt. Tack.

Håkan Eriksson (V)

Andra och avslutande kontrareplik begärd. Kristina Bergman Alme. Varsågod.

Kristina Bergman Alme (L)

Det finns ändå en skillnad i hur man uttrycker sig och vilket förhållningssätt man har. Där. Jag och jag skulle uppfatta det, de flesta på den här sidan ser det lite mer som att både klappa på huvudet och också utgå från att man kanske inte riktigt klarar ändå att stå på egna ben. Jag håller fullständigt med dig om att det är självklart fruktansvärt jobbigt att bli granskad och tittad på och hela den biten vänder ur och in på sitt liv. Men det intressanta är att det finns ett antal individer som fortsätter att ha försörjningsstöd år ut och år in. Trots att man kanske borde bli pushad till att göra annat. Sen har vi en grupp människor som vi inte har talat om hittills. Som vi borde ha andra system för. För att de varken

Kommunfullmäktige

klaras av att ha ett vanligt arbete eller borde ha försörjningsstöd. Men de bör vi skydda och stödja på annat sätt.

Håkan Eriksson (V)

Då var nästa talare Sophia Nilsson (MP), Marie Brynolfsson (V). Varsågod Sophia!

Sophia Nilsson (MP)

Tack ordförande och övriga! Göteborg ska ha en välfärd som möter göteborgarnas behov, anställda ges goda arbetsvillkor. Det är givetvis positivt för många äldre, men det finns även utmaningar, exempelvis med bostäder. Rättigheten till passande boende ska tillgodoses. Ett exempel är att äldre samt vård och omsorgsnämnden får i uppdrag att öppna en hbtqi-avdelning på ett vård och omsorgsboende. Alla ska även vara med i den gröna omställningen och det görs en satsning på avfallssnålt vård och omsorgsboende. En annan utmaning som alla känner till är bemanningen.

Att jobba inom äldre vården eller alla former av omvårdssyrken behöver bli mer attraktivt. Inte för att yrket i sig är illa. Jag har själv haft en kort sejour inom yrket men dock helt utan relevant utbildning, just eftersom behovet är så stort. Det är ett väldigt varierande arbete, det är socialt och det känns väldigt givande. Men minutschemat är helt galet och måste bort. Utöver det så är det inte optimala arbetstider, ganska låg lön och ibland bristande möjligheter till kompetensutveckling. Ett steg här är våra utökade arbetsinnovationer där vi bland annat höjer lönerna inom ÄMO.

Nämnden ska även ta fram en plan för äldre medarbetare som ska kunna stanna kvar inom omsorgen, exempelvis genom anpassade uppgifter. Inom äldreomsorg och även funktionsrättsområdet ska möjlighet ges till givande aktiviteter. Det kan vara olika former av sysselsättning, allt från enkla aktiviteter till renodlade jobb. Det här behöver vi bli bättre på själva i vår egen stad också när det gäller anställningar. Ensamheten ska motverkas. Det finns mycket ofrivillig ensamhet i de här grupperna. Vi måste se att en eldaktion är en tillgång, inte en börda. Det gäller även funktionsnedsatta. De är en tillgång, inte en börda. Jag vill bara avsluta med en satsning. Den kanske inte ses som så stor, men vi tillgängliggör fler badplatser. Jag älskar att bada, det gör många andra och det ska vara en självklarhet att alla kan göra det.

Håkan Eriksson (V)

Nästa talare är Marie Brynolfsson (V), eller Alfred Ekman (S).

Marie Brynolfsson (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare. Men jag tänkte idag prata om en avgörande principfråga. En fråga om värdighet, respekt och mänskliga rättigheter. Det handlar om funktionsrätt. Funktionsrätt är inte bara en fråga om funktionsstöd. Det är en fråga om rättigheter. Om varje individs självklara rätt till ett liv i frihet och självbestämmande oavsett funktionsförmåga. Vi måste börja prata om funktionsrätt som en rättighetsfråga, som en del av de mänskliga rättigheterna. En skyldighet som vi som samhälle har att skapa villkor där alla kan delta. Ha makt över sina egna liv och känna sig delaktiga i det samhälle de är en del av. Det är en grundläggande oförhandlingsbar. Samtidigt visar tyvärr den här sidan här idag att de återigen inte riktigt förstår att funktionsrätt är en fråga för hela staden. Första stycket i kapitlet i budgeten som rör nämnden för funktionsstöd handlar om

Kommunfullmäktige

måluppfyllelsen för Göteborgs Stads program för full delaktighet. Där är den nämnden enbart delansvarig för några punkter.

Det är en angelägenhet för hela staden, men det nämns bara där. Om man bara talar om funktionsrätt som en fråga om funktionsstöd ignorerar man ju helt konsekvenserna av det synsättet. Dignorerar att samhällets roll inte bara är att erbjuda stöd utan att se till att alla oavsett förmågor har samma möjlighet att delta i samhället. Och att vi ännu idag har ett samhälle där några inte kan delta fullt ut. På grund av bristande tillgänglighet och stöd är helt orimligt. Därför ska vi vara en förebild när det gäller mänskliga rättigheter och jämlikhet. Det är ett ansvar för oss som politiker att lösa. De senaste två åren är jag glad över den positionsförflyttning vi har gjort. Där vi har tagit funktionsrättsrörelsens frågor på största allvar.

Håkan Eriksson (V)

Tack! På det anförandet har Toni Orsulic (M) begärt replik. Varsågod!

Toni Orsulic (M)

Ordförande! Då har jag en fråga. Varför bedriver ni den politik ni gör i Stadsmiljönämnden? När ni tar beslut om att inte göra staden tillgängligare? Mycket enkelt. Ni har frågan i era händer. Ni har en majoritet här ni kan besluta med. Men ändå väljer ni att ta beslut som de facto går emot möjligheten för folk att närvara och delta på olika ställen i staden. Återigen, retorik, inte ord i handling.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Kontrareplik begärd, Marie Brynolfsson (V).

Marie Brynolfsson (V)

Tack, det finns många olika sätt man kan göra verklighet och verkstad av sin politik. Om man tittar på till exempel årets budget så har vi flera uppdrag som handlar om hur vi ska tillgängliggöra badplatser.

Toni Orsulic (M)

Ordförande. Ja, vi kan ju börja med att titta på de beslut som de facto har tagits. Ni tror att en spiraltrappa är tillgänglig. Ni tror att kullersten är någonting som är positivt. Vi kommer ner till verkliga frågor, när verkliga beslut ska tas. Samråda kan man tycka vad man vill om det är bra eller dåligt, hur mycket det sker. Men faktum är, hur bygger vi staden? Det är där verkligheten är. Det är inte ett mötesrum. Vilket underlag har vi på vägarna? Vilka tillgångar finns det att förflytta sig i staden? Det är det som är avgörande. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Andra avslutande kontrareplik. Marie Brynolfsson (V), varsågod!

Marie Brynolfsson (V)

Tack så mycket! Jag håller helt med om det. Jag har väldigt svårt att tänka mig att vi skulle motsätta oss att göra saker och ting mer tillgängligt. Jag kan ju fortsätta räkna upp saker som M, L, D och KD

Kommunfullmäktige

har röstat nej till. Fler jobb till personer med funktionsnedsättning är också en sån sak. Men fortfarande så röstade ni nej igår till att utöka samråd med funktionsrättsrörelsen. Ni sa nej till det. Hur tänker ni er att ni ska involvera funktionsrättsrörelsen, det som är en del i FN-konventionen, för personer med funktionsnedsättning? Det har Sverige åtagit sig och det röstar ni nej till.

Tack!

Håkan Eriksson (V)

Då går vi tillbaka till talarlistan. Då var det Alfred Ekman (S), därefter Lena Lindström Olinder (M). Varsågod Alfred!

Alfred Ekman (S)

Tack för ordet ordförande, fullmäktige och göteborgare! Ja, idag ska vi besöka om göteborgarnas skattepengar och det är mer tydligt än någonsin vad som står på spel när man går och röstar i kommunvalet. Jag hoppas innerligt att göteborgarna minns hur högerpartierna med SD i spetsen totalt slaktar arbetet för att öka tryggheten för vanliga och hederliga göteborgare. SDs budget är knappt värd att kommentera. Inte nog med att de nationellt sänker skatten för de rikaste och tvingar fram nedskärningar i välfärden i hela Sverige. Så väljer man här i Göteborg att fördjupa välfärdskrisen. Om de hade fått styra så hade exempelvis socialnämnden i sydväst fått nästan var tionde krona bortdraget. Alltså 100 miljoner. Detta hade tvingat nämnden att helt ta bort allt brottsförebyggande arbete då det inte är lagkrav. Övriga högerpartier vill bekämpa otryggheten och de kriminella gängen genom att skära ner 120 miljoner rakt av på alla socialnämnder. Socialnämnderna som är kommunens verktyg för att öka tryggheten och bekämpa kriminaliteten.

I samma andetag har ni en lång lista med helt ofinansierade förslag. Och för att för en gångs skull i detta fullmäktige faktiskt också citera moderat och inte bara gamla S-ledare. Så vill jag säga att tyvärr kommer er politik bara räcka till att sjunga Kombodja i grupp. Göteborgarna går inte på detta. De vet att inte en enda person kommer känna sig tryggare i sitt bostadsområde av nedskärningar. Eller att vi räddar en enda ytterligare unge från gängens klor när man skär ner. skär ner och skär ner eller sänker skatten för den delen. Vår budget satsar miljontals öronmärkta kronor till socialnämnderna för att öka takten i trygghetsarbetet. Med vårt nya segregationsmått kan vi även se till att pengar och insatser träffar rätt i områden där det också behövs. Med pengar från årets start som är långsiktiga så kan vi snabbt anställa fler för att fånga upp unga på glid redan i förskolan. Få fler vuxna på gator och torg. Få upp kameror och göra gemensamma insatser med polisen. Därför yrkar jag bifall till S-V-MPs budgetförslag. Tack!

Håkan Eriksson (V)

På det anförandet har Elisabet Lann (KD) begärt replik. Varsågod!

Elisabet Lann (KD)

Tack så mycket! Jag bara tycker det är så olyckligt om det sprids felaktiga uppgifter om vår budget här. Det är inga stora nedskärningar alls. Jämför man med. Full uppräknings på socialnämnderna så skiljer 39 miljoner. Men de pengarna ligger någon annanstans. Vi har 50 miljoner till förebyggande insatser centralt. Och ytterligare fem för specifikt brottsförebyggande insatser. Så att det inte ges

Kommunfullmäktige

någon bild av här, det var någon som nämnde någon kötttyxa och sådär. Det är lögn. Och jag kan förstå att ni sprider lite dimridåer. Men det är inte sant helt enkelt.

Alfred Ekman (S)

Tack för ordet! Nej, jag håller med dig. Vi ska sprida några lögner. Men centrala potter på 50 miljoner som inte fördelas ut till nämnder i början av året, det är enbart kommunikativa produkter. Det är inte verklig politik. Socialnämnden kan inte anställa för 50 miljoner med pengar som kanske inte kommer 2026. Det finns väldigt få engångssatsningar man kan göra för att öka trygghetsarbetet. Det var därför jag hade referenser till att sjunga Kombayai Group, för det kanske kostar några kronor. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Andra replik begärd. Elisabet Lann (KD), varsågod!

Elisabet Lann (KD)

Men det som är lögn är att du pratar om stora nedskärningar. Vi lägger inte lika mycket som er. Men vi lägger 39 miljoner, i det stora sammanhanget är det nästan ingenting. Och det lägger vi någon annanstans istället. Så det är inga nedskärningar. Att säga att det är nedskärningar är lögn. Det är mindre än vad ni lägger. Men jämfört med idag räknar vi upp fullt med PKV och dessutom så har vi vissa effektiviseringskrav. Så det ska inte gå ut över den verksamheten närmast medborgarna.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Andra och avslutande. Kontrareplik. Alfred Ekman (S), varsågod.

Alfred Ekman (S)

Det är vi som lägger budgeten först och ni lägger en budget utifrån vad vi lägger. Där lägger ni väsentligt mycket mindre på brottsförebyggande. Ni väljer istället att sänka skatten. Min fråga är fortfarande, hur gör skattesänkningar och nedskärningar i välfärden att unga blir tryggare? Att vuxna blir tryggare i sina bostadsområden och att fler klarar skolan och inte dras in i gängen?

Håkan Eriksson (V)

Tack! Tack. Då var nästa talare Lena Lindström Olinder (M). Därefter Lena Ferm (SD). Man får begära replik under ett anförande. Nu är det för sent att påbörja ett nytt replikskifte. Varsågod Lena.

Lena Lindström Olinder (M)

Ordförande, fullmäktigeledamöter, övriga åhörare! Vi vill ha tidiga insatser och förebyggande åtgärder. Vi vill bemöta människor med respekt. Låt föräldrar välja skola och förskola för sina barn. Låt människor själva välja vård och omsorgsboende, hemtjänst med mera. Inför LOV inom daglig verksamhet. Hjälp människor till egen försörjning och minska bidragsberoendet. Låt fler barn se sina föräldrar gå till arbetet. Motverka assistansfusk och felaktiga utbetalningar av försörjningsstöd. Betala ut försörjningsstödet till kvinnan i familjen för att motverka våldet nära, framför allt ekonomiskt våld. Detta kan också motverka hedersförtryck där kvinnorna inte ens har ett eget betalkort. Nämnden för funktionsstöd och Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning ska intensifiera sin samverkan

Kommunfullmäktige

för att öka sysselsättningen. Krav på motprestation, heltidsaktivering för att få försörjningsstöd är något vi värnar om. Förebygg och behandla missbruk och beroende med evidensbaserade metoder, alltså inga hemgjorda experiment. Barn i familjehem, HVB-hem och SIS ska erbjudas plats i skolfamnen. Jag har en fråga till det rödgröna styret. Varför är det viktigare? Att driva verksamheter i egen regi, än att satsa på tydliga målbilder och kvalitetsuppfyllningar för både kommunala och externa utförare.

Marina Johansson (S) Håkan Eriksson (V)

Tack, det var tiden. Men du kommer få möjlighet att prata igen. För på det anförandet har Jenny Broman (V) begärt replik. Varsågod Jenny.

Jenny Broman (V)

Jag kan svara det vad det gäller HBV-hemmen. För det är väl ingen som har missat kriminella gäng som tar över ägandet av HBV-hem. Och eftersom vi är alltmer beroende av HBVM, eftersom personer som egentligen skulle behöva komma till SIS inte får plats, eftersom de platserna inte finns, så blir vi hänvisade till HBVM som också kan ha svinhöga summor, för de vet vårt beroende. Vi vill att den kontrollen ska tas tillbaka till oss, så ägandet inte kan vara av gängkriminella. Vi tycker det är viktigt. Jag tycker inte det är rimligt att en utsatt ungdom ska behöva hamna på HBVM. V-hem som gängkriminella äger. Sen så finns det ingen garanti för att inte en enskild person som inte är lämplig kommer in på vilket boende som helst och det behöver vi också jobba för. Men det ska inte ägas av gängkriminella.

Håkan Eriksson (V)

Då var nästa talare Lena Ferm (SD), därefter Johanna Holmdahl (KD). Varsågod Lena!

Lena Ferm (SD)

Tack för ordet! Ordförande, fullmäktige! Ja, jag fyller i där angående HVB-hemmen. Att vi i dagsläget placerar barn med grovt kriminella är extremt allvarligt. Det tror jag att vi alla kan hålla med om. Att vi har sekretessförfaranden som skyddar de kriminella men inte våra barn känns fullständigt obegripligt. Inte bara riskerar vi att barnen kommer ut mer kriminella än de var när de placerades. Vid en sådan placering är kommunen dessutom med och finansierar den kriminella verksamheten. Studien som vi har fått till oss visar på kopplingar mellan granskade HVB-hem och grovt organiserad brottslighet, både på ägarnivå och bland anställda. Infiltreringen av våra myndigheter känns total. Trots stadens egna kontroller inför upphandling och inför direktupphandling, trots IVOs årliga tillsyn, kan man konstatera att det är 18 HVB-hem i västra och södra Sverige som har kopplingar till kriminella individer och kriminella nätverk. Vad detta får för konsekvenser för samhället på längre sikt kan vi bara gissa. Vi måste skärpa kontrollen och tillsynen av befintliga HVB-hem. Och vi måste införa tuffare krav för de privata aktörer som vill etablera och driva HVB-hem. Tack för ordet!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Johanna Holmdahl (KD), därefter Jonas Nilsson (V). Varsågod Johanna!

Johanna Holmdahl (KD)

Tack herr talman, ordförande, ledamöter och åhörare. För KD, MD, L är det en självklarhet att alla göteborgare ska ha tillgång till ett långsiktigt och kvalitativt stöd oavsett funktionsförmåga. I dagsläget är nettokostnaden per invånare, som tidigare har sagts här, även för funktionsstöd högre i Göteborgs Stad jämfört med andra storstäder i Sverige. Det problematiska är att kostnaden växer utan att vi ser en högre kvalitet kopplat till det. Det är inte hållbart eller ansvarsfullt, varken nu eller på sikt. För det behövs mer än en ökning av anslag. Det behövs en strategi som prioriterar kvalitet, effektiv resursanvändning och bättre kostnadskontroll. Det i sin tur möjliggör att stöd kan ges till fler utan att kostnaderna skenar ohämmat varje år. En viktig fråga i den rödgröna budgeten är satsning på arbetstidsförkortningar, så kallade arbetstidsinnovationer. Där har man budgeterat 30 miljoner för att genomföra det här inom områden med hög sjukfrånvaro. Men det verkliga priset kan bli mycket högre.

Enligt rapporter kommer arbetstidsförkortningar att kräva stora investeringar och riskera att förvärra personalbristen, särskilt inom funktionsstödsområdet. Där det senaste i delårsrapporten i augusti i år beskrev man att kompetensförsörjningen nu är en av de största utmaningarna. Det är svårt att få in tillräckligt med timvikarier vid oplanerad frånvaro idag. Vi tror att den verkliga lösningen för att minska sjukfrånvaro ligger i att skapa en bättre arbetsmiljö, säkerställa kompetensutveckling och rimlig arbetsbelastning. I vår budget föreslår vi riktade insatser för att minska administrationen, fokusera på brukarnära arbete. Trots att de rödgröna talar om att minska administrationen så har de vid flera tillfällen avslagit våra förslag i nämnden för funktionsstöd om att redovisa vilka uppgifter inom funktionsstödet som är lagstadgade respektive. tilläggsuppdrag. Det här vore en enkel och tydlig åtgärd för att möjliggöra en bättre prioritering och säkerställa att resurserna går dit de behövs mest.

Vi ser att det är oansvarigt att skjuta till pengar utan att ha den här tydliga helhetsbilden. Därför yrkar jag bifall till budgeten från M, D, KD och L.

Håkan Eriksson (V)

På det anförandet har Marie Brynolfsson (V) begärt replik. Varsågod!

Marie Brynolfsson (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag är väldigt intresserad av att veta då Johanna. Hur ska ni skapa en bättre arbetsmiljö? Vi ser ju att arbetstidsinnovationer, arbetstidsförkortning är en väldigt viktig del i att förbättra arbetsvillkoren och arbetsmiljön. Arbetsskor är också en väldigt viktig sak för att man ska ha det bra på jobbet. Men jag saknar era förslag. Hur ska ni skapa bättre arbetsmiljö?

Håkan Eriksson (V)

Tack! Vill du begära replik, Johanna? Johanna? Johanna? Du begär replik? Jag kan tycka in dig då, men man ska begära aktivt replik annars. Varsågod!

Johanna Holmdahl (KD)

Tack ändå för undantaget. Vi tror ju till exempel inte att de här. Minskad arbetstid för personalen som redan finns där kommer leda till en bättre arbetsmiljö för de som är kvar. Utan här behöver man jobba

Kommunfullmäktige

på andra sätt, bland annat genom att arbeta mer resurseffektivt. Se över vilka uppdrag som är lagstadgade, fokusera på dem. Och inte på de som är tilläggsuppdrag till exempel. Ni har ökat administrationen bland annat. Och vi behöver jobba med att minska den. Nu så sitter jag i möten. Kontinuerligt med presidiet för att vi ska när vi ska anställa chefer till exempel över första linjen. Jag vet inte om det är effektivt på sikt.

Håkan Eriksson (V)

Tack! En andra replik begärd av Marie Brynolfsson (V). Varsågod!

Marie Brynolfsson (V)

Tack så mycket! Ja, men det var ju delvis svar på min fråga. Men vad betyder det att man ska jobba mer resurseffektivt? På vilket sätt förbättrar det arbetsmiljön? Jag hörde ganska mycket bara tomma ord. Resurseffektivt. Förut hörde vi att man skulle inte jobba med nedskärningar utan med effektiviseringskrav. Vad är det? Konkret, vad är det?

Tack.

Talare 11

Tack! Mariette, du kan inte begära replik i det här läget. Då går vi tillbaka till talarlistan. Då är det Jonas Nilsson (V). Varsågod Jonas!

Jonas Nilsson (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare och Hisingsbor. Som ordförande i socialnämnden på Hisingen så vill jag prata lite om den rödgröna budgeten utifrån ett Hisingsperspektiv och lyfta lite saker. Det är verkligen en homerun för Hisingen och innehåller väldigt mycket bra saker för vår stora ö. Socialnämnden Hisingen får i uppdrag att permanenta medborgarbudgeten, som vi haft som pilot i två år. Det kommer utgå ett särskilt verksamhetsstöd för att värna minnet av offren för Backabranden. Det är ett uppdrag att inrätta en fritidsbank inom stadsområde Hisingen i samverkan med idrotts och beredningsnämnden. Stadsmiljönämnden får uppdrag att projektera och bygga plastdammar, bland annat på Hisingen. Nämnden för demokrati och medborgarservice får uppdrag att säkra ökad framdrift för planerandet av allaktivitets-, demokrati och kulturhus i Biskopsgården. Det avsätts medel för att säkra kulturhuset Vingens verksamhet i Torslanda.

Om man jämför med det borgerliga budgetförslaget. så är det 31,5 miljoner mindre till socialnämnden på Hisingen. 125,5 miljoner mindre till socialnämnderna. 160 miljoner mindre om man räknar med funktionsstöd och äldreomsorg och omsorgsnämnden. Då tar jag hellre den rödgröna budgeten. Men utöver en rejäl ramhöjning för socialnämnderna. Förstärkta kvälls-, helg och lovaktiviteter. Sommarlovskort. Avsättning för hantering av gränsningsärenden. Avsättning för arbetstidsinnovation. Och förstärkning av arbetet med ett jämlikt Göteborg. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Då nästa talare, Ajsela Bruncevic (C). Detta är ledaren, Jonas Nilsson (V). Varsågod Aisla!

Ajsela Bruncevic (C)

Kommunfullmäktige

Är det bra nu? Tack för ordet. Många äldre är piggare och friskare idag än tidigare. Forskning visar att dagens 70-åring motsvarar en 50-åring från tidigare generationer. Livslängden är längre än tidigare och därför är det ännu viktigare att låta seniorer bestämma över sina liv. Att kunna leva ett så gott liv som möjligt, och ha ett värdigt åldrande ska vara en självklarhet. Det är också viktigt att bibehålla en god fysisk och psykisk hälsa. Vi måste hitta lösningar hur vi kan förebygga ofrivillig ensamhet och möjliggöra för äldre att träffa andra personer och vara aktiva.

aktiva på sina villkor. Detta kan till exempel göras genom att förenkla för föreningar och andra att skapa mötesplatser. Både för att möta andra i samma ålder och för att skapa möte över generationsgränser. Vi tycker också att vård och omsorgsnämnden kan byggas, vid förskolor för att möjliggöra generationsmöte. Så barn och äldre kan matas till exempel vid en gemensam innergård. Det finns också fördelar med tilliggande lokaler som är flexibla och därmed kan byggas om om behovet av lokaler förändras över tid. Den centrala frågan är faktiskt valfrihet inom hemtjänsten och lag om offentlig upphandling ska tillämpas inom vård och omsorgsboende. Att ha rätt att bestämma över sitt liv är en grundläggande mänsklig rättighet. Valfrihet. Ja, tiden. Okej, tiden har gått ut. Tack så mycket. Tack för ordet.

Håkan Eriksson (V)

Tack. På det anförandet har Mattias Tykesson (M) begärt replik. Varsågod!

Mattias Tykesson (M)

Tack så mycket herr ordförande! Jag instämmer mycket i det du säger, Aisela. Men min fråga är, varför har Centerpartiet förhållit sig valfriheten? Senast i nämnden så röstade ni nej till en motion från Moderaterna gällande LOV inom äldreomsorgen.

Håkan Eriksson (V)

Kontra replik begärd. Varsågod.

Ajsela Bruncevic (C)

Mattias, vi har suttit i Evo tillsammans. Vi har pratat jättemycket och du vet jättebra vad jag tycker om LOV och vad Centerpartiet tycker om LOV. Så jag har faktiskt röstat nu i vår nämnd, i Sydväst, socialnämnden, för LOV. Så det är verkligen en väldigt, väldigt viktig fråga. Att folk ska bestämma över sitt liv. Det är en grundläggande mänsklig rättighet att bestämma över sitt liv. Allt som jag har fått i mitt liv, jag har fått på grund av att jag har valt skolor, förskolor, vårdcentraler som jag har listats på och jobbat på friskolor. Som LOV faktiskt är en väldigt, väldigt viktig fråga. Både för mig och Centerpartiet.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Lena Landén-Olsson (S). Efter honom Håkan Hallengren (S). Varsågod Lena!

Lena Landén-Olsson (S)

Kommunfullmäktige

Ordförande, fullmäktige! Jag vill ta upp frågan om fritidsbanker och vikten av att de finns i samtliga stadsområden. Den främsta nyttan med fritidsbanker är att skapa en mer jämlik stad, där barn och ungdomar kan få bättre förutsättningar att kunna delta i till exempel föreningslivet. Prova på och uppleva saker trots begränsad ekonomi. Fritidsbankerna är även ett stöd till skolor som lättare kan ordna friluftsdagar och idrottslektioner med nytt innehåll. På Fritidsbankerna finns också tillgång till specialanpassad utrustning till personer med funktionsvariation. Även VGR har gått in med medel utifrån ett hälsoperspektiv. Fritidsbankerna kan också vara en plats för arbetsträning och Fritidsbankerna är till för alla. Till exempel gästavar för en grupp pensionärer, gruppboende som vill skapa en aktivitetsstad. 2023 gjordes 1,4 miljoner utlån på landets Fritidsbanker. Med små medel kan skapas bättre upp. växtvillkor och en mer meningsfull fritid. Som ordförande i socialnämnd nordost är jag mycket stolt över att vi under november öppnar vår fritidsbank där. Med detta vill jag yrka bifall till den rödgröna budgeten. Tack!

Håkan Hallengren (S)

Tack! Det var nästa talare Håkan Hallengren (S). Därefter Sanda Anton Henriksson (SD) Varsågod Håkan!

Håkan Hallengren (S)

Tack så mycket ordförande, ledamöter, göteborgare! Vi kan konstatera att det inte är lätt att leva med en funktionsnedsättning idag. Inte minst vad det gäller den ekonomiska situationen för målgruppen har det blivit tuffare. Men vi ser också att tolkningen av lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade inom LSS har resulterat i att många har fått ett minskat stöd i samhället. Vi menar att Göteborgs Stad så långt det är möjligt, ska kompensera för den här utvecklingen och sträva efter att fatta tillåtande beslut inom befintligt lagrum. Därtill ska icke biståndsbedömd verksamhet användas som ett komplement för att tillgodose behovet av exempelvis miljöombyte och fritidssysselsättning. Jag är glad att vi i tuffa tider gör en ansträngning för att göra tillvaron så bra som möjligt för dem som behöver stöd. Jag vill också passa på att säga någonting kring personalsituationen inom funktionsstödsområdet. Precis som inom andra delar av välfärden är kompetensförsörjningen en stor utmaning.

När det blir svårt att rekrytera tenderar arbetsmiljön tyvärr att försämrats. Nämndens arbete med att främja en rimlig arbetsbelastning ute i verksamheterna och förstärka möjligheterna till återhämtning för personalen ska därför fortsätta. Jag är därtill väldigt glad över uppdraget att införa arbetsskor till personalen i bruknära verksamheter. Det kommer inte en dag för tidigt och borde vara självklart. Tack för mig!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Med det anförandet har Nina Miskovsky (M). Varsågod!

Nina Miskovsky (M)

Tack ordförande! Jag tänkte utifrån den diskussionen som fördes här tidigare gällande. Det som röstades igenom i kommunstyrelsen igår, när det gäller samråd med stadens funktionsrättsorganisation, så valde KD och M att inte bifalla tilläggsyrkandet från vänstersidan. Det har vi en väldigt god anledning till. Eftersom det redan anges i Göteborgs Stads program för full

Kommunfullmäktige

delaktighet för personer med funktionsnedsättning som gäller fram till 2026, att alla nämnder och styrelser ska arbeta med den prioriterade strategin att "stadens verksamheter ska samråda och aktivt involvera intresseorganisationer i åtgärder som berör personer med funktionsnedsättning". Vi tycker att det är viktigt med dialogen, men vi vill minska onödig administration och tycker att det är överflödigt. att ge samma uppdrag från flera olika håll. Men en fråga jag vill ställa till Håkan då, det är att varför vill ni ta bort valfriheten för funktionshindrade att välja daglig verksamhet? Är det viktigare att kommunen driver verksamheten än att det ska bli bra för den som ska använda den?

Håkan Eriksson (V)

Nästa talare Sanda Anton Henriksson (SD), där får Jenny Broman (V). Varsågod!

Sanda Anton Henriksson (SD)

Tack för ordet. Rätten till ett meningsfullt liv och gemenskap är grundläggande för alla, inklusive personer med funktionsnedsättningar. Tänk på Alex, en ung kille som drömmer om att spela fotboll med sina vänner. Varje gång han ser dem spela känner han sig utanför. Inte för att han inte vill delta, utan för att han saknar det stöd han behöver. Denna känsla, och isolering påverkar inte bara honom utan hela hans familj som också förtjänar vårt engagemang. Vi inom Sverigedemokraterna vill höja kompetensen hos vård och omsorgspersonal. Bristen på effektiv kommunikation är ett allvarligt problem som riskerar att lämna individer i osäkerhet. Vård och omsorgspersonal måste ha de verktyg som krävs. för att möta varje persons unika behov med empati och förståelse. Vi eftersträvar efter fler inkluderade arbetsplatser där personer med funktionsnedsättning kan bidra och känna sig värdefulla. Meningsfull sysselsättning är en rättighet som alla bör ges möjlighet till. Skyddet av barn med funktionsnedsättning är också avgörande eftersom de ofta är mer sårbara för våld.

Tydliga rutiner och utbildning för både vuxna och barn är viktiga för att kunna identifiera och rapportera övergrepp. Barnens röster ska höras. Deras känsla av värde och trygghet ska stärkas. Alex har rätt till en framtid där han ska känna gemenskap, uppleva omtanke, och förståelse. Alex måste få möjlighet att vara med i matchen och känna sig värdefull. Tack för ordet!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Jenny Broman (V), därefter Claes Söderling (S). Varsågod Jenny!

Jenny Broman (V)

Jag börjar nästan undra lite om det är stora delar av socialtjänsten som åsyftas när det har pratats om onödiga vänsterprojekt. Socialtjänstlagens portalparagraf lyder. Samhällets socialtjänst ska på demokratins och solidaritetens grund främja människornas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Jag måste erkänna som vänster att det känns absolut himla bra när jag läser den. För även om högeroppositionen skriver om socialnämndernas viktiga arbete i texten i budgeten bland annat mot våld i nära relationer så behövs ju resurser till det. Nordost har behövt starta en helt ny avdelning på grund av den nya lagen där barnet är ett eget ärende. Jag är väldigt glad att det finns en av oppositionspartierna, Centerpartiet. Som står upp för det viktiga samarbetet vi har med civilsamhället i frågan med våld i nära relationer. För ganska nyligen så röstades ett sådant EUP ner. Fast ni skriver i er budget här hur viktigt det är med de

Kommunfullmäktige

idéburna aktörerna. Så röstades det förslaget ner. Men tack Centerpartiet. För annars hade det inte funnits en kvinnojour mer inriktad på döva och dövstumma. För vi vet att det är personer med funktionsnedsättning. Som är väldigt utsatta vad det gäller just våld i nära. Vi vet att tilliten till socialtjänsten och samhället är låg bland en del människor. En del har påverkats av desinformationskampanjer men vi behöver också tänka att vi ska bygga ett arbete som är tillitsskapande och inte bygger på misstro hela tiden. Jag tror verkligen att den nya socialtjänstlagen kommer bidra till det. Är det viktigt att vi tillgängliggör socialtjänsten så att man har möjlighet att söka? Det ska inte stoppa för att man inte har den förmågan.

Håkan Eriksson (V)

På det anförandet har Nina Miskovsky (M) begärt replik. Varsågod!

Nina Miskovsky (M)

Tack så mycket ordförande! När jag tänkte på det här boendet som hänvisas till här så anser vi inte att det är möjligt att skapa särskilda boenden för alla olikheter inom vår befolkning. Det tror inte vi är hållbart. Att man ska ha nischade boenden. Det kan vara för alla möjliga. Det tror inte vi håller ihop. Vi tror hellre på att man kompetenshöjer personalen för att kunna möta så många behov som möjligt. Och så har vi också lägenheter som kan användas av alla målgrupper. Som är särskilt anpassade på olika sätt. Så utifrån det så är vi inte emot arbete mot våld i nära eller att det ska finnas skyddade boenden.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Kontrareplik begärd Jenny Broman (V). Varsågod.

Jenny Broman (V)

Men det var ju så att förvaltningen tyckte att det behovet fanns och att man saknade den kompetensen. Och jag måste ändå säga att jag håller med er sida här om att kommunen vet inte alltid bäst i allt. Och där var det ju en organisation där personerna själva hade erfarenhet av att vara döva och dövblinda, som har specialkunskap på det. Och det var ju därför det här behovet fanns. Och de har ju sett att det här behovet har verkligen funnits i Stockholm, där det redan har funnits. Och därför är det så viktigt. Men det kvarstår ändå frågan också. Om man nu inte resurssätter socialnämnderna, hur ska man kunna göra allt det här arbetet? Mot heder, våld i nära, fritidsgårdar, allting som ska kosta. Tidigare i debatten så nämndes det om att man har massor med centrala potter. Ja, men vi har också centrala potter. Men de räknar vi inte med. För det är grunden när man lägger budgeten som är det som avgör det huvudsakliga arbetet.

Håkan Eriksson (V)

Tack! En andra replik bjöd.

Nina Miskovsky (M)

Tack så mycket! Det vi har sett till exempel på de här lägenheterna som ska finnas just för hbtqi, äldre, funktionshindrade och så vidare. Där har vi sett att beläggningen har legat i princip på noll. Så det är också som vi vill värna. Det är bättre att vi använder våra resurser på ett bra sätt. Att låta

Kommunfullmäktige

lägenheter gå på tomgång. Jag vill se beläggningen här också, det kommer vi att följa upp framöver så får vi se hur det ser ut framöver. Men jag tänker också på det här med ekonomi. Vi har som sagt var centrala potter. Dels för trygghetsarbetet, där vi ligger jämnt med den här sidan. Så kom inte med någon annan. Och att vi har större pott för välfärdens kärna. Och vi har 55 miljoner kronor för förebyggande arbete för socialnämnderna. Så att det finns, då blir skillnaderna obefintliga i princip mellan sidorna.

Håkan Eriksson (V)

Andra och avslutande kontrareplik. Jenny Broman (V), varsågod.

Jenny Broman (V)

Jo men det är ju sådana här särimnerpottor som ni hade redan förra året. Får man titta på vad socialnämnderna kan lägga för budget. Det de ska ta i december. Det de kan planera för, det de kan anställa för, det som kommer räknas upp år för år. Då är det den summan som står i ramarna som är det som är viktigt. Och det är det de kan göra verkstad för. Det är otroligt viktigt. Och vad det gäller kvinnojourer. Allt arbete är ju inte boendena utan jättemycket. Det brukar handla om den här kompetensen, för den här kvinnojouren skulle ju vara uppsökande. Det här är kvinnor som är väldigt isolerade. Som kanske inte ens har kunskap om att det finns kvinnojourer eller möjlighet att få stöd. Om man är dövblind så är man otroligt utsatt och isolerad. Att då kunna få möjlighet till den här specialhjälpen som kanske inte förvaltningen har. Det är otroligt viktigt tycker jag.

Håkan Eriksson (V)

Tackar! Tillbaka till talargästerna. Det är Claes Söderling (S). Därför heter jag Nina Miskovsky (M). Varsågod Claes!

Claes Söderling (S)

Tack så mycket ordförande, ledamöter och göteborgare! Mycket är sagt och jag ska inte dra allting en gång till. Men jag vill ändå lyfta ett par bra saker som jag tycker utifrån det sociala området i vårt budgetförslag. Vi vill verkligen lägga mer resurser på det förebyggande arbetet. Vi vill ha fler familjecentraler och ett utökat familjecentrerat arbetssätt. Vi vill ha fler fältare och vi vill också ha mer fritidsverksamheter. Dessutom, som har nämnts tidigare, vill vi ha fler HVB-hem i egen regi. Det är just för att ta tillbaka kontrollen över vården för de mest utsatta barnen. Så med de två invigningarna så vill jag yrka bifall till S, V och MPs budgetalternativ.

Håkan Eriksson (V)

Tackar! Nästa talare Nina Miskovsky (M), därefter Marina Johansson (S). Varsågod Nina!

Nina Miskovsky (M)

Tack ordförande! Gängrekryteringen måste stoppas. För att förebygga att det går snett för våra barn och unga behöver vi inte bara tidiga insatser utan ännu tidigare insatser. Här är föräldraskapsstöd, en lyckad skolgång och en aktiv fritid viktiga delar. Det ska gå att göra digitala orosanmälningar för att göra det lättare och så fler barn som far illa får hjälp. Mötesplatserna för unga ska vara trygga och avhopparverksamheten ska finnas för de som vill lämna den kriminella banan. Skolfarm ska erbjudas

Kommunfullmäktige

barn som är familjehemsplacerade. Sociala team ska införas brett i skola och förskola för att motverka gängrekrytering, skapa trygghet och arbeta förebyggande. Drogmissbruk och droghandel ska motverkas i alla led. Vi vill se förebyggande insatser, Bostad först, drogfria skolor och erbjuda behandling, rådgivning och rehabilitering. Modellen krogar mot knark vill vi införa i Göteborg för att motverka drogförsäljning, droganvändning och göra det svårare för gängen. Göteborgarna ska känna sig trygga med att varje skattekrona används på bästa möjliga sätt.

Bidragsfusk, svartkontrakt, bidrag till studieförbund som inte följer våra demokratiska värderingar och välfärdsbrott ska kraftfullt motverkas. Pengar ska inte gå till odemokratiska krafter, kriminalitet eller extremism. Personalen ska inte innehålla vare sig infiltratörer, personer som upprättar hedersnormer eller gängkriminella. Därför vill vi utöka och fördjupa arbetet med bakgrundskontroller. Göteborgs Stad kan göra mycket mer, även utifrån gällande lagstiftning. Vi har lagt ett stort antal förslag som har röstats ner av de rödgröna. Nu har kommunen fått tydliga uppdrag om det brottsförebyggande arbetet och många nya verktyg från regeringen. Därför undrar jag, vad tänker ni göra för att stoppa gängrekryteringen och öka tryggheten i Göteborg?

Håkan Eriksson (V)

Tack! Nästa talare är Marina Johansson (S), därefter Maria Wåhlin (V). Varsågod Marina!

Marina Johansson (S)

Tack så mycket fullmäktige och åhörare! Ja, vi fick ju höra här tidigare att läger för seniorer, det är bara pengaslöseri. Jag vet inte om alla vet vad det är för verksamhet, men det är faktiskt väldigt genialt. Vissa veckor under året står våra fina lägergårdar tomma när inte barn och unga är där. Då erbjuder vi äldre som är ensamma och isolerade att få möjlighet att komma ut och träffa nya vänner. Och det har också blivit extremt populärt. Man träffar nya vänner, kanske till och med ny partner. Man gör roliga saker, man äter gott och har det fantastiskt. Det är många som vill dit. Vi hörde att arbetsskor var populism. Det är också intressant att få höra det, tycker jag. Delar av den här gruppen är emot att införa digitala fixartjänster. För er som inte vet vad det är som lyssnar är att vi kan erbjuda hjälp för de äldre som inte kan hantera digitala verktyg. Mobil och nätet, boka vårdtjänstbesök, komma ut och träffa vänner och bekanta och släktingar via exempelvis Facetime och så där. Det är vissa av er emot.

Vad tänker ni egentligen om gratis kollektivtrafik för äldre? Det är väl väldigt populistiskt. Det kostar väldigt mycket pengar. Vad tänker ni egentligen om det? Sen när det handlar om boende för äldre så är våra tre förslag väldigt konkreta. Det handlar dels om att inrätta 150 nya trygghetsbostäder i befintligt bestånd. Det vill säga att det då är ganska låga hyror. Det handlar om att också på lång sikt planera för fler bostäder. När det gäller språk så är det felaktigt att det är sämre språk i äldreomsorgen nu. Det har varit ett problem länge. Vi har drivit det stenhårt och ni har varit emot det. Och tittar vi på vad äldre tycker om äldreomsorgen så är det ändå hyggliga siffror. Vi är inte nöjda. Vi behöver göra mer. Och hela över 80 % tycker att äldreomsorgens personal har bra kompetens, rätt kompetens. Och lika många tycker att faktiskt språket är helt okej i äldreomsorgen.

Tack!

Håkan Eriksson (V)

Och det anförandet har Elisabet Lann (KD), begärt replik. Varsågod!

Elisabet Lann (KD)

Tack så mycket! Jag har i alla fall inte uttryckt att arbetsskola är populistiskt, byråkratiskt och administrativt betungande har jag sagt. Jag har inte använt ordet populism. Läger för seniorer, det är väl. Alldeles fantastiskt med gemenskapsskapande aktiviteter och annat som görs för äldre. Frågan är vad kommunen ska göra och vad kommunen måste göra i egen regi. Vi har haft en kostnadsutveckling på 5 000 kr per invånare i Göteborg, att jämföra med 75 000 kr i Stockholm. Det finns massor av fint vi kan göra. Vi kan bjuda alla på tårta, det vore väl jättehärligt. Men vi måste också kunna bestämma vad som är kommunens lagstadgade ansvar och ta det ansvaret och se till att vi kan leverera på det. Det finns massor av härligt vi skulle kunna göra tillsammans om vi bara kunde . bränna skattebetalarnas pengar. Jag blir uppriktigt förbannad av det sättet att se på göteborgarnas slit.

Håkan Eriksson (V)

Kontrareplik. Marina Johansson (S). Varsågod!

Marina Johansson (S)

Ja, alltså populismen kanske inte var just du som sa det, det kanske var någon annan på den sidan som sa. Men det de facto är att de som skulle kunna, de insatser som skulle kunna motverka ensamhet och isolering, de är ni emot, för det är inte kärnverksamhet. Och ni svarar faktiskt inte på frågan vad ni egentligen tycker och tänker om det stora populistiska förslaget som kom för ett antal år sedan från den här sidan om gratis kollektivtrafik. Och när det gäller boende så har vi tre bra konkreta förslag. Jag ser bara ett förslag hos er som handlar om att markanvisa fler bostäder för seniorer. Det är bra. Men det innebär ju inte att det kommer bli fler seniorbostäder och bra lägenheter för äldre nu. Vi har uppdrag som handlar om att inrätta fler nu, men också på lång sikt planera för fler boendeformer för äldre. Och dessutom utreda flyttkedjor så att vi hjälper äldre att faktiskt flytta till bättre lägenheter och flytthjälp. Varför har inte ni det i er budget då, om det är så himla bra? Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! En annan replik begärd, Elisabet Lann (KD). Varsågod!

Elisabet Lann (KD)

Det kan hända att ni kan räkna ihop till tre konkreta förslag i budgeten. Att förbättra förutsättningar för trygghetsbostäder, halvkonkret skulle jag ändå säga, med lite god vilja. Men fortfarande så är 600 bostäder betydligt fler än 150 bostäder. Och du vet också att förra året tillskapade ni noll bostäder, trygghetsbostäder. Vi har fortfarande med förslag om att hitta . rutiner för gemensam beredskap så att vi får med de nämnder och förvaltningar som faktiskt ansvarar för frågorna. Så vi har inte släppt frågan på något sätt. När det gäller kollektivtrafiken så har den också en beteendepåverkande effekt. Som handlar om att man åker vissa tider när det är mindre tryck på kollektivtrafiken. Så det är inte bara allmosor utan det lättar. flödet i staden också. Men jag ska ärligt säga att jag ser problem med att vi delar ut saker gratis till vissa grupper på det sättet som ni gillar att göra. Jag tror att de flesta skulle uppskatta att kunna betala för det själva med lägre skatter.

Håkan Eriksson (V)

Andra avslutande kontra replik begärd. Marina Johansson (S).

Marina Johansson (S)

Vi vet att när det gäller äldre så är de olika. Både behov och önskemål, men också ekonomi. Vi har en stor grupp pensionärer som idag har det jättetufft. Då är det, tycker jag, vårt uppdrag att också se till att de får bra bostäder. Och då behöver vi inrätta fler bostäder som är anpassade för seniorer i befintligt bestånd, för då får vi ner hyrorna. Vi vill också behålla våra hyresrätter, just för att vi ska kunna göra alla de här sociala insatserna, både för äldre, men också för andra grupper, som behöver bostäder. Och sen när det gäller . Nu tappade jag bort vad jag ska säga. Ja, jag får återkomma. Tack.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Då var nästa talare Maria Wählin (V), därefter Agneta Kjaerbeck (SD). Varsågod Maria!

Maria Wählin (V)

Tack för ordet! Fullmäktige, åhörare och insatserna i kommunal regi. Det är jag väldigt glad för. Idag ligger de serviceinsatserna, alltså serviceinsatser för det som. Ett är att det kommer hem folk och städar och levererar mat till folk som behöver hjälp med det. Det görs av olika företag och vi får väldigt mycket signaler om att personer inte är nöjda med det. Innan var det ett kommunalt serviceteam. Det var 100 personer som jobbade över staden som skötte det här. Det är jag väldigt glad för. Hoppas att vi kan komma fram till någonting där. Det är ett sätt också att avlasta undersköterskor om man kanske inte klarar av att ha 20 besök. Korta insatser, då kan man vara och städa två timmar hos någon och sen har man det andra. Så det är väldigt olyckligt att det har sålts ut. Sedan var det någon som nämnde något om att vi ska jobba resurseffektivare i. Jag jobbar själv i funktionsstöd och är stödassistent. Nu sitter jag i ÄVO så jag känner väl till undersköterskornas arbetsvillkor. Vi springer och släcker bränder.

Jag ser väldigt få möjligheter till att vi ska jobba resurseffektivare. Vi behöver få bort administration så att vi får mer folk på golven. När man är på en arbetsdag då kan en . Paus består av att man faktiskt går på toaletten och sätter sig i en minut. Tack för ordet! Jag yrkar bifall till rödgrönas budget.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Tack! Varsågod Elisabet!

Elisabet Lann (KD)

Tack så mycket! Jag skulle . Vill jag reda ut lite det här med att jobba mer effektivt och bättre och så, för det finns någon slags misstänksamhet mot det. Det är ju en jätteviktig arbetsmiljöfråga. Jag skulle inte stå ut med att jobba inom hemtjänsten och stå med den där telefonen och gardinen där man ska klicka exakt vilka insatser man har gjort vid ett besök. Och så ska man scrolla 75 poster innan man hittar gå ut med soporna. Det skapar inget värde för den man är hemma hos, men det tar en massa tid och apparna står och snurrar och man ska blippa hit och dit. Det tar längre tid. göra den typen av saker, än att faktiskt ta ut soporna. Jag skulle helt enkelt struntat i det om jag jobbade med det, för jag skulle inte stå ut med det. Och jag tror att det är fler som upplever så. Det är ett konkret exempel på att jobba mer resurseffektivt. Att ta bort det där som inte skapar något värde, för att man inte ska

Kommunfullmäktige

behöva springa så fort, och så att man ska kunna hinna gå på toaletten när man faktiskt behöver det. Det finns inget hokus pokus, eller skumt eller illvilja i det. Det är inte ondare när vi vill jobba effektivt.

Håkan Eriksson (V)

tillbaka till talarlistan. Är det Agneta Kjaerbeck (SD), eller Pär Gustafsson (L). Varsågod Agneta!

Agneta Kjaerbeck (SD)

Ordförande, ledamöter, åhörare. I utsatta områden så lever många människor i en vardag där gängkriminalitet, kriminella vägspärrar och klanstrukturer gör upp egna lagar och regler i Göteborg. Makten, en polis, vill markera för samhället att de är. Roll och föräldrar vågar inte längre lämna sina barn ensamma ute. Den som använder eller uppmuntrar andra till våld för att nå sina mål accepterar inte vår demokratiska samhällsordning. Alla extremistiska aktiviteter ska givetvis bekämpas inom lagens alla ramar och aldrig någonsin accepteras i vårt samhälle. Yttrandefriheten i Sverige är stark och vi Sverigedemokrater värnar ett fritt och öppet samhälle. Däremot är det inte så att vi kan förbjuda terrorism.

De flesta som demonstrerar på gatorna nu gör det på legitimitet. Men om man ägnar sig åt terrorromantik och antisemitism och inte är svensk medborgare, då ska man kunna vara i Göteborg och Sverige. Detsamma gäller för återvändande IS-mister. Där är kommunens alla rättigheter mer än förbrukade. I vårt Göteborg hade de svenska medborgare som lämnat landet för att strida för eller hjälpa assistera IS, aldrig tillåtit sätta sin fot i Göteborg igen. Erhålla jobb. Bistånd eller bostad. Har man frivilligt levt tillsammans med IS-mördare och bidragit till terrorsektens våldtäkter, halshuggningar och folkmord. Då ska det få naturliga konsekvenser. Vi ska vara glasklara här. Alla rättigheter är förbrukade. Fängsla och utvisa är det enda som gäller för dessa grova brottslingar. Sen blev jag glad när Jenny här sa att de vill att kontroller ska skärpas vad det gäller HVB-hem. För vi är nämligen idel för att alla kommunanställda ska. Blankt och brottsfritt utdragsregister. Det måste till nu. Tack för ordet!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Pär Gustafsson (L). Därefter Mattias Tykesson (M). Varsågod Per!

Pär Gustafsson (L)

Tack så mycket ordförande! När Göteborgs ledande politiker, och nu är inte Jonas Attenius i rummet, i sociala medier säger att vi vill rea ut Göteborgs äldreboenden till vinstdrivande koncerner, så är det någonting som är taget ur luften. Och rätt anmärkningsvärt, får man väl ändå säga, för det stämmer inte. Men det kanske bara var ett hafsverk. Men låt oss ändå kommentera de förslag som finns och den verklighet som vi har. Jag ska ta ett exempel. Hon har levt i över 90 år. Hon har jobbat, slitit och betalat skatt. Hon har sett barn, barnbarn och barnbarnsbarn växa upp. Hon slukar böcker på löpande band, men kroppen har protesterat och sagt ifrån länge. För henne är hemtjänsten helt avgörande för att hennes liv ska gå ihop, för att hon ska kunna handla, slippa städa och för att kunna duscha. Det är faktiskt någonting som . Hon betalar för. Man kan tycka att det är en omsorg som inte borde vara så svår att leverera och att ett biståndsbeslut också ska följas. Att det ska komma en kvinnlig medarbetare som hjälper till med duschen.

Att det finns tid att handla och att man kanske hinner fika när man ska göra det när man ändå är ute på stan. Att man får hjälp med stödstrumporna. Att man kommer när det är sagt och att det är den personen som är sagt som ska komma som också faktiskt kommer. Att man svarar i telefonen när man ringer och klagar. Eller i alla fall att det är någon som återkommer med ett svar när man har sett att det har ringt eller när en anhörig har hört av sig. Men så är det tyvärr inte. Det här är ett av många fall i den hemtjänst vi har i egen regi i vår stad. Det känns inte bra. Det känns inte bra att det finns två meningar om hemtjänsten i den rödgröna budgeten och inte ett enda uppdrag på hur ni ska lösa detta.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Mattias Tykesson (M), därefter Marie Brynolfsson (V). Varsågod Mattias!

Mattias Tykesson (M)

Tack så mycket herr ordförande! Jag tänkte fortsätta prata lite om tryggheten inom äldreomsorgen och i våra välfärdsförvaltningar. Jag läste precis en nyhet här som kom upp om hur en tidigare gängkriminell lyckats bluffa till sig en anställning som socialsekreterare i Helsingborg. Kom här nyss på förmiddagen. Från Uppsala har vi tidigare fått rapporter om fruktansvärda övergrepp från hemtjänstanställda, vilket är såklart helt förkastligt. När vi pratar stadsbyggnad i staden så är Vänsterstyret väldigt måna och noga med att allting går rätt till ute på våra byggarbetsplatser. Att det görs kontroller, rätt tillstånd och korrekta handlingar. Det tycker jag är bra. Men jag har en fråga till styret. Varför tar ni inte trygghetsfrågan på större allvar när det gäller infiltration och bakgrundskontroller på stadens anställda inom exempelvis äldreomsorgen? Nu är det troligtvis ny lagstiftning på gång här, men då frågar jag, förbereder ni er för detta? Vi gör det i vår budget, för vi tar detta på största allvar. Det gäller framför allt kontroller av våra mest utsatta och sköra invånare.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Tack. Då var nästa talare Marie Brynolfsson (V). Varsågod Marie.

Marie Brynolfsson (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare. Det är populism. Det är ett administrativt monster. Kommunala skor. Något så fruktansvärt som stora delar av de mansdominerade jobben redan har. Det är självklart för de som tar hand om vårt avfall, om vårt avlopp, att de har arbetsskor. Men att de som ger omsorg till människor, att de ska få skor. Där går väl ändå gränsen? Jag tycker att vi som en av landets största offentliga arbetsgivare, vi ska göra allt. Som vi kan för att ha jämlika arbetsvillkor och jämlik arbetsmiljö. Att vi nu lägger några miljoner på att erbjuda skor till de som jobbar närmast de vi är till för inom funktionsstöd. Det är helt rätt.

Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! På det anförandet har Elisabet Lann (KD), begärt replik. Varsågod!

Elisabet Lann (KD)

Kommunfullmäktige

Tack så mycket! Att få det att framstå som att det skulle vara något fruktansvärt är tramsigt. Det är inte fruktansvärt, men det är onödigt. Skorna blir mycket, mycket dyrare när man ska handla upp på det sättet. Man får väldigt mycket mindre skor för pengarna när det omgärdas av så mycket byråkrati som det gör. Och alla vill inte ha likadana skor. Det kommer ju klagomål på hur man får använda de här skorna och hur ofta man får. Man har faktiskt olika behov och sådär. Därför är det ju mycket bättre med regeringens skattesänkning som gör det möjligt att köpa de skorna man vill ha och behöver. Sen finns det yrken där man behöver specialskor till exempel med stålhätta och annat. Det är rimligt att det ingår i arbetsuniformen. Men skor har man på de flesta jobb och det finns ingenting i att. Gå på ett vård och omsorgsboende eller hemma hos någon och vara personlig assistent, som kräver något särskilt av skorna mer än att de ska fungera på fötterna.

Håkan Eriksson (V)

Malina, du kan inte begära replik. Kontareplik begärd. Marina Johansson (S), varsågod.

Marina Johansson (S)

Tack så mycket. Jag förstår att du sa att det var onödigt med skor. Jag tycker inte att det är onödigt. Då får man fundera på, tycker jag att det är bra att vi ska erbjuda skor eller tycker jag det är dåligt? Jag tycker det är bra. Det kanske finns en del administrativa problem kring hanteringen av det. Då får vi väl lösa det då. Om vi tycker att det är bra att våra anställda har skor som smutsas ner. Det kan vara olika typer av vätskor. Det kan vara att man använder dem utomhus, att de går sönder, man fastnar. Jag tycker det är bra att vi erbjuder skor. Finns det problem kring administrationen av det, ja men då får vi lösa det. Tycker jag.

Håkan Eriksson (V)

Tack! En annan replik begärd. Elisabet Lann (KD).

Elisabet Lann (KD)

Tack så mycket! Jag vet inte om du har hört talas om att det finns lagstiftning kring upphandling? Så ja, det skapar administration som vi inte kan trollera bort, så att säga. Och det gör att processen blir väldigt mycket dyrare. Det är precis samma sak som med broddarna. Att gå och köpa broddar själv kostar inte så mycket. Men att administrera det här, gör att varje par broddar kostar så mycket mer än vad det hade behövt göra. Skor är inte onödigt. Men det är onödigt med den här typen av . Av kommunala satsningar som blir så mycket dyrare än vad det hade blivit om var och en själv kunde ombesörja det. Och man hade så mycket pengar kvar i plånboken så man hade råd att göra det. För då får man det som man vill ha det. Valfrihet kallas det. Lite mer frihet för individen. Och lite mindre makt åt politikerna. Det är ideologi igen, Marie!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Andra och avslutande kontrareplik. Marie Brynolfsson (V), varsågod!

Marie Brynolfsson (V)

Tack så mycket! Jag har inte räknat exakt på hur många kronor det skulle bli över varje månad i plånboken för de göteborgare som jobbar inom omsorgen. Men frihet att köpa sina egna skor kan

Kommunfullmäktige

också betyda frihet att inte ha råd att köpa sina arbetsskor. Jag tycker det är ansvarsfullt av oss som arbetsgivare att erbjuda skor. För alla kommer inte kunna ha råd att köpa de skor som krävs. Som håller den kvaliteten som behövs. För att de ska hålla under en lång tid. Att gå och stå i länge. Tack.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Då var det avslutat. Då går jag tillbaka till talarlistan. Då är det Parisa Rezaeivar (S). Därefter Lena Lindström Olinder (M). Varsågod Parisa.

Parisa Rezaeivar (S)

Tack för ordet ordförande, göteborgare, fullmäktige. Jag jobbar som undersköterska inom äldreomsorgen i Göteborg. Bra skor, ett av våra arbetsverktyg och en viktig förebyggande arbetsmiljöåtgärd. Jag är stolt över att vi har infört arbetsskor för äldreomsorgspersonalen och att vi idag tar beslut om samma sak för våra kollegor inom funktionshinderstödet. Det är något personalen drivit länge på både facklig och politisk väg. Tidigare i debatten beskrev Elisabeth Lann våra arbetsskor som ett administrativt monster. På saker står oss undersköterskor mer än att laptopklassen, de som har betalt för att sitta, skriva, tänka och diskutera, talar som om de vet bättre än oss undersköterskor vad vi behöver i vårt arbete. Jag vill därför ge henne chansen att förtydliga sig med tre frågor. 1. Står du fast vid att personalens krav på fotriktiga arbetsskor är ett administrativt mönster? 2. Anser du att du vet bättre än personalen?

Håkan Eriksson (V)

På det anförandet har Elisabet Lann (KD) begärt replik. Varsågod.

Elisabet Lann (KD)

Tack så mycket. Det finns ju rent logiskt ingen som helst motsättning mellan att det som du bedömer att personalen behöver skulle kunna vara ett administrativt monster. Det kan ju vara förenligt så att säga. Så ja, jag står fast vid att det är byråkratiskt krångligt. Upphandla saker som till exempel skor eller broddar eller gästavar som ni vill. Så att det skapar onödig byråkrati och man får inte så mycket produkt för pengarna när det görs genom den typen av upphandling. Och sen är det så att jag tror till och med att den enskilda undersköterskan och vårdbiträdet vet bättre än vad facket gör vad just han eller hon behöver. Det är därför jag tänker att det är bättre att få välja sina egna skor som passar på de egna fötterna och inte behöva gå i någon.

När man pratar om arbetsskor, man pratar inte om vilken som helst skor. Det är med syftet att man ska kunna använda dem på arbetet och alla skor passar inte att användas som arbetsskor. Om man ger individerna pengar kanske de går åt andra skor som inte är anpassade till arbetet. Om man ska tänka på förebyggande arbetsmiljöåtgärder. Det är bra kanske, kan tänka att även den administrativa kostnaden, att man väljer de skor som verkligen passar till arbetet.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då är det en andra replik begärd, Elisabet Lann (KD).

Elisabet Lann (KD)

Tack så mycket! Jag vill bara vara tydlig med att det finns ju inga speciella arbetsskor för den typen av jobb. Det går inte att jämföra med till exempel skor med stålhätta eller sådär. Däremot finns det ju ergonomiskt bra skor som är skonsamma för benen att stå och gå i länge. Men där är man ju också olika. En del behöver hålfotsinlägg och en del behöver högre sula på ena foten och så vidare. Vi har ju väldigt individuella behov och vad som är skönt att gå i beroende på om. vem man är så att säga och har för behov. Det är därför jag tycker att det är bättre att man får mer pengar kvar i plånboken så att man kan köpa sina skor själv.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Tack! Andra lokal senare replik. Parisa, varsågod!

Parisa Rezaeivar (S)

Det stämmer att vissa behöver speciella skor och man önskar att kanske man kunde satsa lite extra även för de som behöver lite speciella skor.

Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack. Då går vi tillbaka till talarlistan, där det står fem personer. Nästa talare är Lena Lindström Olinder (M). Därefter Mariette Risberg (D). Varsågod Lena!

Lena Lindström Olinder (M)

Fullmäktigeledamöter, övriga åhörare! Vi vill värna den personliga assistansen, motverka välfärdsbrott och fusk. Vi vill behålla valfriheten inom daglig verksamhet. Vi vill öka sysselsättningen för personer med funktionsnedsättning. Vi vill se fler bostäder med särskild service. Vi vill öka tillgängligheten på olika anläggningar så att fler med funktionsnedsättning kan ta del av idrott, fritid och kulturutbud. Det är viktigt att bakgrundskontrollen vid anställning skärps inom funktionsstöd eftersom vi ser hur allt fler barn och unga med funktionshinder rekryteras in i gäng som sedan får dem att utföra brott åt dem. Det är viktigt att vi säkerställer att bra personal anställs. En fråga jag vill ställa till det gröna styret är varför ni vill ha bort valfriheten för funktionshindrade att välja daglig verksamhet? Är det viktigare att kommunen driver verksamheten än att det ska bli bra för den som använder den?

Håkan Eriksson (V)

Tack! Tack! Då var nästa talare Mariette Risberg (D). Därefter Nina Miskovsky (M). Varsågod Mariette!

Mariette Risberg (D)

Hej! Tack så mycket. Jag vill bara kommentera lite om det här med arbetsskor innan jag går vidare. Jag tillhör ju en av de som har suttit och beställt arbetsskor som sjuksköterska i den kommunala hemsjukvården för många år sedan. Jag kan säga att via upphandling så går det inte att beställa specialskor. Utan det finns ett visst antal skor att välja på. De är dyra. De är obekväma. Minst hälften

Kommunfullmäktige

av personalen anmäler dem aldrig. Det var min lilla kommentar. Jag vill egentligen kommentera i eran budget SVMP om arbetstidsinnovationer. Det innebär förkortad arbetstid för alla. En begränsad tid. På en viss arbetsplats är det ingen innovation som förbättrar kompetensen på arbetsplatsen eller sänker sjukskrivningstalen nämnvärt. Det är bara kostsamt och slöseri med skattepengar. Ni lägger 30 miljoner kronor i er budget på förkortad arbetstid, lite punktvís över staden, vilket i sig är en god tanke. Men det saknar en klar och tydlig linje vad det ska leda till. Hade ni i stället adderat de pengarna på ert budgetuppdrag om att ta fram en plan, att få äldre medarbetare att stanna kvar inom äldreomsorgen, hade det kunnat göra skillnad på riktigt, genom ökad kompetens i verksamheterna. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! På det anförandet har Marie Brynolfsson (V) begärt replik. Varsågod!

Marie Brynolfsson (V)

Tack så mycket! Först får man fundera på hur det är med de här skorna. Jag blir lite förvånad att det var den frågan som väckte så stor debatt i vår budget. Det kanske inte är jättebekväma och jättebilliga skor som de som jobbar på kretslopp och vatten får heller. Sen vill jag ändå bemöta det här med arbetstidsinnovationer. Du sa någonting om att det inte finns någon klar och tydlig linje. Det vill jag vara tydlig med. Det finns en jätteklar och tydlig linje kring våra arbetstidsinnovationer. Vad det ska leda till. Det ska leda till en hållbar arbetsmiljö. Hållbara arbetsvillkor. Så att man orkar arbeta hela arbetslivet ut.

Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var det kontrareplik begärd. Mariette Risberg (D). Varsågod!

Mariette Risberg (D)

Så att man orkar arbeta hela livet ut. Ja, eller arbetslivet ut. Det är ju så att de här innovationerna ni har är ju punktvís över staden, lite här och där. Ett år, två år. Men minskar en timme eller två timmar. På vilket sätt gör det att man orkar arbeta hela arbetslivet ut?

Håkan Eriksson (V)

Tack! En andra replik begärd. Marie Brynolfsson (V). Varsågod! Tack.

Marie Brynolfsson (V)

Jag tänker så här, som politiker har man väl ändå förhoppningsvis en idé om vart man vill. Jag har hört ordet ideologi här. Och ja, det är klart att det är ideologiskt drivna förslag. För att vi har en ambition, en idé om vart vi vill med framtidens arbetsliv. Därför vill vi ju såklart, i så stor skala som möjligt, testa de här sakerna. För att få mer erfarenheter, kunskap om hur vi kan förbättra arbetsmiljön och arbetsvillkoren. Som också efterfrågas av de anställda. Arbetstidsinnovationerna kan handla om helt andra saker. En kortare arbetstid. Det kan handla om tid för reflektion inom socialtjänsten. Det kan handla om, som jag vet att man testat inom ÄVO nu, med helgtjänstgöring. Det finns jättemånga

Kommunfullmäktige

olika saker att testa. För vi måste testa vad som funkar och göra välfärdens arbetares arbetsvillkor mer hållbara. Jag saknar den ambitionen i er budget. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack. En andra och avslutande kontra replik. Mariette Risberg (D), varsågod.

Mariette Risberg (D)

Tack. Men ni har ju provat det här flera gånger. Man har sett att sjukskrivningstalen inte minskar nämnvärt. Det finns andra åtgärder som minskar sjuktalen mycket mer. Istället för att lägga pengar på förbättrade arbetsvårdsvillkor, till exempel för dem, Som snart ska gå i pension. Som besitter ovärderlig kunskap och erfarenhet. Som gör att de kan agera mentorer. Och att de kanske får bättre arbetsvillkor för att stanna. Kanske lite efter pensionen också. Hade varit väldigt mycket bättre. Tack.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Då var nästa talare Nina Miskovsky (M). Därefter Bettan Andersson (V). Varsågod Nina.

Nina Miskovsky (M)

Tack ordförande. Socialtjänsten behöver frigöra mer tid för att jobba direkt med sina klienter. Där kan digitaliseringen bidra till att mindre tid spenderas med administration och mer till arbete med individerna. Att så många som möjligt arbetar är en win-win lösning, både för individen och samhället. Då måste det också löna sig. Jag tror på människan och är övertygad om att de flesta med lite stöttning kan försörja sig själva. Det borde även ni på den rödgröna sidan vara intresserade av, även om det inte hörs i den här debatten. Min fråga gällande det här området är vad ni vill göra för att öka incitamenten till att arbeta för människor som har ekonomiskt bistånd. Det rödgröna styret agerar passivt när de säger nej till våra förslag och monterar ned tvångsarbetet. De enda tre uppdragen de har inom området är hållplatser, att hitta platser för föror och en översyn av cykel och gångtunnlar. Som sagt, till motsats mot vad som har påståtts satsar vi lika mycket på trygghetsfrågorna. Men vi har dessutom tolv uppdrag kring trygghet i vår budget.

Jag hinner tyvärr inte dra alla just nu. Men några saker som jag anser är anmärkningsvärt är att ni sköt fram målet om att inte ha några särskilt utsatta områden med hela tio år. En hel generation hinner växa upp under den tiden, en generation som förtjänar bättre. Ni velar om LOV 3-områden med ordningsvakter medan vi är tydliga om att de bör utökas. Dessutom lägger ni ned stadens trygghetsråd. Jag kan bara uppmärksamma att det är dåligt med svar från de rödgröna. Därför frågar jag igen. Vad vill ni göra för att öka incitamenten för att arbeta? Hur ska ni stoppa gängrekrytering och öka tryggheten? Varför vill ni ta bort valfriheten inom daglig verksamhet? För ingen av de frågorna har fått svar.

Håkan Eriksson (V)

Replik begärs av Jenny Broman (V). Varsågod!

Jenny Broman (V)

Göteborgs Stad Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

Nina, det fanns en väldigt tydlig plan varför jag inte tog replik förra gången du frågade eftersom jag tittade på klockan och jag såg hur många som var på planen. Klockan är egentligen över vår tid så man behöver också visa respekt för mötet. Men jag kan titta på ganska många mål som vi har här. Vi har delat upp vårt område i situationell trygghet, och annan trygghet. Den andra tryggheten är den som är den mest förebyggande. Det är där vi satsar våra stora pengar som egentligen är inom hela socialtjänsten. Allt det vi gör för barn och unga, att vi har ökade tider för barn och unga på fritidsgårdar exempelvis, så att det finns någonstans att ta vägen. Att det finns en trygg vuxen att söka upp när vi vet att inte alla har det så hemma. Men det är också så här, fler pengar till fältare, att vi ska uppsöka på de lokala områdena som vi vet till exempel i Majorna, att man då är snabb att ta sig dit. Så kommer jag inte hinna med, utan jag får fortsätta sen.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Då var nästa talare, Bettan Andersson (V), just nu sist på talarlistan. Varsågod.

Bettan Andersson (V)

Tack ordförande, fullmäktige, ni som lyssnar. Jag tycker ändå det var väldigt intressant det här med att för första gången höra en politiker på högersidan kritisera LOU. LOU kan vara ett elände på många sätt men nu har vi ju det systemet. Är det så att det ska köpas en stor mängd av någonting till staden så görs en upphandling och då bör den upphandlingen göras så att det är skor som passar. Det är faktiskt ingen jätteadministration att beställa de här skorna. Har själv gjort det på jobbet. Det tog inte alls den tiden som Elisabeth Lantz säger att det tar. Det är väldigt märkligt att det här blev en sån gigantisk fråga när det är kvinnor, framförallt kvinnor, som ska få någonting som män i vanliga fall har. Jag tänker att det är heller inget tvång att använda de här skorna när man ska jobba
Tack.

Håkan Eriksson (V)

Kan nämna att nu är klockan 10 över 1 och vi har debatterat det här området i 2 timmar som var avsatt. Men på Bettans anförande har Elisabet Lann (KD) begärt replik. Varsågod!

Elisabet Lann (KD)

Tack så mycket! Det var ingen kritik mot LOU. Jag har svårt att se något annat alternativ till LOU. Vi kanske vill ha fritt fram för mutor och okontrollerade upphandlingar istället. Jag tror vi behöver en lag om offentlig upphandling för att slippa sånt. Det har vi dåliga erfarenheter av i den här staden. Någon lyfte att det var märkligt att skolfrågan blev så stor. Jag håller med. Det fanns med i en lång, lång lista på saker som kanske inte är kommunens kärnverksamhet. Det är det det här handlar om. Vi kan prata plastdammar istället. Vi kan prata mensskydd och frukt och vi kan prata . Seniorläger hade vi uppe, men det finns ju en mängd subventioner och stöd och insatser som är, de är inte onda, de är inte dåliga, men de hör inte till kärnverksamheten. Och måste man prioritera så måste man kunna välja bort. Det liksom ingår i det uppdraget. Så hela poängen är att sitta inte och klaga på regeringen så länge ni tycker det är så viktigt att lägga pengar på dammar, skor, frukt, mensskydd och så vidare. Det var det som var poängen. Jag vill inte lägga mer tid på att diskutera.

Håkan Eriksson (V)

Kommunfullmäktige

Kontrareplik begärd. Bettan Andersson (V). Varsågod.

Bettan Andersson (V)

Tack. Ja nu är det väl kanske inte Vänsterpartiet kända för att vara de som myglar vid vare sig fiskar ål eller bygger felaktiga bryggor. Men jag tänker ändå att det finns vissa problem med LOU som man skulle kunna justera utifrån krångliga system. Och när det gäller att lägga onödiga pengar så kan jag bara säga till Elisabeth. Ja, det här idrottsledarens dag som du motionerar om, det är inte kärnuppdrag och det är inte gratis. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Tillbaka till talarlistan. Då är det Jenny Broman (V), just nu sista talarlistan. Varsågod!

Jenny Broman (V)

Jag tänkte inte göra ett helt fullt nytt inlägg för att vi ska försöka avsluta. Men det jag ville bara uppmärksamma, som då är fortsättning på repliken, det är att om ni tittar på våra mål i vår budget så har vi höga mål inom det sociala området. Där vi tydligt beskriver vad vi vill göra. Så det är en rekommendation och vi ser till att resurssätta det också.

Håkan Eriksson (V)

Tack! På det anförandet har Nina Miskovsky (M) begärt replik. Varsågod!

Nina Miskovsky (M)

Jag kan bara konstatera att jag inte anser att det är tillräckligt. Mycket rider man på den nya socialtjänstlagen, som jag är väldigt glad ska införas under nästa år. Där tillförs också medel för att göra detta. ABBO pekar på Riks när det gäller annat, men när det gäller finansiering som kommer därifrån, då är man väldigt tyst. Och så kan man konstatera att vänstersidans fokus ligger på höjda bidrag och vi tror inte på att det är en hållbar lösning för ett blomstrande Göteborg i framtiden. Tack! Tack!

Håkan Eriksson (V)

Kontrareplik begär Jenny Broman (V). Varsågod!

Jenny Broman (V)

Om du tittar på våra mål så är det ganska få saker som handlar om höjda bidrag. Däremot tycker vi att det är faktiskt rimligt att alla människor, även barn, får äta sig mätta. Därför gör vi insatser ibland med personer med försörjningsstöd eftersom vi vet att det finns matfattigdom i Göteborg. Men om vi tittar på era mål i ett avsnitt om socialnämnderna så är det att man inte ska överstiga riksnormen i ekonomiskt bistånd. implementera heltidsaktivering och man ska genomföra insats i enlighet med stads handlingsplan för att stoppa nyrekrytering. Står det lite övergripande men inte specificerat. Sen står det en bra sak, säkerställa att barn med familjehemsplacering, HVB-hem och SIS erbjuder plats i skolfamn. Det är det ni skriver. Vi har ganska mycket högre ambitioner och det är det viktiga, tidiga,

Kommunfullmäktige

förebyggande arbetet som är. det centrala. Alltså för vilka pengar ska man genomföra till exempel föräldrautbildning och alla de sakerna som ni skriver om?
Tack!

Håkan Eriksson (V)

Talarriksdagen är nu tom. Kan vi anföra debatten på det här området avslutad? Då tar vi det.

Margareta Andersson Broang (M)

Då går vi till nästa område som är förskola, grundskola och gymnasieskola.
Så Viktoria Tryggvadottir Rolka (S), då är du välkommen att tala. Nästa talare är Anneli Rhedin (M)
Varsågod!

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket ordförande, ledamöter. Det här är en högtidsdag. Jag stod här för två år sedan för första gången när vi hade tagit över styret i Göteborg och berättade om vår nya riktning för skolorna i Göteborg. Jag berättade om att vi tänker lägga om en låt-gå-kultur. Vi tänkte sätta fokus på det allra viktigaste kärnuppdraget, nämligen att fler barn ska klara skolan. Vi vill arbeta läsfrämjande, vi vill arbeta med bemannade skolbibliotek, vi vill arbeta med språkutveckling. Men vi förstår ojämlikheten och segregationens effekt på våra förutsättningar att faktiskt åstadkomma det absolut viktigaste målet. Så hur har det gått under den här tiden? Jo, vi har. ökat andelen behöriga lärare i våra utsatta områden med 10 procent i nordost och 7 procent generellt. Vi har 3 000 fler barn i fritidshem, vilket har varit en viktig ambition. Vi erbjöd 130 000 kostnadsfria aktiviteter för barn och unga runt om i Göteborg för att säkerställa att de har en rik fritid. Vi vet att det hänger ihop med kunskapsuppdraget. Vi har dessutom startat den första resursskolan, byggt ut det särskilda stödet och nu startar vi fler resursskolor.

Vi har minskat administrationen. Bara i år så har vår anställningsprövning betalat oss 86 miljoner och mer kommer det bli. 150 miljoner billigare blev administrationen förra året men när vi frågar rektorerna så upplever de att stödet är bättre, mer närvarande och mer efterfrågestyrt. Vi har knutit oss till universiteten. Vi har knutit lektorer till vår undervisning, som jobbar klassrumsnära och stödjande. Mer av det blir det med det här årets budget. Vi lägger också till ett uppdrag nu om att säkerställa att arbeta med barns sociala färdigheter. Det kompensatoriska uppdraget ska faktiskt också handla om att alla ungar i Göteborg vet vad ett stormkök är. Alla ungar i Göteborg vet hur olika idrotter utövas. Det kompensatoriska uppdraget är inte bara i läsning, utan det är också socialt. Du ska vara anställningsbar och vara en del av Göteborg. Där vill vi jobba med det normbrytande beteende som faktiskt slår ut många ungdomar. Mot det står en budget som slår sig för bröstet för att de ger oss en halv procent mer i pengar, men som är helt innehållslös.

De är så oskickliga att de behöver ha coacher som ska berätta för lärarna hur de ska arbeta. De behöver ha konsulter som ska berätta för dem hur de ska styra skolan. Nej, mina vänner och göteborgarna, vi har inte kommit i mål. Men vi är något på spåren. Vi är på väg. Lita på mig när jag säger att vi inte kommer att ge oss förrän varenda unge har den bästa skolan som alla har rätt till.
Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Göteborgs Stad Kommunfullmäktige

Tack Victoria! Då är nästa talare Anneli Rhedin (M) och därefter Jesper Berglund (V). Varsågod!

Anneli Rhedin (M)

Tack fru ordförande, ledamot möter åhörare. Spelar det roll vem som styr? Ja, det är ju viktigt att den som styr är beredd att göra prioriteringar. Vi gör tydliga prioriteringar där det behövs. Vi har en välfärdsreserv på 300 miljoner kronor att ta till där det behövs. Vi ger 146 miljoner kronor mer till skolnämnderna än S, V och MP. Vi satsar bland annat mer på barn och samtidigt som vi sänker skatten. Förskolan, det är alldeles för stora barngrupper och för få anställda förskollärare. Som jag sa på mitt första förskolenämndsmöte förra månaden, nu är det dags att vi gör ett stort omtag för att få färre barn i förskolegrupperna när vi har färre inskrivna barn. och vad jag fick till mig också att vi anställde fler förskollärare. Vi behöver gå mer åt Skolverkets rekommendationer. Vi, M, D, L och KD vill öka antalet förskollärare. Vi vill minska antalet barn per utbildad personal. Inrätta sociala förskoleteam där socionomer och andra professioner tillsammans ska arbeta för att stödja barn och deras familjer.

Vi har också 25 timmar i förskolan till föräldralediga. Små barn behöver mycket tid med sina föräldrar eller ett fåtal personer omkring sig. När barnen blir äldre förändras behoven. För att främja barnens utveckling och lärande vill vi erbjuda 4-5-åringar möjlighet till 25 timmar i förskolan. För att det inte ska få en negativ påverkan på barngruppernas storlek, personalens arbetsmiljö eller verksamhetens kvalitet ges nämnden en budgetförstärkning i ram. Skola, bland annat utöka antalet särskilda undervisningsgrupper och kommunala resursskolor. Fokus på kvalitet i undervisningen. Central funktion för lärarcoacher och utöka elevator från årskurs 4. När vi är ute i verksamheterna då får vi till oss färre barn i grupperna, två lärarsystem, fler vuxna, mer kringpersonal, fler speciallärare, satsa mer på elevhälsan, elevhälsoteam. Därför är jag glad att vi satsar 146 miljoner kronor mer på förskola och skola. Jag hör att ni säger att ni tänker på barnen. Men vi gör något för barnen. Färre barn i förskolegrupperna och fler anställda förskollärare kommer att skapa tryggare barn.

Bifall till M D, L och KD-budgeten 2025!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Anneli, då är nästa talare Jesper Berglund (V) och därefter Agneta Kjaerbeck (SD). Varsågod!

Jesper Berglund (V)

Ordförande göteborgare! Vi står inför en viktig diskussion om framtiden för våra barn och ungdomar i Göteborg. För när vi pratar om skolpolitik pratar vi också om vilken typ av samhälle vi vill bygga. Vi pratar om den viktigaste grundstenen. för ett rättvist och jämlikt samhälle. Idag avgör var du bor och vilka dina föräldrar är, dina möjligheter att klara skolan. Det är inte rimligt och det vill vi ändra på. Vår rödgröna politik är tydlig. Alla barn ska ges möjlighet att klara skolan. Alla ska kunna nå sin fulla potential. Att klara skolan handlar inte bara Det handlar om kunskap. Som vi vet är kunskap makt och makt är frihet. Ju mer du förstår om din omvärld, desto mer kan du vara med och påverka den. Därför ser vi likvärdig utbildning som i högsta grad en demokratifråga, utöver att ge förutsättningar för att få ett jobb och försörjning. Samtidigt påverkar marknadsskolan elevers möjlighet till en jämlik utbildning. Effekterna blir nämligen skolor som tydligt plockar elever, likt russin ur kakan, eller att elevernas pengar går till stora skolkoncerners vinster. Kvar står kommunerna, som får ta kostnaden.

Förutom vinsterna och extrakostnaderna för kommunen blir också elevsammansättningen påverkad genom allt mer socioekonomiskt homogena grupper, vilket är negativt för kunskapsutvecklingen. Tyvärr kan inte vi i kommunen sätta stopp för detta marknadsexperiment. Men vi kan, och ska, göra allt i vår makt för att lindra konsekvenserna. Vi har höga ambitioner för skolan. Men tyvärr bromsas vi av en regering som lägger sitt främsta reformutrymme på skattesänkningar. Lite som högern här tänker. Men medan den SD-ledda regeringen lägger 4 av 10 kronor på skattesänkningar lägger vi samma andel på skolan här. För i årets budget prioriterar vi en höjd grundfinansiering och få nya uppdrag. Det personalen i skolan främst behöver är fler kollegor och arbetsro. Vi kommer också utöka platserna inom kulturskolan, förbättra hbtqi-personers situation, utöka tiderna på skolbiblioteken och att fler skolor ska hållas öppna efter skoltid för aktiviteter. Vi gör mycket, men vi önskar att vi kunde göra mer. Våra förskolor, skolor och gymnasieskolor har stora behov som vi som kommun inte kan kompensera för själva.

Vi behöver en regering som vågar prioritera en välfärd som Sveriges och Göteborgs invånare förtjänar. Vi står upp för en jämlik och rättvis skola för alla. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Jesper! Då är nästa talare Agneta Kjaerbeck (SD) och därefter Jessica Blixt (D).

Agneta Kjaerbeck (SD)

Tack ordförande. Jag vill läsa upp en text som inte jag har skrivit från början. Citat. Hon hade gjort sig fin, 14-åringen, en sista gång. Tagit av sig tandställningen, en sån där tandfast som man nog måste ha en tång för att avlägsna. Kammat det ljusa raka håret, tänt ett ljus. Hon ville vara fin. Det skulle vara mysigt när hon avslutade sitt liv. Några timmar senare hittades hon av sin förtvivlade mamma. Ett liv var släckt och en familj var krossad. Någon annanstans senare. Musik strömmade från högtalarna. Han hade tagit en sista klunk öl, ville känna den härliga beskan. Han blev 24. Hittades några dagar senare av sin bror. Hade inte svarat på ett telefonsamtal, missat en födelsedag och hela familjen var oroad. Han hittades hängd från en våningssäng. I det randiga ljuset från neddragna persienner som höll solen ute, men där små dammkorn dansade obekymrat i de små strimmor av ljus som ändå letade sig in. Ett ungt liv till ända. så många andras liv i en aldrig sinande bottenlös sorg. Det här är inte poesi, det är förtvivlan.

Det här är människor som har funnits på riktigt, men människor som ni aldrig hört talas om. Unga människor som avslutar sina liv alldeles för tidigt. Nästan hälften av alla känner någon som har begått självmord. Ändå är det fortfarande så förbannat svårt att prata om. Här slutar mitt citat av reporter Johan Mathias Sommarström. Var fjärde dödsfall i åldrarna 10-19 år orsakas av självmord. Ibland är det skolan som inte ser hur barn far illa, hur de trycks ner och misshandlas, både verbalt och fysiskt. Det är sorgligt och onödigt och det skulle kunnat undvikas om någon bara tog dessa unga på allvar. I skolan måste barn i behov av stöttning enkelt få tillgång till skolkurator och skolpsykolog för att minska den psykiska ohälsan. Att få behålla samma kontaktpersoner i hjälparbetet mot psykisk ohälsa eller missbruk så långt som det är möjligt. Eleverna måste kunna lita på att all personal i skolan agerar på ett likartat sätt och säger ifrån eller ingriper om någon elev beter sig illa. Och särbegåvade elever med specialintressen ska så långt det är möjligt också kunna få främjas i sin utveckling och sitt lärande.

Kommunfullmäktige

Och fler lärlingsplatser måste till på gymnasiet för att kunna prioritera utbildningar som riktar sig mot bristyrken. Men minst lika mycket för att kunna ge unga en liten strimma av hopp i att det kommer finnas jobb för dig sen när skolan är över. Tack för ordet.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack, Jessica. Då är nästa talare Hillevi Werring (MP) och därefter Pär Gustafsson (L). Varsågod.

Hillevi Werring (MP)

Tack ordförande. Det var starka ord. Vi som har jobbat som lärare vet att vi har en elev som jag tänker på nu. Så nu fick jag lite svårt. Men jag ska ändå försöka. Jag vill att vi ska börja med att fundera på vem är vi här för idag? Det har varit så mycket prat om siffror och budgetar, men vi får inte glömma att det här är inte bara ett skådespel. Det här är jätteviktigt. För medan vi står här och diskuterar de här budgetarna så finns det barn i våra förskolor och skolor som varje dag möter en verklighet där personalen ofta går på knäna och resurserna räcker inte till. I barngrupper och klassrum så finns det barn som inte blir sedda, som inte får den hjälp och stimulans som de behöver. Barn vars självkänsla och framtidsdrömmar riskerar att gå förlorade. Och förskolan, som ska vara den plats där allt börjar, har idag alldeles för stora barngrupper, alldeles för få förskollärare och en allt högre sjukfrånvaro bland personalen. Och här är det barnen som betalar priset med sin framtid och personalen. Med sin hälsa.

Vi vet ju redan i förskolan vilka barn som riskerar att hamna i ett utanförskap och ett misslyckande. Det är därför avgörande att vi sätter in tidiga insatser och säkerställer att varje barn får rätt stöd från början. Vår budget gör just detta. Vi prioriterar minskade barngrupper, och att anställa fler förskollärare, något som höjer kvaliteten och skapar en tryggare och mer utvecklande miljö för barnen. Vi vill också stärka personalens förutsättningar. Med fler förskollärare och närvarande rektorer så skapar vi en hållbar arbetsmiljö. Genom att minska antalet medarbetare per chef och möjliggöra anställning av pedagogiska utvecklingsledare så kan vi höja kvaliteten och stötta personalen. För Demokraterna är det tydligt. När vi satsar på personalens förutsättningar så satsar vi också på barnens bästa. För det är det helt självklart att sätta barnens framtid högst upp på vår agenda. Därför lägger vi 210 miljoner extra på förskolan och 275 miljoner extra på skolan. Det är 70 respektive 76 miljoner mer än de rödgröna. Dessa resurser är konkreta satsningar för att göra skillnad, för att ge barnen bättre förutsättningar. Därför, ja.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Jessica! Då är nästa talare Hillevi Wäring. Jag är hemskt ledsen, namnen hoppar lite upp och ner. Så det är din tur och sen är det Pär Gustafsson (L). Varsågod.

Hillevi Werring (MP)

Ordförande, fullmäktige, göteborgare. Med många kulörta lyktor jag gick mig världen ut. De slocknade ljudlöst och oförmärkt och så tog det vackra slut. De allra flesta barn och föräldrar ser fram emot skolstarten som något spännande och högtidligt. Annars hade man börjat som sexåring eller som sjuåring. Man har köpt skolväska, pennskrin, sudd som luktar gott och nya kläder. Det är lite pirrigt men det är pirrigt på ett bra sätt. Vad är det då som gör att de här lyktorna fortfarande lyser i deras

Kommunfullmäktige

ögon nio eller tolv år senare? Om den sista skoldagen bara innebär en sjuk lätnad eller om en port har öppnat sig till vuxenlivet med studier och arbete. Jag vill hävda att det allt avgörande är mötet med engagerade lärare. Lärare som talar om att man duger, att man kan, att allt är möjligt om man bara försöker och anstränger sig. Och som öppnar dörrar till kunskap och puttar en osäker och motvillig unge eller en trulig tonåring över tröskeln. Lärarna är vårt viktigaste kapital och vi måste ta hand om det och inte slösa bort det.

Ibland har det målats ut som ett väldigt ensamt yrke, trots att man större delen av sin arbetsdag är omgiven av en massa barn. Förr i tiden, jag som har jobbat i skolan länge, på en av mina skolor skrev man en travesti på en då väldigt känd och uppskattad låt. Jag vill ha ett eget klassrum, göra vad jag vill. Vi måste lita på att lärare både kan och vill. Men idag har man genom forskning och erfarenhet, sett att den allra bästa skolutvecklingen sker när lärare jobbar tillsammans, när de lär av varandra och när de lär tillsammans med varandra. Där har rektorerna en jätte viktig uppgift att avsätta tid och organisera den så att det här blir möjligt. Men man behöver också tid till enskild planering och avlastning. Sedan skulle jag vilja säga något väldigt kort om det här med bra och dåliga skolor. Ofta har man en väldigt ytlig syn på det. De skolor som har bra resultat är bra skolor. De skolor som har dåliga resultat är dåliga skolor. Men alla vi som sitter här vet att vi lever i en väldigt segregerad stad.

Det kan vara sju års skillnad i språkutveckling i samma årskurs mellan barn. Och då kan vi inte förvänta oss att resultatet blir detsamma. Det måste få lov att ta tid. Så att många av de här skolorna som vi kanske inte tror är något bra kan vara några av de bättre. Och de här lärarna och de här barnen, de behöver uppmuntran, erkännande. De behöver inte klandras, vägras och mätas. De behöver vår tillit. Bifall till S, V och MPs budget.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Hillevi. Då är det Pär Gustafsson (L) och därefter Kristina Norén Lallo (KD). Varsågod.

Pär Gustafsson (L)

Ordförande och fullmäktige! Utbildning och bildning är grunden för att varje ung människa ska kunna forma sitt liv, drömma om framtiden och för att vår stad ska kunna växa och utvecklas. Det som sker i våra förskolor och i våra klassrum idag avgör hur det ser ut i Göteborg imorgon. Inget är viktigare än en bra start för våra barn i deras liv, och den resan börjar i förskolan. Förskolan ska verkligen vara en plats där varje barn ges möjlighet att utvecklas och växa inför skolstarten. Det var en total katastrof. Jag har aldrig varit med om något liknande. Så beskrev en förälder läget på en av stans förskolor nyligen, när ingen ordinarie personal fanns på plats när barnen kom på morgonen och föräldrarna fick servera frukosten. Så kan vi inte ha det. Under det rödgröna styrets ledning har barngrupperna blivit för stora och antalet förskollärare minskat. Därför föreslår vi nu gemensamt en satsning på 210 miljoner kronor för att minska barngruppernas storlek och anställa fler förskollärare. Skolverkets rekommendationer ska vara tak.

Här behöver en strategi komma på plats för hur vi ska nå dit. Med färre barn i grupperna kommer förskolans personal att få en betydligt bättre arbetsmiljö och möjlighet att ge varje barn mer tid. Det är viktigt för alla barn, men det är särskilt viktigt för dem som behöver förskolan som mest. Ordförande! Mötet mellan lärare och elever i klassrummet är avgörande för att lyfta kunskapsresultaten. Därför måste vi säkerställa att alla elever får möta lärare som har tid för sitt uppdrag, att undervisa. Allt fler lämnar nu grundskolan utan behörighet till gymnasiet. I vår budget förstärker vi grundskolans

Kommunfullmäktige

finansiering med 275 miljoner kronor. Vi behöver återupprätta en stark kunskapsskola med fokus på grundläggande förmågor och där eleverna får insatser. När vart femte barn läser för dåligt och elever på gymnasiet behöver stöd för att kunna läsa och förstå längre texter, då behövs det insatser. Läsning är grunden för allt lärande och avgörande för att ge eleven ett levande språk och förutsättningar för att lyckas.

Därför måste vi tillbaka till grunderna. Vi ska ha en skola som präglas av trygghet, ordning, studiero och hög närvaro. En skola där höga förväntningar möter varje elev och där alla känner sig inspirerade att nå sin fulla potential. Här föreslår vi en rad insatser. Att sätta skolan först är den enskilt viktigaste investeringen vi kan göra för att bygga ett samhälle där klassresor blir möjliga och där barn och unga får möjlighet att tro på framtiden.

Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Pär! Då är nästa talare Kristina Norén Lallo (KD) och därefter Hans Arby (C). Varsågod!

Kristina Norén Lallo (KD)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige och göteborgare! I botten nådd! Ja, det skulle jag säga att den är. Den är nådd både för våra förskolor och skolor. Vi står inför en utmaning som rör oss alla. Framtiden för våra barn. Vi vet alla att en bra förskola och skola är nyckeln för framtid. Det vi investerar i idag ger mångdubbelt tillbaka. Om vi inte investerar i skolan så riskerar vi förödande konsekvenser och en skyhögt kostnad i framtiden. Specifikationerna på den notan heter sociala problem, segregation, försämrade konkurrenskraft och välfärd. Forskningen visar att barn som gått på förskola av hög kvalitet klarar skolan mycket bättre. De har bättre hälsa och får ökad livskvalitet genom hela livet. Det är mötet mellan barn och förskolepersonal som kvalitet skapas och då är personalens kompetens och barngruppernas storlek avgörande. Det är lättare för pedagogerna att få en bra relation till barnet i mindre barngrupper. Barn som går på mindre avdelningar och större barngrupper får enligt forskare fler beteendeproblem än barn som går i mindre barngrupper.

Det är därför av största vikt att vi arbetar med att minska barngrupperna i förskolan. Förskolenämnden får därför i uppdrag i vår budget att utarbeta en strategi för att minska barngrupperna, så att Skolverkets riktmärken för barngruppernas storlek nås. Idag har vi barn som går ut tredje klass utan att kunna läsa. Om barnet inte kan läsa när det kommer upp i mellanstadiet så får de väldigt svårt att klara den fortsatta undervisningen, bland annat i viktiga ämnen som matematik och svenska. Många av dessa barn kan inte ta igen det de har missat, utan riskerar att gå ur grundskolan utan fullständiga betyg. Man ska också ta hänsyn till den psykiska påfrestning som det innebär för barnet att gå igenom grundskolan utan att någon gång känna sig tillräcklig. Det är därför vi har som förslag i vår budget att vi redan i förskolan börjar testa språkförståelse och matematiskt tänkande hos barnen. Redan i årskurs 1 kan man genom screening och utvärdering av elevers kunskaper upptäcka de som behöver tidiga insatser och extra stöd för att nå kunskapsmålen.

Det är hög tid att prioritera barnen och skolan. För att kunna prioritera något så måste något annat stå tillbaka. Det är den krassa verkligheten. Alla kan inte få allt. I vår budget vågar vi satsa på skolan. Jag hoppas nu att vänstersidan slutar att skylla på regeringen och tar ansvar för göteborgarnas skattepengar. Jag vill ge er ett litet tips på vägen och det är att försöka satsa på mindre barngrupper istället för kortare arbetstid. Det tror jag faktiskt att båda grupperna skulle vinna mer på.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är nästa talare Hans Arby (C). Därefter Sofie Gyllenwaldt (M). Varsågod!

Hans Arby (C)

Tack ordförande, ledamöter, göteborgare! Det mesta som vi här inne och i våra nämnder fattar beslut om rör det som är viktigast. Våra barn och unga. Deras nutid och deras framtid. Vare sig det handlar om klimat, jobb, trygghet, livsmiljö, hälsa, kultur, ren luft eller bostad. Vi måste skapa så bra förutsättningar som möjligt för att de ska kunna göra en så bra livsresa som möjligt. Där är kanske det viktigaste av alla just förskola och skola. Men då måste vi också ge bra förutsättningar till de som ska göra jobbet. Lärare, förskollärare, barnskötare, rektorer och andra professioner på våra skolor och förskolor. Mycket är bra i Göteborg men mycket kan bli bättre. Det är för många barn i utsatta områden som inte får chansen att ta till sig svenska i förskolan. Och det är för många nior som inte får godkända betyg för att kunna läsa vidare. Det handlar inte bara om pengar. Jag tror ni alla läste en jämförelse med Malmö i somras där man då Från 2011 har antalet skolor där mer än 30 procent inte har gymnasiebehörighet halverats i Malmö och dubblats i Göteborg.

77 procent av niorna som går ut i Göteborg har inte gymnasiebehörighet. Det läggs ungefär lika mycket pengar. Det kommer in lika mycket pengar in i klassrummen per elev i Göteborg och Malmö. Samtidigt är den totala kostnaden per elev 13 000 mer i Göteborg än vad den är i Malmö. Det handlar om organisation, prioritering, men som i Malmö också då en samsyn över blockgränser över mandatperioder och jobba samlat. Därför är det bra att vi är överens om väldigt mycket. Mindre barngrupper, tidigt stöd till elever, vidareutbildning och kompetensutveckling för personalen. Och minst lika viktigt då att freda skolan från fler specialuppdrag. Vi behöver ge stabila villkor så att rektorer tillsammans med sin personal. Nu handlar det om vad Centerpartiet vill göra utöver detta. För det första inser vi att alla barn är olika och det behövs olika alternativ. Med både kommunala, privata och idéburna skolor och förskolor. Vi ser då att det är speciellt viktigt att de barn som inte har svenska som modersmål går i förskolan.

Vi jobbar ju redan i staden med uppsökande verksamhet. Men det går att göra mer där. Utveckla samarbetet mellan SFI och öppna förskolor. och man ska också kunna studera SFI samtidigt som man är föräldraledig. Vi vill öppna för förskolor med färre avdelningar för att kunna också få förskolor inne i centrala stan där det är ont om plats. Dels även i ytterstaden där upptagningsområdena är större. Vi vill stärka elevhälsan, stödja grundskola och gymnasieskola att inrätta frivilliga och självständiga elevråd respektive elevkårer. Och vi vill stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad både genom Yrgo och yrkesprogram och högskoleförberedande program. Vi vill uppmuntra entreprenörskap och företagande bland unga och se till att stärka samarbetet med Ung Företagsamhet. Och vi vill stärka samverkan mellan förskolan och kulturskolan så att även yngre barn ska kunna dra nytta av kulturskolan och med grundskolan för att kunna samköra det med fritids. Tack Hans! Undervisningen, tack för det!

Margareta Andersson Broang (M)

Då är nästa talare Sofie Gyllenwaldt (M) och därefter Blerta Hoti (S). Varsågod!

Sofie Gyllenwaldt (M)

Göteborgs Stad Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

Tack ordförande, ledamöter, åhörare! De flesta håller nog med om att förskolan och skolan är två av våra viktigaste ansvarsområden i kommunen. En bra start i förskolan är i princip en förutsättning för en lyckad skolgång. För att få detta krävs det att det är en lugn och trygg miljö, samt att alla barn blir sedda och omhändertagna efter sina förutsättningar och behov. Vidare är det som vårdnadshavare ett stort förtroende att lämna sitt barn på förskolan. Och känslan av att veta att ens barn är tryggt omhändertaget under dagen är en förutsättning för att man resten av dagen ska kunna fokusera på sitt jobb och göra detta bra. Jag tror att de rödgröna väljarna har förväntat sig att de styrande i sin budget skulle ha som ambition att minska barngruppernas storlek, vilket är en förutsättning för att kunna ha en lugn och trygg miljö. Men inte! För att få detta måste man rösta på M, D, L och KD's budget. Vi anser att man ska nå Skolverkets riktmärke avseende barngruppernas storlek. Jag yrkar bifall till M, D, L och KD's budget.

Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Blerta Hoti (S). Därefter Lena Ferm (SD). Varsågod!

Blerta Hoti (S)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Allt börjar med barnen. Idag står vi inför ett viktigt beslut om framtiden för våra barn och vår stad. För oss socialdemokrater och rödgröna handlar den här budgeten om mer än bara siffror på ett papper. Det handlar om att bygga ett Göteborg där alla barn oavsett bakgrund får samma möjligheter till att växa, utvecklas och nå sina drömmar. Förskolan är grunden för detta och därför är det vårt gemensamma ansvar att se till att varje barn får den bästa och tryggaste starten i livet. Den budget som vi presenterar är en budget där vi sätter välfärden och barnen först. Men vad innehåller den då för förskolan? Jo. För det första satsar vi på att ha rätt utbildad personal och kompetent personal ute bland förskolorna. Vi behöver fler utbildade barnskötare, fler utbildade förskollärare och vi inför språktester, språklöft, vi kompetensutvecklar på betald arbetstid. Vi satsar också på att frigöra tid för förskollärare så att de kan planera den pedagogiska verksamheten för barn.

Det är bra för förskolebarnen och förskollärarna. För det andra satsar vi på att utöka resurserna ute till förskolorna för att se till att varje barn får den hjälp de behöver. Det handlar inte bara om att minska på barngrupperna, självklart är det viktigt, men det handlar också om att säkerställa att barn med särskilt behov och särskilt stöd också får detta. Men då måste vi också fortsätta kompetensutveckla och vidareutbilda personal som kan hantera barn med ADHD, Aspergers och annan funktionsvariation. Vi satsar också på att förstärka samarbetet med BVC, föräldrastöd och annat. För det tredje prioriterar vi den sjukt orättvisa språkklyftan och språk segregationen i vår stad.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack, Blerta! Då är det replik. Begärande av Jessica Blixt (D).

Jessica Blixt (D)

Tack så mycket ordförande! Ja, Blerta, det var många fina ord. Men faktum är att barngruppernas storlek, så här stora som de är nu, 5,6 barn per personal, jämfört med 4,8 2022, så stora barngrupper har vi aldrig någonsin sett. Och säga då att barngruppernas storlek inte spelar någon roll, det är en

Kommunfullmäktige

jättstor skillnad. Viktig del, både för att kunna säkerställa kvaliteten i förskolan och ge personalen rätt förutsättningar. Vi har haft det jättetufft under ett helt år nu för att ni inte har klarat av att prioritera förskolan ordentligt. Den här jojon, det är inget bra. Nu hoppas jag att vi tillsammans här kan säkerställa och lova varandra att framgent att. Förskolan verkligen prioriteras år efter år efter år. Så att vi kan vända den här negativa utvecklingen som vi har sett under den här mandatperioden.

Margareta Andersson Broang (M)

Det är bra om vi håller oss inom tiden. Någon sekund överslår jag men inte mer. Varsågod Blerta.

Blerta Hoti (S)

Tack ordförande. Göteborgarna kommer bedöma oss utifrån vad vi faktiskt gör och inte utifrån vad vi säger. Och det här året har vi ju också sett till att vi har utökat andelen budget, andelen av förskolenämndens budget i den här staden med en kvarts miljard. Men ändå räcker pengarna inte till. När det gäller barngruppernas storlek så vet du precis som jag Jessica att det varierar. Ibland är de större, ibland är de färre, men vi har haft ett exceptionellt tufft år. Vi har en förskolekris, vi har en välfärdskris, vi har en skolkris, vi har en nationell välfärdskris. Göteborg lever inte i en isolerad ö. Vi är en del av skattesänkningarna i landet. Men då är min fråga, om det är så viktigt med förskolan i den här staden för högern, varför väljer ni att sänka skatten med 200 miljoner kronor?
Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack, Blerta. Då är det en replik begärd av Jessica. Varsågod!

Jessica Blixt (D)

Tack så mycket! Nej, men jag kan verkligen hålla med om att vi har haft en stor förskolekris under det här året. Men den krisen, det är ju ingen annan än de som styr i den här staden som har säkerställt eller tyvärr bidragit till den krisen. Så att prata om kris, det är fortfarande barnen som har fått betala. med sin förskoletid, med sin framtid. Och det är personalen som har fått betala med sin hälsa. Så här höga sjuktal som vi har inom förskolans personal har vi aldrig någonsin haft. Det här är ju tyvärr ett kvitto utav den politik som ni har fört.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Jessica! Då går vi tillbaka till talarlistan. Det är Lena Ferm (SD). Och därefter är det Jessica Blixt (D). Varsågod!

Lena Ferm (SD)

Tack för ordet ordförande, fullmäktige! Skolan är en oerhört viktig institution för att forma framtidens samhälle. De traditionella ämnena spelar självklart en stor roll, men utöver matte och svenska är det viktigt att eleverna också lär sig respekt och ansvarstagande. Tyvärr kan vi se ett försämrat klimat på skolorna runt om i Göteborg det senaste året. En minskad respekt mellan elever och tyvärr också en minskad respekt mellan elever och lärare. Resultatet är att många barn inte ges de bästa förutsättningar att utvecklas till ansvarstagande medborgare. Denna utveckling måste vändas. Vi

Göteborgs Stad Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

behöver ta ett helhetsgrepp kring skolans roll som normskapande institution.

Vi måste se till att skolan återigen blir en plats där respekt och samvaro står i fokus. Vi behöver skapa en skolmiljö där alla elever, oavsett bakgrund, lär sig att leva efter gemensamma värderingar. För att bidra till ökad sammanhållning och större förståelse för samhället måste vi integrera undervisning i sociala färdigheter, i vett och etikett och i sociala koder.

På detta sätt kan vi öka förståelsen för ömsesidig respekt och vikten av solidaritet. Detta skulle i sin tur leda till ett mer harmoniskt och inkluderande samhälle, där alla känner sig delaktiga och värdefulla. Tack för ordet! Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Då är nästa talare Jessica Blixt (D) och därefter Hakan Önal (M). Varsågod!

Jessica Blixt (D)

Tack! Vi hörde här Victoria om allting inom grundskolan som ni har gjort. Jättebra, men jag vill också vara väldigt tydlig med att det som verkligen måste ske nu, det är att vi måste säkerställa att vi kan höja elevernas måluppfyllelse. Vi har fortfarande över 1000, eller nästan 1000 elever som går ut utan att kunna läsa vidare på gymnasiet. Kursresultaten och måluppfyllelsen i årskurs 6, har sjunkit katastrofalt. I trean, årskurs 3, samma sak. Läsförstågan i årskurs 1, samma sak. Vi ser en nedåtgående trend gällande elevernas kunskapsutveckling. Då spelar det ingen roll vad massa saker vi gör, om inte det ger resultat. Det är vi skyldiga eleverna. Det är därför vi är här. Det är vår förbannade plikt att kunna säkerställa att vi kan ge eleverna och barnen i den här staden den förskola och skola som de verkligen förtjänar, så att de har chans till en ljus framtid. Det är för elevernas och barnens skull och för göteborgarnas och Göteborgs framtid. Jätteviktigt!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Jessica! Då är nästa talare Hakan Önal (M) och därefter Jörgen Fogelklou (SD). Varsågod!

Hakan Önal (M)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Gymnasieskolan är ett viktigt steg i ungdomars framtid, in i arbetslivet och högre studier. Studie och yrkesvägledningen behöver stärkas för att ge våra ungdomar bästa förutsättningar för att hitta rätt i valen för sin framtid. Vi ser att arbetsmarknaden förändras snabbt. Därför behöver utbildningsutbudet förbättras för att möta arbetsmarknadens behov och ungdomars möjligheter till anställning. Samverkan mellan kommuner inom Göteborgsregionen är unik och ger oss goda förutsättningar att skapa ett brett och starkt utbud på gymnasieutbildningar. Gymnasieskolan ska utmana men också skapa förutsättningar för att ungdomarna ska klara sin utbildning. Därför behöver vi bli bättre på att rikta resurserna dit där de gör mest nytta, för de ungdomar som verkligen behöver det här extra stödet. 34 procent av ungdomarna svarar att de inte får det stöd de behöver för att klara gymnasieskolan. Låt oss inte fastna i gamla förlegade resursfördelningsmodeller, som tittar på föräldrarnas bakgrund istället för den enskilda ungdomens behov.

Där har Stockholm och Malmö redan gjort en annan resursfördelningsmodell som vi också bör utvärdera. Tryggheten och studieron fortsätter att vara en utmaning i många av våra skolor. 47 procent

Kommunfullmäktige

av ungdomarna svarar att de inte upplever arbetsro och 12 procent svarar att de inte upplever trygghet i våra gymnasieskolor. Droger och gängkriminalitet letar sig fram till våra skolor och hotar våra ungdomars framtid. Vi har lagt flera förslag för att stärka tryggheten i våra skolor, vilket vänsterstyret konsekvent har stoppat. Gymnasieskolan ska vara en plats där våra ungdomar får möjlighet att förverkliga sina framtidsdrömmar.

Jag yrkar bifall till budgeten från M, D, L, KD.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är nästa talare Jörgen Fogelklou (SD). Därefter är Bosse Parbring (MP).

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet fru ordförande! Nu ska vi prata utbildning. Utbildning, grundskolan, förskolan, gymnasieskolan och även arbetsmarknad vuxenutbildning, för att den inte är med i det här ämnet, är ett av de absolut viktigaste och högst prioriterade områdena för Sverigedemokraterna. Politik handlar idag om att våga prioritera, inte att vilja. Det handlar om att våga prioritera och det måste vi göra. Jag har hört mycket fina ord här om vem som är bäst på skolan och vem som lägger mest pengar. Det här är ju jätteenkelt. Det kan ju en treåring till och med göra. Det är bara att lägga budgetarna i Excel bredvid varandra och så färgar de som är gäster mest pengar till vilken. Där lägger vi vår budget mest till förskolan, till grundskolan, till utbildningsnämnden och även till arbetsmarknad och vuxenutbildning. Men det är inte det jag skulle stå här och säga. Vill man .Som folkvald i Göteborg, ge stadens barn de bästa förutsättningarna i skolan, ja då ska man rösta på Sverigedemokraternas budgetförslag 2025.

Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Jörgen! Då är nästa talare Bosse Parbring (MP). Därefter Milyon Tekle-Haile (S). Varsågod.

Bosse Parbring (MP)

Tack ordförande, fullmäktige. Barns sociala bakgrund och deras föräldrars möjligheter har betydelse för om det går bra i förskolan och i skolan. Vi vet också att det har betydelse om du föds till pojke eller flicka eller om du har en annan könsidentitet än normen. Det ska inte ha någon betydelse, men det har det. Vi vet att män som grupp tjänar mer. pengar än kvinnor som grupp. Mäns våld mot kvinnor är ett stort samhällsproblem liksom mäns våld mot andra män. Det börjar redan i förskolan och i skolan. Trakasserier och kränkningar p.g.a. kön och sexualitet är ett allvarligt problem för många elever. Redan i valet till gymnasiet ser vi svart på vitt hur grunden för den könssegregerade arbetsmarknaden läggs. Vissa förskolor och skolor har ett bra arbete för jämställdhet, normmedvetenhet och våldsförebyggande. Andra behöver utveckla det. Det är därför som vi i det rödgröna styret i vår budget ger förskolenämnden, grundskolenämnden och utbildningsnämnden i uppdrag att identifiera förskolor, och skolor som kommit långt i sitt arbete.

De blir på så sätt modellförskolor och modellskolor som sprider sitt arbete till andra skolor. För det kan ju inte vara så att vissa barn och elever får en jämställd undervisning medan andra inte får det. Eller att det är ett lotteri för en elev med en transexfarenhet om hen ska bli utsatt och mobbad för det. Tyvärr ser jag inga satsningar på detta område i högerbudgeten. Det är förvånande. För Miljöpartiet

Kommunfullmäktige

och det rödgröna styret är jämställdhet något som måste genomsyra alla områden, inte minst skolan. Bara så kan vi säga att vi ger barn och unga en bra och trygg start i livet.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är replik begärd av Pär Gustafsson (L).

Pär Gustafsson (L)

Tack så mycket, ordförande! Jag välkomnar verkligen, Bosse, ert engagemang för jämställdheten i förskolan och skolan. Det är oerhört viktigt. Men vi har ett läge i förskolan just nu där vi vill att våra förskollärare ska vara på plats på förskolan och bedriva det som är grundverksamheten, förskola. Det är det vi behöver lägga pengarna på nu. Vi behöver minska barngrupperna. Vi behöver anställa fler förskollärare. Det är det som behövs i våra förskolor. Och då måste annat viktigt utvecklingsarbete faktiskt få vänta lite, för vi måste säkra grunduppdraget. Det är vårt fokus.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är replik begärd av Bosse Porbring (MP). Varsågod!

Bosse Parbring (MP)

Ordförande, jag måste säga att jag är lite överraskad att få höra från en liberal att jämställdhet är någonting som vi gör sen när vi har råd med det. Det måste ju vara själva grunden och kärnan i verksamheten att pojkar och flickor ska behandlas och få samma utbildning. Det ingår i själva grunduppdraget.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack, då är det kontrareplik av Pär Gustafsson (L).

Pär Gustafsson (L)

Det sa jag inte. För det första, det är klart, jag håller helt med dig om att vi ska bedriva en verksamhet i våra förskolor som är . Där vi ser till både pojkars och flickors behov. Det är inget konstigt. Det står i läroplanen och är reglerat i skollag och annat. Det är inte det vi pratar om. Men när vi har pengar och ska satsa dem säger vi att de behöver gå till kärnverksamheten, till att säkerställa att vi får färre barn i barngrupperna, så att våra förskollärare och barnskötare får tid att umgås med barnen och ge dem den tid och den uppmärksamhet som de kräver. fullfölja det uppdraget som finns i läroplanen. För det är inte möjligt på våra förskolor idag, på väldigt många förskolor. Det är ett problem. Det är där vi borde satsa och fokusera.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det andra och sista replik av Bosse Parbring (MP) efter Jenny Broman (V).

Bosse Parbring (MP)

Kommunfullmäktige

Nu är det här ett uppdrag som vi lägger som inte kostar några extra pengar utan vi vill lyfta fram de förskolor och skolor som faktiskt redan har ett bra arbete. Vi har flera sådana exempel på det och de klarar det inom den budget som vi har. Sen håller jag med om att vi behöver satsa mer generellt på personalen och det gör vi också på andra sätt. Personalen träffas och har utvecklingsdagar i andra frågor. Då tycker vi att det här är en viktig fråga som ska lyftas fram där. Så det sker inom den ordinarie budgeten som de redan har.

Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Då återgår vi till talarlistan. Det är Milyon Tekle-Haile (S) och därefter Martin Wannholt (D). Varsågod!

Milyon Tekle-Haile (S)

Göteborg har en fantastisk gymnasieskola och fantastiska elever. Varje dag görs det framsteg i våra skolor och unga människor lär sig nya saker och utvecklar sina förmågor. Detta sker trots att Göteborg har svårare förutsättningar än andra kommuner. Vi vill motverka segregationen. Vi vill sprida de individuella programmen till alla skolor. Det ska inte finnas några A eller B-lag. I stället för att stämpla unga människor som misslyckade ska vi erbjuda vägar till utbildning och arbete. Anpassa det efter elevernas förmågor. Under en lång tid har friskolesystemet tillåtit att operera på ett sätt som orsakat allvarliga problem för våra kommunala skolor och för samhället i stort. Ett av många exempel är situationen kring bolaget som äger International IT College i Göteborg, som senare bytte namn till Arena Academy. Trots att Skolinspektionen återkallade tillståndet redan 2022 fortsatte skolan att ta emot elever. Två år senare återkallade tillståndet igen efter att man har hittat allvarliga brister hos den nya huvudmannen.

Den långa utdragna processen har skapat kaos för de cirka 150 elever på skolan där många tvingas leta efter alternativa utbildningsplatser mitt under läsåret. När en friskola missköter sig och tillståndet dras in är det den kommunala skolan och i slutändan skattebetalarna som får stå för notan. Detta är en akut krishantering som våra kommunala skolor tvingas hantera allt för ofta, vilket leder till ekonomiska belastningar.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är replik begärd av Pär Gustafsson (L).

Pär Gustafsson (L)

Ordförande! Forskning visar att valet av både gymnasieskola och gymnasieprogram har betydande inverkan på en elevs chans att ta examen och senare etablera sig på arbetsmarknaden eller gå vidare till högre studier. Därför är det helt centralt, och det har vi varit helt överens om länge, både här i staden och i Göteborgsregionen, att vi ska ha ett så brett utbildningsutbud som möjligt där eleverna har bra möjligheter att få sitt förstahandsval. Det är den rödgröna ledningen. Nu föreslår regeringen kommer innebära att färre elever kommer att fullfölja sina studier och att de kommunala marknadsandelarna kommer att minska. Men det kanske ni vill, så att ni kan fortsätta hacka på fristående skolor. Det är inte rätt att vi ska reglera utbudet, minska konkurrensen och transportera

Kommunfullmäktige

elever till skolor de inte vill gå på. Det är eleverna som själva ska få välja vilka skolor de vill gå på och slåss med de meritvärden och den kunskap de har. Det är helt fel väg att gå, det ni nu gör.

Margareta Andersson Broang (M)

I replik begärde Hakan Önal (M). Varsågod.

Hakan Önal (M)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare. Ja, Miljon. Man kan peka ut enstaka fristående skolor som inte sköter sig. Men de allra flesta sköter sig och högsta kvaliteten ligger faktiskt på de fristående gymnasieskolorna. Det är ju det som är faktorn. De siffrorna jag drog upp här, att 34 procent av ungdomarna svarar att de inte får det stöd. De behöver för att klara skolan. Det här är kommunala gymnasieskolor jag tittar på. 47 procent av ungdomarna svarar att de inte upplever arbetsro i våra kommunala gymnasieskolor. Och 12 procent svarar att de inte upplever trygghet. Vi måste väl ändå först se till att öka kvaliteten i våra kommunala gymnasieskolor innan vi skyller på de fristående.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Hakan. Då är det nästa talare Martin. Nej, det var en replik, Milyon Tekle-Haile (S) här.

Milyon Tekle-Haile (S)

Jag vill börja med att säga till Pär att det får väl inte vara på bekostnad av våra elever. Och sedan till Hakan. Vi har ju suttit i utbildningsnämnden nu några mandatperioder och du vet ju mycket väl att det går faktiskt väldigt bra för våra gymnasieskolor. Vi ökar antal elever som väljer den kommunala skolan. Den är inte tillräckligt, men den ökar. Och vi har också alldeles för många. En skola är för mycket. som misslyckas när det gäller friskolorna. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är det replik begärd av Hakan Önal (M) först och därefter Pär Gustafsson (L).

Hakan Önal (M)

Emilio, det du vill göra är ju faktiskt att begränsa för de tusentals elever som väljer en fristående skola för att de tycker att det är bättre alternativ för deras framtid. Är det verkligen du som ska bestämma eller är det de ungdomarna som ska bestämma vilken framtid de vill välja?

Margareta Andersson Broang (M)

Då är det Milyon Tekle-Haile (S). Det är din andra och sista.

Milyon Tekle-Haile (S)

Hakan, det vi vill göra, vi vill göra yrkesprogrammen mer attraktiva. För att vi ser också att det finns ett behov för detta. Statusen för yrkesutbildningen måste höjas om vi ska klara

Kommunfullmäktige

kompetensutvecklingen. Och vi satsar därför på att elever som går på vård och omsorgsprogrammet ska få möjligheten till. betald körkortsutbildning.

Margareta Andersson Broang (M)

Hakan, du får trycka in dig igen, för du har haft två repliker redan. Och Pär, du tog tillbaka din. Då återgår vi till nästa talare på listan istället. Det är Martin Wannholt (D) och därefter Viktoria Tryggvadottir Rolka (S). Varsågod.

Martin Wannholt (D)

Tack! Jo, jag tänkte det var någon som, eller någon var det, pratade att inte siffror var allt som styrde och inte var så viktigt här och stå och kasta. Jag älskar siffror så jag tänkte gå tillbaka till att prata om just siffror, siffror för våra barn och unga. Förra mandatperioden så satt vi demokrater i opposition själva men vi hade en del samarbete med Socialdemokraterna, kanske framförallt när det gällde skolan och förskolan och. de siffror, pengar, som vi var beredda och ville investera för våra barns framtid i Göteborg. Sedan har ni tillträtt, Socialdemokraterna, och styr med V och MP. Vi sitter i opposition och arbetar tillsammans med Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna. Vad är då skillnaden? Jo, vi har roat oss. Tack, Patrik! roat oss med att titta så här långt i halvtid och nu inför den tredje budgeten. Vad är skillnaden på hur mycket pengar vi satsar på barnen där ute här i detta fullmäktige? Jo det är 462 miljoner kronor så här långt. 462 miljoner kronor mer ut på enskilda förskolor och enskilda skolor.

Det är. vad som går att läsa i samtliga handlingar, budgetkompletteringar etcetera, hittills i halvtid i den här mandatperioden och inför budgeten vi fattar beslut om i dag. I all enkelhet, jag är också ute på skolor, inte lika ofta kanske som Jessica eller Victoria, men jag frågar naturligtvis alltid också hur det står till här. Ja, det blir väldigt svårt att garantera hjälpen till de elever som behöver extra stöd när man inte har råd. med fler specialpedagoger eller speciallärare. Så det är alldeles uppenbart att fler barn skulle kunna nå kunskapsmålen om vi vågade satsa resurserna rätt på de skolor där det behövs. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Martin. Replik gärna från Blerta Hoti (S). Varsågod.

Blerta Hoti (S)

Tack ordförande. Högeroppositionen, där Demokraterna också ingår, vill samtidigt som ni vill satsa på förskolan, jag vet det för det finns en tydlig viljeinriktning, det har jag respekt för, men samtidigt vill ni sänka skatten med en kvarts miljard för nästa år. Det skulle motsvara i praktiken 250 färre förskollärare. Om inte det är förskollärare, vem är det då som ska stryka på foten? Är det familjepedagoger? Är det socionomer? För ni vill samtidigt ha mer socionomer ute i förskolorna. Det skriver ni i era uppdrag. Ni har fem uppdrag till förskolenämnden. Hur går det ihop med en skattesänkning på en kvarts miljard kronor nästa år? Kan ni svara på det?

Martin Wannholt (D)

Ja tack fru ordförande. Nej men nu är det ju så här. Nu blir det väl att jag kränker någon eller något. Jag förväntar mig att man har läst på. Varje partis budget, i varje fall de budgetar man vill kritisera.

Kommunfullmäktige

Jag hade en diskussion med Attenius om det var bluff och så vidare. Nu får ni nog ta och lugna ner er lite, socialdemokratiska sidan. Varenda krona i vår budget är inte bara det att den är finansierad fullt ut, det är också redovisat fullt ut. Det står att läsa precis alltihopa. Precis alltihopa! Så de 200. 35 kronorna till den lilla skattesänkningen har inte berörts av skolan och förskolan, som du mycket väl vet om du har läst budgeten. Ni går alltså upp här och sluggar i stället för att diskutera vad de 462 miljonerna, nästan en halv miljard mer, är som Moderaterna och Demokraterna.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Martin. Då har vi begärt en replik där. Varsågod.

Blerta Hoti (S)

Tack Martin. Jag skulle vilja säga, nu får du ta och lugna ner med dina härskartekniker här. För att jag har mycket väl koll på er budget. Fem uppdrag. där ni vill införa sociala förskoleteam, ni vill minska på antalet barngrupper, ni vill ha samverkan med socialnämnderna med att inrätta de här förskoleteamen. Samtidigt står det specifikt i er budget att ni vill slakta socialtjänsten med 150 miljoner nästa år, utöver er skattesänkning på en kvarts miljard kronor. Därutöver säger ni också att ni vill införa utökad vistelsetid till föräldralediga. för deras barn i förskolan. Det skulle motsvara över 75 miljoner till 100 miljoner i ökade kostnader. Det står i er budget. Vad ska stryka på foten? Vad ska bort med er skattesänkarpolitik?

Martin Wannholt (D)

Tack fru ordförande! Precis allting går att läsa Blerta. Varenda liten post går att hitta med våra satsningar på socialsekreterare, våra budgetsatsningar i förskolan. Allting är beskrivet i budgeten. Problemet är att du företräder ett styre som till skillnad från när ni satt i opposition, nu när ni verkligen har möjligheten att styra och göra skillnad för barnen, skolan och så vidare, så gör ni inte det. För ni ska ha råd att köpa ut Miljöpartiet och Vänstern och massa andra saker. Det är ju det som kostar så mycket pengar. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Då återgår vi till talarlistan. Nästa talare är Viktoria Tryggvadottir Rolka (S) och därefter Anneli Rhedin (M).

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket. Jag skulle vilja börja med att ställa en fråga till Anneli och Sofie. Ni hade under er tid vid makten mycket goda ekonomiska förutsättningar och exakt samma förutsättningar att inrätta resursskolor, att inrätta SU-grupper. Varför gjorde ni inte det när ni styrde? Och varför ska vi tro på er att ni skulle lyckas med det nu, när ni inte ens under de goda ekonomiska tiderna lyckades med det? Det är min första fråga. Det andra är. I er budget skriver ni att skolan ska stärka SSPF-arbetet, stärka arbetet mot heder, föräldrautbildningar, skolsociala team. Ja, listan kan göras lång. Vi delar ju den intentionen. Problemet är bara att jag har tagit mig friheten att räkna lite på vad de här kostnaderna består i hos socialtjänsten. Då säger vi att i nordost lägger de 74 miljoner årligen. på skolsociala insatser som vi har jobbat aktivt med att putta från skolpengen. För den hör inte hemma där. I centrum

Kommunfullmäktige

lägger de över 50 miljoner på skolsociala insatser. Som vi också arbetat aktivt med att putta från skolpengen.

Så att eleverna kan få fler behöriga lärare. Hisingen 42. Så låt oss göra lite matte här då. När Nordost nu får ungefär 42 mindre. eller för 2 miljoner mindre i ram. Vad tror ni de stryker på foten? Inte är det det lagstadgade myndighetsansvaret, utan det är ju de här insatserna som stryker. Så ni övervältrar ju 150 miljoner, elevpengen, tillbaka på skolans ansvar. Så era 76 miljoner som ni satsar med den halva procenten, ni lägger mer än oss. Det är ju en chimär. Ni luras ju.
Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack. Och då har Sofie Gyllenwaldt (M) begärt replik.

Sofie Gyllenwaldt (M)

Tack för ordet ordförande! Ja, det är alltid lätt att skylla ifrån sig. Men vi kunde ha lagt mer pengar historiskt. Absolut. Nu ser vi att det behöver läggas mer pengar i skolan. Och det gör vi. Vi lägger knappt 80 miljoner mer än det rödgröna styret.
Tack! Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Och replik begärs av Viktoria Tryggvadottir Rolka (S).

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Men Sofie, hur ska de pengarna gå till något annat än det arbete som ni kräver ska göras när socialnämnderna inte längre kan finansiera det? Ni måste svara på det. Ni kan inte säga utbyggnad av skolsociala team och sen skära ner så enormt på socialnämnderna och sen påstå att det här ska fortsätta. Det är ofinansierat. Det kommer ju bli mindre pengar till undervisning med er budget. Ni kan inte prata om att ni lägger mer pengar i kronor och ören när ni döljer andra nedskärningar som kommer att belasta skolans ekonomi. Ni raserar ju jobbet vi har gjort med att flytta de pengarna från skolans ekonomi. De hör inte hemma där. Ni fullkomligt raserar det. Jag trodde vi var överens. om att det inte var skolan som skulle stå för de kostnaderna. Att det kompensatoriska som vi delar ut i resursfördelningsmodellen faktiskt skulle få gå till lästräning, faktiskt skulle få gå till fler specialpedagoger, utbildare, lärare och skolbibliotek, inte till väktare eller socionomer på skolorna.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack, Victoria. Då återgår vi till talarlistan. Det är Anneli Rhedin (M). Nej, det kom en replik från Sofie här innan. Ni får lite snabbare på att begära repliken.

Sofie Gyllenwaldt (M)

Tack. Men i er budget, ni ger uppdrag, ni tillskjuter inga pengar. Hur går det ihop?

Margareta Andersson Broang (M)

Då Victoria, varsågod din andra och sista.

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Nej men herregud, vi lägger ju 200 miljoner mer än det som SKR säger i uppräknings och så. Och jag är helt övertygad om att vi kommer kunna öka elevpengen i varenda stadie. Vi kommer kunna öka elevpengen till fritidshemmen ganska rejält. För jag har nämligen räknat på det. Så att säga att vi inte lägger mer pengar på skolan. Det gör vi. Vi gör en ganska så kraftig satsning. Men däremot så använder vi pengarna smart. Vi flyttar kostnader dit de hör hemma, till skillnad från hur ni agerar i den här budgeten. Utöver det så är ni stora på den här sidan och pratar om slöseri. Vi har 200 miljoner i tomma platser i Göteborg. Och ni hade en tioårsplan när ni styrde på att ta vara på de 200 miljonerna av skattebetalarnas pengar. Tioårsplan! Vi säger gör det nu! För de pengarna måste gå till eleverna.

Snacka om resursslöseri!

Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Då återgår vi till talarlistan. Det är Anneli Rhedin (M) och Jesper Berglund (V). Varsågod!

Anneli Rhedin (M)

Tack så mycket! Efter att ha besökt förskolor, pratat med föräldrar, rektorer och övrig personal kan vi nog konstatera att vi har en. Förskola som behöver förbättras, en förskolekaos. Vi, MD, L och KD, vi vill bland annat öka antalet förskollärare och minska antalet barn per utbildad personal. Ni, S, V och MP, ni vill ha förkortad arbetstid, det ska utökas på fler förskolor och ska bli en norm i staden. Jag har två frågor till S, V och MP. Hur ska ni lösa förskolekaoset? Vi har alldeles för stora barngrupper och för få anställda förskollärare. Varför lägger S, V och MP resurser på förkortad arbetstid i stället för att prioritera mindre barngrupper och fler förskollärare? Ni skriver inget i er budget om barngruppernas storlek, att vi har för stora barngrupper i dag eller att vi ska ha färre barn i förskolegrupperna. Så kan vi inte ha det i Göteborg. Förskollärare och barnskötare kämpar varje dag med att hålla ihop en verksamhet och gör ett otroligt arbete. En förskola som ska vara trygg, utvecklande och kärleksfull för våra barn.

Vi vet alla att det börjar i förskolan. Därför måste vi ha fler utbildade förskollärare. Minska antalet barn per utbildad lärare för att på detta sätt se alla våra barn. Tack. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Och då är replik begärd av Blerta Hoti (S).

Blerta Hoti (S)

Tack ordförande. Jag tror att vi alla, både på vänsterkanten, mitten, högerkanten och den extrema högerkanten. Jag tror genuint på att alla vill förbättra skolan och förskolan för våra barn. Det som skiljer oss, och det är väldigt mycket ideologi i detta, det är hur vi löser, hur vi tar oss ur den här förskolekrisen. Kan man genom att sänka skatterna, På nationell nivå och kommunal nivå tro att det är möjligt att också ta oss ur den här förskolekrisen. Bryta segregationen, skapa trygghet, verka

Kommunfullmäktige

förebyggande för våra barn så att de får ett tryggt liv, en social gemenskap.

Kan vi lösa allt det här som alla vi tycker oss säga att vi vill lösa med skattesänkarpolitik? Tror ni på det?

Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack. Då är nästa talare Jesper Berglund (V) och därefter Pär Gustafsson (L). Varsågod.

Jesper Berglund (V)

Tack ordförande, göteborgare! Jag tänkte nämna tre saker. Det första, en fortsättning på den debatten vi hade förra området om arbetsskor. För även i det här området så har vi ju en satsning som är väldigt inriktad på främst kvinnlig arbetarklass. Som Millian nämnde tidigare med körkortsutbildning för studerande inom vård och omsorgsprogrammet. En väldigt bra satsning. Särskilt märke till den. Sen vill jag kommentera en satsning i den borgerliga budgeten. Gällande dialogforum med friskolor. För som jag sa tidigare så är ju privata skolor inte bara en resursslösare av rang. De konkurrerar också med kommunen om elever. Och det finns ju flera fall som vi varit inne på. Där friskolor visar sig vara oseriösa och fuskat med sin utbildning. Att då ta resurser från elevernas utbildning för att lägga på dialoger är inte att satsa på utbildning. Slutligen för att det ska i . Protokoll och liknande blir rätt i framtiden. Jessica, du nämnde tidigare att det var 5,6 barn per grupp i förskolan. Det stämmer i våras, det är alldeles för högt.

Men den är på väg neråt och i september var den 5,2. Så det är på bättringen, det går åt rätt håll.

Margareta Andersson Broang (M)

Där är replik begärd av Pär Gustafsson (L) och därefter Jessica Blixt (D).

Pär Gustafsson (L)

Tack ordförande! Man kan välja hur man vill arbeta mot fristående verksamheter. Man kan väl säga att den politik som den rödgröna ledningen har drivit i decennier i den här staden inte har inneburit att den kommunala gymnasieskolan har fått växa. Den började i och för sig göra det under föregående mandatperiod för att vi gjorde insatser som gav resultat. 50 procent av gymnasieeleverna i Göteborg väljer att gå på en fristående skola. En fjärdedel av dem går på Academiedias skola. Det är väl självklart att vi som stor huvudman bör ha en dialog. Vi som Göteborgs stad har en dialog med de huvudmän som har ansvar för hälften av våra elever. Vi tror att det skulle vara ett alldeles utmärkt tillfälle att kunna diskutera hur vi kan samarbeta och vad vi kan göra ihop för att skapa en bra gymnasieskola i Göteborg för alla. Så jag förstår inte din stora ilska kring vårt förslag om ett dialogforum.

Margareta Andersson Broang (M)

Är det replik begär Jessica Blixt (D) det och nästa replik sen är Viktoria Tryggvadottir Rolka (S). Nu är det många här, men vi tar dem i ordning. Varsågod!

Jessica Blixt (D)

Kommunfullmäktige

Jag vill bara förtydliga Jesper, att när jag pratade om 5,6 barn, nu och 4,8 2022 så var det under samma period så att vi skulle jämföra samma tid. För precis det som Blarta så går det lite upp och ner. Men för att kunna jämföra så måste man ta samma tid på året och då var det 4,8 och 5,6. Bara för att kunna jämföra. Så därav de siffrorna.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Jessica. Nu står det Jesper, men det är ju du Jesper som. Fast det står Jessica här om du vill ha repliken. Det tar vi bort sen. Tack. Då är nästa talare Pär Gustafsson (L) och därefter Sofie Gyllenwaldt (M).

Pär Gustafsson (L)

Ordförande! Det är ett stort svek mot de eleverna som tillåts gå igenom hela sin skoltid utan att få det stöd som han eller hon behöver för att klara skolan. Vi hörde här innan att det är drygt tusen elever varje år. Det motsvarar ett Angeredsgymnasium som lämnar grundskolan utan. Behörighet till gymnasiet. Vi behöver se till att våra skolor och lärare får förutsättningar att sätta in bättre stöd tidigare idag. Att vi ser till att vi satsar på speciallärare och bygger ut våra särskilda undervisningsgrupper. Och så tar jag mig över till gymnasieskolan och den här frågan har redan varit uppe delvis. Vi anser att skolans budget bör användas till att förbättra utbildningarnas kvalitet efter elevernas verkliga behov och inte subventionera tjänster och sådant som inte är en riktigt självklar del av utbildningen. Vi tycker inte att det är skolans uppdrag att bekosta körkortsutbildningar för de elever som ni föreslår i er budget. Ja, det är en självklarhet att man ska lära sig köra lastbil och bil om man går på motorbranschens tekniska gymnasium, exempelvis. Men ska vi lyfta vård och omsorgsprogrammet, som vi ser tappat i söktryck över hela landet, är det andra insatser som behövs.

Då behöver vi satsa resurserna på undervisningens kärna och se till att eleverna får de kunskaper och färdigheter som behövs för att möta det arbetslivet. Där kan vi också som arbetsgivare se till att erbjuda arbete direkt efter genomgången utbildning och avslutning. och examen. Det finns väldigt mycket mer som ni kan göra än att erbjuda körkortsutbildningar. Det är pengar som kan användas. Det är väldigt mycket bättre saker. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Pär! Då är det först replik Pierre och Viktoria Tryggvadottir Rolka (S). Varsågod!

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket ordförande! Jag börjar med att kommentera med det här rådet och dialogforumet som ni vill ha med de fristående. Vi har ju en ny lagstiftning sedan några år tillbaka kring dimensioneringen utav gymnasieskolan. Som handlar om att vi har branschråd ute i kommunerna och regionerna som sitter tillsammans med arbetsgivarna, tillsammans med kommunerna och bedömer behovet utav arbetskraft inom respektive område. Vi som kommun, vi förhåller oss till de dimensioneringsprinciperna som vi är överens om mellan parterna. Det gör inte de fristående skolorna, utan de öppnar program, nagelteknolog, och det är samhäll, samhäll och det är dit och dit som inte är marknadens behov. Att vi ska sitta och frikostigt dela med oss och samverka på det här sättet när de skiter fulla i att förhålla sig till det. De leker liksom, det finns inga reprimander gentemot dem, men vi förhåller oss till det. Den fördelen ska vi inte ge dem.

Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Då är det replik från Pär Gustafsson (L). först.

Pär Gustafsson (L)

Ja, vi har fått ny lagstiftning, ordförande, som Victoria säger. Men den är definitivt tyvärr inte tvingande. Hela den lagstiftningen är ju byggd på det fantastiska samarbete som vi har i GR. Det är ju en kopia på det upplägget som vi har jobbat med. Mellan kommuner tillsammans med fristående skolor finns det ju inte någonstans i Sverige något liknande. Hakan var inne på det tidigare. Det finns inget liknande någon annanstans i Sverige där vi har ett sådant bra samarbete mellan kommunala och fristående huvudmän som vi har i GR, och det är fantastiskt bra. Men när vi väl kommer in över gränsen till kommungränsen i Göteborg är intresset inte speciellt stort. Det finns många fristående verksamheter som har sökt eller velat starta upp, men som också har fått signalen att det där kanske inte är lämpligt, och inte heller gjort det. Jag tror att det skulle underlättas väldigt mycket i en dialog, fast det kanske inte är det jag tycker att dialogen ska handla om.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Pär. Då är det Viktoria. Det är din andra och sista replik här.

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Jag tror att vi har olika tilltro till . Olika koncerners vilja och lust att tjäna pengar, helt enkelt. Jag vill bara också kort nämna det här med körkortet. För att få jobb som undersköterska idag, exempelvis, så krävs ofta körkort. Väldigt många Vi söker inte den utbildningen. Vi behöver se till att fler söker den utbildningen. Då kan vi inte ha det som idag, att vi lägger alla yrkesutbildningar centrerade till skolor med individuella program. Vi måste sprida ut dem. Vi måste arbeta mycket smartare. Här tycker jag att vi ska slå oss för bröstet för att vi faktiskt erbjuder det här. Det är ju en förutsättning för att få jobb. Vi säger dessutom, handslag med staden. Klarar du din utbildning? Du har ditt körkort. Varsågod att komma och jobba hos oss. Då kanske du dessutom får lite arbetskläder och dessutom kanske får känna lite värdighet i ditt arbete. Då kanske fler kan tänka sig att jobba i kommunal verksamhet. För någon dag blir vi också gamla, Per. Om någon ska ta hand om oss. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack, Viktoria. Då är det Pär Gustafsson (L) som har sin andra och sista replik. Varsågod!

Pär Gustafsson (L)

Nu var inte du med när vi debatterade hemtjänsten innan, men jag ska inte återupprepa den debatten. Men vi ska nog klara oss. Ja, vi har ju ett välutbyggt samarbete med branschen. På Hotell och restaurangprogrammet, exempelvis, har vi en stor hotellkoncern som lovar jobb till våra elever när de tar examen. Det är ett alldeles utmärkt exempel på hur man kan stärka yrkesutbildningarna. Men jag tror inte att det är det som avgör om fler elever kommer att välja att läsa på vård och omsorgsprogrammet. Det är ett arbete som vi behöver fundera allvarligt på. hur vi ska komma till rätta med det. Då är studie och yrkesvägledning i tidiga åldrar, från förskolan och i grundskolan, det

Kommunfullmäktige

viktiga. Jag är jätteorolig för det som grundskolenämnden just nu håller på att försöka göra, nämligen att splittra sönder en välfungerande organisation som vi har i den här staden. Det kommer att påverka, för det är det arbetet som behövs för att fler ska läsa på våra yrkesprogram.

Margareta Andersson Broang (M)

Nu Jesper Berglund (V), lång tålmodig väntan. Det är din tur. Varsågod.

Jesper Berglund (V)

Ja, jag hann inte skriva ner det exakta citatet, men poängen var att man ska få de färdigheter som krävs för att göra ett yrke. Under en yrkesutbildning i gymnasiet. Till exempel att ha ett körkort som är en färdighet som behövs i väldigt många undersköterskeutbildningar. Nej, det kommer inte göra att väldigt många fler söker, men det kommer öka sannolikheten och det kommer göra de som går utbildningen bättre förberedda att faktiskt kunna ta ett jobb. Det är ett av syftena med yrkesutbildningar.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Jesper! Då återgår vi till talarlistan. Det är Sofie Gyllenwaldt (M). Därefter Blerta Hoti (S). Varsågod!

Sofie Gyllenwaldt (M)

Tack ordförande! Tillbaka till skolresultaten. Vi har sämre skolresultat än andra storstäder. Varje år lämnar 1 000 Göteborgselever nian utan gymnasiebehörighet. 1 000 elever! Jag tror att de rödgröna väljarna har förväntat sig att de styrande i sin budget skulle fokusera på kunskapsmålen. Alla vet att det är svårt att få ett jobb utan fullständiga betyg. Det är svårare att bli en del av samhället. Därtill är det svårare att ta till sig andra sociala förmågor om man inte har grundläggande kunskaper i skolämnen. Man hamnar lätt utanför. Men inte. Det tillskjuts inte mycket pengar. Vi lägger knappt 80 miljoner mer än de rödgröna. Vi vet att givet den budget skolan redan har borde vi få ut mer. Det vill säga, eleverna borde ha högre betyg än vad de faktiskt har. Vi vill därmed att det genomförs en granskning som identifierar vilka brister vår skola har, samt åtgärder för att komma till rätta med detta. Men i närtid, nästa år, anser vi att det är nödvändigt att tillskjuta mer pengar till skolan. Knappt 80 miljoner mer än de rödgröna. Jag tror faktiskt att det är få göteborgare som skulle säga något annat, förutom majoriteten till vänster i denna församling. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Sofie! Då är replik begärd av Viktoria Tryggvadottir Rolka (S).

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Du har helt rätt, Sofie. Skolresultaten är på tok för låga. Det har de varit alldeles för länge i den här staden. Det finns väldigt många förklaringar till det. En av dem är att vi inte har haft en ansvarsutkrävande organisation. Vi har haft skolledningar som tillåtits sitta år ut och år in och faktiskt misslyckats. Men vad gjorde ni åt det när ni styrde? Mer än att gå ut i media och skrika på rektorer? Det var inte så att ni byggde en organisation som faktiskt stärker arbetet längst ut på golvet och i klassrummen. Det gjorde ni definitivt inte. Och sen är det en annan förklaring, och det är att vi har

Kommunfullmäktige

150 till 200 miljoner i tomma platser. Och varenda gång vi pratar om att vi behöver göra sammanslagningar, göra förändringar i skolstrukturen för att . kunna lägga pengar på undervisning och utbildade lärare, så sprattlar ni på den här sidan, för ni vill skapa populistiska poäng.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är det replik begärd av Sofie Gyllenwaldt (M). Varsågod.

Sofie Gyllenwaldt (M)

Tack ordförande. Jag håller med dig Victoria. Vi kunde ha gjort mer. Och nu gör vi mer. Vi lägger mer pengar på skolan jämfört med er.

Margareta Andersson Broang (M)

Då återgår vi till mig. Replik begärd av Viktoria Tryggvadottir Rolka (S).

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Min poäng är inte att prata om vad som hände bakåt. Min poäng är varför ska göteborgarna tro att ni skulle lösa det nu när ni inte löste det då? Ni har ju inte identifierat problemen. Ni säger ju själva rakt ut. Ni misskrediterar ju er själva så till den milda grad att ni säger att någon annan, en konsult, måste komma in och berätta vad det är som är problemet. Ni har ingen tillit till professionen. Använd akademien. Använd universiteten. Ni inrättade aldrig det vetenskapliga rådet som vi har gjort. Ni samarbetade inte med de som verkligen kan skolutveckling. Ni såg inte till att . De personerna som sitter och gömmer sig på Center för skolutveckling inte befinner sig i klassrummen. Det är 20 miljoner till ett kommunalt finansierat universitet i stället för att vara där vi behöver dem för att utveckla undervisningen. Det är vansinne. Slutligen, 200 till 150 miljoner i resursslöseri. Kan vi ta i hand på att vi hjälps åt att ta hem de pengarna till barnen och klassrummen?

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Victoria. Då är det Sofie Gyllenwaldt (M) som begärt sin andra sista replik. Varsågod.

Sofie Gyllenwaldt (M)

Tack. Som jag sa, vi kunde ha gjort mer. Och vi gör mer nu. Det är så vi visar att vi vill få förtroendet nästa mandatperiod. Att helt enkelt ha ansvaret för skolan.
Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Då återgår vi till talarlistan. Det är Blerta Hoti (S). Därefter Jessica Blixt (D).

Blerta Hoti (S)

Tack ordförande! Ja, ni kunde gjort mer, hör jag er säga. Men då, när ni styrde häromåret, sänkte ni inte skatterna. Ni la pengar på hög. och underfinansierade förskolan, skolan och resten av välfärdsnämnderna. Ni föreslog inte en skattesänkning men jag kommer ihåg vad som stod i er

Göteborgs Stad Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

budget. Ni la pengar på en hög för att ni hade ambitionen att på sikt sänka skatten. Nu säger Moderaternas gruppledare Axel att den här staden ska ha en attraktiv skattenivå. I tider av ökad barnfattigdom, ökad otrygghet, ökade språkklyftor, ska vi ha en attraktiv skattenivå? Är det verkligen målet? Är det det göteborgarna förväntar sig av oss? Att vi ska sänka skatten, både på kommunal nivå och statlig nivå, när vi har så djupa kriser? När vi går mot USA-hållet i andelen klyftor? Vi har snabbast växande klyftor. i Göteborg, i det här landet. Det är inte värdigt ett välfärdsland att sänka skatterna mitt i den här förskolekrisen vi är i. Vad är er lösning på göteborgarnas samhällsproblem? Kan ni svara på det? Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Då är det replik begärd av Pär Gustafsson (L). Varsågod!

Pär Gustafsson (L)

Jag vet inte om du har lyssnat på den debatt som har varit. Men nu är det ju så att vi företräder en budget där vi satsar mer pengar på förskolan och mer pengar på grundskolan än vad ni gör i ert förslag, samtidigt som vi också finansierar en början på en skattesänkning. Att vi inte gjorde det förra året eller året dessförinnan är väl inte speciellt konstigt. Vi har precis gått igenom en rätt omfattande ekonomisk kris. som har bekämpat inflationen, som nu är nere på väldigt bra nivåer, som gör att det de facto finns väldigt mycket mer pengar i systemet att kunna göra välfärd för. Så jag tycker att du argumenterar väldigt fult i den här debatten. Och den här förskolekrisen som du har här i Göteborg, ja, i andra kommuner väljer man faktiskt att prioritera förskolan. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Då är det replik av Blerta Hoti (S).

Blerta Hoti (S)

Du tycker att jag argumenterar fult, men jag argumenterar sakligt. Det är skillnad mellan mig och dig. Så kom inte och säg att det är fult. Det är sakkunskap. Jag citerar utifrån er budget från tidigare år. Men det är ju inte det vi behöver lägga i detalj på att hantera. Vanligt folks verklighet är förödande. Vi politiker, vi makthavare. Vi lever inte i den verkligheten som småbarnsmammor gör, som somaliska mammor i Hjällbo gör med små barn, som inte har rätt till en trygg utbildning, rätt till en språkutveckling på svenska. De som har råd, medelklassens Angeredsbör, de flyttar sina barn till Utby eller till stan. För att. Men underklassen idag är betydligt mycket fattigare. Barnprovningdomen är betydligt mycket större. Vi måste göra någonting åt detta. Alla vi har ett ansvar. Vi kan väl avstå en skattesänkning, jag och du?

Margareta Andersson Broang (M)

Då är det replik av Pär Gustafsson (L). Varsågod.

Pär Gustafsson (L)

Jag skulle tycka det var jobbigt om det var så att om vi nu avstod den där skattesänkningen som vi vill göra så skulle vi ju lägga ännu mer pengar på förskolan än vad du har. Vi lyckas göra både och. Ja, vi har en omfattande segregation och fattigdom i Göteborg. Det är ett jättestort problem. Det drabbar

Kommunfullmäktige

framför allt dem vars barn går i förskolan. Jag pratade om det i mitt inledningsanförande. Det är de som drabbas av att den ordinarie verksamheten inte funkar, att de inte blir badade i svenska språket och så vidare. Det är det vi behöver komma åt. Vi lyckas göra både och. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Då är det replik av Axel Josefson (M). Varsågod!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare! Kul här Blert att man får komma upp och faktiskt förklara för dig, för du verkar ju inte ha lyssnat här tidigare på våra inlägg och lite bakgrunder till varför det inte blev några skattesänkningar där. Det är väl egentligen två. Dels det som Per sa, att i en coronakris ska du igång och sänka skatten med tillfälliga pengar. Lite oansvarigt skulle jag vilja säga. Det går inte. Det andra är att det fanns ingen politisk majoritet för det. Men hade Socialdemokraterna varit villiga att gå fram med skattesänkningar under förra mandatperioden så hade vi absolut kunnat diskutera det. Sedan tycker jag att debatten blir lite skev i den här argumentationen. Det vi pratar om här är överskott som Göteborgs Stad gör. och att en del använder vi för att sänka skatten för just de människor du pratade varmt för, de som har det hårt och besvärligt där ute, som har det svårt att gå runt. Där är faktiskt kommunalskatten en viktig, eller det är en stor andel av deras kostnader. Det är klart att vi måste göra vårt yttersta för att få ner dem. Tack!

Blerta Hoti (S)

Om vi ska vara ärliga så hade vi en jättetuff kris under coronakrisen. Många barn levde i en isolerad miljö och fick inte sin grundläggande rättighet till en utbildning eller till förskola. Det var extremt tufft. Men sen kom inflationen och då hade vi Tidöregeringen som styre. Vad väljer den samlade högern på nationell och kommunal nivå att göra i hanteringen av kriser? Man fortsätter med sin skattesänkarpolitik. Och det är inte för vanligt folk, det är för medelklassen. Och det skulle bara spä på klyftorna, det skulle bara riskera att utöka otryggheten och spä på segregationen och nyrekryteringen. Det här är inte ideologi, det här är ren fakta. Och det säger era liberala vänner inom OECD, säger de gång på gång. Ojämlighet, det bäddar för ökad otrygghet och splittring i samhället. Vi socialdemokrater, vi vill tvärtom öka gemenskapen.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Märta. Då är det replik av Axel Josefsson (M).

Axel Josefson (M)

Tack fru ordförande, fullmäktige. Jag skulle vilja följa era råd att bränna alla pengarna. Då hade vi haft en mycket besvärligare situation nu. Skulle vi följa era råd på nationell nivå hade vi fortfarande haft en galopperande inflation. Det gäller faktiskt att kunna hålla igen kostnadsutvecklingen när man ska bekämpa inflationen. Det har regeringen gjort framgångsrikt, och det bär vi frukterna av nu genom att skatteintäkterna ökar. Då tycker vi att det är rimligt att göteborgarna också kan få ta del av de ökningarna. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det replik av Martin Wannholt (D). Varsågod!

Martin Wannholt (D)

Det sades här att vi ska ha en ärlig och hederlig debatt och det är jag väldigt mycket för. Jag vill bara vädja till dig, Blerta. Man tittar på siffrorna. Det är inte alls tråkigt med siffror. Det är väldigt viktigt med siffror. Vi har prioriterat skolan och förskolan högre för nästa års budget, och totalt under mandatperioden 462 miljoner mer än vad du har fått med dig, Miljöpartiet och Vänstern. Det kostar att sitta med dem. Du står här och hoppar på varför vi sänker. Varför sitter ni med Vänstern och Miljöpartiet, som kostar så mycket pengar ni kunde ha lagt på skolan? Det skulle jag retoriskt kunna säga tillbaka. Och kom ihåg, när du är uppe här och pratar om skattesänkningar. Vem var det som styrde Sverige när värnskatten togs bort 2020? Det som gav allra mest till de allra rikaste var en socialdemokratisk statsminister.

Margareta Andersson Broang (M)

Replik ifrån Blerta Hoti (S). Varsågod.

Blerta Hoti (S)

Jag kan lova dig, Martin. Margareta Andersson har gång på gång sagt att hon absolut inte vill sänka värnskatten. Men så var verkligheten. Vi fick inte majoritet. Hade Socialdemokraterna haft egen majoritet, hade väljarna röstat på vår politik så hade vi inte haft några skattesänkningar. Men som du vet, precis som du själv står i, så handlar politik om att ge och ta. i en koalition så handlar det om att ge och ta. Sådant är de demokratiska spelreglerna, som du känner mycket väl till. När det gäller Vänstern och Miljöpartiet, det är våra vänner och vi står bakom alla förslag. Jag vill bara säga det här med arbetstidsförkortning. Det är också en viktig del för att locka utbildad personal till våra förorter, för att vi prioriterar att motverka och bygga bort segregationen. Vi håller på just nu inom förvaltningen med att utreda särskilda anställningsvillkor. Vi vill ta en plan för arbetstidsförkortning som norm i våra utsatta områden. För att vi behöver en differentierad politik i den här staden för att möta våra utmaningar.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är det replik, Martin Wannholt (D).

Martin Wannholt (D)

Tack Lerta för det svaret! Nu börjar vi få ett tonläge som är bra och ett resonerande. Jag förstår precis vad du säger. På den här sidan är vi också överens. Vi har lyckats komma överens om en liten, liten skattesänkning på överskottet och en extra satsning på skolan och förskolan jämfört med er. Vi är jätteglada för den budgeten. Jag hoppas att vi kan hålla den samtalstonen framöver. Det som blir jobbigt är att de som eventuellt sitter och lyssnar på den här debatten. Om vi har kvalitetssäkrat våra budgetar och våra siffror, på stadsledningskontoret med alla våra budgetsekreterare till höger och vänster, då får man ändå respektera det. Vi behöver inte tycka samma. Vi tycker inte samma om allt. Men då får man respektera det, och då kan man inte prata bort det genom att säga att ni stänker

Kommunfullmäktige

skatten. Varför lägger ni inte det på skolan? Det kunde vi ha gjort, men vi lyckades spara i andra änden och lägga ännu mer ändå än er. Det borde du nästan tycka var lite bra, tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Martin. Då är det dags att gå tillbaka till talarlistan.

Margareta Andersson Broang (M)

Jag vill bara ge en liten påminnelse, även om allt är intressant med en frisk debatt, att tiden för det här ämnet snart börjar lida mot sitt slut. Vi har en lång talarlista kvar. Vi har ju självklart morgondagen som reservdag, men jag tror att de flesta vill att vi är klara idag. En liten påminnelse bara. Då blir det Jessica Blixt (D) och därefter Bosse Porbring (MP).

Jessica Blixt (D)

Varsågod! Tack ordförande! Vi har ju hört här tidigare Blarta som har pratat om våra fem uppdrag som vi har i vår budget gällande förskolenämnden. Då skulle jag vilja säga att det handlar om att förskolenämnden får i uppdrag att öka antalet förskollärare samt minska antalet barn per utbildad personal. En strategi för att nå Skolverkets riktmärke avseende barngruppernas storlek ska utarbetas och införas. Nummer två. Förskolenämnden får i uppdrag att stärka rektorernas arbetsmiljö genom fler pedagogiska utvecklingsledare på förskolorna. 3. Förskolenämnden får i uppdrag att minska sjuktagen genom att arbeta med arbetsmiljö, personalernas förutsättningar, hälsofrämjande insatser och friskfaktorer.

4. Förskolenämnden får i uppdrag att i samverkan med socialnämnden inrätta sociala förskoleteam samt införa ett stöd till vårdnadshavare i särskilt utsatta riskområden och utsatta områden. Förskolenämnden får i uppdrag att erbjuda 4-5-åringarna. Ett barn till föräldralediga möjlighet till 25 timmars förskola. Nu läser vi de två uppdragen som finns i S, V och MPs budget. Förskolenämnden får i uppdrag att utöka arbetet med sju timmars arbetsdag på ytterligare två förskolor. Återrapportering ska ske till förskolenämnden. Nummer två. Kommunstyrelsen får i uppdrag att i samverkan med förskolenämnden och grundskolenämnden genomföra en kartläggning och forskningsstudie tillsammans med akademien, för att undersöka det genomsnittliga ordförrådet för barn i 4 och 7-årsåldern i olika stadsdelar. Forskningsstudien ska genomföra det genomsnittliga ordförrådet mellan barn i minst ett särskilt utsatt område. 1. med lågt, ett med medel och ett med hög socioekonomiskt inre studier, ska föreslå vilka insatser som ska vidtas, för att förbättra barns språkutveckling. Ja, här har jag lite mer att säga. Jag återkommer. Du är välkommen att sätta upp dig.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är nästa talare Bosse Parbring (MP) och därefter Hans Arby (C).

Bosse Parbring (MP)

Tack ordförande och tack Jessica! Jag tänkte prata om ett av våra uppdrag, nämligen arbetstidsförkortningen med sju timmars arbetsdag som vi införde på två förskolor i år som en del av vår budget och som har blivit en succé på kort tid. Personalen mår bättre, trivs på jobbet och har

Kommunfullmäktige

energi att göra ett bättre jobb än annars. Nu fortsätter vi satsningen i den rödgröna budgeten med ytterligare två förskolor. Arbetstidsförkortningen kritiseras ibland för att det är för dyrt. Men de som säger det är ofta själva makten över sin arbetstid. Något som kvinnor i välfärden, för det handlar ju oftast om kvinnor i välfärden, sällan har. Till och med Svenskt Näringsliv tillämpar arbetstidsförkortning men i kommunal verksamhet är det tydligen för dyrt. Kritikerna säger att kvinnor ska betala med sina egna kroppar, med sin hälsa och genom att själva gå ner i arbetstid när de inte orkar med både arbete och familjeansvar. Att kvinnor ska betala själva genom lägre inkomst och därmed sämre pension. Det kan inte vi i det rödgröna styret acceptera. Vi tycker att det är ett offentligt ansvar som är viktigt för både personalens arbetsmiljö och för barnen i förskolan.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Bosse! Då är replik begärd av Jessica Blixt (D). Varsågod!

Jessica Blixt (D)

Ja, på de två förskolorna, de är jättetacksamma för det här. Men de hade inte svårt att rekrytera tidigare och de hade inte brist på personal. Det är viktigt att säga. Vi kan ställa det bara i proportion. Vi har 350 stycken förskolor i Göteborg ungefär. Gå ner till sju timmars arbetsdag. Kostar lika mycket som att anställa 340 stycken, eller ännu fler, förskollärare extra. Ja, vad vore bäst? Och vad skulle ge högst kvalitet? Och bäst arbetsmiljö. Jag tror att många är överens om vad det skulle kanske vara bäst nytta för de pengarna.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det replik begärd av Bosse Parbring (MP).

Bosse Parbring (MP)

Varsågod! Tack ordförande! För att vi ska klara dagens och framförallt framtidens välfärd, där vi ser ett stort behov av fler som jobbar i välfärden och som också orkar jobba ända fram till pension, en pensionsålder som blir allt högre. så behöver vi jobba på olika sätt för att förbättra arbetsmiljön och arbetstiden är en viktig faktor som många i samhället, inte minst de fackliga fackförbunden, driver att vi behöver satsa på. Självklart hade det varit bra om vi på ett bräde kunde införa det överallt i alla välfärdsverksamheter. Nu tar vi det här steg för steg i områden där vi ser att det är särskilt viktigt att göra detta. Och det här är det andra steget som vi tar nu i budgeten för nästa år. Vi kommer fortsätta med detta steg för steg.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är det replik, Pierre och Jessica Blixt (D). Varsågoda!

Jessica Blixt (D)

Om du frågar personal vad de behöver så är det rätt förutsättningar för sitt uppdrag. Sjukskrivningen sjunker i taket nu. Vi har jättestora barngrupper. Att göra de här satsningarna och lägga pengar på några få förskolor där det faktiskt inte finns några som helst svårigheter i dagsläget att rekrytera. Vi har inte anställt en enda förskollärare det här året externt. Det finns inte. Vi behöver kunna anställa förskollärare. Det är där vi behöver lägga pengarna. Det är jätte. Det är inte viktigt att . Det här för oss

Kommunfullmäktige

är inget annat än symbolpolitik när det är absolut som sämst. Börja i rätt ände. Säkerställ arbetsmiljön ute på våra 350 förskolor. Se till att personalen får rätt förutsättningar för sitt uppdrag. När allt det är gjort och allting fungerar och sjuktalen är nere, då kan vi börja ägna oss åt andra. Jag är tacksam om vi respekterar tiden här. Jag kanske är lite snällare mot er som är nya, när det är någon. Men ni som är erfarna i debatten, då håller man sig inom tiden. Då är jag ganska hård mot er. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Varsågod, Bosse! Tack ordförande!

Bosse Parbring (MP)

Min definition av symbolpolitik är när man inför någonting som egentligen inte får någon effekt överhuvudtaget. Men här är det precis tvärtom. Det här ger ju omedelbar effekt. Det är väldigt tydligt att det har gjort det. Vi behöver fortsätta med det steg för steg och jobba med arbetsmiljön på olika sätt. Ni ger ett uppdrag till förvaltningen om att minska sjuktalen. Som om det uppdraget inte redan fanns. Självklart ingår det också i vår budget att vi vill minska sjuktalen.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Bosse. Det var föredömligt att inte hålla det på hela tiden. Då är det replik av Blerta Hoti (S). Tog du bort den? Bra. Då är det replik av Sofie Gyllenwaldt (M) istället. Du har inte varit inne på denna. Ber om ursäkt. Tack. Då återgår vi till talarlistan istället. Det är Hans Arby (C) och därefter Viktoria Tryggvadottir Rolka (S). Varsågod.

Hans Arby (C)

Tack ordförande, ledamöter. Jag slog ju an en personlig ton vad det gäller vi tycker lika om, men det får man ju sällan poäng på då. Så jag tänkte, vi kan ju hitta några märkligheter hos andra då. Då tittar jag på rödgröna som gett uppdrag. Att identifiera lämpliga profilriktningar och kombinationer för blandat elevunderlag och att stärka kommunala grundskolans attraktivitet. Är det verkligen kommunens roll? Just det här att hitta de här unika profilerna och pedagogikerna som passar vissa grupper bättre. Det är ju hela idén bakom att vi har andra än kommunen som driver förskolor och skolor. Det låter som att man vill konkurrera på en marknad istället för att se helheten hur man tillsammans med olika aktörer får skolor som passar för alla. Rödgröna beskriver också hur besvärligt det är att en majoritet av eleverna väljer gymnasier som inte är kommunala, för att de tror att de passar dem bäst. En hög andel av gymnasieelever går i fristående skolor, vilket försvårar planeringsmöjligheterna och ger sämre ekonomiska förutsättningar för den kommunala skolan. Människors fria val är jobbigt. Det var bättre förr. Men kom ihåg att det är samma skolpeng. Det är viktigt att förstå att samhället är större än stat och kommun, och att kommunen inte är bäst på allt. Självklart ska vi göra den kommunala skolan så bra som möjligt. För det är huvudman. Men man ska komma ihåg att det är samma elevpeng till kommunala som privata. Eller idéburna. Det vet nästan alla. Så att ovanpå det få ett blandat utbud är faktiskt en win-win. Så barn är olika. Därför är det viktigt att staden kan skapa förutsättningar för andra aktörer. andra än kommuner driva exempelvis förskolor, exempelvis föräldrakooperativ. Så en fråga till det rödgröna styret är, är ni emot att idéburna organisationer driver förskolor och skolor? Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Hans! Då är replik begärd av Milyon Tekle-Haile (S). Varsågod!

Milyon Tekle-Haile (S)

Hans, problemet är inte att vi är emot. Problemet är att de här friskolorna, de väljer och vräker vilka elever de vill ha. Och det tycker inte vi är okej.

Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är det replik, Pierre och Hans Arby (C).

Hans Arby (C)

Tack! Man ska konstatera att det mesta är nationell lagstiftning vad gäller friskolor och sånt. Men vi ska titta på vad vi kan göra här i kommunen också. Vi behöver förhålla oss till den lagstiftning som är. Vi vill till exempel gå vidare med förslaget på att ha ett gemensamt skolvalssystem, ungefär det man har på GN-nivå för gymnasier. Det blir frivilligt för friskolor, men vi tror att de flesta ändå kommer vara med. För att det ska funka behöver man synka antagningstider. Man får ta bort kösystemet, men vi tror ändå många vill vara med. Det är de här som förvaltningen, när man tittar på det här, har haft svårigheter för att kunna göra det. Just att man har olika antagningstider och antagningssystem. Men om man gör detsamma blir det lättare att välja det som man tror passar bäst för sina barn. Då kommer de dåliga skolorna inte finnas kvar. Ja, tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Hans. Då återgår vi till talarlistan. Det är nästa talare Viktoria Tryggvadottir Rolka (S) . Därefter Kristina Norén Lallo (KD).

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket ordförande. Kristina satte fingret på en jätte viktig fråga som vi har identifierat i vårt kvalitetsarbete. Nämligen det här att när man inte har klarat läsningen i årskurs tre så är det, i princip kört under hela skolgången. Det vi har identifierat är att de screenings och de till och med nationella proven som man gör i trean de är alldeles för grovmaskade. Så det är alldeles för många barn som faller igenom och noteras som läsande barn. Och när man kommer över till fjärde klass och ska påbörja undervisning där läsandet är ett verktyg för undervisning, så tappar vi jättemånga elever. Så det vi gör nu är att vi på bred front går ut till alla skolor med den här informationen för att kunskapshöja skolorna och stärka dem i sitt kvalitetsarbete så att vi får ordning på den där lilla klyftan. Och det är lite det jag känner att jag saknar, att alltså lite, lite mer ärlighet från den här sidan. Nu är inte Axel Darvik här av någon anledning, men att faktiskt säga att vi misslyckades med att identifiera viktiga aspekter och göra något åt dem när vi styrde.

Och det har kostat. Och säga att kunskapsresultaten är här och nu, ja. Men jag är säker på att vi kommer öka kunskapsresultaten. Det kommer ta en stund, men jag är säker på det. Och sen så vill jag också säga, det här att ni påstår att ni har lagt mer pengar. Ni kanske kan lura folk i debattartiklar och så på det. Men mig lurar ni inte. Därför att även om ni har lagt 76 miljoner mer i kronor och ören så

Kommunfullmäktige

vet . både jag och ni, att de pengarna inte kommer få någon som helst effekt när ni med andra handen barskrapar socialnämnderna. Slutligen vill jag säga att det här budskapet ni sänder med att sänka skatten med 200 miljoner är att ni faktiskt säger till göteborgarna att vi är nöjda med välfärdens kvalitet. Vi är nöjda med hur det ser ut idag. Det är inte vi. Vi vill att den ska bli bättre.

Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Viktoria! Då är replik begärd av Hans Arby (C).

Hans Arby (C)

En väldigt kort fråga bara. Är du emot idéburna grundskolor?

Margareta Andersson Broang (M)

Replik begärs av Viktoria. Varsågod.

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Jag är emot vårt skolsystem så som det är riggat idag. Vi har fri lejd, fri etablering som försvårar planeringsförutsättningar. Vi har stora koncerner som tar ut stora vinster. Men att det finns skolor som är idéburna, som har annan pedagogik är vi absolut inte emot. Men det måste vara ordnat och elevpengen måste vara rättvis mellan oss som har hemkommunsansvaret som är totalt ofinansierat idag. Men absolut, jag är emot vårt skolsystem för det har slagit sönder svensk skola och sänkt kvaliteten. Och det är det många internationella granskare och även inhemska granskare som säger. Till och med Riksrevisionen säger att det är så. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det replik begärd av Pär Gustafsson (L). Varsågod!

Pär Gustafsson (L)

Tack för det ordförande! Victoria, jag var med och skrev fram den budgeten som, så att säga, 2019 som la om hela utbildningspolitiken i Göteborgs stad. Jag var med och tog fram det finansieringssystemet, det skolpengssystemet som vi har. Vi såg ju en rad problem och har sett under lång tid i den här staden, och det har vi ändå försökt göra någonting åt. På dig låter det som att vi kommer i efterhand och säger att det där är något problem. Några bärande saker i budgeten när vi tog över 2019 var tidiga insatser och att vi också skulle införa screeningssystem tidigt i lågstadiet. Det är jättebra att de används och att man nu också ser att man kan göra mer för att utveckla dem.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då återgår vi till talarlistan. Det är fyra talare kvar. Det är Kristina Norén Lallo (KD) och därefter Pär Gustafsson (L). Varsågod!

Kristina Norén Lallo (KD)

Göteborgs Stad Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

Tack ordförande, ledamöter och göteborgare! Och tack Viktoria för att du faktiskt nämner de här barnen som inte kan läsa när de går ut tredje klass. Det var precis det jag skulle gå hit och prata om nu, innan du ställde dig upp här. Vi har ju pratat mycket om skattesänkningar. Vi har pratat mycket om friskolornas vara eller icke vara. Men jag tycker att vi har saknat barnen lite i debatten faktiskt. Jag lyssnade på en mamma häromveckan som berättade om sin sons skolutveckling. Sonen var jätteförtjust i matematik från början. Han hade lätt för matematiken. Han tyckte det var kul att gå till skolan, men så fort lästalen började komma dök problemen upp. Den glädjefyllda skoltillvaron som hade funnits blev till ett litet helvete för familjen. Läsningen. Jag hoppas verkligen nu att ni tar tag i den, för det betyder så mycket. Det betyder även mycket för vår likvärdiga skola. Det betyder mycket för vår segregation. Att vi faktiskt kan säkerställa att barnen kan läsa när de går ut tredje klass. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det replik begärd av Viktoria Tryggvadottir Rolka (S). Varsågod!

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Jag håller verkligen med dig. Det arbetet tror jag att vi kan se till att samarbeta kring i grundskolenämnden. Jag har försökt att inte prata om friskolorna utan prata om vad vi vill med den kommunala skolan i Göteborg. Jag tycker att vi har en skyldighet gentemot våra medborgare som ständigt får höra att vi har en skola i fritt fall. Vi har partier som står och filmar utanför kommunala grundskolor och berättar att det är Sveriges sämsta skolor istället för att faktiskt. Rusta skolor med verktyg. Jag tycker det är pinsamt, och det är inte så man är en god arbetsgivare. Per, ni ska ha stor eloge för att din företrädare drev igenom skolenhetsutredningen. Den kommer att ligga till grund för det arbete vi måste göra nu. Tyvärr så verkar det som att Hennes efterträdare delar inte uppfattningen. Där hoppas jag att du kan ha lite positiv påverkan så att vi kan plocka hem 200–150 miljoner som skulle kunna gå till undervisning och lärare.

Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack, Victoria. Nu hoppade namnen för Per. Det var ditt namn som stod där. Tryckte du bort dig eller försvann det bara? Ja, vi försöker få in dig här. Glöm det! Nu, varsågod! Du får Blerta Cis, så lägger vi in Blerta igen.

Pär Gustafsson (L)

Tack så mycket! Jag ska försöka sammanfatta lite av den här debatten. Jag hade inte repliker innan. Viktoria Tryggvadottir Rolka var ju inne här och gjorde sig lustig förut i att vi inte tog hand om surdegar. Då vill jag bara ändå dela med mig om att jag var med och entledigade både verksamhets. Chefer och rektorer hade samtal med arga lärarlag. Jag fick försvara det i medierna sedan, men det gjorde jag med värme, får man väl på något säga. Den utveckling som vi såg på den aktuella skolan då var fullständigt oacceptabel. Skolinspektionen hade sågat verksamheten med fotknölarna, så det var inte så konstigt. Sedan var du också inne på Centrum för skolutveckling, som är något unikt i Skolsverige, får man väl ändå säga. De hjälper skolledare, förskollärare, lärare, arbetslag och elevhälsopersonal med att utveckla verksamheten på vetenskaplig grund. Under förra mandatperioden byggde vi ut en. den vetenskapliga arenan med en vetenskaplig ledare för att vi ser att vi har alldeles

Kommunfullmäktige

för mycket hittepåverksamheter i vår skolverksamhet som inte bygger på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Det var vi också unika med i Sverige, att ändå genomföra de satsningarna. Sedan kallar du den verksamheten, som jag citerade för en stund sedan, för vansinne. Det tycker jag är rätt anmärkningsvärt. Jag vet inte om du talar för dig själv eller om du talar för den hela rödgröna ledningen. Då skulle jag gärna vilja veta vad Vänsterpartiet och Miljöpartiet tycker i den frågan också.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är det replik begärd av Viktoria Tryggvadottir Rolka (S). Varsågod!

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Ja, jag står för det. Jag tycker att det är vansinne när vi nu har tre av fyra tunga nämnder som förfogar över stora resurser. Att det ska sitta personer långt bort från verksamheten och arbeta på ett sätt som absolut inte har varit gynnsamt. Därför att hade Center för skolutvecklings arbete faktiskt givit resultat, då hade vi inte haft så låg måluppfyllelse i våra skolor. Hade det varit så att de har varit så exceptionellt duktiga på att hålla ihop utbildningskedjan, så hade vi inte haft så stora problem med överbrygningarna. Det som gäller nu, det är ju att vi ska se till så att direktörerna jobbar ihop med övergångarna. Vi ska se till så att vi bär hela utbildningskedjan och vilar på vetenskaplig grund. Men du säger att vi behövde det för att vi hade för mycket projekt som inte vilade på vetenskaplig grund. Då vill jag .

Margareta Andersson Broang (M)

Tack för historia! Då är det replik, Pär Gustafsson (L). Varsågod!

Pär Gustafsson (L)

Vad säger Vänsterpartiet och Miljöpartiet? Vad säger det tidigare skolkommunalrådet i Göteborg? Center för skolutveckling har ju varit med och plockat fram merparten av de stora satsningar som har genomförts. i den här staden, Reading to learn och läsfrämjande insatser. Allt det kommer från de lektorer med skolforskningsbakgrund som vi har på Centrum för skolutveckling. Det kallar du för vansinne, och det får stå för dig. Men jag tycker att det är ett problem och någonting som du borde ta tillbaka och fundera igen. Du gör det väldigt enkelt för dig och säger att det där är pengar som inte behövs och det där är en verksamhet som vi kan lägga ner för vi har så stora förvaltningar. Jag tror att vi verkligen behöver ha en sådan verksamhet som spänner över hela det livslånga lärandet i den här staden.

Margareta Andersson Broang (M)

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S), det är din andra och sista. Varsågod.

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Återigen, när vi hade tio stadsdelar som ansvarade för skolorna, så fanns det säkert en god poäng i att samla ett center som var lite vägledande. När vi nu har samlade nämnder, så behöver de samlade nämnderna arbeta tillsammans. Och helt ärligt, jag har inte sett resultatet av det arbetet. eftersom vi

Göteborgs Stad Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

har haft en skola som inte har ökat sina kunskapsresultat. De 20 miljonerna är bättre använda pengar i att ha personer som kan vara ute och stötta i verksamheterna, bedriva forskningsnära praktik ute i våra skolor i samverkan med universitetet. Precis det arbetet som vi nu har påbörjat. Det här är suboptimering av rang idag. Jag frågar också väldigt många rektorer när jag är ute, får ni hjälp av Center för skolutveckling? Det ska de verkligen ha. Det är läsförbättring, det har de absolut varit med och drivit. Men det är andra tider vi måste rigga organisationen för att vi organiserar det på ett nytt sätt.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack, Viktoria. Då är det andra och sista repliken av Pär Gustafsson (L).

Pär Gustafsson (L)

Man hade kunnat hoppas att vi hade haft fler lektorer i vårt skolväsen än vad vi har. De är inte speciellt många och de finns på Center för skolutveckling. Lektorerna har dött en långsam död sedan kommunaliseringen av skolan. Vi behöver inte gå tillbaka så långt. Men vad vi behöver ha är mer praktisknära forskning i våra skolor. Det är vi helt överens om. Den kompetensen och den personalen finns i dag på Center för skolutveckling att sprida ut. Förvaltningarna skulle förstöra hela det arbetet och den kompetens som finns och det samarbete som vi nu ändå väl har fått att fungera med Göteborgs universitet. Det skulle vara mycket olyckligt. Vi behöver utveckla undervisningen och öka elevernas måloppfyllelse. Det behöver bygga på vetenskaplig grund och fakta. Jag blir oroad när vi nu lämnar det kunskapsfokuset som vi borde ha i den här debatten och i skolpolitiken i Göteborg.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Per! Jag är ledsen Victoria, men du har haft dina två repliker där. Så nu är det två personer kvar på talarlistan. Det är Blerta Hoti (S) och därefter Hakan Önal (M). Därefter är talarlistan tom. Varsågod!

Blerta Hoti (S)

Jag vill bara säga kort och dementera lite felaktiga uppgifter, som att vi inte skulle anställa förskollärare. Förvaltningen jobbar stenhårt just nu med att anställa förskollärare och barnskötare. Vi prioriterar rätt personal, rätt utbildade personal som ska vara till hjälp för våra barn i hela staden. Sen har vi ju väldigt stora problem, som alla här inne vet, med att det föds på tok för färre barn. Bara härommånaden så trodde vi att vi skulle ha 400 färre barn. Nu visar det sig att vi har ytterligare 250 färre barn i förskolan nästa år. Demografin, som är allt svårare att förutsäga, påverkar våra förutsättningar att bedriva en förskola. Men vi jobbar på det. Det handlar om att bromsa. Men ska vi på allvar lösa den väldigt nödvändiga kompetensförsörjningen med utbildad personal så måste alla vi ta ett större ansvar. Det finns ingen prestige här. Vi gör så gott vi kan alla hoppas jag på. Men både på nationell och statlig nivå så krävs det att alla fattar. Att om man inte satsar på barnen, då kommer vi få ökad splittring, ökad otrygghet, ökad segregation, ökad barnfattigdom. Och det tror jag ingen i den här kammaren vill ha.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Blerda! Då är det sista talaren på listan, det är Hakan Önal (M). Varsågod!

Hakan Önal (M)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Millon, jag vet inte om jag missförstod dig eller hörde fel. Sa du att de fristående gymnasieskolorna väljer att vräka vilka elever de vill ha? Jag hoppas att jag hörde fel, för det är ganska tydligt hur den processen går till. Vi har ju en gymnasieantagning centralt som Göteborgsregionen tar hand om. Jag sitter ju själv i antagningsnämnden och tar de besluten. Så de följer precis samma process som för våra kommunala gymnasieskolor. Jag förstår inte ditt påhopp på de här fristående verksamheterna som gör ett fantastiskt arbete. Där tusentals ungdomar väljer just de här verksamheterna på grund av detta.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Hakan. Då är replik begärd av Milyon Tekle-Haile (S). Varsågod!

Milyon Tekle-Haile (S)

Jag kanske var lite för snabb med mina kommentarer, men för tydlighetens skull. Friskolorna har större frihet att välja inriktning och ibland även sitt elevval. Det kan resultera i bland annat segregation. Det tycker inte vi är okej.
Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Då är replik Hakan Önal (M).

Hakan Önal (M)

Då får du gärna förklara dig vad du menar. De följer precis samma process för antagning som våra kommunala gymnasieskolor gör. De kan ju inte gå någon annan process och välja ut vilka elever du gör. De bidrar nog mycket mer till integration än vad många av våra egna skolor gör. Bara titta på våra skolor på vissa områden som är väldigt segregerade.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Hakan. Då är replik begärd av Milyon Tekle-Haile (S). Varsågod.

Milyon Tekle-Haile (S)

Vi vet till exempel att de väljer inte de barnen som har speciella behov. De inriktar sina utbildningar mot en viss grupp.
Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är replik Hakan Önal (M). Varsågod.

Hakan Önal (M)

Kommunfullmäktige

De dimensionerar ju sina utbildningar efter behovet eller efterfrågan. Det är ju ganska självklart. Det är precis så vi kommunala skolor gör. Vi dimensionerar våra skolor efter efterfrågan. Att de skulle välja ut vissa barn utifrån deras behov. Det är betygen som är grunden för antagningen. Det görs i Göteborgsregionen.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är nästa talare Viktoria Tryggvadottir Rolka (S). Därefter är talarlistan tom.

Viktoria Tryggvadottir Rolka (S)

Tack så mycket! Jag hade faktiskt tänkt att nöja mig egentligen. Men jag måste bara säga det. Hakan! Ärligt talat, såklart att det är betygen som styr. Vi har en gemensam antagning. Men hur många fristående skolor har individuella program? Där eleverna går fyra, fem år och får samma elevpeng? Det är den kommunala skolan som sitter med det ansvaret. Hur många av friskolorna har språkintröktionsprogram? Noll. Vill du veta varför? För det kostar pengar.
Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Talarlistan är tom och det betyder att det här blocket med förskola, grundskola och gymnasieskola är färdigt. Och det är dags att gå över och byta till miljö och klimat.

Aslan Akbas (S)

Sådär, då går vi till blocket miljö och klimat och vi börjar med de föranmällda ledamöterna. Då lämnar jag första ordet till Karin Pleijel (MP), därefter Sarah Ullmark (M). Varsågod, Cordin!

Karin Pleijel (MP)

Tack så mycket! Klimatupphettningen är en rättvisefråga, en ekonomisk fråga. En barnfråga, en överlevnadsfråga och därför ingen-fattigdom-målet framför mig här. Allt tyder på att 2024 blir det varmaste året någonsin. Vi har slagit den här 1,5 grader som vi har pratat om så länge. 2023 var det minst tio länder med över 50 graders värme. Är det hög värme eller hög luftfuktighet funkar inte mekanismen att svettas. Då kan inte människor vistas där. I Asien och Afrika var det 80 miljoner barn som var tvungna att vara hemma från skolan för att det var för stark värme. En halv miljon människor dör varje år. Genom att klara våra mål ger vi våra unga hopp. och dessutom ett hälsosamt och långt liv. Jag måste få berätta om en seriestripp som jag såg för en tid sedan. Det är tonåringen som ser sina föräldrar i soffan. Han suckar och säger.

Men mamma och pappa, ta er ur den där fossilsoffan. Ge mig en cykelhjälm och se till att min framtid blir bra. Att skydda oss från framtida översvämningar, stormar och skred kommer att kosta så mycket mer än det vi behöver investera idag i den gröna omställningen. Att inte förändra våra arbetssätt och våra affärsmodeller kommer vara förödande för plånboken, jordklotet och för mänskligheten. Nu går vi vidare i vår budget med att synliggöra klimatarbetet, bland annat med klimatbudget. Och något som jag ser även finns i LDM-KDs budget. Det är bra. Miljöarbetet är delvis myndighetsutövning som är en grundbult för att göteborgarna ska kunna lita på att staden är en hälsosam plats med miljövänliga och hälsosamma verksamheter. Vi har sedan 2021 ett miljö och klimatprogram som innehåller tre ben,

Kommunfullmäktige

människan, naturen och klimatet. Och så långt gjorde vi gemensamt något riktigt bra under det förra styret. Men sen hände det inte mycket. Nu håller vi på att vända skutan. I den rödgröna budgeten genomsyras alla områden av hållbarhetsfokus.

Miljö är inte något separerat från verkligheten. Det är en integrerad del i allt. Vi höjer ramen för miljö och klimatanvändningen, 23 miljoner mer än MDL-KD. De har det strategiska ansvaret för miljö och klimatarbetet. Även stadsmiljönämnden verkställer flera av de åtgärder som behöver göras. Där ger vi nästan 100 miljoner mer än MDL-KD. Vi ökar resurserna för tillsyn av förorenad mark, undersöker PFAS, evighetskemikalien, och satsar på åtgärdsprogram för att minska partiklar i luften. Med det yrkar jag bifall till det rödgröna budgetförslaget.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Karin! Då lämnar jag ordet till Sarah Ullmark (M). Därefter Marina Johansson (S). Varsågod Sara!

Sarah Ullmark (M)

Tack för ordet ordförande, fullmäktige, göteborgare! Kommunfullmäktige, vi är här idag för att sätta ambitiösa mål för Göteborgs klimatarbete. Med målet att vara nära noll klimatavtryck till 2030. Vi vill att Göteborgs klimatarbete ska ses som en förebild, både av näringslivet och av invånarna. För att nå dit krävs samverkan och målmedvetenhet. Miljö och klimatanvändningen har ett tydligt ansvar att inte bara minska klimatpåverkan utan också främja biologisk mångfald och säkra motståndskraftiga ekosystem. Vår tillsyn ska vara effektiv, rättvis och lättillgänglig för de verksamheter som sköter sig. Men vi behöver också skydda våra mest sårbara miljö och hälsovärden. Vi ska stärka arbetet mot att motverka oseriösa aktörer och kriminalitet, eftersom de slår ut de laglydiga företagen. Det ska vara dyrt att göra fel och billigt att göra rätt. För att göra verklig skillnad i detta behöver vi uppdatera vårt miljö och klimatprogram, arbeta smartare och mer kostnadseffektivt med fokus på där staden har rådighet.

Vi behöver synkronisera med nationella och EU-mål för att lägga våra resurser där det ger bäst effekt. Man kan lägga 100, 200, 300, 400 miljoner mer på en massa olika saker. Men om pengarna inte kommer till bäst rätt där så är det kanske inte våra mest välspenderade pengar. Vi vill istället för att satsa mycket, eller vi vill fortfarande satsa mycket, men att satsa oändligt med pengar. Vi har ju inte oändligt. Så vill vi hellre fokusera och prioritera på de åtgärderna som vi tror kommer göra störst skillnad för miljö och för klimat. Vi behöver också se till att miljö och klimatarbetet genomsyrar stadens alla verksamheter. Så som vi arbetar idag är vi mer som öar och vi behöver alla i staden ta ansvar för att kroka arm med varandra, kroka arm med näringslivet och kroka arm med göteborgarna. Om vi fortsätter på det sättet som vi gör nu, där vi inte arbetar samordnat, då kommer vi aldrig att nå de målen som vi har satt upp. Vi ska också ta inspiration från näringslivet som i många fall är längre fram än vad kommunen är.

Vi ska inte tvinga in företagen i kommunens egensnickrade fälla. Där vi kanske snarare hindrar deras gröna omställning än att vi underlättar den. För att prata kort om inköp och upphandlingsnämnden så ska vi arbeta med att minska stadens klimatavtryck genom att effektivisera våra inköp och få ner . få ner de skadliga utsläppen av det som staden köper in. Tillsammans genom tydliga prioriteringar men också modiga beslut så kan vi skapa en hållbar stad som är en förebild både

Kommunfullmäktige

för oss själva och för andra. Både nu och i framtiden. Med det sagt så är det bifall till budgetförslaget från M, D, L och KD. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Zoran! Då lämnar jag ordet till Marina Johansson (S), därefter Emma Altenhammar (SD). Varsågod, Marina.

Marina Johansson (S)

Tack så mycket, fullmäktige, åhörare och ordförande. 2024 har visat hur allvarligt läget är runt om i världen. Men också här i Sverige ser vi allvarliga förändringar på klimatläget. Nu är det hög tid att jobba tillsammans i de här frågorna. Göteborg som Sveriges andra största stad, är en viktig och stor del av Sveriges klimatarbete.

Och vi behöver göra vår del. Vi kan inte skjuta upp detta på kommande generationer. Vi måste våga göra saker här och nu, just för att kommande generationer faktiskt ska kunna fortsatt leva ett bra liv här i Göteborg. Omställning är svårt och något av det svåraste man kan göra det är faktiskt att ändra sitt beteende. Det har vi säkert alla märkt när vi försöker göra förändringar i vardagen. Det kan handla om kanske att äta lite annorlunda, sluta röka, sätta sig på bussen istället för att ta bilen. Det är svårt. Och därför måste vi jobba på ett väldigt bra sätt tillsammans med göteborgarna i den här beteendeförändringen. På ett ödmjukt sätt. Vi behöver arbeta tillsammans både med invånare, med näringsliv och civilsamhälle. Förra veckan släppte Oxfam en rapport som tydligt visar det vi egentligen redan visste, det vill säga att de rikaste 10 % släpper ut hälften av alla utsläpp i världen. Det ser likadant ut i Sverige såklart, och i Göteborg. Så det är orättvist fördelat, både utsläppen men också vilka möjligheter man har att också kunna bidra.

Därför måste vi möjliggöra för alla att bidra i det här arbetet att göra Göteborg bättre utifrån miljö och klimat så att vi kan faktiskt leva och bo här länge tillsammans. Vi har uppdrag i budgeten just om detta, hur vi ska kunna involvera civilsamhälle och näringsliv och akademi till att bli en del av lösningen. Vi kan inte göra det här själva. Det kan inte näringslivet heller, utan vi måste samarbeta. Vi har också ett uppdrag om hur vi ska bli skickligare på att faktiskt lyssna in just medborgare. Jag tror att allt detta är jätteviktigt. Vi är beroende av varandra och som sagt var, jag tror vi alla vill att Göteborg ska vara en bra stad att leva och verka i, både nu och långt, långt fram i tiden. Så, där stannar jag.

Aslan Akbas (S)

Tack Marina! Då lämnar jag ordet till Emma Altenhammar (SD). Därefter Patrik Höstmad (D) .

Emma Altenhammar (SD)

Tack för ordet ordförande fullmäktige och göteborgare. Nu när vi lägger budget så står vi inför ett val. Ett val om vilken framtid vi vill skapa för Göteborg. Sverigedemokraterna ser ett Göteborg som styrs av ansvar och verklighetsförankring. Där miljöpolitiken handlar om vad som faktiskt ger effekt och inte om symbolpolitik och tomma löften. Den rödgröna klimatpolitiken bygger på en agenda av rädsla, symbolhandlingar och byråkrati som överbelastar våra verksamheter utan att ge någon verklig nytta för miljön. Detta är inte en väg som vi vill gå. Istället föreslår vi en rad åtgärder som stärker

Göteborgs hållbarhet och trygghet på ett konkret sätt utan att skada ekonomin och göteborgarnas framtid. Det här är några av våra viktigare satsningar. Vi föreslår att slopa kommunala klimatmål helt och därmed omstrukturera miljö och klimatnämnden till att istället fokusera på lokala miljöfrågor och även då sitt tillsynsansvar. Så en miljö och tillsynsnämnd. Vidare tycker vi att en ren stad är en trivsamt stad. Vi satsar på förbättrad renhållning och en mer effektiv avfallshantering i Göteborg. Vi investerar i bättre övervakning och trevligare återvinningsstationer. Det ska vara lätt att göra rätt, även när skräp skapas från hushållen. Göteborgs vatten och avlopp är ovärderliga resurser som vi måste skydda och vårda, både för våra framtida generationer men även inför krigen och krisen.

Med smalare uppdrag vill vi se till att verkligen ta tag i den underhållsskuld inom vatten och avlopp som finns och se till att vi kan få ultrafilter på plats för renare dricksvatten och även en fungerande dagvattenhantering. Precis som många andra partier tycker vi om den biologiska mångfalden och vill värna om stadens gröna områden. För det är en av våra viktigaste uppgifter. Därmed kan vi inte fortsätta att förtäta denna stad. De grönområden vi har är viktiga för trivselt, men det är också en viktig del i det klimatanpassningsarbete som vi måste göra. Därmed är det djupt beklagligt att några av de få träd som har funnits i våra mest betongtäta områden har försvunnit under detta styre. Det känns ju inte tryggt. Men vet ni vad som känns tryggt? Det är Sverigedemokraternas vision. Och den är enkel. Det är ett Göteborg som värnar om både naturen och människorna som lever här. Så låt oss bygga ett Göteborg där miljöpolitiken är verklighetsförankrad och hållbar. Där vi står upp för en stad som är både grön och ekonomiskt stark. Därmed bifall till SDs budgetförslag.

Aslan Akbas (S)

Tack Emma! Då lämnar jag ordet till Patrik Höstmad (D) därefter Maja Bentzer (V). Varsågod Patrik!

Patrik Höstmad (D)

Tack för det ordförande, kommunfullmäktige, göteborgare. Jag tänkte förklara hur vi driver ett bättre klimatarbete. Vi börjar allt tydligare se ineffektiviteten och konsekvenserna av det miljö och klimatprogram vi har och hur det är utformat i kombination med S, V och MPs styre och sina budgetar. Vi får inte klimatsmart byggande utan vi får klimatdumt byggande med ökade hyror som slår på välfärdsnämnderna. Det tar bort löneutrymme och vi får färre personal. Det drabbar på sista raden barn och äldre. Vi får fram idéer om att implementera koldioxidavskiljning långt före många andra. Ta dyra kostnader, kommer att chockhöja avfallstaxorna. De gissar på 8 procent, det kommer säkert bli mer. Innan tekniken är klar, innan det finns en affärsmässighet. Bara för att någon har skrivit in ett mål i ett dokument. Vi ser en ständig jävelskap för göteborgare som behöver ta sig fram med bil.

Det blir svårare och svårare att hitta en parkeringsplats. Det blir svårare och svårare att ta sig fram. Trafikarbetet minskar inte. Det ligger ute på de statliga lederna. Klimatarbete måste drivas utifrån realistiska förväntningar på teknikutvecklingen, affärsmässigheten, ekonomin och göteborgarnas acceptans. Vi måste ha göteborgarna med oss. Och inte utifrån MPs känslomässiga panik, förenklade retorik och symbolpolitik. Klimatomställningen måste göra det bättre för göteborgarna. Ny teknik är på gång. Vi vet inte riktigt när den kommer fram och när den är mogen. Det kanske är imorgon, det kanske är 2035, det kanske är 2042. Här måste vi vara smarta och vänta tills tekniken är framme och faktiskt kan införas på ett ekonomiskt sätt. Det rimliga förhållningssättet är att följa

Kommunfullmäktige

teknikutvecklingen och gärna vara en tidig användare av beprövad och affärsmässig teknik, inte vara idioten som hela tiden tar smällar och riskar som vi gjorde med Gobigas. Här måste vi sansa oss. Vi slösar inte bort pengar på dyra åtgärder för tidigt på saker som gör det dyrare och sämre för göteborgarna.

Vi har inte som Socialdemokraterna Jonas Attenius låtit vår budget genomsyras av Miljöpartiets panik som till slut kommer ge liten effekt för vi spenderar pengarna på dyra åtgärder för tidigt och som ställer till det för göteborgarna. Vi vill göra det här på ett sansat sätt och när vi summerar det här efter många år kan vi visa att vi har haft ännu mer pengar som vi kunnat lägga på rätt saker i rätt tid och få fram större klimatnytta. Och vi har göteborgarna med oss. Det är så vi vill driva klimatpolitiken, till skillnad från er.

Aslan Akbas (S)

Tack Patrik! Då lämnar jag ordet till Maja Bentzer (V). Därefter Ann Catrine Fogelgren (L). Varsågod Maja! Tryck på den gröna. Sådär ja.

Maja Bentzer (V)

Tack ordförande! Vi ser på nyheterna hur vattenmassor dundrar fram genom Valencia och sveper med sig allt i sin väg efter ett par timmars skyfall. Nu utspelar sig katastroferna, som ju är mänsklig aktivitet på jorden som har skapat. De utspelar sig här, på närmare håll. Det är tydligt för de flesta av oss att vi lever i ett klimatnödläge.

Jag tänker inte säga nåt om regeringens avsaknad av klimatpolitik. Men jag ser hur högern här i stan svajar och vill avskaffa våra klimatmål här i Göteborg. Så nu måste vi rödgröna stå upp och arbeta för de mål som vi har beslutat. Göteborg måste ta det ansvar vi kan. Alla verksamheter i staden har ett ansvar att bidra till minskade utsläpp och en förbättrad miljö. Det tar vi fasta på i vår budget som leder arbetet i rätt riktning, genom ett mer övergripande arbete. Miljö och klimatnämnden ska tidigt komma in i stadens processer så att vi på ett mer effektivt sätt kan värna klimatet, miljön, naturen och den biologiska mångfalden. Nu ska vi se vart jag tog vägen här. Jo, och med styrgruppen för miljö och klimat så stärker vi det kommunövergripande arbetet för att stötta andra förvaltningars miljö och klimatarbete. För att klara minskade utsläpp är övergången till hållbar energi avgörande. Vi ger Göteborg Energi i uppdrag att minska de fossila utsläppen från sin energiproduktion. Vi vill också se mer lokalt producerad förnybar energi från sol och vindkraft till exempel.

I vår budget värnar vi och vill utveckla den gröna staden. De stadsutvecklande nämnderna som ansvarar för hur stadens mark utvecklas och sköts, de får i uppdrag att se till att vi får fler träd. Det är ett skydd mot klimatförändringar då de binder koldioxid i marken och tar hand om regnvatten. Samma gäller våtmarkerna som behöver bli fler här i stan. I Göteborg ska vi alla kunna leva i en miljö, fri från gifter och föroreningar och därför vill vi ge miljö och klimatnämnden i uppdrag att arbeta med en proaktiv tillsyn av förorenade områden. För att säkra dricksvattnet och en god vattenstatus ger vi stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att samordna arbetet och stärka samarbetet mellan stadens förvaltningar i just vattenfrågor. Dessutom Däremot tänker jag säga att ett systematiskt arbete för klimatomställning och biologisk mångfald kräver inte bara särskilda satsningar utan också en ökad ram. Vid en enkel jämförelse är det väldigt tydligt att vi prioriterar miljö och klimat i vår rödgröna budget. Bifall den rödgröna budgeten!

Aslan Akbas (S)

Tack Maja. Och ordet lämnar jag till Ann Catrine Fogelgren (L). Därefter Jörgen Knudtzon (KD). Varsågod Ann-Catrine!

Ann Catrine Fogelgren (L)

Tack så mycket ordförande, ledamöter och åhörare! Ja, klimatet är vår generations ödesfråga. Och de närmaste åren är avgörande för hur vi ska bromsa de skenande utsläppen av växthusgaser. Om så inte kommer att ske så kommer det för framtida generationer bli både svårare, fattigare och farligare. Vi har sett och känt med de som drabbats i Valencia. Kan Göteborg drabbas på samma sätt? Frågar vi oss alla. Men vi delar faktiskt ansvaret för klimatarbetet. Vi kommer också alla att påverkas av klimatförändringarna. Politiken tar ansvar för att de rätta styrmedlen finns lokalt och nationellt. Marknaden och företagen driver på teknikutveckling och innovation för klimatsmarta lösningar, något som vi lokalt också kan underlätta för. Och som konsument har vi möjligheter att välja klimatsmart. Vi står bakom EUs ambitiösa klimatpaket Fit for 55. Vi har därför lagt fram förslag i budgeten om att synkronisera våra lokala klimatmål med EUs ambitiösa klimatpaket.

Vi behöver lösningar som är anpassade till verkligheten och som skapar en omställning för göteborgarna så att de känner sig delaktiga. När vi pratar om klimatneutralitet och energieffektivisering måste vi också tala om trygghet, tillgång till bostäder och arbetsmöjligheter. En hållbar stad är en stad där göteborgarna både ser och känner nyttan av omställningen i sina liv. Ett av våra viktigaste förslag är att minska trafikens klimatpåverkan genom att prioritera kollektivtrafik och cykelinfrastruktur. Men det är inte genom fler bilfientliga regleringar eller byråkratiska hinder som vi kommer att minska utsläppen, utan genom att skapa effektiva och attraktiva alternativ. Vi vill därför rikta resurserna mot att effektivt bygga ut gång och cykelvägar samt förbättra tillgängligheten till kollektivtrafiken. Det är viktigt att dessa utbyggnader inte påverkar folks vardagspussel och att man gör noggranna analyser i förväg för att ta reda på var behoven faktiskt finns. Havet tillsammans med skogen spelar en nyckelroll för jordens klimat.

Utarmningen av den biologiska mångfalden är direkt kopplad till klimatförändringarna. Därför behövs kraftfulla åtgärder för att den biologiska mångfalden ska öka på land och i våra marina miljöer. Arbetet med genomförandet av handlingsprogrammet för detta och ekosystemtjänsterna behöver därför intensifieras. Göteborg ska vara en ledande stad i klimatomställningen och om den ska vara det så krävs modiga och konkreta beslut, inte tomma slagord och ineffektiva symbolprojekt. Genom att ta tillvara på ny teknik, främja innovation och skapa förutsättningar för en grönare ekonomi kan vi säkerställa att vi når både våra lokala klimatmål och EUs Fit for 55 mål. Låt oss tillsammans se till att Göteborg tar sitt ansvar och blir en stad som står för verklig förändring och resultat.

Tack!

Aslan Akbas (S)

behöver startas om, så jag går till nästa tills den har uppdaterats och startat om. Då lämnar jag ordet till Jörgen Knudtzon (KD), därefter Daniel Augustsson (C). Varsågod Jörgen.

Jörgen Knudtzon (KD)

Kommunfullmäktige

Herr ordförande, kommunfullmäktige och de som lyssnar. Att bygga plaskdammar, ordna sommarbadbuss och kommunala växthus. Det är ganska gulliga förslag i de styrandes budget. Det är exempel på hur man från den kanten sprätter iväg pengar till allt möjligt sött och gott, gottepåsar. Är det vad som behöver prioriteras när det är kris i kommunens kärnuppdrag, välfärden? Nej. På klimatområdet läggs en massa miljoner och bland annat ska göteborgare få möjlighet att vara med i medborgarråd för klimatet. Sen är det mycket cykelsatsningar. och för bilisterna ska fler parkeringar avgiftsbeläggas. Där stannar jag och tänker lite. För det handlar om att verklighet och politiska mål alltmer glider isär, vilket gör att förtroendet för politiken också dras isär. De senaste fem åren har antalet bilar i Göteborgsregionen ökat med 15 000 personbilar.

Trenden är att antalet bilar ökar snabbare än befolkningen. Det är relevant eftersom många i Göteborgsregionen pendlar in till Göteborg. Men människor är inte onda. De vill leva hållbara liv. Men vi behöver skapa förutsättningar för att göra rätt, inte bara försvåra. Färre parkeringar och kraftigt höjda avgifter ökar segregationen. Bara de rika får råd med friheten att ha bil. Det gör att fler skattebetalare flyttar ut till en kranskommun där det är billigare att äga bil, de får större bostad och ofta lägre skatt. Då blir det också fler som pendlar med bil. Begreppet utopism beskriver en sjuklig eller överdriven form av idealism som innebär att en person är besatt av att förverkliga perfektionistiska ideal, även om de är orealistiska. eller till och med fysiskt ogenomförbara. Det skrev Henrik Sjöstrand på GPs ledarsida för några dagar sedan. Men de styrande gör ju stora cykelsatsningar för att fler ska kunna ställa bilen. Jo, tack. Låncykelsystem i Angered är en fin idé i gottepåsen. Men missriktat om det ska minska biltrafiken.

Det är drygt 1 000 registrerade personbilar runt Angereds centrum. Drygt 8 000 i hela Angeredsområdets utkastade bostadsöar med dålig kollektivtrafik. Klimatpolitiken borde vara en paradgren för de rödgröna. Men medborgarråd är inte mycket att komma med. En fokuserad budget är vad Göteborg behöver. Som visar respekt för att skattepengar inte tillhör politiker utan göteborgarna. och som fokuserar på kärnuppdragen. Gottepåsar ger bara hål i de kommunala tänderna. Bifall till MDL-KDs budget.

Aslan Akbas (S)

Tack Jörgen. Då lämnar jag ordet till Daniel Augustsson (C). Varsågod Daniel.

Daniel Augustsson (C)

Tack. Miljö och klimatprogrammet togs fram under det förra Alliansstyret och röstades igenom av en bred majoritet av partierna. Programmet är framtaget utifrån Parisavtalets mål att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grad. Men det berör inte bara klimatmål utan även de lokala miljövärdena som vi i staden kan värna eller tillskapa. I SVMPs budget kan man läsa om uppdrag att införa miljözon klass 3 med tillägget att det endast ska gälla tunga fordon.

En sådan här specificerad miljözon finns inte i lagboken, så detta blir en lagstiftningsfråga. Återigen ska SVMP utmana lagstiftningen. Eller är detta bara en dimridå för att ni inte vågar införa en riktig miljözon klass 3? I praktiken kommer detta att leda till en utredning på ett till två år. antagligen kommer ta upp omfattande resurser i staden som vi faktiskt hade behövt till åtgärder som vi har rådighet över. Varför inte använda de tre miljözoner som trafikordningen faktiskt tillåter? Vi i Centerpartiet har exempelvis föreslagit en miljözon klass 3 i ett nybyggnadsområde. Något jag också saknar i styrets budget. Där även myndighetsutövningen ingår är vilka åtgärder man ska göra för att

Kommunfullmäktige

sänka handläggningstiden för näringslivet, inte minst alkoholtillståndet.

Göteborg behöver vara bättre. Vi i Centerpartiet vill gå vidare med en ny taximodell där de sökande kan få en reducerad avgift om kommunens handläggningstider är orimligt långa. Det är nödvändigt att man ger upp frågan och ger skäliga avgifter till den näringsidkare som får oskälig behandling av staden.

Vi vill också uttrycka vår oro över att den breda uppslutning som fanns bakom Göteborgs miljö och klimatmål för bara ett par år sedan nu är borta. Näringslivets investeringsvilja i den gröna omställningen påverkas av politisk osäkerhet och ryckighet, då det utgör en marknadsrisk. Göteborg och industrierna hade behövt den långsiktighet i miljö och klimatarbetet som rådde under förra mandatperioden. En blocköverskridande och gemensam strategi är inte minst viktigt mot bakgrund av de investeringar som görs inom fordons och batteriindustrin i Sverige. Jag tror att jag får återkomma.

Aslan Akbas (S)

Tack. Du är välkommen och därmed så har alla föranmälda varit uppe och talat. Då går vi över till två minuters taltid. Vi börjar med Helena Norin (MP), och därefter Martin Wannholt (D). Varsågod, Helena.

Helena Norin (MP)

Tack så mycket. Göteborg behöver bli en grönare och robustare stad för att anpassa sig. Vi gynnar den biologiska mångfalden där fågel, fisk och mittern mellan finns. Vattenfrågan är viktig på många sätt, och Stadsbyggnadsnämnden får därför i uppdrag att i samverkan med ett gäng andra nämnder stärka samarbetet kring vattenfrågor i planering, byggnation, förvaltning och uppföljning för att nå god vattenstatus.

För vi är en stad vid vattnet, och vi är många som uppskattar vattnet som livsmedel att segla, bada och fiska i och inte minst den skönhet som vattenytan utgör. Men vi har också slarvat med vattnet. Olika utsläpp och markanvändning har gjort att vattenkvaliteten inte är den önskade. Det kräver bred samverkan och djup förståelse för att se till att inte näringsläckage eller utsläpp av oönskade ämnen, som till exempel PFAS, fortsätter ske till våra vatten. Därför behöver vi mer fart i arbetet med vattenfrågor. För att främja biologisk mångfald behövs också ytterligare arbete. Efter en uppföljning av stadens systematiska miljöarbete framkom att bolag och förvaltningar upplever målkonflikter mellan stadens beslutade mål. Ett exempel är biologisk mångfald som kommer i kläm vid byggande. Därför lägger vi ett uppdrag till Exploateringsnämnden att ta fram rutiner och ekonomiska incitament för att bevara biologisk mångfald i exploateringen. . Bifall till den rödgröna budgeten. Jag kommer också återkomma.

Aslan Akbas (S)

Då är det Martin Wannholt (D). Talarlistan därefter Henrik Sjöstrand (M). Varsågod Martin.

Martin Wannholt (D)

Tack herr ordförande. Vår budget, vi vill ju lösa miljöproblemen på riktigt och långsiktigt tillsammans med näringslivet. Brukar ha med sina tidsmaskiner. Kommer Lennart och frågar. Vad tog 2,7 miljarder av skattebetalarnas pengar vägen? Det var ju icke beprövad teknik och det hände ingenting.

Kommunfullmäktige

Och nu kommer vi poängen här Karin. Jag vill väldigt gärna att du lyssnar nu, för nu. Man ska ju lära av misstag, men nej. Nu spolar vi fram bandet. Nu står det här och till och med Jonas Attenius sa det i sitt inledningsanförande. Klimatmålen ska nås. Jag utgår ifrån att ni menar 2030 då. Då spolar vi fram. Hur mycket har vi då lagt ner på jättedyr, elkrävande CCS-teknik på Rinova för att fortsätta med sopförbränningen? Den tekniken kanske kommer, jag hoppas att den kommer, så att den kommer i en prisklass där det matchar utsläppsrätter och annat. Och inte slukar så mycket av den el vi behöver till annat. Men idag, att gå fram med detta och än en gång lura göteborgarna, det är inte hederligt. Tack för ordet!

Aslan Akbas (S)

Tack Martin! På detta har Karin Pleijel (MP) begärt en replik. Varsågod, Karin.

Karin Pleijel (MP)

Martin Wannholt, Emma Altenhammar med flera. Vilken sten har ni sovit under de senaste decennierna? När det handlar om verklighetsuppfattning. Har ni inte sett vad som hände i Valencia? Har ni inte förstått vad klimatförändringar är? Det påverkar BNP, det påverkar vår industri. Och att hålla i en politik för att lösa det här och att kunna vara i framkant. Det handlar om att stärka konkurrenskraften. Då får man inte vara för feg. Man ska inte vara övermodig. Vi pratar inte om historia nu. Men det handlar om att förstå tillsammans med akademien och expertisen vad som är möjligt att göra. Men att vi har en klimatkris, det måste ni fatta, att vi kan inte hålla på som vi har gjort. Det är ju det som vi ser scenariot vad det händer om vi får 3 graders höjning. BNP år 2100 kommer halveras i världen. Det här är siffror från Harvard som jag läste på alldeles nyss. Alltså det handlar om ekonomi. Det handlar om våra förutsättningar.

Aslan Akbas (S)

Tack Karin! Och innan jag lämnar ordet till Martin. Emma du kan inte begära en replik på Karin. Varsågod!

Martin Wannholt (D)

Tack! Nu är det jag. Sluta nu med den här härskartekniken Karin! Nu är det jag som får säga detta till dig. Alla här inne är pålästa. Det är inte så att du sitter på någon kunskap som vi andra inte har tillgång till. Däremot sitter du på en historik i ditt parti av att slösa bort pengar så att vi inte har pengar till att göra de riktiga åtgärder som vi vet är beprövade och som leder till minskade utsläpp. Jag har en lång rad exempel som jag ska ta upp som du säger nej till. Hela vårt framtida transportsystem på bussidan, medan vi bygger ut spårvägen, har vi metrobussystemet och expressbussarna. Ditt parti säger nej till så mycket av detta som skulle kunna ge överföring från bilismen för att människor ska göra det enkla, nämligen komma till jobbet. Tack!

Karin Pleijel (MP)

Ja, du kan ju läsa vår budget och se alla de klimatsatsningarna som vi gör. Och absolut, jag vet inte var du fick det därifrån att vi skulle vara emot metrobuss. Det är något som du har hittat på. Men vi behöver ju utveckla kollektivtrafiken. Absolut. Jag är väldigt glad åt 45-metersspårvagnarna som kommer nu och ökar kapaciteten extremt mycket. Vi kanske återkommer till cykel och

Kommunfullmäktige

trafikdiskussionen. Det är ju faktiskt ett område där vi har rådighet som kommun att faktiskt göra någonting. Den tredje största utsläppskällan i den här.

Aslan Akbas (S)

Jag tror, Martin, att du har haft dina två repliker. Jag är ledsen, men du får gärna sätta upp dig. Jag lämnar ordet till Emma Altenhammar (SD), för hon har blivit omnämnd. Varsågod, Emma!

Emma Altenhammar (SD)

Tack för ordet! Jag tänkte bara påpeka det här med Valencia. Du påpekar vilken sten jag levt under, men jag tror skillnaden här mellan dig och mig är vem som faktiskt bara läser rubrikerna på de här nyhetsartiklarna och vem som faktiskt läser innehållet. För jag ska faktiskt citera en professor här, för översvämningarna i Valencia var ju inte på grund av klimat. Istället var det en diskussion om varmare väder hade kunnat förvärra dessa naturkatastrofer i teorin. Men statistiskt sett finns det inget belägg för det. Jag citerar professorn här. Att statistiskt kunna visa att dessa extrema väderhändelser är mer förekommande nu än för hundra år sedan kan ge mycket data. Och den datan och statistiken har vi inte. Så samla inte billiga poäng. Lokala politik för människor som faktiskt omkommer i naturkatastrofer. Det är inte seriöst.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Då lämnar jag ordet till Karin Pleijel (MP). Varsågod!

Karin Pleijel (MP)

Med ökad värme. Varje miljondelgrad vi ökar värmen i atmosfären så ökar vi frekvensen av extremvärme. alltså ju oftare de kommer och ju intensivare de blir. Det spelar roll om det är 1,1 eller 0,5 eller 1 grad. Varje liten temperaturökning ökar energin i klimatsystemet. Då blir extremväder mer extrema och de förekommer mer ofta. Det är definitivt vetenskaplig forskning som säger det.

Aslan Akbas (S)

Tack Karin och då är det Emma som har begärt en kontrareplik. Ann-Marie?

Emma Altenhammar (SD)

Tack! Men snälla nån, det måste ju finnas en skillnad mellan att prata om teorin, scenarier om vad saker kan hända. En forskare kan förklara att om vi värmer lite grann så kommer det här hända. Det är ju inte samma sak om vad som faktiskt händer. Och det är ju det statistiska underlaget. Jag kan förstå att det finns skillnad mellan teori och det statistiska underlaget. Annars kan vi inte ha den här diskussionen. Du kan inte sitta och främja de billiga poängen och säga att klimatförändringarna är grunden till den här naturkatastrofen efter den andra. Det är inte okej.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då är det Karin Pleijel som har begärt replik. Varsågod!

Karin Pleijel (MP)

Då föreslår jag att vi har en föreläsning. Därmed någon som kan de här sakerna kan rymmas i luftmassorna och därmed blir regnen mer extrema. Det var det vi såg till exempel i Valencia-regionen.

Aslan Akbas (S)

Då är vi tillbaka i talarlistan och börjar med Henrik Sjöstrand (M). Därefter Cecilia Magnusson (M). Varsågod Henrik!

Henrik Sjöstrand (M)

Tack för ordet ordförande, ledamöter, skärgårdsbor och övriga göteborgare. Marina livet är viktigt och det vill vi nog alla värna om. I Göteborgs södra skärgård finns ett fåtal unika sund som ska försörja ålgräsängar med syrerikt vatten och i sin tur är viktiga barnkammare och lekplatser för fisk och yngel. Sediment från älven ihop med all trafik i hamnen och viss landhöjning grundar upp dessa sund så att syretillförseln bromsas. När flödet och syretillförseln stoppas försvinner ålgräset. Kvar blir död dy. Det finns initiativ med marina förtecken som vill få fart på vattenflöden men motarbetas av förvaltningar i staden med motiveringen att djupning eller muddring i dyn är dåligt. Lite korttänkt stämplas det ofta som grumlande verksamhet, tyvärr. Ja, de grumlar för stunden, men skapar bevisligen en marin återväxt på kort tid när hjälpen ges. Det finns ett lyckosamt levande oemotsägligt bevis på detta i Galtrö sund, mellan Brännö och Galtrö. Genomfört av lokala krafter. Där leker fisk, där är återväxt av ålgräs. och andra organismer stortrivs efter att vattenflödet återskapats. Frågan till de rödgröna är 1. Varför motarbetar ni den marina unika naturen och dess livsformer? 2. Besöker ni verkligheten på plats före beslut? Tack för ordet!

Aslan Akbas (S)

Tack Henrik! Då lämnar jag ordet till Cecilia Magnusson (M). Därefter Hanan Baalbaki (S). Varsågod Cecilia!

Cecilia Magnusson (M)

Tryck på ljudet. Tack! Tack herr ordförande, fullmäktigekollegor och göteborgare! Jag vill börja med att yrka bifall på den borgerliga budgeten. Det här ämnet är väldigt spretigt, det märker vi i debatten. Så jag ska hålla mig kring ett exempel. Det är väldigt viktigt att vi har med oss näringslivet i miljö och klimatarbetet, för där kan man göra väldigt mycket. Det exempel jag ska ta upp är Göteborgs Hamn, som är ett väldigt gott miljöföredöme. Det har inte minst manifesterats med att Göteborgs Hamn har fått bli medlem i en organisation som heter Chainports. Det är en samling av de största hamnarna i världen. Som ni vet är Göteborgs hamn en viktig hamn, men den är väldigt liten i världssammanhanget. Anledningen till att Göteborgs hamn har blivit insläppt är just att vi gör så många miljöåtgärder. Det är så viktigt att företagen tas med och att vi låter dem leda utvecklingen också och inte bara ha piskor utan även många morötter. Göteborgs Hamn som företag skulle kunna göra så mycket mer. Men som KSO Artenius sa i sitt inledningsanförande utdelningar till rimliga nivåer i bolagen ska man ha. Men vi skulle kunna göra mycket mer om man fick använda till investeringar i miljöåtgärder.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Cecilia! Då lämnar jag ordet till Hanan Baalbaki (S). Därefter Emmyly Bönfors (C). Varsågod Hannan!

Hanan Baalbaki (S)

Tack ordförande, presidium, ledamöter och göteborgare! Göteborgs Stad har ett högt uppsatt miljö och klimatmål med siktet inriktat på att det blir klimatneutralt till år 2030. Vi ska vara stolta över våra djärva mål, att vi vågar säga att vi vill gå i främsta ledet bland Europas första klimatneutrala städer. Det är många andra städer som ser upp till oss och kommer att ta över om vi visar hur möjligt det är. Göteborg fick tidigare i höst ta emot en utmärkelse om New Mission Label City som en av Europas 100 ledande städer i klimatomställningen. Bourmichen Label är en bekräftelse på att Göteborg som stad kan uppvisa såväl ambition och viljestyrka som handlingskraft och beslutsamhet när det kommer till miljö och klimatarbetet. Göteborg är en förebild. Stadens ledarskap i miljö och klimatfrågan är en viktig lyskälla i en global värld som går mot skymning. Det är flera regeringar, där bland annat Sveriges egen tidigare regering släckte sin lampa och gör avsteg från sitt klimatlyfte. Men i borgarnas budget för Göteborg 2025 skriver man tydligt att man vill sänka Göteborgs klimatpension och harmonisera den med tidigare regeringens avkall på klimatet. Detta är inte bara svagt ledarskap. Det skulle innebära en direkt farlig klimatpolitik. Med det vill jag yrka bifall till rödgröna budgetförslag.

Aslan Akbas (S)

Tack Hannan! På detta har Patrik Höstmad (D) begärt en replik. Varsågod Patrik!

Patrik Höstmad (D)

Tack för det! Vi ska väl vara ärliga och säga att de här utmärkelserna vi fått är för att vi är väldigt bra på att skriva floskler i olika dokument. Det är ju det det bygger på. Samtidigt har vi en uppföljning som tydligt säger att vi kommer inte nå klimatmålen i vårt nya klimatprogram till 2030. Det måste vi ju också vara ärliga med. Så kan vi börja att utgå och diskutera från verkligheten. Vi har ambitioner, skrivningar och så, men vi har inte en relation, eller realistisk möjlighet att nå dem. Och bara alla kommer till den insikten så vi kan börja diskutera när gör vi vad i vilken tid och sluta se oss blinda på det här 2030 som redan har varit tydlig information på att vi kommer inte nå det såvida vi inte tar och spränger raffinaderierna, Renova och stoppar biltrafiken helt och hållet. Det kommer vi inte göra. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Patrik! Då är det Emmyly Bönfors (C). Därefter Marie Brynolfsson (V). Varsågod Emmyly!

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande, ledamöter och övriga åhörare! Vi tog fram ett miljö och klimatprogram här 2021. Det fanns en bred enighet kring det. Att vi skulle ha ett klimatavtryck nära noll 2030 har bland annat Moderaterna anförut här tidigare idag. Men Demokraterna verkar inte vilja vara med på det riktigt. Hur som helst, vi har också tagit fram ett klimatkontrakt som undertecknades av Axel Josefson, som nu faktiskt har burit frukt eftersom vi har fått ett mission label från EU som underlättar för oss att så att säga få plats. Miljöledningssystem har ni hört mig prata om innan. Det är först nu det börjar bli lite

Kommunfullmäktige

mer konkret och det är först nu det börjar bli också ganska svårt. Nu får vi vissa ärenden fram där vi behöver göra prioriteringar för att faktiskt . investera i klimatnytta och sänka utsläppen. Det är här man hade behövt en bred samsyn att kunna vända och vrida på de här ganska svåra frågorna. En sak som jag tycker vi har lyckats med under förra mandatperioden också är att få bolagen att börja tänka lite mer i de investeringar som görs. Att det ena bolagets utsläpp påverkar det andra och så vidare. Cecilia Magnusson lyfte tidigare Göteborgs Hamn och deras viktiga arbete för att minska utsläppen både på land och till havs. Det är faktiskt en bidragande orsak till att vi har fått det här Mission Label. Så det är inte bara alls flum som Patrik Höstmad vill låta göra gällande. Dessutom i det här Mission Label har också ingått hållbart medborgarengagemang. Så att vi ska involvera göteborgarna. Så det finns ju ganska många saker som ni har lyft här, som ni efterfrågar, som faktiskt är med i vår ansökan om klimatkontrakt.

Aslan Akbas (S)

Tack Emmyly! Och berätta har vi Patrik Höstmad (D) och Martin Wannholt (D) begärt replik. Vi börjar med Patrik Höstmad. Varsågod!

Patrik Höstmad (D)

Ja, tack för det! Nej men Emmyly, 20.30 har vi . Det har egentligen aldrig varit realistiskt. Det är ett mål man kommunicerar utåt för att visa handlingskraft. Fine, vi kan göra det i ett skede. Men om vi ska löpa hela linan ut och nå det målet så kommer det att kosta enorma pengar. Är ni beredda att ta de kostnaderna? Vi snackar om Renova. Vi snackar om Göteborg Energi. Vi snackar om framtidens energiförbrukning. Vi snackar om välfärdsfastigheterna. Vi snackar om vägtrafikarbetet. Vi har inte sänkt det ett dugg sedan vi tog trafikstrategin. Det vi sa var att vi skulle sänka det med 20 procent. Det har inte sänkts något hittills. Är ni beredda att ta de enorma kostnaderna för det här?

Aslan Akbas (S)

Och på detta har ju Emmyly Bönfors (C) begärt en kontrareplik. Varsågod Emmyly!

Emmyly Bönfors (C)

Tack! Det är också en del som har ändrats sedan 2021 när vi antog det här programmet, inte minst på nationell nivå vad avser till exempel reduktionsplikt och så vidare. Så det påverkar förstås våra möjligheter att nå de här utsläppsmålen. Jag tror dock inte att det är. Målet man ska förändra, jag tror att man tappar tid om man gör det, så som ni vill göra. Plus att miljö och klimatprogrammet också är en hel del miljöåtgärder. De hänger väldigt nära ihop med klimatutsläppen, inte minst här i Göteborg. Det är just vägtrafikarbetet som behöver minska, både för att få ner koldioxidutsläppen, men också för att få en renare luft och minskat buller. Det handlar också om människors hälsa. Jag är lite orolig att vi tappar tid. Jag är ganska förvånad över att Liberalerna är med på att revidera de här klimatmålen, när vi antog dem i så bred samsyn. Tack!

Aslan Akbas (S)

En ny replik begärd av Patrik Höstmad (D). Andra och sista. Varsågod!

Patrik Höstmad (D)

Kommunfullmäktige

Nej men det är väl bra, då fick vi i alla fall besked från Centern att det här är mer ett symboliskt mål och så jobbar vi utifrån det men vi tar rimliga och relevanta beslut. Vi har ju uppe ett ärende nu som är på väg upp om att investera i gasturbiner för att klara eleffekten. Det kommer ge ökade utsläpp i Göteborg. Jag tror att det finns en rätt stor majoritet i den här församlingen för att vi ska faktiskt ta beslut för att öka koldioxidutsläppen i Göteborg, för att säkerställa eleffekten. Det är viktigare än de kortsiktiga bindningarna i CO2-utsläpp. Jag hoppas och tror att den här församlingen kommer att gå mot en mer rimlig bedömning i de investeringar vi ska göra. Och som jag sa, ju förr vi är öppna, ärliga och tydliga med att så här är fallet, desto bättre beslut kommer vi alla att ta.

Aslan Akbas (S)

Tack! Kontrareplik begärd av Emmyly Bönfors (C), andra och sista.

Emmyly Bönfors (C)

Tack! Jag vill också följa upp din fråga, Patrik Östman, om vad vi är beredda att investera. Vi har ju hela tiden sagt att vi inte vill ha ett för högt uttag ur bolagen eftersom vi vill kunna göra ett antal klimatinvesteringar inom bolagssektorn. Vi har inte landat i exakt vilka det ska vara. CCS är ju ett exempel som ni väljer att lyfta. Det är ingenting som är beslutat i det ärendet. Det är bordlagt just nu, och det behöver vi titta på. Det är där jag efterlyser en bred diskussion, så att man verkligen kan, nu när det börjar komma konkreta förslag på olika saker. börja diskutera dem rent konkret. Det är med all önskvärd tydlighet och transparens som vi har anfört att vi är beredda att investera i minskade klimatutsläpp. Jag tycker också att det anstår en stad som Göteborg att vara föregångare i klimatarbetet.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då lämnar jag ordet till Martin Wannholt (D) som har begärt en replik. Varsågod!

Martin Wannholt (D)

Tack herr ordförande! Ja, det har jag. Emmyly, du sitter ju tillsammans med mig och med flera andra här inne i byggnadsnämnden. Nu kom Trafikverket och har konstaterat, sent omsider, samma sak som vi har konstaterat för länge sedan. Man kommer inte fram på Västerleden, för det är stopp i Gnistängstunneln i första hand. Vi ska ha metrobussar där. Vi har expressbussar där. Vi ska ha metrobussar sedan hela vägen in på Oskarsleden in till staden. Människor måste komma till jobbet. Vi kan diskutera hur vi får ner biltrafiken, men bussarna ska fram. Du har i byggnadsnämnden varit med och sagt nej till Trafikverket när de kommer med miljardbelopp och vill investera för att bussarna ska fram. Du går med dem här och röstar med dem. Du har varit med när det gäller FÖP, att vi ska titta på att dra ner på Oskarsleden till 30 eller 40 kilometer i timmen. Hur ska människor på bussen komma till jobbet, på elbussen från Volvo, när ni håller på på detta sätt? Det går inte. Inne i stan kan vi göra åtgärder. Där kan du få med oss fler gånger än du tror. Men du måste ju vara verklighetsnärvarande här.

Aslan Akbas (S)

Tack Martin! En kontrareplik av Emmyly Bönfors (C). Varsågod!

Emmyly Bönfors (C)

Tack! När det gäller exemplet Gnistängstunneln som vi hade på stadsbyggnadsnämnden senast, så är den ett exempel på där Trafikverket planerar sin trafik utifrån prognoser. så är det ju många fall där vi ska svara till Trafikverket, medan vi i Göteborgs stad styr på mål. Och då valde jag att gå på stadsbyggnadsnämndens förslag, alltså förvaltningens förslag, som är alltså att vi ska minska vägtrafikarbetet.

Och att det finns sätt att ställa om och flytta över resenärer till t.ex. metrobuss. Och att, alltså det är ju den här konflikten vi ständigt har om vi ska bygga nya mot eller inte, gentemot Trafikverket, i och med att de har en prognosstyrd planering och vi har en målsatt planering. Så det är klart att det blir en diskussion där.

Aslan Akbas (S)

Tack! Andra och sista Martin, varsågod!

Martin Wannholt (D)

Ja, alltså man kan ju leva i en bubbla. Vi har hållit på nu i 20 år eller 10 år minst. Jag kommer inte ihåg när vi tog trafikstrategin 2014. Vi har inte minskat någonting. Staden växer. Vi vill allihopa minska biltrafiken, minska klimatavtrycken, framförallt minska luftutsläppen också. Men det är ju uppenbart att hela Västerleden behövs som en kollektivtrafiknod. Det är ju mest bilar som går där idag. och vi kommer inte att få bort alla bilar, och du har inte fått bort en enda där ännu, och så säger du nej till att få till bussfiler hela vägen, gratis, med statliga pengar, och så säger du nej till det. och hänvisar till målstyrning som har misslyckats. Det här är så allvarligt, Emmyly. Jag förstår att de rödgröna går på det här, för det är styrt av tjänstemännen. Men att du går med på detta, eller Centerpartiet går med på detta, det får stå för dig. Tack!

Aslan Akbas (S)

Då är det andra och sista replik. Varsågod, Emmyly!

Emmyly Bönfors (C)

Tack Martin, det var ganska många angrepp här om att leva i en bubbla och så vidare. Men jag skulle vilja fråga dig, vilka åtgärder vill du se konkret för att vi ska kunna minska vägtrafikarbetet, minska luftföroreningarna, minska bullret och ändå nå våra klimatmål? Jag ser fram emot en sån lista, du kan lägga den på mitt skrivbord när du vill.

Aslan Akbas (S)

Och jag tänkte innan jag lämnar ordet till Marie Brynolfsson så vill jag informera ledamöterna att vi har redan passerat den avsatta tiden för den här punkten. Och vi har en lång lista. Och jag skulle säga att det är helt okej att ha mindre än två minuters talartid. Det funkar om vi vill komma hem i natt. Och då lämnar jag ordet till Marie Brynolfsson (V). Därefter Linnea Wikström (S).

Marie Brynolfsson (V)

Kommunfullmäktige

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare. Jag snappade upp att det fanns, först vill jag säga, det var någon som nämnde inledningsvis någonting om Miljöpartiet och rädslor och grejer. Jag vet inte vad det var. Någonting som gör mig väldigt arg det är ju klimatförändringarna. Det som gör mig ännu mer rädd är de som förnekar klimatförändringarna och inte vill göra någonting åt det. En del i vår budget som jag gärna ville säga något kort om, som det också raljerades lite grann över här, är ju det om den stadsnära odlingen. Vårt livsmedelssystem är beroende av importerade varor. Och vi har mycket odlingsbar mark i kommunen. Det tycker jag är rimligt då att vi, som vi går fram med i vår budget, att se över jordbruksmarken. Och den stadsnära odlingen är också avgörande. I krisberedskapen. Det finns ju erfarenheter som gjordes under andra världskriget redan om det. Så jag funderar mest på vad Jörgen Knutsson tycker att vi ska äta om kriget kommer. Och att vi kan importera mat. Kanske Jörgen har en egen gottepå?

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Marie! Berätta har tre repliker begärts. Börja med Patrik Höstmad (D).

Patrik Höstmad (D)

Tack för det! Jag tänkte nämna några ord om. stadsnära odling och överhuvudtaget den jordbruksmark vi har inom Göteborgs stad. Den kan på sin höjd stå för någon, kanske 2 % av livsmedelsförsörjningen för Göteborgs befolkning. Man måste göra det enkla överslaget. Om vi ska säkra livsmedelsförsörjning lokalt så måste vi ha med Västgötaslätten. Något annat, och då kanske vi ska börja fundera på, är det bättre att bygga villamattor ute på någon åker på Västgötaslätten, eller att bygga den i närheten av regionkärnan i Göteborg? Det är den avvägningen man får göra.

Aslan Akbas (S)

Tack! En kontrareplik begärd av Marie Brynolfsson (V). Varsågod Marie!

Marie Brynolfsson (V)

Tack ordförande! Jag ska inte förlänga det. Jag vill bara säga Patrik, att jag har nog inte sagt att vi ska säkra livsmedelsförsörjningen med stadsnära odling, utan öka den.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Då är det Jörgen Knudtzon (KD) som har begärt en replik.

Jörgen Knudtzon (KD)

Varsågod Jörgen! Ja, vi säkrar väl, som du erkänner nu, inte livsmedelsförsörjningen med vår egen mark. Men vill vi ha en mera fart på egen livsmedelsförsörjning så kan vi ju börja med att verkställa beslut som är fattade här. Nämligen att sälja av mark som kommunen inte behöver till de som brukar den och som kan bruka den effektivt.

Aslan Akbas (S)

Tack Jörgen. Innan jag lämnar ordet till Linnea Wikström så har det kommit en fråga från GP-fotograf om det är okej att fotografera här lite grann? Jag ställer frågan. Okej? Bra, tack. Då är det Linnea Wikström (S), därefter Jörgen Fogelklou (SD). Varsågod Linnea!

Linnea Wikström (S)

Tack ordförande, kommunfullmäktige och göteborgare! Göteborg är bland de städer i Europa som har de bästa förutsättningarna att vara en ledare i klimatomställningen. Vi har ett ansvar gentemot göteborgarna och framtida göteborgare att agera på de förutsättningar vi har och göra vad vi kan för att bli en klimatneutral stad till 2030. Men det är inte bara ett ansvar mot göteborgarna. Det är ett ansvar mot resten av världen att visa att vi kan ställa om. För om inte vi kan genomföra klimatomställningen, vem ska då göra det? Rapporter visar att Göteborg är på väg mot våra mål, men flera indikationer visar samtidigt att vi inte kommer nå fram till vår deadline 2030. Då är det inte läge att backa som högern instinktivt gör. Att sänka ambitioner och bromsa in takten ytterligare vore ett oansvarigt ledarskap och ett svek mot Göteborg. Istället, när vi nås av sådana signaler, borde vi hålla i vårt arbete. blir ännu mer taggade på att leta efter kompletterande åtgärder som kan öka vår omställningstakt, så att våra barn kan njuta av vårt vackra Göteborg även i framtiden. Jag yrkar bifall till den rödgröna budgeten.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Linnea! På detta har Martin begärt en replik. Varsågod Martin!

Martin Wannholt (D)

Ja, så att jag inte bara ställer frågan till och pekar ut Centerpartiet här. utan naturligtvis även Socialdemokraterna. Hur är det möjligt att vi säger nej till investeringar som ökar våra möjligheter till en bättre kollektivtrafik och föra över fler personer från bil till buss till jobbet?

Aslan Akbas (S)

Tack! Då lämnar vi ordet till Jörgen Fogelklou (SD). Därefter Tony Liljendahl (SD). Varsågod Jörgen!

Jörgen Fogelklou (SD)

Jörgen, ursäkta mig. Sätt på datamikrofonen, tack. Okej, då kan vi byta. Yes. Dyr och ineffektiv plakatpolitik. I Göteborg ska ungefär 5-6 miljoner gå till att rapportera in hur staden arbetar. Inte hur väl våra bolag och nämnder jobbar med utsläppen. Utan att rapportera in det här. Så här går det när man låter ett litet extremt grönt parti få styra och ställa. Det är dyr, ineffektiv plakatpolitik. De rödgrönas miljöpolitik har haft stora negativa konsekvenser för både jobb och näringsliv i Göteborg. Beslutet om att ta bort parkeringsplatser i centrala städer har lett till att besökare och arbetare får allt svårare att ta sig till stadskärnan. Direkt mot stadens butiker, restauranger och småföretagare. Det blir en ond cirkel där färre kunder innebär minskade intäkter och i förlängningen riskerar både jobb och verksamheter att försvinna. Sedan har vi Västlänken, ett av de mest kontroversiella och kostsamma projekten i Göteborgs historia, som Miljöpartiet har varit högst drivande att genomföra. Lämnar stora hål och skadar framkomligheten i centrala Göteborg, vilket påverkar både kollektivtrafik och biltrafik

Kommunfullmäktige

negativt. Istället för att skapa en levande och tillgänglig stad har vi fått ett Göteborg där jobb och näringsliv hotas och där stadens unika charm sakta försvinner. Dyr och ineffektiv plakatpolitik.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack! Då lämnar jag ordet till Tony Liljendahl (SD). Där byter vi mikrofonen. Därefter Karin Pleijel (MP). Varsågod Tony!

Tony Liljendahl (SD)

Tack för ordet herr ordförande, ledamöter, göteborgare! Klimat är ju en spännande sak och det är klart att vi ska bidra med så mycket mindre utsläpp som möjligt. Dock inte till vilka priser som helst. Vi har tittat lite på den rödgröna sidans budget. Jag ser att några av den rödgröna sidans åtgärder är införandet av bilfria zoner och strikta miljözoner i innerstaden, vilket de påstår ska minska utsläppen och förbättra luftkvaliteten. För göteborgaren som är beroende av bilen för sina arbetspendlingar eller dagliga rutiner innebär detta en enorm belastning. Deras budget, alltså er sida, nämner att stadens trafik ska styras av klimatmålen snarare än praktiska behov, vilket visar att de prioriterar klimatideologi framför göteborgarnas vardag. Samtidigt höjs priserna på kollektivtrafiken med mera. Ni bör själva se hur ohållbart det är att införa restriktioner utan realistiska alternativ.

Vi ser i miljö och klimatanvänden att det införs nya idéer, tekniker och projekt konsekvent. Ett sätt att spara pengar innan man inför sådant här är att ta en ordentlig konsekvensanalys. Göra en ordentlig uppföljning och framförallt en ordentlig, gedigen sammanställning. Det är också ett sätt att spara pengar och miljö. Jag ser att jag har ordentlig tid på mig här. Det här, mina vänner, är en PMMA-stav. Om jag sätter samman denna så blir den exakt 1 000 millimeter lång. Det kommer den se ut då.

Sarah Ullmark (M)

Som att vi behöver utveckla någonting, att det inte behöver vara en perfekt produkt. Jag skulle också kort vilja beröra det här med medborgarråden. Jag var ju med på miljönämnden när vi fick dragning om medborgarråden. Det var alla möjliga festliga grejer som de hade kommit på. Stäng raffan, bland annat. Det kan man ju göra om vi ska frysa ihjäl. Och sen så var det också det här med de kommunala modevisningarna för att inspirera till en cirkulär. Då är det mikrofonen som har tagit slut. Du kan inte, nej. Jag har inte de befogenheterna. Jag skojar. Ja, det var inte meningen. Ja, istället satsa på en samverkan med näringslivet där vi pratar långsiktiga investeringar, där vi faktiskt kan prata äkta innovation och inte vad som hade tyckts var lite nice som kommunen gjorde men som inte spelar någon roll för de faktiska effekterna.

Aslan Akbas (S)

Tack Sara! Då har Karin Pleijel (MP) begärt en kontrareplik på detta. Det finns ingen mikrofon där Karin. Då får vi ta den som fungerar, så byter vi ut den andra.

Karin Pleijel (MP)

Kommunfullmäktige

Jag blir bara lite förtvivlad när Sarah Ullmark (M) raljerar över medborgarnas förslag. Det var alla möjliga förslag. Det var några som hade väldigt starkt stöd i gruppen och andra som hade mindre starkt stöd i gruppen. Men det visar att de var konstruktiva. De försökte faktiskt lösa problemen. De fattade att fossila utsläpp inte är framtiden. Då kom de med många olika förslag. Sedan är det naturligtvis så att det program som vi satte 2021 inte ska hålla i all evighet. evighet, utan det ska också revideras. Men det som är ingångarna i det borgerliga förslaget är att vi ska sänka ambitionsnivån för att vi inte längre ska rädda patienten till livet, om vi säger så. Vi måste våga sätta höga mål. Men det är klart att det är ett levande dokument som snart är på gång att revideras. Jag vet inte riktigt. Avsikter känner jag är att sänka ambitionsnivån, och det tycker jag är en väldigt tråkig signal.

Aslan Akbas (S)

Tack Karin! Det är andra och sista replik. Varsågod Zoran!

Sarah Ullmark (M)

Tack så mycket! Ja, det kan ju du känna om du vill. Men tillbaka till de här medborgarråden. Ja, vissa förslag hade starkare stöd än andra. De var 30 personer i det här rådet. Det är klart att medborgarna ska engagera sig. Göteborgarna vill ju generellt sett göra klimatsmarta val. Men är det verkligen det bästa användandet av våra skattepengar att facilitera en grupp som kommer att prata om saker? De har mer eller mindre kunskap och kompetens, mer eller mindre utbildning i detta, mer eller mindre framåttänkande eller bakåttänkande. Det kan inte vi råda över. Ska vi inte i stället satsa på att faktiskt lyssna på dem som vi vet kan detta? Jag vill också engagera medborgarna. Det är väl jättebra. Det kan vi göra på en massa olika sätt. Vi kan göra det lätt att göra rätt. Men vi ska lägga en massa resurser på medborgarråd utan att ha någon aning om vad outputen av det blir, samtidigt som vi har andra åtgärder som vi vet skulle göra större nytta. Är det inte bättre att säga att detta handlar om prioriteringar? Man kan inte göra allt.

Aslan Akbas (S)

Tack Sara! Och med detta har Karin Pleijel (MP) begärt en kontrareplik. Det är andra och sista Karin. Varsågod!

Karin Pleijel (MP)

Funkar inte? Ta den andra, vi har inte tid med teknik. Den verkar funka. Nej, vi kan inte göra allt, men vi måste faktiskt göra väldigt mycket. Och det här med . som jag tycker vi alla kan faktiskt vara väldigt stolta över, det ger oss möjlighet till medfinansiering. Just för att näringslivet också ska kunna involveras i teknikutveckling. inte konkurrerar med att få medborgarna med. Sedan är det faktiskt så att vi fick ett mission label, bland annat. Det kanske finns många fler. Vad är ditt alternativ, Sara? Jag tycker du ska lyssna på dina väljare. Där 81 % är faktiskt väldigt bekymrade över klimatet och vill att politikerna ska bedriva en klimatpolitik så att vi ser att det kommer framåt. Så det är ju en annan grupp att lyssna på. Det tycker jag du kan göra.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då lämnar jag ordet till Martin Wannholt (D) som har begärt en replik. Varsågod Martin!

Martin Wannholt (D)

Ja, eftersom Sara inte får gå upp så kan jag ju ta det först. Jag vill bara säga att undersökningarna bekymrar dig över klimatpolitiken. 100 % av dem anser att du inte är rätt person att driva igenom. Nu till. Jag tyckte att ditt tal var rätt otrevligt, Karin. Det är många som vill göra det bättre för miljön. Vad jag försöker när jag går upp här, på gott och ont, och jag har inte rätt i allt, är att försöka landa ned, inte som du och stå och prata om saker som inte finns eller som någon har sagt som kan vara jättebra, utan konkreta åtgärder som driver ned utsläppen. Ditt parti sätter stopp för budgeten. Ni håller på och utreder att stoppa bussarna för att åka vidare in till Oskarsleden. Där ska man köra i 30 eller 40. Det är de utredningarna, det är det vi lägger energi på, istället för att räkna hur mycket bilister vi kunde få över istället med en bra kollektivtrafik.

Aslan Akbas (S)

Tack Martin! Tack Martin! Och på detta område om repliker ber jag om en replik.

Karin Pleijel (MP)

Då får du Martin kolla lite. Även om man inte vill att jag ska genomföra den politiken så kan man kolla vad som faktiskt fungerar i städer som har lyckats få ner sina utsläpp. Att minska hastigheten är ett väldigt bra sätt. Det är en bra politik för att minska en miljö där fler faktiskt vågar ta cykeln och gå och ta kollektivtrafiken och att den kommer fram för att biltrafiken helt enkelt har minskat. Det är en av de mest effektiva. Som vi har råd med också. Så att där kan vi faktiskt kroka arm och se om vi kan komma vidare. Sänka hastigheterna.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då har vi sist på listan med begärda repliker. Det är Emma Altenhammar (SD). Varsågod Emma!

Emma Altenhammar (SD)

Ja men tack för ordet! Jag uppmärksammar den höga högtidlighållandet av alla dessa råd. För de som inte. så har vi numera tre olika råd kopplade till klimatet i den här staden. Jag måste förstå att råd inte är en konkret åtgärd. Det är byråkrati. Det är byråkrati. Det är inte en hög ambitionsnivå. Vi har också sett att de här initiativen med råd, speciellt rådet där alla som bara är överens över Agenda 2030, där vi inte är med.

Vi får minnesanteckningar från den och jag har noterat att det är färre och färre deltagare för varje gång. Senaste mötet var ni två personer. Inte ens era egna prioriterade de här mötena. Det var du och en annan politisk representant på det här mötet. Det är inte ens trovärdigt när det här är er högsta ambitionsnivå. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack! Innan jag lämnar ordet till Patrik vill jag påminna ledamöterna om att det här kommer att spricka. Vi kommer inte hinna till 22. Vi har fyra block till. Så jag ber. för tiden. Vi i presidiet är gärna kvar till midnatt. Det kommer inte att hålla med den takten som vi har nu. Då lämnar jag ordet till Patrik Höstmad (D). Emma Altenhammar (SD).

Patrik Höstmad (D)

Tack för det. Först ska jag konstatera att det är alldeles för kort tid avsatt för miljö och klimat. Varför har vi så lite.? Frågan är jättekonstig. Jag vill också säga bifall till budgeten från MDL-KD, så vi får det till protokollet. Ja, den är på. Jag kan hålla upp den om du vill. Karin Pleijel, du pratade förut i gruppen om att du drog fram hyckleri och lögn och använde den typen av ord. Du använde starka ord här. Ni skriver i er budget att vi befinner oss i ett klimatnödläge. Samtidigt tar vi kontinuerligt beslut som ger stora CO2-utsläpp, ni har varit med på Västlänken och det är ni fortfarande för.

Lindholmsförbindelsen, cykelbron är väl på gång och så vidare. Och beslut efter beslut som släpper ut växthusgaser. Ner lite i tonläge så vi kan ha ett resonerande resonemang kring det här. Sedan ert nyckelinitiativ som ni för fram i budgeten, det är ju den här kommunstyrelsens. Jag har precis som Göran Petri. Övergång som MRV har gått igenom och tittat i era protokoll, vad ni spenderat de senaste sex månaderna på. Diskuterat arbetsformer. Diskuterat förslag till arbetsordning. Diskuterat regler för arvoden. Det är ju viktigt när man har en styrgrupp. Lyssnat till några representanter har ni gjort, bjudit in. De har pratat om uppföljningen, den typen av uppföljning som vi redan har fått. Jag har presenterat många olika forum och till expertgruppens förslag, som också har varit i kommunstyrelsen. Ni har diskuterat den fortsatta inriktningen, och ni har börjat komma in och konkret kommentera ämnet implementering av miljöledningssystemet. Det enda konkreta som har hänt är att ni har skickat ut ett mejl till presidiet och frågat hur det går med implementeringen av miljöledningssystemet på sex månader. Inte ett enda konkret svar. Ett initiativ, inte ett konkret förslag, inte ett konkret resultat på sex månader. Ni säger att vi är i klimatnödläge. Det är stort i orden, men det är helt tomt i handlingen. För att citera dig själv, det är hyckleri och lögn.

Aslan Akbas (S)

Tack, Patrik. Tack. På detta har Karin Pleijel (MP) begärt en replik. Varsågod, Karin.

Karin Pleijel (MP)

Men Patrik Höstmad, Demokraterna har ju en vakant plats i det här styrgruppen. Kommer du inte på mötena och gör någonting så att det händer saker som du tycker borde hända? Du får gärna vara med. Sen är det så att styrgruppen är ingen diktator. Det är inte styrgruppen som styr över hur vi gör här. Utan det handlar om att lösa det som krånglar. Jag kallar det ibland en krängelgrupp. För att vi har sett att styrningen har brister. Det blir målkonflikter, det blir saker som hamnar mellan stolarna. Och det är det som vi identifierar. Upphandling är en sak som vi har ägnat oss en del åt också, för att ta något konkret. Och kommer att fortsätta med det spåret.

Aslan Akbas (S)

Tack! Patrik Höstmad (D) har begärt en kontrareplik. Varsågod Patrik!

Patrik Höstmad (D)

Ja, vi tycker att den här styrgruppen är onödig byråkrati. Och så blir det inte öppet för alla partier heller, för SD skulle mobbas som vanligt. Det styrgruppen gör, det står att ni ska hålla på och överföra information från kommunstyrelsen till miljö och klimatnämnden och till alla nämnder. Det är ju vårt dagliga politiska arbete att göra det. Att ringa till våra förtroendevalda i nämnderna och be dem ligga

Kommunfullmäktige

på i olika frågor, att få kopplingen emellan nämnderna, som vi gjorde.

Häromveckan samlade jag in från välfärdsnämnder och stadsfastighetsnämnd och så vidare, och har en diskussion om olika frågor och tittar på de här klimatfrågorna som du ställer. Vad gör det för hyrorna? Det politiska arbetet ligger ju hos oss. Det behöver vi inte ha en formell styrgrupp under kommunstyrelsen till. Tack!

Karin Pleijel (MP)

Men det är väl symtomatiskt för Demokraterna. Vi ska aldrig göra något nytt. Vi har nya problem. Vi måste söka nya vägar. Vi ska inte sitta ute efter en sten och sura istället. Nej, vi ska pröva nya modeller.

Aslan Akbas (S)

Nu kan jag lämna ordet till dig. Varsågod.

Patrik Höstmad (D)

Jag tycker att ditt sätt att hantera den här debatten inte är särskilt snyggt. Så fort vi inte håller med dig helt 100 % så är vi emot. Vi vill ju också fixa klimatet. Vi vill göra det på ett bra sätt. Vi tror framförallt på tekniklösningar. Problemet är att vi inte vet när de kommer i tid. Ofta blir man förvånad över hur fort teknikutvecklingen kan gå ibland. Man ser inte vad som kommer. Kanske om fem år har vi färdiga produkter som kommer att kosta väldigt mycket. Då säger vi att Göteborg ska vara en tidig affärsplats. Vi ska inte sitta och vänta utan göra de investeringarna. Men vi ska göra det när tekniken finns och när den är affärsmässig. Det är vår ingång i hela klimatfrågan. Vi ska göra det här på ett seriöst och bra sätt. Bra ekonomi och bra verkning för klimatet. Är vi tydliga där? Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack, då går vi tillbaka till listan och vi börjar med Emma. Därefter Daniel Augustsson (C). Varsågod Emma!

Emma Altenhammar (SD)

Ja men tack för ordet. Jag tänkte beträffande öppningsanförandet ifrån Karin idag som nämnde mer om vad USA och regeringen gör och inte gör på. än vad som faktiskt har hänt i vår egen stad. Bör jag ta det som ett bekräftande om hur lite rådighet vi faktiskt har i Göteborg kring just det globala klimatet. Jag väntar fortfarande på att Kina och Indien och Göteborg är en föregångare i klimatarbetet. Sen igen är ju diplomati och utrikespolitik egentligen en nationell angelägenhet, men det verkar ju bara vara förvaltningsrätten som kan stoppa er på den punkten. Sen vill jag ju även nämna det som Jörgen sa om klimatrapporeringen, för de rödgröna vill ju numera ställa krav på att alla nämnder och bolag, som Göteborgs Stad, ska följa en klimatbudget. Detta innebär ju att varje enskild verksamhet ska rapportera och redovisa sin klimatpolitik. påverkan och därefter göra stora anpassningar utifrån det. Vad detta egentligen betyder i praktiken är att stadens redan högt uppkastade verksamhet och personal tvingas ägna ännu mer tid och resurser åt administrativ rapportering, i stället för att faktiskt fokusera på sitt egna kärnuppdrag. Det här är en omfattande byråkrati som faktiskt inte leder till några som helst utsläppsminskningar. För ännu en gång, det är just byråkrati. Det är inte effektiva satsningar. Det är en saftig summa av flera miljoner kronor per år.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack! Då lämnar jag ordet till Daniel Augustsson (C). Därefter Helena Norin (MP).

Daniel Augustsson (C)

Varsågod Daniel! Tack! Jag pratade lite för långsamt förra gången så jag hann ju inte med. Men. Jag fortsatte där jag slutade och det var att Göteborg och industrierna behöver ha en långsiktighet i miljö och klimatarbetet. Vi hade en blocköverskridande och gemensam strategi. Vi tycker att det är beklagligt och bekymmersamt att LKD nu försöker backa från det mål som det för några år sedan stod vid. och också vara en del i framtagandet av. Att skapa ett lokalt narrativ som stämmer överens med tidsplanen för Göteborgs politik överväger uppenbart tyngre än värnandet av Göteborgs intressen. Betyder inte det att miljö och klimatprogrammet kan utvecklas? Det tror vi. Bland annat genom att data från staden och verksamheterna kan användas och digitalisera. Digitaliseras på ett sätt som skapar snabb och kostnadseffektiv transparens i klimatarbetet. Men politiken behöver också orka stå fast vid en långsiktig strategi som inte ökar våra utsläpp. Centerpartiet förespråkar också att kommunfullmäktiges partier återigen kan sluta upp bakom ett långsiktigt miljö och klimatprogram. Som säkerställer näringslivets investeringsvilja i vår stad och ger näringslivet en långsiktighet. Och som fortsatt värnar om lokalmiljön och prioriterar sänkning av lokala utsläpp till 2030. Samt som håller siktet på att bli EUs 100 klimatstäder för att säkra EU-medel och bygga kompetens. Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack Daniel. Då är det Helena Norin (MP), därefter Sarah Ullmark (M). Varsågod Helena.

Helena Norin (MP)

Du får ta det andra. Vi hörs! Nu så! För varje dag som vi inte minskar klimatutsläppen så måste vi jobba ännu hårdare. Den dagen vi väl vaknar. Då blir det ännu dyrare och vi vältrar över kostnaderna på våra barn och barnbarn. Jag hör demokraterna säga att vi ska ha medborgarnas chans. Som om den inte skulle finnas, och därför skulle vi kunna säga nej. Om man tittar på SOM-institutets statistik är det tydligt att väljare över hela skalan är oroade över klimatet. Medborgarnas acceptans kommer säkerligen att finnas. Enligt Demokraterna ska vi också bara använda beprövad teknik. Det är faktiskt så att vi inte alltid har tid att vänta, utan vi kan vara med. .ta vissa risker. Samtidigt finns det massor med beprövad teknik som vi faktiskt kan använda för att minska klimatutsläppen. Jag hör också de borgerliga säga att vi anpassar oss till Fit for 55 och nationella miljömål. Men jag ser inte riktigt att den borgerliga budgeten siktar till att nå de målen heller. Men som jag ser det . Klimatprogram, det innehåller en massa bra åtgärder som leder till detta och även om implementeringen behöver öka. Alla hjälpas åt och jag, precis som Centerpartiet, pekar på att det här miljöprogrammet, det var vi överens om för bara några år sedan. Vi behöver samarbeta för att rädda klimatet.

Aslan Akbas (S)

Tack Helena och på detta har ju Patrik Höstmad (D) begärt en replik. Varsågod Patrik!

Patrik Höstmad (D)

Ja, demokraterna fick några frågor där. Det här snacket att vi inte ska låta framtidens barn betala. Vi kan inte heller ta för stora kostnader på de barn vi har här och nu för gamla synder och de synderna vi gör. Vi måste göra det på ett avvägt sätt precis som med allting annat. Sen när det gäller det här att jobba med beprövning. Det är ingenting annat vi kan använda när vi prövar. Vi kan inte använda teknik som inte fungerar. Det ni pratar om är då att vi ska vara med i högriskinnovationsprojekt i tidiga skeden, som kanske inte faller väl ut, och vara teknikutvecklare. Men det anser inte vi är en kommuns uppgift. Det klarar det privata riskkapitalet. Titta nu vad som har hänt med de här batterifabrikatableringarna och så. De kommer säkert återupptas. och komma igång i någon form framöver. Men de stora smällarna ska vi ju inte lägga på Göteborgs skattebetalare, utan det får det privata ta.

Aslan Akbas (S)

Tack Patrik! Och Helena Norin (MP) har begärt en kontrareplik. Varsågod!

Helena Norin (MP)

Det är väl ganska uppenbart att det offentliga behöver ta vissa risker. Det frågar också näringslivet efter. Det är säkert många här som. talas om den så kallade Dragi-rapporten som kom i somras, där Europa hamnar efter och där man frågar om verkliga investeringar för att gynna vår industri.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då är det andra och sista replik. Beata och Patrik Höstmad (D) , varsågod!

Patrik Höstmad (D)

Ja, vi är väl tydliga där. Vi vill inte att göteborgarna ska . . ska användas till att riska bort det i innovationsprojekt. Vi vill inte heller . . privata näringslivet som någon form av förtäckt stöd. Vi ska fokusera på kommunens kärnuppdrag. är kommunen jättebra på att driva den här typen av innovationer med sina riskkapitalbolag och så vidare. Där finns en acceptans för att man tar stora smällar. Men vi måste vara rädda om våra pengar, för vi ska använda dem till välfärden.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då har vi Sarah som är sist i talarlistan just nu. Varsågod Sara!

Sarah Ullmark (M)

Tack för ordet ordförande! Jag tänkte att jag inte skulle förlänga mig, men jag kan ändå låta bli. Jag pratar lite om kraven på kollektivavtal ändå. Nu har ni ju ändå lagt till en liten skrivelse om att man ska inom det rådande rättsläget ställa krav på kollektivavtal i förhandlingar. Det rådande rättsläget är ju fortsatt att man inte får ställa sådana krav. Jag tycker att det här uppdraget ändå igen är tandlöst och ytterligare då bevis på den, vad ska man säga, aktivism i budgetform som styret ägnar sig åt istället för att, lägga sin tid och sin energi på det som göteborgarna faktiskt skulle bli hjälpta av.

Aslan Akbas (S)

Kommunfullmäktige

Tack så mycket! Tack Zara! Då har jag tomt på talarlistan. Då går vi över från miljö och klimat till stadsbyggnad, bostads och stadsmiljö. Till nästa block. Då gör vi det.

Aslan Akbas (S)

Och här har vi också en föränmäld talarlista. Och vi börjar med Johannes Hulter (S) därefter Hampus Magnusson (M). Och när ni går ut, snälla var lite försiktiga. Alltså det hörs för mycket. Stänger dörren och sånt där. Varsågod Johannes.

Johannes Hulter (S)

Tack så mycket ordförande, kommunfullmäktige och göteborgare. Göteborg har fantastiska stadskvarter med vackra och gröna stadsmiljöer. Ett rikt kultur och nöjesliv, universitet och högskolor av hög kvalitet. En stor och stark och varierad arbetsmarknad. Allt det här är styrkor som vi ska fortsätta att driva vidare på, vårda. Men vi har också stora problem som vi måste ta itu med. Segregationen drar isär staden och skapar klyftor och barriärer och försämrar livet för alla genom att. Den geografiska segregationen orsakas till stor del. av den modernistiska stadsplanering som varit dominerande sedan efterkrigstiden. Stadens traditionella, blandade och sammanhängande struktur övergavs och nya stadsdelar byggdes i ett övergivet, glest och isolerat. Överdimensionerade trafikleder och övergivna slyområden ersatte de traditionella stadsgatornas och stadsparkernas offentliga utrymme. Många av Göteborgs gamla stadsdelar,

Den modernistiska stadsplaneringen har lett till att stora delar av Göteborg har en extremt gles, utspridd och osammanhängande stadsstruktur. Bortsett från att detta är ekonomiskt och ekologiskt ohållbart leder det även till att segregationen förvärras. Vi vill därför bygga bort segregationen med klassisk kvartersstad och traditionellt trädgårdsskal. Levande, blandade, gröna, vackra och framförallt trygga stadsmiljöer för alla invånare i alla stadsdelar. Vi ska fokusera på att komplettera det Göteborg som redan finns, inte sprida ut staden ytterligare på värdefull natur och jordbruksmark. Det behövs många fler radhus och villor, men inte som isolerade och segregerade öar som kräver enorma infrastrukturinvesteringar. för att struktur och service redan är utbyggt. Ett annat stort problem är bostadsbristen. Vi måste hålla en långsiktig, jämn och hög kvalitet. Kvantitet och kvalitet ska gå hand i hand, inte stå emot varandra. Tyvärr arbetar SD-regeringen aktivt emot detta. Mycket medvetet gör man ingenting, trots att Sverige står mitt i en allvarlig byggkris.

Det säger inte bara jag som socialdemokratisk politiker, utan det säger i princip alla byggare och fastighetsutvecklare som jag träffar. I byggbranschen är man upprörd och orolig över medvetna och ideologiskt motiverade passivitet. Aktörer har varnat för en total kollaps av bostadsbyggandet. Vi här i Göteborg bygger mest i landet, men nyproduktionen har halverats. De här två stora problemen, segregation och bostadsbrist har byggts upp under lång tid och kommer ta lång tid att lösa. Då måste vi ha en stark allmännytta. Den ska vi värna och inte sälja ut. Vi ska förstärka det som är bra och unikt med Göteborg. En stad där vi möts i ögonhöjd, på gator och torg. En stad att vara stolt över. Tack så mycket.

Aslan Akbas (S)

Tack. Johannes. Då är ordet till Hampus Magnusson (M). Därefter Hannah Klang (V). Varsågod Hampus.

Hampus Magnusson (M)

Tack. Vi står här idag i en stad som är i ett akut behov av ett nytt ledarskap. Göteborg behöver utvecklas och gå framåt. Inte avvecklas. Genom de ogenomtänkta, verklighetsfrånvända beslut som Socialdemokraterna nu driver. Vi har fått ett Göteborg med olagliga, aktivistiska vänsterbeslut där styret driver massiva folkomflyttningar samtidigt som de beslutar att ge förstahandskontrakt till utländska medborgare. Det är en olaglig, hotfull ockupation. Och nedskräpning av vår vackra Vasapark tillåts pågå utan något som helst ingrepp. Så kan vi inte ha det i Göteborg. Ta Rosenlundsverket som exempel. I stället för att satsa på klassiska byggnader som folk vill ha så vill S bevara denna rostiga byggnad och göra det till en raveklubb. Detta var ett exempel på den misskötsel som genomsyrar. Vi hade också monumentet på Götaplatsen som fick stå i månader med stöd från S, olagligt, utan bygglov. Det förslummade staden och urartade fullständigt när det täcktes i avföring som ett monument över vänsterkaoset i staden. S har inte bara stoppat 6 000 småhus. Man har också förbjudit alla i utsatta områden att äga och ombilda sina bostäder, trots löften från Victoria Tryggvadottir för bara något år sedan eller två. Många vill och kan därför få möjligheten till eget ägande. S förbjuder dem.

Tyvärr lyser S avsky för stjärnfamiljen igenom i nästan varje beslut. De vill försvåra för barnfamiljer med både borttagna parkeringar och en trafikpolitik som är mer trafikpolitisk och mer kaotisk än det fullständiga kaos vi ser i dag. S går nu fram med att strypa trafiken helt från sydväst och göra boulevard inte bara av Dag Hammarskjöld utan också av Oskarsleden. Vi på högersidan står för ett helt annat Göteborg. I stället för förstahandskontrakt till kriminella vill vi vräka kriminella från våra bostäder, få bort vistelsezoner och öka tryggheten med fler kameror. Vi vill bygga 1 000 småhus per år och ge de göteborgare som efterfrågar ett småhus. Så rätten att bo i ett sådant ställe, så de slipper fly till kranskommunerna. Vi vill stärka vår infrastruktur med fler parkeringar och pendelparkeringar, lägre parkeringsavgifter och fler filer och gärna ett extra rör så att man även kan komma fram med bussen i Nistängstunneln. Vi säger nej till ett Göteborg byggt på aktivistiska olagliga vänsterprojekt som stoppar den utveckling som vi så väl behöver. Göteborg förtjänar bättre. Det är dags att vi återställer ordningen. Bygger ett Göteborg. Alla kan känna stolthet för och där arbetande göteborgare sätts i främsta rummet. Tack för mig!

Aslan Akbas (S)

Tack Hampus! Då lämnar jag ordet till Hannah Klang (V). Därefter Jörgen Fogelklou (SD). Varsågod Hanna!

Hannah Klang (V)

Tack ordförande, ledamöter, göteborgare! Idag är vi här för att prata om framtiden. Vi bestämmer inte bara hur vi ska bygga våra hus och . Vi bestämmer också hur vi ska bygga ett hem för tusentals människor. En plats där varje person kan känna sig trygg, välkommen och stolt. Tänk er ett Göteborg som är nära till allt som behövs i vardagen. En plats där bostäder, skolor, service och gröna ytor omfamnar varandra. En plats där det finns ytor för lek, möten och umgänge och där bostäderna håller en hög kvalitet både på in och utsidan. En stad som. Ung person som vill flytta hemifrån kan få tag i en hyresrätt till ett rimligt pris, där barnfamiljen får tillräckligt mycket plats så att barnen kan göra läxorna hemma och där de som är äldre får hjälp att flytta till en bostad som passar dem bättre när de inte längre kan gå i trappor eller orka ta hand om en trädgård.

I denna vision är Göteborg en 15-minutersstad där varje invånare har tillgång till de grundläggande saker vi alla behöver för att leva och må bra. För att nå dit är det avgörande att vi möter behoven av olika typer av bostäder. Genom vår allmännytta sätter vi igång initiativ för att skapa nya moderna bostäder, i alla storlekar och upplåtelseformer, för unga, gamla, ensamstående och för stora familjer. Göteborg är en stad för alla, och när vi planerar våra områden för mångfald och flexibilitet så skapar vi långsiktig trygghet. Mål om att bygga bort bostadsbristen i staden. Hyresrätter, bostadsrätter och även småhus är en viktig del. En central aspekt i detta är dock att vi bygger dem i områden nära kollektivtrafik och befintlig infrastruktur för att inte skapa ett onödigt bilberoende. Vi har inte glömt våra studenter. Genom nybyggnation och omvandling av befintliga fastigheter vill vi se till att fler ungdomar kan bo i Göteborg för sitt hem. Ingen ska behöva välja bort en utbildning för att de inte kan lösa sitt boende.

Bostadsutveckling handlar dock inte bara om att bygga nytt. I stor del handlar det om att vårda det vi har. Det blir särskilt viktigt i tider som dessa när det är svårt att bygga nytt. Alltför länge har stora delar av vårt åldrande bestånd av bostäder inte tagits hand om ordentligt, men den tiden är över. Ett arbete med att åtgärda bostadsbristen har redan påbörjats och ska fortsätta. Vi har också gett AB Framtiden i uppdrag att utveckla hur vi kan skapa ett centrallager för återbruk. Återbruk är ett kraftfullt verktyg, både för att minska renoveringskostnader och för att minska vår påverkan på klimatet. Vi vill visa att Göteborg tar ansvar för sina resurser och använder dem smart för klimatet men också för invånarnas skull. Samtidigt vet vi att en stad bara kan vara trygg och hållbar om den också är levande, så vi vill se multifunktionella byggnader som inte bara innehåller bostäder utan också lokaler för näringsliv, småföretag, kultur och service. För vi vill ha ett levande Göteborg som är ett tryggt Göteborg. Tack så mycket!

Aslan Akbas (S)

Tack Hanna! Ursäkta! Jag lämnar ordet till Jörgen Fogelklou (SD). Det är framförallt Hampus men vi låter alla som är föranmälda vara i talarstolen först. Sen släpper vi till debatt. Varsågod!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack Aslan! Då ska jag försöka vara lite effektiv här och frångå det jag hade tänkt säga. Först Hulter, Johannes! SD, Vänsterpartiet, Vänsterpartiet! Vi sitter inte i regeringen än. 2026 gör vi det. Hampus Magnusson, en applåd! Du lät ju som jag för tio år sedan. Fantastiskt, vad härligt! Nu tror ni alla andra att jag ska stå här och prata om arkitektur, gestaltning och den stad vi ska leva, verka och bo i. Men det har jag gjort i tio år, så det ska jag inte göra här nu. Jag ska faktiskt tala om den förhatliga förtätningen, det som sker när ni vill tränga in alltfler människor i allt högre hus som står allt tätare, hur ni förgäves sedan ska försöka få dessa att åka kollektivt i en kollektivtrafik som i dag redan är överbelastad. Nya linjer, nya vagnar ska gå tätare och svälja mer folk, som då i sin tur spär på den förhatliga förtätningen.

Jag pratade med ett par tjänstemän när vi hade statsbyggnader. De var där och pratade om kollektivtrafiken i en allt tätare stad och vilka problem det medföljer. Jag tog dem i pausen och sade att det här problemet måste alla storstäder ha som ni står och pratar med. Ja, det har de, sade jag. Tänker ni er aldrig när ni är ute hos kommuner och säger så här? Väx inte! Bli inte större! Då tittade de på varandra och sade att jo, varje gång. Det finns inget självändamål med att bli större och större. Jag vet att många av er drömmer om att Göteborg ska bli en miljöstad. Jag gör inte det. Full fart bakåt! Det som borde vara viktigast är att fler och fler av dem som faktiskt redan bor här kommer ut i

arbete och egenförsörjning, att vi skapar en attraktiv stad för dem som redan bor här. Det gör vi inte med att göra Göteborg till en bilstad. Utan bilen kommer Göteborg att dö. Finns det bilar kommer dessa också behöva parkeras. Så.

Martin Wannholt (D)

Jag tänkte ta tillfället i akt, vi har ju kort tid, att inte bre ut de stora penseldragarna. Jag tackar Hampus för ett trevligt inlägg. Det kommer senare inlägg här. Nu tänkte jag uppehålla mig vid det stora problemet som vi har i detta fullmäktige. Vi har tagit ett beslut på den röda sidan att Framtiden ska bygga 200 bostäder per år. Nu är det så att vi är några här inne som sitter i Framtidens styrelse. Och där säger ekonomiledningen sedan länge - det är inget nytt de säger till oss nu - att kapaciteten i framtiden, om vi ska komma i kapp med underhållet också, kan röra sig om 800 bostäder i stort. Förmodligen mindre om vi vill komma snabbare fram med underhållet för alla de hyresgäster som drabbas av svartmögel, vattenläckage, vattenledningar som läcker etcetera. Jo, för det här problemet, det är inte ett problem att vi som sitter i Framtidens styrelse, vi gör ju inte vad ni har sagt på den röda sidan. Vi gör ju vad bolaget tål. Så det behöver ni inte oroa er för. Då kommer vi till stadsbyggnadsnämnden, för jag råkar sitta där också. Och vad gör man där? Jo, där planerar man, inte för de 2300 ändamålen, men för 15-1600 nästa år.

I planeringsresurser, det vill säga ta fram detaljplaner som kommer att läggas på hög i en orderstock i framtiden i stället för att titta på vilka företag som finns på Göteborgs byggmarknad som är beredda att bygga i närtid, som också står i detaljplanekön. Vi har en väldigt lång plankö med den nordkoreanska ekonomiska modell vi har för plantagande i vår kommun. Ni på den röda sidan hotar bostadsproduktionen. Ni får bygga hur mycket ni vill när ni styr med allmännyttan. Ni får prioritera era småhus på era ställen och hyresrätter. Men ni kan inte stoppa bostadsproduktionen eftersom vi har en trång bostadsproduktion när det gäller planresurser och planering av nya detaljplaner. Det är precis vad ni börjar med full fart göra nu. Vi har redan gjort det delvis i år, men full fart nästa år. enligt de beslut som ligger på bordet. Hur är det möjligt att ni inte tar ansvar? Det här är inte svårt. Ni behöver bara samordna er. Framtiden, fullmäktige, det är tre socialdemokrater som behöver sitta ned och prata, och så är det här ett icke-problem. Men det är jätteallvarligt, för nu går vi rakt in i den här planeringsfasen med oriktiga förutsättningar.

Aslan Akbas (S)

Tack! Tack. Då är det Petra Elf (MP), därefter Eva Flyborg (L). Ja, det är bara den som fungerar just nu. Varsågod, Petra.

Petra Elf (MP)

Tack ordförande, fullmäktige och åhörare! Vi har många utmaningar i vår samhällsplan där vi rödgröna ser stadsbyggnad som en del av lösningen, inte minst för bostadsbristen, men även som ett verktyg för att minska segregationen och orättvisa bostadsvillkor, få människor att komma närmare varandra och öka livskvaliteten. Man kan känna sig som en del av större sammanhang och ta del av ett brett natur och kulturutbud. Vi vet alla här inne att stadsbyggandet har väldigt långa processer, ibland frustrerande långa. Men det handlar också om en tydlig långsiktighet. Vi kan inte använda stadsbyggandet som verktyg för att lösa sociala utmaningar om vi inte också anpassar vår planering för hur vi måste leva i en nära framtid för att klara klimatutmaningen. De planer vi startar i dag kommer att innebära färdiga bostäder om kanske 10-15 år. Och då kan vi inte i dag planera på ett sätt

Kommunfullmäktige

som inte möjliggör en hållbar livsstil för dem som flyttar in. För om 15 år måste vi redan ha ställt om vårt samhälle, vilket en klar majoritet av borgarna är medvetna om.

I den SOM-undersökning som det har hänvisats till här tidigare, från 2023, uppgav nästan 90 % av boende i Sveriges storstäder att de är ganska eller mycket oroad för klimatförändringarna. Och 73 % höll med om att klimatförändringarna kräver en grundläggande förändring av vår livsstil. Vi alla som är politiskt förtroendevalda har ett ansvar för hur vi pratar om den gröna omställningen för att minska oron och ge fler en framtid som de känner att de kan längta till. Vi rödgröna tar ansvar och ser till att lyfta möjligheterna i de livsstilsförändringar som vi och göteborgarna vet kommer att krävas. Man kan vända på en fråga på flera olika sätt. På den här sidan vill ni gärna säga att i vår framtid kommer inte alla att kunna ta bilen till jobbet varje dag. Men jag skulle säga att i vår framtid kommer de flesta att slippa pendla långt med bil varje dag. Fler ska ha mer av det de behöver nära. Det ser vi till genom att satsa på 15-minutersstaden. Där resor ändå behövs ska cykel och kollektivtrafik vara attraktiva val.

Vi ser till, genom att vara tydliga i vår budget, att dessa trafikslag ska prioriteras framför bilen vid målkonflikter. Bara så ser vi till att klara klimatmålen och säkerställa att de som av någon anledning faktiskt måste ta bilen inte behöver lägga en stor del av sin dag på att sitta i långa bilköer. Men det kanske är bilköer som är Moderaternas dröm för framtiden. För det är så det framstår när ni än en gång vill satsa på fler villamattor, långt från kollektivtrafik och service, och inte med ett ord nämner cykel i er budget och gör en kovändning vad gäller periodområde cykel på Sågatan. Som det faktiskt var ni som införde förra mandatperioden. Bifall till S, V, MPs budgetförslag.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Petra! Då lämnar jag ordet till Eva Flyborg (L), därefter Jörgen Knudtzon (KD). Gärna ta andra sidan. Vi har ju bara en mikrofon. Varsågod!

Eva Flyborg (L)

Ja, då blir det grönt här också. Tack så mycket herr ordförande! Ja, för tids vinnande så ska jag instämma i en hel del av det som Hampus och Mahmod har talat om. Vi yrkar naturligtvis bifall till vår budget på vår sida. Det kanske låter så i debatten att vi inte överenskommer, men vi har ju en budget som vi har. Om någonting överhuvudtaget från de båda sidorna, så är ju inte fallet. Vi är överens om en hel del projekt där vi bygger staden. Det är klart att just det här med att bygga i klassisk stil, det är någonting som jag själv uppskattar väldigt mycket. Där är vi ju faktiskt också överens om det, så det behöver vi inte ens bråka om. Men det är klart att det finns andra frågor där vi inte är helt överens. Jag som är ny i de här frågorna från den här mandatperioden har lite egna funderingar, och vi i Liberalerna funderar på fortsättningen. Vi börjar väl på Otterhällan, EP-centrum, där kungen såg Gustav Adolfsdagen i går. Ottningen bakade. Det gjorde jag.

Där sade han att där ska staden ligga. Och så går vi nedför badhustrapporna och kommer till Skeppsparken. Exempel på hur stadsplanering inte ska gå till. Jag tror att ända sedan 60-talet minns har vi funderat på hur och vad skulle vi kunna bygga där. Det projektet gick över alla gränser och sedan fick vi gemensamt några stycken sätta ned foten och säga det här går inte, nu får vi börja om från början. Det måste finnas ekonomi i de stadsutvecklingsprojekt som vi gemensamt vill driva fram. Vi går vidare längs älven och kommer snart till Stibergstorget. Där ska den nya Lindholmsförbindelsen komma upp med en stor undersökning. Sedan ska man spränga sig vidare

Kommunfullmäktige

ända bort till Linnéplatsen. Stora cementtråg kommer dessvärre att förfula Slottsskogen och, tycker jag, förstöra en stor del av en väldigt vacker park. Det vill inte vi vara med om. Vi har ett annat förslag på hur man skulle kunna dra den tunneln där vi slipper spränga sönder andra halvan av staden. Är det inte nog med gropar inne i centrum? Det tycker vi.

Vi tar oss ifrån Slottsskogen. Vi går ned till Skanstorget. Där vill man nu för sista gången, hoppas vi, försöka trycka igenom ett stort byggprojekt som skulle förstöra ett torg som skulle kunna bli väldigt vackert. I samarbete med göteborgarna har vi en annan syn på hur man skulle kunna göra detta. Det finns också planer på en högstadieskola som ytterligare skulle kunna knäpa på de gröna ytorna vid Skansberget. Det vill vi inte heller göra utan att ha utrett förutsättningarna. Behövs det verkligen? Så här skulle vi kunna göra och prata om väldigt, väldigt många av de stora projekten som vi har idag. Jag manar till eftertanke. Behövs det verkligen? För en stad, det är. Inte bara en knutpunkt, det är också vår hembygd.

Aslan Akbas (S)

Tack Ewa! Då lämnar jag ordet till Jörgen Knutzon (KD). Därefter Emmyly Bönfors (C). Varsågod Jörgen!

Jörgen Knutzon (KD)

Tack ordförande, fullmäktige och ni som lyssnar. I det förra kapitlet så nämnde jag det här gullna förslaget med låncyklar i Angered. Vad Angeredsområdet verkligen behöver är fler småhus. Småhusområden som kan bygga ihop de här utspridda stadsdelarna och öka attraktiviteten för att bo kvar eller rentav flytta till området. Än en gång kan vi se på Gårdsten, det en gång utdöda området, som nu med småhus och bostadsrätter har blivit en stadsdel som man vill flytta till. Inga bostäder byggs, satsar de rödgröna nästan all energi på att bygga mer av det som Göteborg redan har, hyresrätter. Med de småhus som MDL-KD vill satsa på behöver familjer kanske inte flytta till kranskommuner och öka bilpendlingen, utan kunde flytta till den mycket vackra naturen i nordost. Om exempelvis Gårdsten och Lövgärdet byggs samman så kan det ge underlag för bättre service. Bättre kollektivtrafik utöver cykelvägar. Apropå service i ytterområdena. I Bergum Gunnilse finns aktiva medborgare som för många år sedan redan tagit fram en plan för centrumbildning. Det är en bra tanke. Med ett lokalt utbud av handel och service minskar biltrafiken. Bra va? Att bygga billiga bostäder är nästan omöjligt i dag.

Men som kristdemokrat menar jag allvar med en egnahemsrörelse 2.0. Vi vill villkora positiva planbesked i utsatta områden där Egnahemsbolaget vill bygga. Jag vill påminna fullmäktige om att det är borgerliga regeringar som möjliggjort först friggeboden som kan fungera som. Stuga på sommaren. Sen Attefallshuset som kan fungera som studentboende eller generationsbostad och som nu planerar för Sverigehuset. Medan regleringsivrarna på vänsterkanten vill ha ännu mer fördyrande regler i Göteborg. Med vår budget är det inte bara utsatta områden i nordost som skulle få mer utveckling utan också andra bortglömda områden. Marie Brynolfsson nämnde jag och vi. Vill verkligen återuppta arbetet för skärgårdens framtida utveckling och inte avveckling. De rödgröna har inte med skärgården i sin budget. Sommartorg i city. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Jörgen! Då lämnar jag ordet till Emmyly Bönfors (C). Sist i förhandlingslistan. Varsågod till Emmyly!

Emmyly Bönfors (C)

Tack ordförande, ledamöter! Borgare! I Centerpartiets budget kan ni läsa många förslag på stadsutvecklingsområdet. Här i Göteborg är det tusentals nya bostäder och arbetsplatser som kommer till varje år. Många företag väljer också bostäder, vilket är väldigt positivt. Det ställer också stora krav på strategisk stadsutveckling, eftersom det är många som ska samsas på samma yta. Jag vill också prata lite om de utsatta områdena som vi har i Göteborg. Av 19 utsatta områden i landet är 18 miljonprogramsområden planerade enligt en modernistisk stadsplanering. Där gick det mycket ut på att man skulle bo segregerat och inte bo nära handel och arbetsplats. Om man kan bygga utanförskap borde man också kunna bygga bort utanförskap. Det tänker vi att man borde kunna göra till exempel genom Trädgårdsstaden som koncept. Där har vi gått fram med Biskopsgårdens trädgårdsstad och nu också fått en uppslutning kring Selma trädgårdsstad norr om Backaplan. Vi tänker att bostäder, handel och arbetsplatser behöver ligga mer samlat. Men det behöver också finnas en mix av upplåtelseformer såsom bostadsrätter, hyresrätter och småhus i samma område.

Vi står också bakom det här med en 15-minutersstad där det som människor behöver dagligen finns nära till hands. Samtidigt som vi också vill förtäta innerstaden. Där tror vi att 1 500 nya bostäder skulle vara ett viktigt tillskott. Inte minst för stadens studenter som vill bo campusnära. Precis som Jörgen Knutsson tidigare talade om vill vi också stärka servicen på landsbygden. Därför har vi lagt ett uppdrag i stadsbyggnadsnämnden om att stärka de lokala servicenoderna i bland annat Säve och Olofstorp, men även i skärgården. För att vi ska kunna bibehålla de här företagssatsningarna som jag pratade om i min inledning är det också viktigt att vi säkrar tillgången till industrimark, som också finns med i startplanen för nästa år. Sammantaget tror vi att det här kommer leda till en hållbar tillväxt i Göteborg, där vi ser till att använda utrymmet på allra bästa sätt.

Aslan Akbas (S)

Tack Emmyly. På detta har Hampus Magnusson (M) begärt en replik. Det var sista talaren. Jag sa först alla förnamnda och Emmyly var den sista. Ursäkta mig, det är bättre att ni begär ordet i så fall och inte pratar därifrån. Jag gjorde bedömningen att eftersom Emmyly var sist i den förnamnda listan så begärde Hampus en replik på det. Hade det varit någon efter Emmyly så hade han inte fått det. Det har han tryckt in sig tidigare och det fick han inte replik. Varsågod Hampus.

Hampus Magnusson (M)

Det är helt ofattbart rent ut sagt. Det känns som en bluffbudget. Jag hade faktiskt förväntningar på en mer seriös budget än det här hittepå-aspekten. Med tanke på det så undrar jag, ert mål på 2 000 består här att i framtidens affärsplan, att man dömer det som omöjligt, omöjligt. Hur ska du ge fram sådana mål när du har dina egna toppar? 500 småhus. 300 lägger de fram på stadsbyggnad. De säger att vi löser inte mer för ni har satt ner era kompisar i alla områden. Vi kan inte få fram det. Hur ska du lösa detta? På ett riksplan ska man flytta om stora delar av stadsområdena och behöver genomföra insatser som inte tidigare gjorts i en skala som inte tidigare skådats. Ni svarar ingenting om detta, Jonas. Kan du svara på det, den här oseriösa budgeten, för målen är ju helt orealistiska och orimliga enligt ditt eget folk?

Kommunfullmäktige

Aslan Akbas (S)

Tack Hampus. Då är det Emmyly som har begärt replik. För vem då?

Emmyly Bönfors (C)

Tack Hampus. Jag uppfattade inte att du hade någon fråga till mig och därför är jag lite förvånad varför du begärde replik på mitt anförande.

Aslan Akbas (S)

Jag går till Hampus och har begärt en replik.

Hampus Magnusson (M)

Tack, Jo, för att du är ett rödgrönt stödhjul och har varit med och förhandlat den här budgeten. Det vet vi alla. Men Jonas, kan du fortfarande svara mig? Är det en seriös budget, tycker du? Det är en låtsasbudget som inte har någon täckning på stadsbyggnadsområdet. Vi ser det knappt i den debatten. När det kommer ett budgetutspel äntligen med koppling till den branschen, då handlar det om att rusta upp en toalett på Järntorget. Ni tappar ju hela leveransfrågan. Kan du berätta för mig? När ni ska stänga av Dag Hammarskjöld och strypa hela tillförseln från Sydvät. Då sa ni innan att de får ta sig in i Oscarsleden. Nu ska ni strypa och göra boulevard av den också. Det kommer inte funka. Ni jagar ju ut barnfamiljerna från stan. Ni byter ju väljarbas. Det går ju an att stå i Slotsskogen och fjäska för 15 000 personer. Men vart är ni på väg? Svenskar flyttar för sjuttonde året i rad. 2019 gjorde Uppdrag granskning. Ni jagar ut barnfamiljerna från stan och du har inga svar. Vi håller innan jag lämnar ordet till Emmyly så påpekar jag igen att vi håller oss till ämnet.

Aslan Akbas (S)

Vi har ju flera block och nu avhandlar vi stadsbyggnadsfrågor och inget annat. Varsågod Emmyly!

Emmyly Bönfors (C)

Tack! Hampus Magnusson, jag betackar mig för epitet som Rödgrön stödhjul. Jag har inte förhandlat någon budget med de rödgröna, utan jag har ju faktiskt lagt fram en egen budget i den här debatten. Om du vill debattera den så är du välkommen att göra det. Och jag kommer svara på sakliga inlägg från dig. Men att försöka kapa hela talarordningen på det här viset, det tycker jag är väldigt låg nivå faktiskt. Så med det sagt vill jag att vi återgår till den ordinarie talarlistan. Då är det Petra Elf som har begärt en replik. Varsågod. Jag tycker nog inte att jag borde fått ta replik här och jag tycker inte heller Hampus borde fått det. Jag tycker att man kanske ska hålla sig från att smita före i talarlistan och hålla sig till den ordning vi har bestämt.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Vi går tillbaka till talarlistan. Vi börjar med Marie Brynolfsson (V), därefter Ann Catrine Fogelgren (L). Varsågod, Marie!

Marie Brynolfsson (V)

Göteborgs Stad Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

Tack så mycket, ordförande, fullmäktige, göteborgare! Under de senaste åren har splittringen i samhället ökat. Det märks i Göteborg, och det märks i det gemensamma samtalet. Det finns krafter som försöker ställa grupper mot varandra genom att peka ut vissa som illegitima och som problem. Det här undergräver tilliten i samhället och tilltron till demokratin. Varför säger jag det här, tror ni? Jo, för jag tänkte faktiskt prata om plaskdammar. Det här förslaget som det har fnissats åt här kallas för duttar och både det ena och det andra. Jag skulle nog ändå vilja påstå att fler plaskdammar hänger ihop med hela vår plan om att bygga ihop den här staden, att bygga ett samhälle som håller ihop, där människor möter varandra vid en badplats. Där mammor, pappor, barn och ungdomar, eller äldre för den delen, också vill sverka sig, en gemensam mötesplats. Det går bra att göra sig lustig över det och kalla det för duttförslag och saker i en gottepåse. Men jag vill ändå vara tydlig med det. Segregationen ska brytas. Gemenskapen mellan människor ska stärkas. Och därför är jag väldigt glad att vi ska bygga fler plaskdammar som är bra för göteborgarna.

Aslan Akbas (S)

Tack Marie! Och på detta har Jörgen Knudtzon (KD), begärt en replik. Varsågod Jörgen!

Jörgen Knudtzon (KD)

Ja, när jag nämnde plaskdammarna så vill jag bara säga att jag har ingenting emot plaskdammar. De är jättebra. Men jag vill påpeka att det finns nog andra än kommunen som skulle kunna bygga dem. Och framförallt vill jag påpeka att det togs upp i en diskussion i ett fullmäktige som handlar mycket om att våga och kunna prioritera.

Aslan Akbas (S)

Nu är ordet till Ann Catrine Fogelgren (L). Därefter Toni Orsulic (M). Varsågod Ann-Catrine!

Ann Catrine Fogelgren (L)

Tack ordförande, ledamöter och åhörare! Var fjärde göteborgare bor i framtidens drygt 74 000 bostäder. De flesta i utsatta områden. Situationen i dessa områden påverkas starkt både på individnivå och staden som helhet. Den nästintill totala dominansen av hyresrätter gör att de resursstarka som bor här och som efterfrågar större ägda bostäder är tvungna att flytta från området då inga bostadsalternativ finns. In flyttar någon med mindre resurser. Denna utflyttningsspiral driver upp problemen i de här områdena. Fler ägda bostäder ökar andelen förvärvsarbete och därmed höjs också den socioekonomiska nivån.

Fler äganderätter måste byggas i dessa områden. Egnahemsbolaget maktar inte med det, utan vi anser att framtiden bör också ta fram de byggrätter man har som är samtliga för olika ägandeformer och sälja dessa till privata aktörer som är villiga att bygga och därmed också snabba upp tillgången. Det eftersatta underhållet i framtidens bestånd är omfattande. Kostnaderna för de akuta åtgärderna skenar. De som bor i allmännyttans bostäder förtjänar att bo i nedgångna bostäder med vattenläckor, mögel och fönster som ramlar ut. Underhållet måste prioriteras framför nyproduktionen. Den kraftiga underhållsskulden måste betas av. Det är glädjande att den strategi för utvecklingsområdena som vi drog igång 2020 ger ett verkligt och bestående resultat. Dock ser vi att det är bestående låga nivåer på gymnasiebehörigheten och även överlag negativa jämförelser med skolresultaten 2022 och 2023.

Kommunfullmäktige

försvarar utvecklingen kraftigt i området och ungdomar som inte klarar skolan löper större risk att hamna i kriminella miljöer. Den dåliga spiralen i dessa områden fortsätter.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då är det Toni Orsulic (M). Därefter Roshan Yigit (S). Varsågod Tony!

Toni Orsulic (M)

Ordförande! När man tittar i den rödgröna budgeten så hittar man en hel del intressanta saker. Flytta gatu och markparkering till P-anläggningar. Vilka P-anläggningar är det vi pratar om? Är det Nordstan? Knappast att ni kommer få dem uppe i bergen här att flytta dit sina bilar. Flera parkeringsplatser ska avgiftsbeläggas i mellanstaden. Det innebär att boendeparkeringar kommer försvinna i de områdena och ersättas med parkeringsavgifter. De skriver också att boendeplatser ska bevaras om det inte hämmar stadsutvecklingen och läser man vilken stadsutveckling de vill ha, Skall du inte ha bil så med andra ord, boendeparkeringar kommer att försvinna. Bilfria zoner runt grundskolan. Det innebär att föräldrar inte kommer att kunna lämna barnen med bil vid skolan. Det innebär stora problem för många barnfamiljer runtom i hela staden. Begränsa biltrafiken över kommungränsen. Det blir också ett problem.

Så ska folk inte heller kunna pendla in till staden på ett effektivt sätt med bilar. Och en sänkt bashastighet som innebär också att inte bara biltrafiken går långsammare utan det faktum att kollektivtrafiken går kortare. Och pratar ni med era kollegor i Västtrafik så kommer ni komma underfund med att detta kommer ursäktas uttrycket skita tidtabellerna fullständigt runtom i hela staden. Så en sänkt bashastighet orsakar enorma problem för kollektivtrafiken också. Allt detta är en tydlig bild ni gör och jag förstår att det är åt det hållet ni vill gå. Men jag betvivlar starkt att göteborgarna förstår vad det innebär fullt ut. Det innebär att du kommer inte kunna åka och handla efter jobbet om du inte ska åka kollektivt. Kollektivtrafiken går knappt att bygga ut i staden idag så som det ser ut. Prognoser visar att trafikutvecklingen går åt andra hållet. Det är fler som använder bilen, färre som cyklar som går. på grund av att det inte funkar det ni gör. Så nu vill ni straffa göteborgarna genom att bedriva den här politiken istället.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Tony! Jag har Marie Brynolfsson (V) begärt en replik. Du får vänta lite grann, Roshan. Varsågod Marie!

Marie Brynolfsson (V)

Tack så mycket! Vad fint du beskrev vår budget och våra visioner för hur vi vill minska parkeringarna i innerstaden. Det var förträffligt bra. Men jag tog inte det sista riktigt. Du kanske kan utveckla det? Kan man inte gå och handla efter jobbet? Jag förstod inte det.

Aslan Akbas (S)

Tack! En kontrareplik begär jag av Toni Orsulic (M). Varsågod!

Toni Orsulic (M)

Ja, du borde ju veta. Men var tror du de flesta göteborgarna jobbar någonstans? Tror du alla jobbar i innerstaden och cyklar till och från jobbet? De flesta industrierna ligger i industriområdena runt staden. Hisingen är ju med enorma mängder industrier. Vad tror du människor jobbar med? Tror du alla sitter i innerstaden på kontor och cyklar till och från? De flesta människor idag åker bil. Det är majoriteten av göteborgarna som gör det. Vi kommer inte ha en kollektivtrafik de närmaste 20 åren som kan möta upp det behovet ens en gång. Varför tror du att fler åker bil? Det är det vi ser i utvecklingen nu. Er politik har redan misslyckats. Tack.

Aslan Akbas (S)

Har Marie begärt en kontrareplik? Hampus, du kan inte begära replik på Marie. Det är Tony som har talartiden. Nej. Tack! Varsågod Marie!

Marie Brynolfsson (V)

Så om jag förstår det rätt, jobbar man utanför staden så behöver man ha sin bil för att åka in till innerstaden och handla. Ska jag förstå det så Tony? Ja, det är ju ett problem att fler kör bil till och från jobbet. Det är ju det som vi vill minska. Jag vet inte vad. Det måste väl ändå vara det vi ska göra? Minska biltrafiken? Eller?

Aslan Akbas (S)

Då är det Toni Orsulic (M), andra sista, varsågod.

Toni Orsulic (M)

Ordförande! Återigen, tror ni på fullaste allvar att alla bor i innerstaden? Tror ni alla bor innanför vallgraven? De flesta butiker ligger också runt staden, du har stora köpcentrum runt staden. Är det där familjer åker och storhandlar på helgerna? Kollektivtrafiken ut till Bäckebo och handla där. Det finns en liten grupp som gör det. Men de flesta åker bil dit. Det är därför du har de stora P-fälten utanför där. De här tre stora köpcentren. Varför tror ni det är stora parkeringsplatser däromkring? Det är ganska enkelt. Det är ganska logiskt. Ja, vi vill gärna att folk ska åka kollektivt också. Där det finns möjlighet att cykla jättebra. Men det är inte verkligheten. Ni kommer inte kunna bygga bort detta. Det ni kan göra är att ni försöker kontrollera medborgarna. Tvinga dem till en tanke som inte finns. Det går inte. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Tony! Marie, den andra och sista, varsågod!

Marie Brynolfsson (V)

Tack! Så här är det, vi försöker bryta vanemönster. Det är väl ändå politikens roll, att vi försöker skapa möjligheter att bryta. Vanor som är skadliga för miljön och klimatet. Biltrafiken är en sådan sak. Det går alldeles utmärkt att få människor att ändra sina konsumtionsvanor. Man kanske inte måste åka med en bil för att storhandla på köpcenter. Vad vet jag? Jag bor själv i Backa. Jag åker buss till Bäckebo. Det går utmärkt. Det är jättemånga som åker från Kopi till Bäckebo. Det går jättebra att

Kommunfullmäktige

åka till Sisjön och åka kollektivtrafik också. Allt går ju, om man vill, om man har en politisk ambition vad man vill, så går det också. Att bryta människors vanor om vi vill uppnå en förändring. Annars hade vi inte kommit någonstans i samhället.
Tack!

Aslan Akbas (S)

Tackar till talarlistan. Då blir det Roshan Yigit (S). Därefter Sarah Ullmark (M). Varsågod Roshan!

Roshan Yigit (S)

Tack så mycket ordförande! Ja, vi lever i en tids. Vi har fortsatt global uppvärmning med ökad risk för naturkatastrofer och störningar av naturen så som vi känner den. Samtidigt hotas omställningen till ett mer hållbart samhälle av lägre ambitioner från delar av den här församlingen såväl som av nuvarande regering. Vår S-V-MP-budget kontra den här trenden. I vår budget. tar vi flera initiativ på stadsmiljöområdet för att göra kollektivtrafiken och cykeln till attraktiva alternativ för göteborgarna. Vi bedömer att åtgärder behövs för att minska bilpendlingen. Tony, du berörde det här. Jag kan påminna dig om att även ni i er budget vill påskynda det här arbetet med att möjliggöra fler pendelparkeringar, bland annat. Att komma åt pendlingen mellan kommungränserna handlar om att komma åt de stora utsläppen från biltrafiken. Samtidigt är vi tydliga, Tony, och det är bara att läsa vår budget. Läs den väldigt noggrant! Vi är tydliga med att vi behöver värna om Göteborgs inre parkeringar.

Vi fortsätter även en pågående dialog med Västtrafik enligt plan för att få ned månadspriset för kollektivtrafiken. Vi satsar stora medel . på åtgärder för att underlätta cykelpendlingen. Vi behöver möjliggöra alternativen. Det är det det handlar om. Samtidigt, och detta är väldigt viktigt, säkrar vi i vår budget, till skillnad från er budget Tony, finansieringen av stadsmiljöförvaltningen så att den grundläggande infrastrukturen fungerar. För i grund och botten, det viktigaste för göteborgarna är att vägarna och vinterväghållningen. fungerar, att gatorna och trafiken är i gott skick. Här finns det inget utrymme att tumma på det grundläggande utan att kärnuppdraget glider. Vi fokuserar även på skötseln av våra grönområden, på den biologiska mångfalden genom träd och ängsplantering, och vi värnar om offentliga platser kulturhistoria. Vi är tydliga med att förändringar av uppskattade och viktiga platser behöver göras med stor varsamhet. Och med detta vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag och budgetförslaget från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Aslan Akbas (S)

Tack! På detta har Hampus Magnusson (M) begärt en replik. Varsågod Hampus!

Hampus Magnusson (M)

Tack så mycket! Det är fina ord men det finns en möjlighet också. Jag vet inte var Marie är här men jag skulle ta min dotter till förskolan här väldigt tidigt. Skjuten. Jag skulle lämna henne. Jag skulle på tidigt möte samma dag. Ösregnade ut efter att ha haft fighten att få på oss ytterkläderna med överdragsbyxor. Hade inget annat alternativ än att ta bilen för att få ihop vardagen. Nej, jag brukar åka kollektivt. Men den här dagen gick det inte. Sådana dagar finns det i vanliga människors liv. Men de människorna verkar vara, jag pratar med dem, det verkar vara gänget uppe på Vänsterpartiet där med shavestyrkarna som du snackar med bara. Man behöver bilen ibland för att få ihop vardagspusslet. Det

Kommunfullmäktige

är det det handlar om. Och jag tog faktiskt vägen i Gnistängstunneln där det var helt stopp. Så jag kom lite sent till mötet faktiskt, ändå, trots att jag tog bilen. Och där hade vi kunnat ha en fil som hade kunnat komma fram i tid. Men också så att bussarna, de som faktiskt hade tänkt åka kollektivt den dagen, hade kommit fram i tid. Men ni ser ju inte verkligheten. Ni är så fast i era rödgröna visioner. Och illusioner skulle jag säga. Illusioner, förlåt, inte visioner. Illusioner.

Aslan Akbas (S)

Tack Hampus och även Toni Orsulic (M) har begärt en replik.

Toni Orsulic (M)

Tack så mycket. På Roshans anförande. Varsågod Tony. Ordförande. Det är helt riktigt. Ni ska bevara. Det är bra. Men problemet är det tillägget ni har efter. Om det inte hämmar stadsplanen. Det är väldigt tydligt hur ni vill bygga staden framåt. Hur ni vill förändra. Och då kommer inte de boendeparkeringarna finnas kvar i den omfattningen. Ni vill även ta bort boendeparkeringar för att flytta dem till parkeringsanläggningar. Var ska ni ha parkeringsanläggningarna? Jag ser inga planer på att bygga några parkeringsanläggningar någonstans. Det innebär att det kommer att minska boendeparkeringarna. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Tony! Och replik begärd av Roshan. Varsågod! Tack ordförande!

Roshan Yigit (S)

Ja, Tony, när det gäller boendeparkeringarna, där är vi väldigt noga. För oss är de, de är högsta prioritet. Du nämnde också det här yrkandet gällande mellanstaden. Även där säger vi att vi med fördel ser omvandling till just boendeparkeringar. Och när det gäller parkeringshus, absolut, det är ingenting som kommer kunna ske över en dag. Det kommer det absolut inte göra. Men vi är tydliga. De kommer vi att värna om.

Aslan Akbas (S)

Då är det Toni Orsulic (M). Därefter Hampus Magnusson (M), begärd replik. Vi börjar med Tony. Varsågod!

Toni Orsulic (M)

Ordförande! Det är intressant när du nämner mellanstaden, att ni vill införa boendepaket. Det är alltså gratis. Platser som ska göras om till avgiftslagda boendeparkeringar. Så det är alltså p-platser som redan finns, redan används, inte kostar någonting som ni ska göra avgift på. Det är inte att värna dig utan det är att jag vill ha pengar för att du ska använda den här marken. Var ärliga, säg det. Det är okej att säga det. Det är ju er grundläggande ideologi att ni vill ha betalt. Ta in allas pengar, det är ju det det handlar om. Så jag menar, det är inte att bevara eller att ta hand om, utan det är att ta ut en avgift för någonting som idag används gratis. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Toni! Och det är Hampus. Andra och sista. Varsågod!

Hampus Magnusson (M)

Vad bra, men då kanske det här haveriet på Sogatan försvinner nu när ni har den fina skrivningen. Eftersom ni inte har stöttat det i kommunstyrelsen. Det ska ju vara. Jag kan bara förtydliga det också, det här pilotområdet med cykel. Jag älskar cyklar. Det är fantastiskt med cyklar. Vi var med och testade det. Men man har ju vantolkat det. Det är ju någon vänsterpartist här som har viskat i tjänstemännens öron. Det stod nämligen så här. pilotgängare och cyklister ska prioriteras, men även bilar ska vara välkomna. Det här handlar ju om att skylta om och möjligen till och med kanske begränsa hastigheten. Vi hade ingenting emot det i majerna. Det behöver inte vara 50 där. Men det här som ni håller på med, alltså, blir beklämd. Och som sagt, det finns en vardag där för vanliga människor som faktiskt åker in och betalar era löner i skatt. De behöver komma in till sina jobb. Respektera det. Så är det i alla fall med våra väljare. Jag vet inte hur det är med era.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då lämnar jag ordet till Sarah Ullmark (M). Därefter Henrik Sjöstrand (M). Varsågod Sarah!

Sarah Ullmark (M)

Tack för ordet ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag sitter i styrelsen för Rav i framtiden och har träffat dotterbarnsbarnen. Koncernen som alla egentligen är enade om en enda sak eller de menar om många saker. Men framförallt att de har inte möjligheten att både renovera och rusta upp samtidigt som de ska bygga så mycket nytt. Det innebär då när styret sätter sådana enorma krav på nyproduktion. Det är att de hyresgästerna som bor i våra program får bo i fukt och mögel i 5, 10, 15 år. För att man hellre bygger dyra hyresrätter i Hovås eller på den nya halvön. Hade skickat på lägenheterna i miljonprogrammen, om de hade legat på Södra vägen istället, med de kapitalstarka hyresgäster som bor på Södra vägen, så hade kommunen aldrig kommit undan med att vansköta på det sättet. Att vara en usel hyresvärd. Jag tycker vi borde skämmas. I den här staden för att vi låter en så stor andel av göteborgarna bo i sådana förhållanden bara för att de inte har möjligheten att slåss för att få det bättre.

För att vi här inne bestämmer att vi ska bygga fint och bygga nytt och bygga dyrt. Det kan väl Wallenstam eller någon annan hålla på med. Det gör de ju så bra ändå. Ska inte vi satsa på att faktiskt rusta upp så att vi kan vara stolta över det bestånd av bostäder som vi erbjuder i stället för att vi ska behöva komma. Och titta ner i marken när vi kommer hem till hyresgästerna på besök och de visar hur det ser ut i deras lägenheter. Och där står vi i framtidens styrelse. Ja, ja, okej. Tack för att vi fick komma hem till dig. Det är nästan så att jag inte vill dyka upp och göra det, annars hade man skämts ännu mer.

Aslan Akbas (S)

Tack Sara! På detta har ju Marie Brynolfsson (V) och Martin Wannholt (D) begärt replik. Vi börjar med Marie Brynolfsson först.

Marie Brynolfsson (V)

Kommunfullmäktige

Tack! Jag har bara en kort fråga till Sarah Ullmark (M). Vilka initiativ har du själv tagit till att rusta upp allmännyttan?

Tack!

Aslan Akbas (S)

Är det Martin? Nej, det är Sarah. Kontrareplik. Varsågod.

Sarah Ullmark (M)

Jag ställer bra frågor Marie. Jag kom in i styrelsen relativt nyligen så jag är inte varse om hur misskött man har. Det ska jag vara helt ärlig med. Jag önskar att jag hade vetat detta tidigare. Faktiskt. För då hade vi kanske kunnat göra ännu mer. Det här har kunnat fortgå eftersom politiker, generation efter generation, bara har. På underhållsskulden och skjutit den framför sig och hoppas att nästa styrelse, nästa kommunfullmäktige, nästa kommunstyrelse ska ta tag i detta. Men ingen gör ju det. Åk ut hit själv Marie, du är ju kommunalråd, du sitter i kommunstyrelsen, du bestämmer ju här. Vem är jag? Vi kan inte göra någonting. Det är därför jag är här och säger det till er. Jag har varit där ute, jag vet hur det ser ut. Bry dig!

Aslan Akbas (S)

Då lämnar jag ordet till Marie Brynolfsson (V) som är andra replikskiftet. Varsågod.

Marie Brynolfsson (V)

Vilka toner. Jag tänker vilken svidande kritik mot dina partikamrater Sara. Som inte har gjort ett skit för hyresgästerna under hela förra mandatperioden. Det enda Moderaterna gjorde då var att ombilda hyresrätter. Det var vad Moderaterna gjorde förra mandatperioden. Så är det någon du ska skälla på så är det väl dina partikamrater. Och det här med att åka ut. Vad är det för talesätt? Åka ut vart då? Till allmännyttan som finns vart då? Vart tror du allmännyttan ligger? Allmännyttan finns precis överallt i den här staden. Där jag bor. Där du bor. Där alla vi bor. Jag vet inte vad det är du vill få fram här. Men det var ni som styrde allmännyttan förra mandatperioden. Det är ni som står för den här underhållsskulden. Skärpning!

Aslan Akbas (S)

Ja, Sarah. Du har ju faktiskt använt två replikskiften. Jag är ledsen, då får vi inte. Har jag redan använt mina två? Ja, det har du. Det gick lite fort. Jag hade väl ett anförande hos en. Ja, och då blev det här det tredje. Men okej, är det inte två repliker och ett anförande? Ja, det är två. Är det andra? Då får du en minut. Varsågod.

Sarah Ullmark (M)

Ja, tack, tack, tack. Marie, det är wow! Vilka. Åka ut. Det jag menar är, det är ju inte i våra fina gamla kåkar på Södra Vägen som det ser ut på det här sättet. Det ser ut så här i våra miljonprogram. Och det är det jag menar när du säger åka ut. Åka ut till förorten. Du förstår ju vad jag menar. Du är ju mindre förständig än vad du är egentligen. Okej, jag kommer därifrån. Jag vet hur man åker dit. Det jag menar är att om vi faktiskt ska vara ärliga och kunna stå inför våra hyresgäster så bodde vi som ögel i

Kommunfullmäktige

tio år. Ser det ut så hemma hos dig? Felanmälde du fuktskador i ditt badrum för tio år sedan då de inte har gjort någonting? Nej, jag tänkte väl det.

Aslan Akbas (S)

Innan jag lämnar ordet till Martin, god ton. Klockan är mycket. Vi har varit här i några timmar men vi ska fortsätta ha god ton och vara sakliga. in.

Martin Wannholt (D)

Jag vill både berömma och välkomna Sara till Framtidens styrelse. Jag tyckte också de där påhoppen var lite konstiga. Jag satte upp mig för jag misstänkte att det skulle komma sådana. Nu är det så här att förra mandatperioden var det rödgrön majoritet i Framtidens styrelse. Det kommer ni väl ihåg? Det var ju den eviga diskussionen här. Det var ju det som blev i förhandlingarna efter man hade rånat demokraterna på platser. Det var ju det som. Och om det skulle vara det eller inte, det har vi fortfarande aldrig fått reda på. Underhållsskulden är gammalt. Nu det viktigaste. Det jag sa innan. Om inte ni, alltså ni på den rödgröna sidan, pratar er samman så kommer det här. på underhållet, att vi inte gör tillräckligt, men framförallt slår det på att vi gör massa detaljplaner som inte kommer bli byggda. Och sen sista korrigering, den enda ombildning som skedde förra mandatperioden, det var vi, det var Alliansen, och det var S och MP i Bostadsbolaget.

Aslan Akbas (S)

Då är vi tillbaka i talarlistan och vi börjar med Henrik Sjöstrand . Därefter Robert Hammarstrand . Klockan är 17.55. Vi har fortfarande 14.15 i talarlistan. Varsågod Henrik.

Henrik Sjöstrand (M)

Tack för ordet ordförande, ledamöter, skärgårdsbor och övriga göteborgare. Det är en fin upplevelse att bo och verka i skärgården, vilket jag är mycket tacksam över. Det finns dagliga utmaningar. Det hade känts bra om vi i skärgården också känner att vi finns till. I M, D, KD och Ls budget för skärgården lyfter man in en önskan på en plan för skärgården. En utökad kollektiv och pendlingsmöjlighet för fler turer till centrala Göteborg. Ökad samhällsservice samt Stimulera till för om och nybyggnation. Jag såg inget i den rödgröna budgeten angående skärgården. Mina frågor till styret i Göteborg är, har ett bland annat glömt bort skärgården i budgeten i år igen? är nyfikna på vad den rödgröna planen innehåller gällande skärgården. Öarnas frågor är många. Blir det ett nytt terminalområde i Saltholmen? Fler pendelparkeringar? Tillgänglighetsanpassade flytbryggor? Nya detaljplaner att bygga hus på och en korrekt infrastruktur, vägd efter den stora mängd människor som bor, verkar och framförallt besöker öarna. Och hur går det för stadsmiljö med kreativiteten i skärgården på av staden arrenderade områden? Det är några frågor att bita i. Tack för ordet!

Hampus Magnusson (M)

Man då släpper istället värden som man skulle kunna satsa investeringar i välfärden eller allmännyttan till Maries lägenheter, som vi har i vår budget men inte ni har.

Aslan Akbas (S)

Kommunfullmäktige

Tack. Helena Norin (MP) har begärt en kontrareplik på detta. Varsågod.

Helena Norin (MP)

Som jag sa så finns det olika typer av stadsnära odling och det kan till exempel vara vertikalodling som är väldigt effektivt för då odlar du på höjden. Den här rapporten som jag nämnde, den är ju ett ganska teoretiskt angreppssätt. Så jag säger inte att det är den bästa användningen av mark. Det är politiska avvägningar som får avgöra det. Tack!

Aslan Akbas (S)

Andra replik begärt av Hampus. Varsågod!

Hampus Magnusson (M)

Vi kan väl lägga ett gemensamt uppdrag. Det hade varit intressant att se hur mycket vi kan få ut om vi maxar odling. Nu pratar vi om stadsnära odling. Det kändes som att det var mer lite här inne, om man ska säga så, än här ute innan. Kan vi lägga ett uppdrag och se hur mycket vi kan få ut med Livsmedelsverket och även MSB? Så kan vi se vad det skulle kosta också att maxa det istället för att bygga bostäder i industrimark. Jag hörde Karin innan, 80 % av Moderaternas väljare sade sig vara oroliga för klimatet. Det är jag med. Det finns inte en människa som inte tänker på klimatet. Men era lösningar är ju helt verklighetsfrånvända. De tar ju inte träff. Kolla på MP i Tyskland, de har lagt ner kärnkraften. Volkswagen får lägga ner. Industrin flyttar ut. Ska man ha några stadsnära odlade grönsaker att äta så behöver man också ha pengar att köpa dem, i alla fall köpa fröna. Ni ser ju inte vad ni håller på med. Du sa att 80 % av Moderaterna oroade klimatet. Jag tror det är 100. Jag kan garantera att 100 % av Moderaterna är livrädda och oroliga för att ni ska komma till makten. För ni förstör så mycket.

Aslan Akbas (S)

Tack Hampus. Då lämnar jag ordet till Zagros Hama Aga (M). Därefter Rasmus Ragnarsson (SD) . Varsågod Zagros!
Starta mikrofonen.

Zagros Hama Aga (M)

Jag pratar så högt ändå. Tack för det herr ordförande. Vi står inför en avgörande tid för Göteborg. För oss är det tydligt. Vi måste skapa en stad där alla kan leva, växa, i trygga förhållanden. Där barnfamiljer inte drivs bort till våra kranskommuner. För verkligheten är den att barnfamiljer, unga vuxna idag drivs bort till våra kranskommuner. Det är skattekraft som lämnar oss för var dag som går. Företag tvekar att satsa här på grund av bristande infrastruktur, dålig planering och en försvårad vardag. I vår budget vill vi, precis som nämnts, bygga 10 000 fler småhus innan 2033. Vi vill öka bostadsägandet i en stad som redan idag är en av de mest hyresrättstata städerna i landet. Vad mer föreslår de rödgröna förutom att bygga fler hyresrätter? När man påstår att man gör det för att bryta segregationen, hur nu det är tänkt att gå till. Jo, i S, V och MPs budget vill man göra precis mer av samma sak som man gjort tidigare. Hyresrätter, dyrare parkeringar, bilfria zoner, symbolpolitik som skapar hinder istället för att möjliggöra för en stad i tillväxt.

Kommunfullmäktige

Man vill utreda nya miljözoner, minska hastigheterna i stan. vilket i sig gör Göteborg mer svåråtkomligt och svårframkomligt för vanliga människor. En stad måste vara tillgänglig inte bara för fotgängare och cyklister, även om de är en viktig del, utan även för barnfamiljer som då och då behöver använda bilen för att ta sig till träningar. Det vi har läst i media om att det finns flertalet som inte ens vågar gå i närheten av sin egen bil för att man är rädd för att parkeringen som man hade inte längre ska finnas kvar. Vi vill ha en hållbar stad för alla, med fler pendelparkeringar, förbättrade möjligheter med trafikplanering, rimliga parkeringsavgifter som inte slår mot näringslivet som det gör idag. Med de här 1400 procents ökningarna på de avgifter vi har. Jag kommer begära ordet igen. Tack!

Aslan Akbas (S)

Du är välkommen att begära ordet. Då lämnar jag ordet till Rasmus Ragnarsson (SD) , därefter Leif Blomqvist (S). Varsågod Rasmus!

Rasmus Ragnarsson (SD)

Tack så mycket herr ordförande och hej allihopa! Jag har nästan somnat själv i min stol måste jag erkänna. Så jag behövde aktivera mig lite här nu. Jag tänkte prata lite om förtätning. Intressant. Göteborg har under många år nu genomgått en förtätningshysteri av sällan skådat slag. Ny stadsbebyggelse. sker alltmer på bekostnad av göteborgarnas parkeringar, grönområden och vår kulturmiljö. Jag tycker budskapet från göteborgarna borde även ha kommit fram till er. Att det räcker nu. Vi måste ha förändring. Vi kan inte fortsätta som vi har gjort. Att offra göteborgarnas parkeringar och våra gröna oaser och förtäta staden ytterligare. Men jag tänkte lyfta ett exempel som jag tror Eva Flyborg tog upp här tidigare. Skanstorget. Hur den här förtätningen av kulturin förstör vår historiska kulturmiljö. Vi fick nyligen en dragning om detta i kulturnämnden som kommer att komma upp till beslut nästkommande möte. Förvaltningen har berättat för oss att de kommer att. Det är deras rekommendation. Det beror helt enkelt på att stadsutvecklingen som den har pågått i flera dagar nu. Har redan medfört att viktiga spår av den befästa staden Göteborg har försvunnit eller kraftigt försvagats. Skanstorget öppna ytor blir med den här kontexten allt viktigare. Vyn från Skanstorget upp mot Skansen Kronan. är en av de få bevarade platserna som gör att vi kan förstå och uppleva den befästa staden. Från Sverigedemokraternas sida vill vi att vi ska kunna fortsätta göra det. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Rasmus! Då lämnar jag ordet till Leif Blomqvist (S). Därefter Karin Pleijel (MP). Varsågod Leif!

Leif Blomqvist (S)

Vi behöver bostadsrätter. Alla de kommer vi att behöva. Jag har sysslat med bostadspolitik i snart 40 år. Det är någonting jag har lärt mig. När man har en lågkonjunktur, som vi har nu, då ska man bygga. Särskilt om man har ekonomiska förutsättningar. Har man inte det så kan man inte bygga. Det man bygger nytt är dyrt. Det går kanske inte runt exakt de första åren, men efter ett tag gör det det. Jag har förmånen att vara vice ordförande i bostadsbolaget. Vi har 25 000 lägenheter. Vi har en soliditet på drygt 33 procent. Om man gör en justerad soliditet . tar hänsyn till de verkliga värdena, då ligger vi på 67 procent. Du hittar inte många börsföretag som ligger på de nivåerna. Det finns alltså ekonomiska muskler att bygga. Vad jag kan se finns det planer på att bygga de närmaste åren. kommer vi klara av.

Kommunfullmäktige

Vi kommer klara av det, både att bygga nya bostäder och att ha ett rimligt krav på upprustning. Då gäller det bara att se till att vi upprustar på rätt nivå och inte gör lyxsaneringar. Då kommer inte pengarna räcka. Varken för oss eller för de som ska bo där.

Aslan Akbas (S)

Tack Leif! På detta har ju Zagros Hama Aga (M) begärt replik. Varsågod!

Zagros Hama Aga (M)

Tack för det herr ordförande och jag har stor respekt för den erfarenheten du har och de 40 år som du har spenderat i den här branschen och den kunskap du besitter. I så fall vill jag också fråga, varför bygger man inte då? Även de som har velat bygga småhus i den här kommunen har fått ett nej. Samtidigt så växer Mölndal, Ale, Kungälv, Kungsbacka, Partille. Alla våra kranskommuner växer. Folk flyttar hit. Jag tror att vi är eniga om en sak, att er budget kommer innebära att vi inte längre kommer ha några barnfamiljer som tar bilen in till Göteborgs innerstad. För snart har vi nog inga barnfamiljer kvar som behöver åka in till Göteborgs innerstad. För de kommer flytta ut till våra kranskommuner istället.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack! Då lämnar vi ordet till Hampus Magnusson (M) som också har begärt en replik. Varsågod, Hampus.

Hampus Magnusson (M)

Tack! Jag läste faktiskt att näringslivschefen i Partille skriver att 2024 så växer Partille med 40 000 invånare, landet mitt i stan, mer än vad Göteborg gör. Fruktansvärt svaghetsbevis för Göteborg. Det gick ju rätt bra under 2022, under 2023, det har gått okej under 2024 men nu startas inga bostäder. Vi hade massa exploatörer som trots lågkonjunktur vill bygga småhus, vill fortfarande göra det. Jag kan skicka över listan till dig Leif, men han inte gör det. I stället kan man läsa, jag läste häromdagen, Miljardärernas tips för framgång, två av Göteborgs miljardärer. Jag trodde jag skulle läsa om Attenius. Gå till Attenius, be om ett fördelaktigt lån, säg till honom att inte berätta för någon. Sälj dina bostäder väldigt, väldigt dyrt, så att skattebetalarna i Göteborg får stå notan. Så fungerar ju er politik. Och vilka är det som ska flytta in där? Är det de här folkmflyttningarna ni pratar om? Er partiledare pratar om att vi inte ska ha några somalitowns. Och Attenius säger att det måste flytta mer till Torslanda. Är det dit de ska flytta, somalierna? Eller är det till Torslanda? Eller var är den här tvångsomflyttningen som ni ska göra? För ni säger att man måste göra den. Det är ert partiprogram. Eller förslag.

Aslan Akbas (S)

Tack för detta. Har Leif Blomqvist (S) begärt en kontrareplik? Varsågod!

Leif Blomqvist (S)

Att inte vi bygger i år beror på att vi inte har fått mark. Det kommer vi att få de kommande åren, och då kommer byggandet igång. Jag ville visa att det finns ekonomiska muskler inom bostadsbolaget.

Kommunfullmäktige

Det har jag kunnat gå igenom ganska noga och räkna på. Jag tänker att .när det gäller för de andra bolagen. Men det är jag inte riktigt lika säker på, för jag har inte riktigt den kunskapen. Då måste vi använda den resursen när det behövs både hyresrätter och annat i den här staden. Och det uppfattar jag . Nej, av ideologiska skäl vill ju inte ni att vi ska bygga mer hyresrätter som efterfrågas. Det gör det av väldigt många. Jag känner massor med ungdomar. som flyttar hemifrån och skaffar sig en egen bostad. Alla kan inte köpa ett hus i Hovås.

Aslan Akbas (S)

Tack Leif! På detta har Hampus Magnusson (M) begärt sin andra replik. Varsågod Hampus!

Hampus Magnusson (M)

Alla kan inte köpa ett hus i Hagen där du bor heller. Precis som alla andra gruppledare som bor i ägda boenden i övre medelklassvillor. Men nu var det inte det vi pratade om, utan nu snackar vi här om att det finns många fria exploatörer som kan ta hela risken åt oss att bygga både hyresrätter och bostadsrätter. Men du vill leka socialist med göteborgarnas pengar och lägga hela risken på dem. Vi har ju sett alla miljardprojekt som bara har sprutat iväg. Och där göteborgarna får betala. Det är ju lätt om man är sosse, men det är lite svårare för mig. Det fanns en klok sosse som sa en gång att varje förslösad krona är en stöld från folket. Det tycker jag ni borde fundera lite mer på. Jag tycker du också som vet hur trafikflödena ser ut utifrån sydväst. Du brukade ofta åka spårvagn vet jag, i alla fall när du jobbade i det här huset. Men du borde också inse de arbetena som ska ut till Volvo, som tidigare röstade på er innan ni bytte väljarbas till Slottsskogen. Hur ska de få ihop vardagen, Leif? Va? Du är ju en trafikkunnig person. Jag förväntar mig mer av dig.

Aslan Akbas (S)

Tack för detta. Nu har ju Leif begärt en ny replik. Och det är ju du.

Leif Blomqvist (S)

Jag berättade nyss om den soliditet som bostadsbolaget har. Den bokförda ligger på drygt 33 procent, den verkliga på 67 procent. Det är värden man har skapat genom allmännyttan. Du säger att vi förslösar skattebetalarnas pengar. De ligger ju här. Det är en rik koncern, och jag är väldigt glad. Att jag delvis har fått vara med och bygga upp den här, precis som väldigt många andra, sedan 40-talet. Det är inte att slösa pengar, det är att investera i framtiden. Det kan vi göra på ett bra och sunt sätt.

Aslan Akbas (S)

Då lämnar jag ordet till Martin Wannholt (D) som också har begärt en replik. Varsågod Martin!

Martin Wannholt (D)

Tack! Jag tycker att Leif Blomqvist borde vara lite mer ödmjuk. Du var ju med när allmännyttan, trots tidigare jättegod soliditet, och så hände något på 90-talet. Då var inte soliditeten så god och då sålde Socialdemokraterna ut och du var med på 3806 lägenheter till det amerikanska Jee Capital. För att man resonerade innan dess, precis som du står och gör här nu, att vi har så bra soliditet, vi kan låna upp pengar och vi kan expandera. Det är det ena sättet att se på det. Det andra, Leif, än en gång att du borde vara lite ödmjuk. Du har ju ingen erfarenhet av den här branschen medan vi har anställda i

Kommunfullmäktige

framtiden, till exempel VD. och vår ekonomidirektör som varnar oss från att göra precis det du stod och sa och resonera på det sättet. Så två fel, två möjliga.

Aslan Akbas (S)

Det är nämligen så här, eftersom det är tre personer som har begärt replik på Leifs anförande så har han rätt att få två repliker per person. Så funkar det. Då lämnar jag ordet till andra. till replikskiftet till Leif. Sen är det ju Zagros. Ja, det är ju du, Leif.

Leif Blomqvist (S)

Man hade inom det som innan framtiden kom, man hade stora problem på 80-talet, mitten av 80-talet. Därför att man hade väldigt mycket tomma lägenheter och det var säkert också delvis dåligt skött. Då bytte man ut hela dåvarande Göteborgshems styrelse mot Poseidon. Då hade man en låg soliditet. Sen hade man på mitten av 90-talet 5 000 tomma lägenheter. Det är klart, det gynnade ju inte ekonomin. Men från det har man ju faktiskt byggt upp en helt annan soliditet. Och det tycker jag att vi kan vara stolta över. Och med en soliditet, jämfört med ett börsbolag som ligger på 67 procent, kan man faktiskt bygga nytt. Man kan inte bygga hur mycket som helst. och man måste vara noga med vad man bygger så att det blir uthyrt och efterfrågat. Men visst finns de musklerna. Finns inte de hos oss så finns de inte hos någon.

Aslan Akbas (S)

Tack Leif. Då är det Martin som har begärt sin andra replik. Varsågod Martin.

Martin Wannholt (D)

Ja, tack. Det blir nödvändigt när vi hör sånt här. Anledningen till att soliditeten har byggts upp . Leif Blomqvist, det är ju eftersatt underhåll. Du sitter ju själv i bostadsbolaget. Du vet ju precis vilken underhållsskuld ni har. Du vet hur många hyresgäster som har svartmögel, som har vattenledningar och så vidare. Den budget ni har för renoveringar, den skulle ju kunna dubblas. Totalt för koncernen är det 2 miljarder per år. Det måste upp till 4 miljarder, 5-6 miljarder per år om vi nu, naturligtvis som du har rätt i, i en lågkonjunktur,. Du skulle använda våra pengar för att komma ikapp med underhållet. Men nej! Ni ska expandera. Och så ska hyresgästerna få fortsätta bo där. Det är ideologiskt så fel!

Aslan Akbas (S)

Då lämnar jag ordet till Zagros Hama Aga (M) som har begärt replik. Varsågod!

Zagros Hama Aga (M)

Leif, du pratar om muskler, du pratar om hyresrätter. Det finns folk som vill bygga fler hyresrätter bland våra kommunala bostadsbolag. Men de som vill bygga. Det som göteborgarna efterfrågar. SCB gjorde en undersökning där man kom fram till att 80% av svenskarna vill äga sitt boende. Kan man inte göra det i Göteborg, ja men då söker man sig till våra kranskommuner. Det är inte bara ideologiska skäl, utan det är att se verkligheten. Att se vad är det göteborgarna vill ha? Jo men det är att 80% av svenskarna, och inte minst då göteborgarna också, vill ha möjligheten till att äga sitt eget boende. Och då måste vi bygga blandat. Det är klart att vi behöver bygga fler hyresrätter, men det

Kommunfullmäktige

behövs också . Småhus, det behövs också bostadsrätter. Man behöver också få en möjlighet att äga sitt boende i våran stad.

Tack.

Aslan Akbas (S)

Jag tänkte innan jag lämnar ordet till Karin Pleijel (MP) så är vi redan 25 minuter efter tidsschemat och vi har elva personer på talarlistan. Så att jag är väldigt tacksam om man har varit uppe och sagt det man vill säga, att man inte går upp igen för att spara tid. För det här räknar jag med att det blir tidigast klockan 23. Vi kommer bli färdiga med den takten som vi har nu. Så varsågod Karin.

Karin Pleijel (MP)

Det är många som gråter krokodiltårar över begränsningar för biltrafiken i vissa områden. Jag vill påminna om den här undersökningen att M-ledarnas väljare, 61 %, håller med om att det krävs livsstilsförändringar. Man har fattat att den livsstil som vi har byggt upp på fossila medel inte håller. Vi har ett ansvar att ta, var och en som sitter i det här rummet. och varje dag kan vi se en möjlighet att få leva ett annorlunda och bättre liv. Trafiken är ett av de områden där vi kan göra skillnad. M, D, L, KD blundar för elefanten i rummet. Orsaken till att vi upplever ökat buller, mer partiklar i luften, orsaken är vägtrafiken. Ni vill göra allt utom att gå på rummet på problemet. Det är bilen som har dikterat villkoren i stadsrummet sedan 50-talet. Nu på 2020-talet är det dags att tänka om. Hur kan vi få stadsmiljöer som är människovänliga, där det är det som sätter agendan? Plats för lek, häng, kaféer, food trucks, hållbara transporter. Och där de som verkligen behöver bilen kommer fram. Vi inför miljözon 3 för tunga och lätta lastbilar. Det här var ett råd som vi fick av vårt expertråd, Klimatrådet. Vi fick mycket forskning kring just det här, för att omställning av just den tunga trafiken går trögt. Det behövs någon form av motor. Vi sänker hastigheten och också för att få mer flyt. Vi vill införa en ökad digitalisering av trafikljusen för att det ska bli mer flyt för alla transportmedel i stan. Vi bygger ut cykelnätet och vill vända trenden. Det är otroligt viktigt. Vi har en stor potential för cykling i den här staden. Vi vill också fortsätta med att få en utsläppsfri innerstad i anslutning till den här stadsmiljöplanen som finns. Gatuparkering är ett sätt att åstadkomma detta.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Karin! På detta har Hampus Magnusson (M) begärt en replik. Därefter Martin Wannholt (D).

Hampus Magnusson (M)

Tillbaka till verkligheten. Välkommen! Jag tänkte de här hastighetsbegränsningarna. Jag hörde att det skulle vara 40 ungefär, eller kanske blir 30 om Miljöpartiet får bestämma. På Dag Hammarskjöld, det blir ju även ryssarna då. Och på Oscarsleden samma sak. Det blir ju lite knepigt. Får man verkligen planera sin tid om man dessutom har småbarn? Hur ska man klara det om det ösregnar ute och man inte bor precis bredvid busshållplatsen? Hur ska Volvoarbetaren i Askim, eller i Tynnered för den delen, som kanske har två olika åldrar på en förskola och en grundskola, hur ska hon få ihop vardagen när hon tvingas ta bilen och sen hämta från förskolan? Och så kanske komma hem och göra läxorna. Leva tre timmar på en dag på en buss som går i kilometer i timmen, som sightseeing. Folk jobbar ju också. Folk har liv. Folk har barn. Och de kör elbil, Karin. De kör till och med elbil.

Aslan Akbas (S)

Tack! För detta har Karin Pleijel (MP) begärt en kontrareplik. Varsågod!

Karin Pleijel (MP)

Det kan hända att Hampus Magnusson tycker att bilen ska bort, eller att vi vill klistra på det på oss. Nej, bilen ska inte bort. Bilen kommer att ha en väldigt viktig roll i samhället, speciellt som vi har ett sådant stort och utbrett land. Vi vill minska bilberoendet, vi vill göra staden som en attraktiv plats för de som väljer hållbara transportmedel. Och då är det ett minskat bilberoende och ökade möjligheter för de andra alternativen.

Aslan Akbas (S)

Varsågod Hampus Magnusson (M), andra replikskiftet.

Hampus Magnusson (M)

Jag glömde säga den där dagen jag tog bilen in i Ösregna efter att ha lämnat min dotter på förskolan att jag åkte hem tidigt för att kunna hämta. 250 spänn betalade jag. Så jag förstår inte de människorna som tar bilen in om de inte måste. Men det finns faktiskt de som behöver ta den, som jag till exempel jobbar på Volvo. Varför ska ni försvåra för busstrafiken som ska genom Gnistängstunneln eller i Boulevarden? Ni gör det mindre attraktivt även för den. Har du åkt buss någon gång ut i sydväst? Då är de proppfulla, för ert gäng i regionen klarar inte att lösa en vettig kollektivtrafik. De är proppfulla, kör till och med förbi hållplatserna. Det vet jag, för jag tar faktiskt bussen Karin, allt som oftast. När vardagslivet tillåter. Och det är en lyx jag har. Men alla har inte den lyxen att de kan åka in till Gustav Adolfs torg och sätta sig här. Många jobbar i tunga jobb på oregelbundna tider. Du ser ju inte. Du ser ju bara din drömvärld och cykelprojekt utifrån folk som cyklar runt och lär sig cykla ut till Angered för sex miljoner.

Aslan Akbas (S)

Tack Hampus. Och Karin, du har ju redan haft två replikskiften på Hampus. Men du kommer få på Martin som du vill sen. Men på Hampus har du redan haft ton.

Martin Wannholt (D)

Ja, Karin, jag vill verkligen att vi ska diskutera sakfrågorna en och en. Så att man står för vad man säger. Man kan säga en massa vackra ord här. Det gör vi säkert alla och vi vill det säkert och vi kan mena det också förhoppningsvis. Men det landar ju ner komplett. Och jag vill fråga dig än en gång nu. Än en gång. Varför ska ni förstöra? Kollektivtrafiken, så fruktansvärt! Med Oscarsleden, med Dag Hammarskjöldsleden och nu också med Gnistängstunneln. Även om vi lyckas minska biltrafiken, eller i alla fall stoppa ökningen, för det måste vi, för vi har inte kapacitet till det, även om vi hade löst miljöproblemen. Men kollektivtrafiken är ju en nyckel. Det här vet ju du om, Karin. Jag vet att du kan detta. Och ändå sitter ditt parti och säger nej, nej, nej. Det är helt ohållbart och det förstör din trovärdighet, det förstör ditt bidrag till den här staden. Och jag förstår inte vad du håller på med.

Karin Pleijel (MP)

Tack Martin. Då är det Karin som har begärt en replik. Och det får du nu.

Karin Pleijel (MP)

Då påstår många här att vi har röstat nej till att utöka Gnistentunneln. Det stämmer inte. Vi har besvarat en remiss där Statistiska centralbyrån . Byggnadskontorets sakkunniga experter bland annat lyfter fram att tunnelbygget kan bli dyrt och därmed ta pengar från andra trafikbehov, såsom kollektivtrafiken. Vi kan inte fortsätta att bygga dyra motorleder när kollektivtrafiken ser ut som den gör. Titta bara på Brunnsparken, det håller inte. Sen kan jag ju citera. Vår statsminister som har uttalat sig om biltrafiken, han tycker vi ska begränsa biltrafiken i våra största städer, säger han i intervju i Expressen. Elektrifieringen kommer att lösa en del problem, men de löser inte det faktum att staden är för mycket gjord för bilar. Han nämner München i Tyskland som ett gott exempel på en stad som har skapat många gågator. Där det enligt honom finns jättemycket att hämta för Sverige. Lyssna på Ulf Kristersson i den här frågan.

Aslan Akbas (S)

Då lämnar jag ordet till Martin Wannholt (D). Varsågod Martin.

Martin Wannholt (D)

Tack Karin för det. Jag gör verkligen det. Jag lyssnar till Ulf Kristersson när det gäller nu när Vattenfall ska bygga de två första nya kärnkraftverken. Ringhals, jättebra, det kommer hjälpa klimatpolitiken. Jag ställer upp på det med bilarna 1998. Johan Zandin, tidigare i Moderaterna, och jag, vi lade förslag om miljözon redan 1998 i Moderaterna. Vi fick inte igenom det, beklagar jag. Men så tidigt var vi ute med det, Karin. Men ditt problem här, smågatorna inne i stan där vi har mycket att göra, där vi kan sänka hastigheten som till och med Hampus sade, när det gällde Majorna och så vidare. Det är inte ett problem. Problemet är att någonstans måste vi ha leder. Den här staden ser ut som den gör. Nu gör vi allt och satsar på att bygga ut allélänken, operalänken och det vi har i pipen. Vi är överens där Karin. Men här stänger vi ner bussfilsmöjligheterna. Du stänger ner dem. Ta bort bilarna om du nu vill det med den här majoriteten. Men stäng inte ner busstrafiken.

Aslan Akbas (S)

Då är det andra och sista replik begärt av Karin. Varsågod, Karin!

Karin Pleijel (MP)

Jag är väldigt förtjust i busstrafik. Bussen räddade mig när jag inte kunde åka tåg mellan Köpenhamn och Hamburg senast. Så jag har mycket gott att säga om busstrafiken. Sen får jag säga att de statliga lederna som ju är väldigt många i den här stan. Det är ju ibland så att man känner att vi är en stor transportör till hamnen. Med våra statliga leder som går här och där kan vi inte påverka hastigheten. Sen är genomsnittshastigheten för bussarna i den här stan 25 kilometer i timmen som en upplysning.

Aslan Akbas (S)

Då går vi tillbaka till talarlistan och börjar med Patrik Höstmad (D). Därefter Joel Wickman (M). Varsågod Patrik!

Patrik Höstmad (D)

Tack för det! Jag tänkte väl göra en liten snabb överflygning på de frågor där vi skiljer. Det handlar ganska mycket om vanliga göteborgares vardag, där ni stoppar och misstror en hel del och vi vill i större grad lägga över det hos göteborgarna. Det är ombildningarna som vi har pratat om här flera gånger. Ni vill stoppa det och vi vill låta hyresgästerna själva bestämma hur de vill ha sitt framtida boende. Ni stoppar koloniägare från att friköpa arrenden. Vi tycker de ska kunna få friköpa det och kunna upprusta det och ta lån på det som alla andra. Ni gör ingenting för att lösa de skenande tomträttsavgälderna. Vi vill erbjuda en frikostig friköpsmöjlighet för tomträtterna. Ni vill att allmänheten ska stå för huvuddelen av bostadsproduktionen. Vi vill att allmännyttan ska prioritera underhållet för de befintliga hyresgästerna. Vi vill att privata intressen i stället ska kunna använda sin kreativitet och sina ekonomiska muskler till att bygga nya bostadsrätter och hyresrätter. Ni driver ständigt fram olika spexiga projekt, framför allt inom statsbudgeten.

Det ska vara utsiktstorn, det ska vara entréer, det ska vara roliga saker i gaturummet och så vidare. En del blir bra, men ganska mycket faller samman och blir ingenting med. Där vill vi lägga mer på att prioritera det vi redan har, alla de trasiga bänkarna i Slottsskogen till exempel. gångvägarna där som är sönder. Ni bestämmer utan att fråga göteborgarna och ignorera reaktionerna och gör ganska kraftiga omdaningar i befintliga stadsmiljöer där folket lever och bor. Vi vill ta det lite mer varsamt, ha en ordentlig samråd och dialog med göteborgarna innan. Vi kanske gör lite justeringar men vi vill veta hur vardagen ser ut för göteborgarna.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack snälla! Då lämnar jag ordet till Joel Wickman (M), därefter Johannes Hulter (S). Varsågod Joel!

Joel Wickman (M)

Jag tänkte slå ett slag för att bryta segregationen i Göteborg. Jag tycker det är en viktig fråga. Vi har väldigt lite från den här sidan om vad man skulle kunna göra. Jag tror alla egentligen är överens om att en viktig pusselbit i att bryta segregationen är att bygga äganderätter i de särskilt utsatta områdena, miljonprogrammen som vi har. Det finns en gemensam politisk vilja till det här. Det är bara fråga om. Hur vi exekverar det och det tror jag inte är via plaskdammar och vad var det, gurkodlingar som vi har hört mycket hittills. Och jag tycker att den eskalerande gängkriminaliteten som vi har i de här områdena borde sätta fokus på att lösa det här direkt. Vi måste agera nu. Egnahemsbolaget och jag sitter i styrelsen så har kommunen en bra möjlighet att öka andelen ägda. Främst då med småhus i de utsatta områdena. Under förra mandatperioden så lyckades vi i bolaget, trots att framtiden var vänsterstyrd, så lyckades vi faktiskt skala upp produktionen i de särskilt utsatta områdena.

Och sista året på den mandatperioden så byggde vi faktiskt 450 ägda bostäder, främst i de särskilt utsatta områdena. Och vi hade ju en färdig startplan med 6000 nya småhus och vår ambitiösa. Plan för småhus var samma då som vi lägger nu, alltså tusen stycken småhus per år. Men sedan de rödgröna tog över har det tagit helt stopp. Efter haveriet med de nedlagda planerna på tusentals småhus görs stora satsningar, men bara på hyresrätter. Min fråga är, hur ska man lösa segregationen och få in . Blandat boende, blandat ägande i de särskilt utsatta områdena med hyresrätter. Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Joel! Och på detta har Petra Elf (MP) begärt en replik. Varsågod Petra!

Petra Elf (MP)

Tack ordförande! Jag ska försöka fatta mig kort eftersom vi har så många repliker. Men jag ville bara än en gång möta det här stora hatet mot plaskdammar som verkar finnas på den här sidan. Det är ju faktiskt så att så vi bryter segregationen inte bara är genom att vissa bor på vissa ställen och att det ska vara blandat, utan man måste faktiskt också mötas i det offentliga rummet. Och det finns ju få sätt som drar människor till sig av alla åldrar, av alla samhällsskikt, som en plaskdamm gör. Det kan man ju se i Plaskis i Majorna. Folk åker ju långväga för att vara där. Och vi behöver fler sådana ytor som är. inte kräver att man betalar en avgift, inte kräver att man köper något, utan som faktiskt är tillgängligt för alla göteborgare, oavsett plånbok, som för människor tillsammans och får människor att mötas för att bryta segregation.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack, Petra! På detta har Joel Wickman (M) begärt en kontrareplik. Varsågod!

Joel Wickman (M)

Tack! Det var ju en seriös fråga. Jag trodde det var ett skämt att det är plaskdammarna som löser segregationen. Men ni lägger själva ett förslag på att ni ska i alla fall bygga hälften av de småhusen som vi föreslår, det vill säga 500. Men det är framtiden som ska bygga dem. Alltså, hur ska man lösa det? För i Egnahemsbolaget, där jag sitter, där har vi i kommande projekt för 2026 noll småhus. För 2027 har vi noll småhus. Även 2025 är det noll småhus. Så hur ska man lösa 500 småhus via framtiden? Ska man flytta upp till hyresrätter då istället? Eller hur ska det gå till?

Aslan Akbas (S)

Tack! En ny replik blir det av Petra Elf (MP). Varsågod!

Petra Elf (MP)

Ja, det är ju självklart inte den enda lösningen för att bryta segregationen att bygga plaskdammar. Det tror jag även du förstår att jag inte menar. Vi ska bygga småhus. Det har vi satt. Målet är 500. Där har inte ni, när ni styrde förra mandatperioden, lyckats leva upp till en högre nivå än så. Så jag tycker att det är bara för att ni har satt ett mål på. Mer innebär inte att det skulle hända. Ni pratar mycket om att man inte ska drömma och att man ska vara realist. Där tycker jag att vårt mål är åt det mer realistiska hållet. Sedan har vi en svår ekonomisk situation på byggmarknaden överlag. Där får vi jobba tillsammans för att se till att vi kan tillföra den typen av bostäder som saknas. i olika områden, och då bland annat egnahem i våra utsatta områden.

Aslan Akbas (S)

Joel, du har ju redan haft två replikskiften, så tyvärr. Du får gärna sätta upp dig. Vi går tillbaka till talarlistan och då är det Johannes Hulter (S), därefter Hampus Magnusson (M). Det fungerar båda. Du får ju ta vilken du vill. Varsågod, Johannes.

Johannes Hulter (S)

Tack så mycket ordförande, fullmäktige, göteborgare. Det har ju varit en lång och het diskussion på det här området. Jag ska försöka sammanfatta lite grann så att vi också hinner bli klara ikväll. Statsbyggande är ju som ni märker ett väldigt komplext område som innefattar väldigt många delar, vilket gör det lite svårt att debattera sånt här märker man också att det blir väldigt mycket olika saker. Hoppas alla ni som, om det nu är några kvar som lyssnar och tittar, att ni faktiskt tar och fördjupar er i de olika budgetförslag som finns och på det viset bildar också kanske lite mer sammanhängande uppfattning om vad de olika idéerna finns här. För det är ju väldigt lite olika sätt att se på hur vi ska bygga staden och hur den ska utvecklas. Jag försökte ge. Uttryck för det. Nu var det ganska länge sedan när jag höll mitt inledningsanförande. Sen har det varit uppe väldigt många olika detaljer. Jag hinner inte gå igenom allt det där. Något som har nämnts väldigt mycket är ju Gnistängstunneln som var uppe i Stadsbyggnadsnämnden här, där vi svarade på en remiss.

Den, ifrågasätta hur mycket det hänger ihop med just den här budgetdebatten, men det är i alla fall, man kan säga att det verkar råda en del missuppfattningar kring den. Det var ett svar på en åtgärdsvaldsstudie och det handlar inte om att välja bort någonting utan det handlar om att ni inte ska ligga i samma åtgärd som en del andra saker som föreslås. Att man ska skilja på de sakerna man sedan söker och medel för att genomföra åtgärderna. Det här kan man läsa mer om man kollar på stadsbyggnadsnämndens handlingar. När det gäller barnfamiljerna och utflyttningen som varit uppe ska man komma ihåg att 70 procent av barnfamiljerna stannar kvar i Göteborg. Sedan är det en viss utflyttning. Det ska vi se över vad vi kan göra åt det. Men det är lätt att missa helheten. Det är viktigt att fokusera på den. Det handlar om hur vi bygger staden och får en stad som fungerar även för vanliga göteborgare och i vardagen. Då måste vi ta ansvar för den stadsutvecklingen. Tack så mycket.

Aslan Akbas (S)

Tack Johannes! Berätta har Hampus Magnusson (M) och Martin Wannholt (D) begärt en replik. Vi börjar med Hampus först. Varsågod Hampus!

Hampus Magnusson (M)

Tack så mycket! Staden menar att studiens effektbedömning är bristfällig och att parterna bör fördjupa samarbetet kring att stegvis sänka kapaciteten för biltrafik för att påverka efterfrågan på bilresande och stärka övriga färdslags konkurrenskraft. I syfte att förverkliga Göteborgs långsiktiga målbild för ett hållbart trafiksystem. Tjänstemännen agerar ju på uppdrag från er politik. Det är ju det de gör, inget annat. Då blir det ju så galet som det kan bli. Hur ska tunneldsarbetaren på Volvo komma till sitt arbete och kunna lämna sitt barn? Kan du svara på det, Johannes? Det kan du inte. Sedan Petra nämnde här innan. Mål. Vi hade ett övergripande mål och det var att leverera 20 000 bostäder. Jag sa på första konferensen, löser inte vi det målet kommer jag avgå. Ni levererar inte ett svar. Vi är tillbaka på rekordlåga nivåer igen. Ni har stoppat en massa projekt istället för att skynda på dem. Ge mig ett löfte, Hulter, om att leverera eller avgå.

Aslan Akbas (S)

Då lämnar jag ordet till Johannes Hulter (S). Varsågod!

Johannes Hulter (S)

Kommunfullmäktige

Tack så mycket. Jag kan börja med att tacka de deltagare i den här debatten som jag tyckte har funnits på båda sidor. Som har haft en väldigt bra och fin ton i debatten. För det tror jag är viktigt när vi debatterar den här typen av komplicerade frågor. När det gäller gnistringstunneln, om det är den igen vi ska prata om, så råder jag väl alla återigen att läsa det här remissvaret. Den frågan är inte avgjord alls. Utan det var ett svar som gavs och som är egentligen symtomatiskt för det här vi diskuterar. Därför ska göteborgarna, vanliga arbetande göteborgarna kunna ta sig till sina arbeten, till sina hem. Som du beskrev Hampus, med din dotter och så, kunna ta sig runt fotbollsträning och allt vad det är. Då måste vi också förändra trafikstrukturen på något sätt här i Göteborg. För i en växande storstad kommer det inte att fungera. Det kommer att köra ihop sig. Och vi måste få ett annat och mer hållbart sätt att röra oss på i stan. Och det är det vi tar ansvar för, till skillnad från vissa andra.

Aslan Akbas (S)

Andra replikskifte, varsågod Hampus!

Hampus Magnusson (M)

Nej, som tur är kan ju kanske Trafikverket köra över det här med regeringens hjälp, för att det här behövs ju, säger de. Och ni vill sänka kapaciteten för att påverka efterfrågan. Det är MP-politik. Det är V-politik och det är S-politik. Men kan du ge mig ett löfte om att leverera Hulter eller avgå? Vi hade en del fina projekt som vi hade varit med och beslutat om, som ni hade drivit till och med, som vi såg till att driva vidare. Vi tog bort hyresrätter från särskilt utsatta områden och sa att framtiden får gärna bygga dem, men bygg dem som ägda boenden så att vi kan motverka segregationen. Men vi stoppade. ingenting, jo, förutom ett miljonprogram i Fiskebäck som skulle stå på villorna, 5-6 våningar. Det ändrade vi till småhus som folk behöver på den gatan som heter Skattegårdsvägen. Välbehövliga småhus. Men kan vi få ett löfte om leverans? Tack.

Aslan Akbas (S)

Då lämnar jag ordet till Johannes som är andra och sista replikskiftet. Varsågod.

Johannes Hulter (S)

Tack så mycket för det. Jag skulle säga att det handlar om framkomlighet. Det är det som är det viktiga. Att se till att människor kan röra sig i stan. Det är det det handlar om. Och i en växande stad, en tätare stad, närmare saker och ting, så måste vi ha med fler människor som åker kollektivt. Det går inte att lösa på något annat sätt. Det var det här jag försökte förklara i början också. Vi behöver en ny typ av stadsplanering, en ny typ av trafikplanering, om staden ska klara sig. Det går inte på det gamla sättet. snitt av 60 70-talssättet. Det går inte. Så att det är ju det som är poängen med det här. Sen är det klart att vi också vill bygga småhus, radhus och mycket annat. Men återigen då, på ett hållbart sätt så fungerar som skapar en hållbar och bra stad för framtida generationer. Det är ju det som är poängen. Jag har också barn. Jag vill att de ska kunna leva i en fungerande stad framöver. Men då måste vi faktiskt skärpa till oss och ta ansvar för det på båda sidor här. Vissa gör det. Gör inte det. Och när det gäller löften om att avgå eller inte, jag kan bara säga att det är göteborgarna som bestämmer. Det är de som får bestämma det. Tack.

Aslan Akbas (S)

Tack, Johannes. Då håller jag nu ordet till Martin Wannholt (D). Varsågod, Martin.

Martin Wannholt (D)

Ja, jag tar upp det en gång till. Nu är det ju så att nu har vi gjort den här stora organisationsförändringen. Och jag skulle önska Jonas Attenius, om du orkar lyssna, jag ska bara ha 40 sekunder till. Att trafikplaneringsansvaret för framtiden ligger nu på stadsbyggnad. Med det svaret, när det gäller den totala korken för framtiden och ökad kapacitet i kollektivtrafiken som Gnistängstunneln utgör, i den rörelsen mellan så många människor och näringslivstransporter som ska röra sig mellan E6 och vår industri. Ta bort alla bilar om du vill! Men du kan inte säga nej till en investering för en halv miljard för ökad kapacitet. Då har man ju inga framtidsutsikter över huvud taget och syn på, framför allt kan man inte matematik. Det här svaret är ett hittepåsvar från människor som bara är emot bilar och tror att de följer vår trafikstrategi.
Tack!

Aslan Akbas (S)

Då går vi tillbaka till talarlistan. Vi börjar med Hampus Magnusson (M). Därefter Hans Arby (C). Varsågod, Hampus!

Hampus Magnusson (M)

Tack, och vad bra att Jonas, som är högsta ansvarig i staden, har kommit. Jag har några frågor till honom. Ni har ju sagt i ert parti att det behöver genomföras insatser som tidigare inte har gjorts, i en skala som tidigare inte har skådats. Jag tycker att det är bra, och att vi aktivt behöver gå in för att blanda befolkningen. Vi har ju här en granskning som Uppdrag granskning gjorde om att svenskfödda lämnar Göteborg för 17 år i rad. Jag skulle vilja fråga dig Jonas, ser du det som ett problem? Att svenskfödda lämnar Göteborg? Jag tänker på det här med integrationen och att vi ska lära varandra. Vi var ju på samma möte där förskoleförvaltningen sa att det var positivt att man skickade personal i förskolan. från Lövgärdet till Tue så att de kunde lära sig svenska av treåringar. Jag tycker inte det och det medverkar inte till en bra integration om svenskarna lämnar. De här folkomflyttningarna, tror du att det lockar fler att bo kvar? Ni köpte en villa i Nya Varvet för dubbla priset, jag tror det var 13 miljoner, för att placera nyanlända i.

Ser du fler sådana affärer som kan vara aktuella med göteborgarnas skattepengar för att få till den här flyttningen? Er partiledare har sagt att vi inte ska ha några somalitowns. Det tolkas som att man inte ska ha massa somalier som bor på samma ställe, Biskopsgården. Vart ska de här somalierna flyttas i Göteborg? Ni har ju haft förslag här innan om att köpa in då. fastigheter i områden där hyresrätter är dominerande. Hur mycket är du beredd att betala för dem? Är du beredd att låta nyanlända fortsatt gå före arbetare i Göteborg som har stått i kö i 10-20-tals år? Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack! Med tanke på att Jonas inte har varit uppe i talarstolen, men han är ju omnämnd i namn, så. Var lämnar jag ordet till Jonas? Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Tack ordförande! Vi var absolut på samma möte där Hampus, men då har vi nog uppfattat det på olika sätt. Det du eftersöker tror jag är det vi kallar för språkutbyte, att vi kan jobba inom förskoleförvaltningen med vår personal, att man jobbar på olika ställen. Där man har språksvagheter kan man jobba i ett annat område för att stärka. Tvärtom, det var det vi pratade om. Något annat var det inte man lyfte där. Sedan hade de ett exempel, och det är det du lyfter in här på något sätt. Jag förstår inte den kopplingen. Jag tycker att det är bra att jobba med språkutbyte för att bryta segregation och främja språkutveckling. Och sedan i stort har jag fullt förtroende för att den här planhalvan kan hantera det. Statsbyggnadsdebatten har nu pågått i tio år. Nu har jag varit ute och käkat. Jag misstänker att det under den tiden också har varit en diskussion kring att bygga blandat i staden för att bryta segregationen. Det står jag upp för till 110 procent. Här ska inte ske några folkomflyttningar, eller vad du sade. Det hörde jag faktiskt i ditt huvudanförande. Massiva folkomflyttningar. Det är aldrig någon som har sagt det. Det är inte sant, Hampus. Du för ju en osanning här. Det stämmer inte. Så att vi ska bygga blandat för att bryta segregationen, absolut, det måste vi göra.

Aslan Akbas (S)

Tack Jonas! Berätta vad du begärt för replik.

Hampus Magnusson (M)

Inga nyanlända ska bo i utsatta områden. De ska bo i Torslanda har du sagt i tidningen. Du har sagt att det handlar om att politiken aktivt går in för att blanda befolkningen. Ygeman har sagt att det ska inte vara mer än 50% med utomnordisk bakgrund. Ert eget parti säger nu då att i den rapporten står det så här, hög och låginkomsttagare bor allt mer åtskilda. För att bryta denna åtskillnad skulle cirka 62% av alla låginkomsttagare börja flytta till ett annat bostadsområde. Vi vill ju gärna bygga småhus och äganderätter där, för då blir det lägre priser och de kan flytta dit. Men det är ju inte så ni skriver. Du har ju välkomnat förslagen och säger att det är bra. De har ju tittat på Göteborg och era skrivningar. Och du säger att det är bra att de har förstått detta nu. Och er partiledare säger att vi inte ska ha somalitowns. Men jag tänkte det här, är det ett problem att svenskarna lämnar Göteborg? Är det ett problem om vi blir som Malmö där svenskarna är i minoritet? Jag tänker bara på integrationen då, och språkutbyte. Jag tycker man ska kunna prata svenska om man ska jobba med barn. Det är ju inte barnen som ska utbilda lärarna, utan tvärtom. I alla fall i mitt Göteborg trodde ni det. I alla fall i mitt Göteborg trodde ni det. Språkkrav också. Tack.

Aslan Akbas (S)

Då har ju Jonas begärt andra replik. Varsågod Jonas!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande! Det är rätt. Hampus har rätt i att vi har stoppat placeringar när det gäller nyanlända enligt bostättningslagen i våra utsatta, särskilt utsatta områden. Det är korrekt. Det är rätt beskrivet. Det tycker jag också är rätt metod att göra i den mån man kan det. Men sen är det ju så. Har du etablerat dig, då kan du inte stoppa någon var någon vill bo. Man flyttar dit man vill, eller hur? Jag vill bara passa på att fråga dig, tycker du att det är bra att vi har områden idag som har en oerhört stor andel som inte har modersmål som svenska? Tycker du att det är okej, Hampus?

Aslan Akbas (S)

Då blir det sista, Hampus. Varsågod.

Talare Hampus Magnusson (M)

Det är en ansvarslös migrationspolitik som ni har fört i flera år. Ni har styrt Göteborg i princip. Min pappa styrde i tre år. Sen var det jag, Axel och ett gäng i fyra år. I övrigt är det ni som har styrt och skapat Sveriges mest segregerade stad. Det är bra att regeringen har tagit bort EBO, det som inte ni gör. Man får inte placera sig var man vill, utan man ska bo på ett anläggningsboende. Det är väldigt bra, tycker jag. Och det är ett problem att knappt någon kan svenska. Vi har ju ett antal skolor där 100% har utländsk bakgrund i Sverige. Och vi har nordost där då lärare får åka till Utby för att lära sig svenska av treåringar. Det är ett jätteproblem. Det måste vi ändra på. Det måste vi göra att de som lär sig svenska och får ett jobb stannar kvar i de här områdena och bygger en framtid och hjälper de andra upp. Inte genom att flytta till kranskommunerna. Det är ju inte bara svenskar. Det är ju andra och första generationens invandrare som har fått ett jobb som drar. Men tycker du det är ett problem att svenskar lämnar Göteborg om vi blir i minoritet? Det vill jag ha ett svar på.

Aslan Akbas (S)

Tack. Vi går tillbaka till talarlistan och då är det Hans Arby (C). Petra Elf (MP). Varsågod Hans!

Hans Arby (C)

Tack herr ordförande, övriga ledamöter. Jag tänkte hoppa lite grann tillbaka till början av det här passet. Till skillnad från några andra här inne då så tycker jag att det är bra att Göteborg växer. Speciellt Göteborg där vi har många behov av att laga de sår som en dålig stadsplanering har ställt till med tidigare. Det betyder bland annat förtätning och framförallt utveckling av det man brukar kalla för brunområden i centrala lägen. Men det är klart, den stora drivkraften är att folk faktiskt vill bo i Göteborg. Och våra framgångsrika företag vill ha fler medarbetare. Men för att kunna möta de här, måste vi bygga ut och ibland bygga ner kollektivtrafiken. Vi har redan idag en kollektivtrafikskuld. Det är trångt ombord och det är trångt inne i stan. Och då är det så här, flertalet av de som tar bil till jobbet idag, de är inte dumma. Och de gör det därför att cykelvägar och kollektivtrafik inte är nog bra. Så vi måste bygga ut, vi måste göra den bättre. Det finns en plan att göra det. Målbild Koll2035 antagen här också.

Med några få undantag så saknar den två saker. Genomförandekraft och finansiering. Så vi behöver prioritera planering och utbyggnad av spårbunden planskild trafik. Vi behöver komma igång med att planera och bygga ut stråk och stationer för Metrobuss och Citybuss. Och vi behöver utreda hur vi ska kunna planskilja stadsbanestråken genom innerstan. Och så kan jag lugna fler av er här. Bussen får köra snabbare än bilar om du kör på egen bana, precis som spårvagnen, så det går att ha 30 eller 40 för bilarna och låta bussarna gå snabbare i mitten, så det behöver vi inte vara oroliga för. Men vi behöver ta tag i det här nu, så vi behöver genom. Förandekraften. Vad gäller finansiering så finns det några vägar. Dels kan man låta större exploateringar bära en del av investeringarna, även på övergripande infrastruktur. Men vi tror att vi tillsammans med andra kommuner och regioner kan ta upp diskussioner med staden om ett infrastrukturpaket, med fokus på den lokala kollektivtrafiken.

Aslan Akbas (S)

Tack Hans! På detta har Martin Wannholt (D) begärt en replik.

Martin Wannholt (D)

Tack så mycket! Ja, Hans, du är ju kunnig inom transportområdet, duktig konsult och så vidare. Då får man ju vara lite påläst. Ditt parti, du kan ju prata med Emmyly, ni har varit med i det här svaret, hittepå-svaret, till Trafikverket för att lösa. Du tog upp Koll2035. Vi ska ju ha metrobussarna. De ska ju gå i Gnistentunneln. De ska gå på Oscarsleden. Det är inte alls så i de planer som finns i Göteborg från de rödgröna när det gäller boulevarden på Hammarskjöldsleden eller på Oskarsleden att det ska finnas en bussfil som får köra fortare. Det ska ju vara kafferep att gå över. Det ska gå i 30 kilometer just för att kombinera icke planskildhet. Det du säger här, ingenting av det är ju det som är på gång. Hade det varit det hade vi varit jätteglada, men det är precis tvärtom mot det du stod och sa.

Aslan Akbas (S)

Tack! Då är det kontrareplik begärt av Hans Arby (C). Varsågod Hans!

Hans Arby (C)

Tack! Nu ska jag säga direkt att jag sitter ju inte med i Stadsbyggnadsnämnden. Men när den här remissen av Trafikverkets utredning skulle behandlas, så var det en. Rätt hastigt framtagen yttrande, yrkande på den. Som gick emot det som förvaltningen föreslog också. Mycket kan man säga att det som också Trafikverket jobbar efter, fyrstegsprincipen. Man tittar, finns det andra lösningar för det här behovet? Då börjar man där. Man går inte rakt in och gör stora infrastrukturprojekt. Det som Trafikverket jobbar efter, kommer man fram till att det behövs, då gör man det. Och det är mycket möjligt här. Det här kommer inte vara för att få plats med så mycket tågbilar, för här kommer det säkert behövas mycket godstrafik för näringslivets transporter och då kanske det behövs. Men man börjar med att göra fyrstegsprincipen och se vad vi kan åstadkomma utan stora infrastrukturåtgärder.

Aslan Akbas (S)

Tack. Då har Martin bifallit sin andra replik. Varsågod.

Martin Wannholt (D)

Ja, det är ju det som de har gjort. Trafikverket använder sin fyrstegsprincip och har gjort det. Och redan kommit fram till att här är det så trångt så att det behövs. Vi hade ju önskat att de använt fyrstegsprincipen när det gäller Västlänken istället.

Aslan Akbas (S)

Då går vi tillbaka till talarlistan och det är Petra Elf (MP), därefter Jörgen Fogelklou (SD). Varsågod Petra!

Petra Elf (MP)

Tack! Tack, ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är lite intressant att ni här borta oroar er väldigt mycket för dem som behöver åka bil ut till industrierna. Volvo har nämnts flera gånger. Men då tycker jag att vi tillsammans kan jobba för att de som har korta sträckor till jobbet kan byta till

Kommunfullmäktige

kollektivtrafik och cykel så att de annars får plats. Till exempel för dem som bor nära Sägatan, som har varit uppe ett par gånger, finns det otroligt goda förutsättningar att cykla om man ser det rent avståndsmässigt. För de allra flesta till det allra mesta. Nu finns det då även en cykelväg så att man slipper cykla ut i vägen. Och visst, kanske finns det några som behöver åka dit det inte går kollektivtrafik. Och då är det väl otroligt viktigt att de som inte behöver bil låter bli att ta upp en parkeringsplats för de som verkligen behöver den. Om ni på riktigt hade varit måna om att minska biltrafiken, som ni ändå sade förut att ni var. Då hade ni väl fokuserat på det snarare än att motarbeta varje åtgärd som prioriterar yta i vår stad från bil till cykel, gång och kollektivtrafik.

Menar Hampus att vi ska bygga så att varje göteborgare kan äga en bil, eftersom det uppenbarligen är helt omöjligt för vanligt folk att få ihop livspusslet utan? I dag har vi 33 bilar per 100 vuxna invånare i Göteborg. Tycker Hampus att vi ska riva bostadskvarter eller kanske exploatera grönområden för att få plats med parkeringar så att alla kan ha en bil? Eller är det så att Hampus i realiteten tycker att vissas behov är viktigare än andras och bör ha rätt till större yta i vår gemensamma stad? I realiteten är ytan i staden begränsad, och då behöver vi prioritera det som kommer störst andel av göteborgarna till del och som samtidigt möjliggör ett gott liv för framtida göteborgare. I realiteten är det alltså så att den vanliga göteborgaren som Hampus talar om, rent statistiskt sett klarar sig utan att äga en bil. I den rödgröna budgeten prioriterar vi att de, och såklart även de som idag äger en bil, ska ha tillgång till kollektivtrafik som fungerar väl och en välutbyggd cykelinfrastruktur.

Tack!

Aslan Akbas (S)

Tack Petra! På detta har vi Patrik Höstmad. Först Patrik Höstmad. Sedan ni. Då tar vi Hampus först och sen Patrik. Därefter kommer Toni.

Hampus Magnusson (M)

Tack Peter! Det är bra frågor. Nej, jag tycker inte alla behöver ha en bil. Är man student behöver man inte ha en bil. Är det på vissa centrala platser, mycket god tillgång till kollektivtrafik och man kan ta sig väldigt bra, då behöver man inte ha en bilplats där. Jag vänder mig mot det här med att, på Kungshöjd till exempel vill ni ta bort boendeparkeringar har jag förstått. Det är så brant så det kan bli. Vilka treåringar ska cykla där? Vilka uteserveringar ska man ha där? Utan det är ju bara för att jävlas med folk. Jag gör gärna bussarna och spårvagnar bättre. Jag har ett egenintresse i det. På det stora hela också. Men om man inte gör någonting bättre ska man bara jävlas med biltrafiken. Det är helt väg att gå. Vi tittar gärna på lösningar, hur man kan komma fram. Är ni för civila kontrollanter på spårvagn och buss som tar upp onödig plats för de som verkligen ska till jobbet? Det hade varit intressant att veta. Ni har ju drivit massa gratislösningar som kanske främst hade utnyttjats av de som redan går eller cyklar. Hur ställer ni till det? Jag skickar frågan tillbaka.

Aslan Akbas (S)

Tack. Tack, Hampus. Då är det Petra som har begärt en kontrareplik på detta.

Petra Elf (MP)

Det kan ju såklart vara olika saker som ytan behövs till, som gör att man prioriterar bort bilparkeringar i gatumiljön. Till exempel så har vi lagt ett mål om att öka kröntäkningsgraden i

Kommunfullmäktige

staden, för att vi vet att när klimatförändringarna blir värre så kommer staden bli varmare. Då kan vi inte ha helt öppna asfaltsytor som blir överhettade och som gör att våra medborgare faktiskt mår dåligt och inte kan gå ut. Det är ju en sak som ytan kan behöva användas till. Till exempel.

Håkan Eriksson (V)

Jag ska säga, vi var tvungna att byta här lite. Hampus, varsågod!

Hampus Magnusson (M)

Jo, men tack! Men istället för att såga ner träd med biotopskydd på Hisingen, som vi hade en diskussion om här, när det spök guldbyggas cykelgata, så kan vi väl bevara de som är. Ja, gärna alléer, men ska det vara trädallé där uppe i backen på Kungsholm? Det är det som menas. Det är en spännande lösning. Det är det som är grejen, att på oss till exempel slåss Skogsgatan i Majorna. Där kan man testa att laborera lite med hastighet och annat. Det behöver inte vara 50 på den gatan. Sen visste jag inte att det skulle planteras massa träd där men det var spännande. Men jag planterar gärna träd. Jag älskar träd. Det är jättefint för vår stad. Men det är inte det vi pratar om här utan det handlar om att jaga bort boendeparkeringar och trycka in dem i dyra parkeringshus där man kanske betalar det tredubbla. Det är det ni håller på med. Det gör ju att barnfamiljerna, som försöker sköta sig kanske, men behöver bilen ibland och när det ösregnar och man ska åka och hälsa på mormor och morfar och sådär, de kan inte bo kvar i stan. Men ser du att det är problem att svenska barnfamiljer lämnar Göteborg? Jag kan fråga dig då.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa replik begärd av Patrik Höstmad (D) . Varsågod!

Patrik Höstmad (D)

Tack för det! Nej, man behöver ju inte ha. Det har jag inte själv. Med en bilpool istället. Använder cykel och går väldigt mycket. Försöker undvika kollektivtrafik. Inte riktigt min grej men ibland får man ta även det. När jag går ganska ofta förbi Kungshöjd. Det har lett till att avfallstransporterna numera är på trottoarerna. Man får gå utmed husväggen. på att ta sig fram på Kungshöjd. Så det ställer ju till det när det inte är riktigt genomtänkt. Vi är ju inte negativa till att bygga om det. Det görs bra på bra sätt. Första Långgatan byggs om nu och blir nog jättefin. Men Sågatan. Jag ska citera en vän här. Jag ska se om jag hittar det. Jag hinner kanske inte det. Jag får trycka in mig igen. Jag återkommer. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Då var nästa replik begärd av Toni Orsulic (M). Varsågod!

Toni Orsulic (M)

Ordförande! Jag vet inte om ni lade märke till vad hon gjorde här. Hon gjorde en liten socialistisk manöver. Vem som får bo var utifrån vilka resurser de har. Har man bil så får man inte bo i stan. Det är väldigt fascinerande det här liksom att Man går in på den grundtanken att naturligtvis folk som bor i innerstan behöver ofta inte lika ofta bilen, men en del av dem behöver den. Att då försöka reglera

Kommunfullmäktige

vem som bor var, det blir en väldigt konstig tanke. Jag förstår inte hur ni tänker, men ni tänker inte det fulla steget, vad det innebär det ni säger. Det finns länder där man reglerar det på det sättet. Jag undviker gärna de länderna i möjligaste mån, men tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Kontrareplik begärd. Petra Elf (MP). Varsågod!

Petra Elf (MP)

Ja, men gud, jag tycker inte riktigt det håller en seriös nivå. Nej, jag undrar om ni på riktigt tror att precis alla som i dag bor i innerstan och äger en bil behöver den i sitt dagliga liv för att åka till jobbet som ligger någonstans där det absolut inte finns kollektivtrafik. Det är väl otroligt många som hade kunnat vara med i en bilpool i stället för de här tillfälliga behoven. Ifall vi hade minskat parkeringarna kunde vi ha fått plats med fler bilpooler så att man har kortare väg att gå det fåtal gånger man behöver bilen, så att den inte behöver ta plats i stan, om det nu bara är så att man använder den en gång ibland, för att åka ut och hälsa på mormor och morfar. Vi har ju platsbrist i stan. Det måste ju ni också vara medvetna om. Och det är många intressen som slåss om samma plats. Och då kanske det inte är de som inte har ett starkt behov av bil som ska ha den ytan, utan då finns det andra. Andra som inte har plats för det idag som behöver det mer, tack!

Håkan Eriksson (V)

Då var andra replik begärd, Toni Orsulic (M). Varsågod!

Toni Orsulic (M)

Då är vi ju tillbaka till det jag pratade om. Det är ju grunden för det hela. Folk måste få välja själva hur de lever sina liv. Ni talar om för dem att om du vill ha en bil, bo inte i stan om det inte är absolut nödvändigt. Det är grundläggande det ni säger, att ni reglerar hur folk lever sina liv och var de ska bo och vad de ska äga. Det är det det kommer ner till. Har du en bil är du inte välkommen i stan längre. Om du inte absolut kan bevisa att det är nödvändigt. Om du bara vill ha din bil för att åka ut och hälsa på mormor ska du inte bo därinne, för då ska du bo någon annanstans. Högst fascinerande.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Andra och avslutande, Petra Elf (MP). Varsågod!

Petra Elf (MP)

Ja men det är ju intressant att ni verkar tycka att det är en mänsklig rättighet att äga en bil. Det finns många andra saker som är mänskliga rättigheter, till exempel tillgången på ren luft. Alla som bor i stan kan inte ha en bil, för det har vi inte plats till. Och om du tolkar det som att jag säger att man inte får välja själv och tycker att jag är socialist för att jag inser att vi har en platsbrist i stan och att det är jättemånga som vill bo i stan utan. Att äga en bil och att istället så prioriterar vi plats till parkeringar. Ja, men då får du väl kalla mig det. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Kommunfullmäktige

Det var replikskiften avklarade. Vi går tillbaka till talarlistan. Där står fyra personer. Och jag vill bara i allmänhet påminna om vad klockan är. Hannah Klang (V). Därför Hampus Magnusson (M). Varsågod Hanna!

Hannah Klang (V)

Ja, tack ordförande! Det har varit en otroligt kaotisk debatt här ikväll. De borgerliga verkar knappt veta vad de vill, förutom att köra bil då förstås. Om vi lyssnar på dem låter det nästan som att det är helt omöjligt att lämna barnen på förskolan och handla mjölk utan att hoppa in i bilen. Om det är så att det är helt omöjligt, om jag ska snälltolka att det faktiskt är så svårt . att klara sig en sekund utan bil och det inte finns några andra alternativ. Då har vi ju planerat fel från början. Det är ju det vi försöker ändra på. Vi planerar ju för en framtid där vi ska vara mindre bilberoende. Det är det som är hela poängen. Vi säger inte att från och med imorgon kommer ingen här att få lov att ha en bil. Då ska vi bara ändra allting. Vi säger att det här är en planering vi gör långsiktigt, därför att vi måste ändra hur vi lever. Alltså, det är en plan framåt. Budgeten är inte en berättelse om vad som har hänt eller vad som ska hända typ imorgon. Det handlar ju om en långsiktig framtid. Jag vet inte varför det är så himla svårt att förstå.

Håkan Eriksson (V)

Tack! På det anförandet har Patrik Höstmad (D) begärt replik. Varsågod!

Patrik Höstmad (D)

Ja, det passar ju bra som en replik även på det här då att ta. Det min vän skrev här som bor utmed Sågatan. Han jobbar i ett serviceyrke. Kommer ofta hem lite senare på kvällarna. Det är ju de som drabbas. Det är först till kvarn som gäller när det blir ont om parkeringsplatser. Det här ställer ju om folks liv helt och hållet. Han skriver så här. Det är riktigt skit med Sågatan. 20 minuter letade efter parkeringsplats idag och ett tiotal bilar som cirkulerar med mig och letade. Ruskigt bra miljötänk. Punkt, punkt, punkt. Det är det här som blir konsekvenserna för göteborgare när man inte tänker sig för innan och förstår konsekvenserna av det. Vi kan göra det här långsamt och successivt, men här slår man undan helt och hållet benen för göteborgares vardag. Var lite sansade, ta det lite stegvis, ta det lite lugnt. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Då är nästa talare Hampus Magnusson (M), därefter Patrik Höstmad (D). Varsågod Hampus!

Hampus Magnusson (M)

Tack! Jag tänkte på de här frågorna till Jonas. Är det ett problem att svenskfödda lämnar över 17 år i rad för Göteborg?

Att politiken aktivt går in för att blanda befolkningen, hur ska det gå till? Och vilket pris är ni beredda att betala? Jag köpte en villa där vid varvet för 13 miljoner, över 100% vad han hade köpt den för kort tidigare. Kan ni vilja göra fler sådana affärer? Jag ser ett problem då att det är väldigt många som inte kan svenska som bor i samma område. Många av dem lär ju sig det och kommer in bra i samhället och skaffar sig ett jobb. Tror du det kommer öka integrationen att de inte får köpa sina bostäder i allmännyttan, som i Hjällbo, där man frågar detta, eller i Tynnered? Det tänkte jag fråga dig Jonas, om

Kommunfullmäktige

du tror att det är bra för integrationen att man inte får ombilda. Sedan tänkte jag på det, kära Skogome var vi tidigare överens om, du och jag, och Mats Arns man och sossarna, att vi skulle bygga ett stort område dit man kunde flytta till exempel från våra förorter men ändå stanna kvar i Göteborg. Kanske få fram hus för 3-4 miljoner, sa Egnahem. Vi äger marken själva så det är väldigt bra ekonomi.

Framtiden då, vi Egnahem är väldigt intresserade. Skanska är intresserade. Volvo vill gärna också testa här. Vi hade det i vår budget. Vi kan ha miljözon 3 där. Göra det till ett drömmiljöprojekt. Man kan ha elbussar ut och elbilar då. Alla vet ju de här förutsättningarna nämligen när man flyttar in. Så det är schysst. Varför är du emot det? Det var ju 5 000 småhus och kanske. Mellan 10 till 12 bostäder totalt, som också skulle finansiera en vattenledning, som man måste dra till Säve för 1,2 miljarder. Nu tappar vi en halv miljard där. Det kommer leda till 400 extra om året för en barnfamilj. Du kanske skiter i skattesänkningar, hörde jag innan du raljerade i en starköl. 400 kanske är ganska mycket för en familj som pressas av höga bensinpriser och inflation. Hur ser du på de frågorna?

Håkan Eriksson (V)

Tack! Och på det anförandet har två personer begärt replik. Först ut är Emmyly Bönfors (C). Varsågod!

Emmyly Bönfors (C)

Tack Hampus Magnusson. Jag hörde att du riktade din fråga till Jonas Attenius. Och han får väl svara för sig såklart. Men den frågan du ställer är kanske mer relevant att rikta till Jörgen Fogelklou. Det hade jag gjort om han inte hade tryckt bort sig här nyss. För i Sverigedemokraternas budget så står det att De ska implementera delar av Danmarks gettoplan. Danmarks gettoplan går ut på att införa ett maxantal för andelen invånare med utländsk bakgrund. Jag undrar om det är ett parti som du vill samarbeta med, Hampus Magnusson? I så fall, är du beredd att förhandla om att införa en gettoplan också i Göteborg? Tack!

Håkan Eriksson (V)

Kontra replik. Hampus Magnusson (M), varsågod!

Hampus Magnusson (M)

Tack! SD ingår inte i vårt samarbete men jag samarbetar gärna med dem i frågor som är relevanta precis som jag samarbetar med dig, även om du aldrig vill samarbeta med oss. Jag samarbetar även med Jonas. Jag hade gärna gjort ett handslag med honom kring migration och bostadsbyggande så som vi hade förra året med Massagemar. Jag tänker också här, Kärra Skogomar, den här marken som ni stoppade tillsammans med V, MP och S, blir det morot nu där? Kommer det odlas där nu? Kan du lova mig det? Eller ska marken bara ligga för fåfot? Hur ska du lösa bostadsbristen? Nu säger ju vårt eget kontor att det är svårt att bygga i de utsatta områdena för att det är ingen som vill köpa där nu med marknaden. Det är ju de enda ställena i princip som ni planerar på, det lilla ni planerar med er rödgröna allians i stadsbyggnad som säger nej till det mesta. Så Attenius kommer upp här sen. Du kan få svara på de frågorna. Morotsland och full odling på allt det ni har stoppat nu.

Håkan Eriksson (V)

En andra replik begärde Fors . Varsågod! Tack!

Emmyly Bönfors (C)

Att det ska byggas fler småhus i Göteborg råder det ingen oenighet om, utan snarare bred samsyn. Det handlar snarare om var man ska bygga. Nu lyfter Hampus Magnusson upp Källa Skogome som exempel. Det är ett område där det är jordbruksmark. Dessutom har det inneburit en stor belastning på vägtrafiken. Där har Centerpartiet valt en annan väg, nämligen trädgårdsnäringen. Det var väldigt glädjande att vi fick bred enighet för Selma Trädgårdsstad nu, med 400 småhus norr om Backaplan. Det vill jag tacka Moderaterna för. Enligt forskning är den som bor i en trädgårdsstad mindre beroende av bilen och använder mindre energi och har närmare till samhällsservice. Det är ett sådant Göteborg vi vill se. I de startbanor som vi har tagit fram på senaste år så har vi absolut haft stort fokus på småhus. Vi har också ställt krav på småhus i de program, bland annat i Tynnered, som nu är ute på remiss.
Tack!

Håkan Eriksson (V)

Då tar vi en andra kontrapplik. Sista från Hampus. Varsågod!

Hampus Magnusson (M)

Tack! Men vi har rivit upp 6 000 småhus så kontoret är väldigt tydliga med att vi kommer inte nå våra mål. Och era mål här kring detta. Det är det som är problemet här Meli. Jag är gärna med. Du behöver inte tacka mig för jag gör det för göteborgarna. Skillnaden mellan dig och mig är att för mig luktar inte idéerna illa om de är goda. Vare sig de kommer från ert morotsland eller från SDs gettoplaner. Jag är beredd att samarbeta med precis alla här, till och med Daniel och gänget. Om det är bra idéer, för det är bra för Göteborg. Sådana konstiga låsningar har inte jag utan reser upp ur samhället. skulle jag vilja säga till er faktiskt. Varför säger ni nej till det här, kära Skogome, där vi kunde få 5 000 småhus för vanligt arbetande folk, svenskar, nya, andra generationens invandrare, som finansierar en vattenledning som du hellre vill lägga på avgifter på göteborgarna som redan bor där nu, i och med att de inte kommer att finansieras? Är det smart ekonomi, Emmyly? Jag tycker inte det. Tänk om, och tänk att kunna samarbeta med alla.

Håkan Eriksson (V)

Då var nästa replik begärd av Jonas Attenius (S). Varsågod!

Jonas Attenius (S)

Tack fru ordförande! Jag vet inte vad det är för rapport du viftar med Hampus. Jag känner mig inte orolig i alla fall. Det kan jag väl svara då. Jag känner mig inte orolig. Förra året ökade Göteborgs befolkning nästan dubbelt så mycket som Stockholm. Vi är den mest populära staden för unga att flytta till. Vi har gått om Stockholm där. Så just inflyttningen, när demografin faller i övrigt, den är jag inte orolig för. Och när det gäller olika åtgärder för att bekämpa segregationen så har jag också redogjort en del för det. I övrigt så tycker jag att övriga ledamöter från den rödgröna sidan förtjänstfullt har redogjort på ett sakligt sätt i debatten. Ditt svar för att bryta segregationen verkar ju vara typ att ombilda i Haga. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tillbaka till talarlistan. Då är det Roshan Yigit (S). Därefter Hampus Magnusson (M). Varsågod Roshan!

Roshan Yigit (S)

Tack så mycket ordförande! Ja, vi har nu haft en debatt där vissa på den här sidan har sagt "Bilen, bilen, bilen". Och så har vi haft några andra på den här sidan som har sagt "Nej till bilen, nej till bilen, nej till bilen". Men det är inte så verkligheten är och ser ut. Man behöver göra en väldigt viktig distinktion. Det vi vill minska, det är resorna med bilen. Det är inte nödvändigtvis antalet bilar som det handlar om, utan det handlar om resorna. Det är det det handlar om. Jag är bilägare. Vi är väldigt många som är bilägare här. Vi har inte tagit oss hit med våra bilar, de flesta av oss. Vi har tagit oss hit med kollektivtrafik, med cykelgång, för att det har varit möjligt. De alternativen har funnits. Vissa här ropar socialism. Det vi vill är att skapa alternativ, att möjliggöra att man kan ställa bilen och kunna ta sig dit man behöver på andra sätt. Det betyder inte att man inte kommer att ha tillgång till bilen när man väl behöver det. Jag kan lyfta upp ett Ulf Kristerссon-citat. Elektrifiering kommer att lösa en del problem. Så är det. Vi kommer ha bilar i framtiden i och med elektrifieringen. Och så fortsätter jag höra. Men det löser inte det faktum att Stockholm är för mycket jord för bilar. Det här är alltså statsminister Pär Gustafssons uttalande. Det är inte ett märkligt uttalande utifrån att våra storstäder en gång i tiden har varit planerade utifrån. Om att i stort sett alla skulle använda bilen och hela tiden.

Håkan Eriksson (V)

Då var tiden ute. Nästa talare Hampus Magnusson (M) just nu, sist på talarlistan.

Hampus Magnusson (M)

Tack! Jag läser era rapporter Jonas, för det kan ju bli så illa att ni kommer till makten. Jag kan ge den till dig. Du har kommenterat den i GP och du sa att det var bra att man nu tänker som ni. Det står ju att samhället kommer behöva genomföra insatser vi inte tidigare gjort, i en skala vi inte tidigare skett. Det står också att 42 % av alla låginkomsttagare behöver flytta till ett annat bostadsområde. Din egen partiledare har sagt att vi inte ska ha somalitowns. Jag undrar vart du ska flytta dem. Eller går du emot den politiken? Ingen hade blivit gladare än jag i så fall. Sedan vill jag fortsätta. Du har inte svarat på det. Ser du det som ett problem att svenskar lämnar Göteborg om vi skulle hamna i minoritet? Ser du det som ett problem för integrationen? Den här mäktiga tillväxten ni pratar om. Jag läste på Partille här. Det kanske är felaktiga uppgifter för den kommunen. Det stod här 2024, rätt nyligen, att Partille ökar med tre invånare fler än hela Göteborg. Är det felaktiga uppgifter?

Den tillväxten vi ser 2024 är inte sådär jätteimponerande, tycker inte jag. Du kan gärna kommentera om du tycker den är imponerande eller om Partille har fel. Här står det också att. Hur man bygger, hur mycket pengar som satsas på skola och fritidshandläggningar. Jag tror att det ger en positiv effekt på lång sikt, säger näringslivschefen där. Så det är klart att det spelar roll. Men jag skulle också vilja ha detta med kära skogome. Jag menar att Göteborg är en stad och alla kommer inte vilja flytta till Hammarkullen direkt. Du har inte ens själv gjort det. Det vore ju givet för hela ert gäng att bara flytta ut och visa vägen. Men det gör ni inte. Utan det är andra som ska göra det. Och jag vet inte hur det ska ske. Även om man flyttar om folk därifrån och köper villor i villaområden och det blir lediga

Kommunfullmäktige

bostäder. Hur ska du kunna tvinga folk dit? Det kommer inte gå. Eller det kanske är så ni har tänkt. Du får gärna svara på det. Men svara gärna på om det är ett problem om svenskarna blir i minoritet i Göteborg. Det hade varit bra att veta bara. Man kan ju tycka så. Jag har respekt för det.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Då var nästa talare Roshan Yigit (S). Varsågod.

Roshan Yigit (S)

Ja, jag ska bara avsluta den här debatten med att påminna Hampus om att det här pilotprojektet på Sågatan, det beslutet, det togs av er när ni styrde. Som sagt, tack för ordet.

Håkan Eriksson (V)

Då var det inte slut, utan replik begärd. Hampus Magnusson (M), varsågod.

Hampus Magnusson (M)

Vi har aldrig godkänt att ta bort några parkeringar. Tvärtom stod det att bilen skulle ha mycket god tillgång. Vi kunde tänka oss omskyltning, lättare anpassningar och hastighetssänkningar. Men du, du, du, kom. Vi kan riva upp det ihop. Varsågod, välkommen. Vi har lagt förslag om det. Vi kan skriva ett yrkande här ikväll, tilläggsyrkandet till budgeten. Vi har aldrig godkänt det. Det är ni och era rödgröna människor. Miljöpartiet och de andra som tycker att man ska inte få ha en bil även om man behöver den, får bo i en annan stad då och då flyttar man ut. Är du beredd och jag tar gärna hand med dig om det. Vi kan göra det med Bernmar, vi kan göra det med Jörgen. Emmyly, du får också vara med. Då kanske inte SD kan vara med, men ni kanske kan acceptera det. Hur ställer du dig, Roshan, med att göra den dealen så att de barnfamiljerna som är kvar på Sågåkan kan bo kvar och få ihop sin vardag? Står du upp för de arbetarna? Tack.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Då var talarlistan slut på det här området. Kan vi därmed anse debatten avslutad? Bra. Klockan är 19.27. Om resterande block ska.

Håkan Eriksson (V)

Jag såg inte att du var på. Jag står på talarlistan. Ja, men då skickar vi, lyfter upp det. Blädda ska vara överst på listan. Ja, vi löser det. Men jag kan säga att om resterande områden ska ha den alternativen som de har enligt planeringen så kommer vi ha det här mötet i klockan 23 ikväll, bara så ni vet. Sådär, nu är du tillbaka. Du får ordet. Varsågod!

Blerta Hoti (S)

Tack ordförande, fullmäktige och göteborgare! Kultur är inte bara en fråga om konst och evenemang. Det är också en fråga om hur vi bygger ett jämlikt Göteborg. Som präglas av en social gemenskap, kulturell gemenskap och en stark välfärd. Kulturen är en del av vår gemensamma välfärd. Göteborg är en rik stad med mångfasetterad kultur där alla oavsett bakgrund ska kunna känna sig delaktiga och

Kommunfullmäktige

representerade. Det är väldigt viktigt. Alltifrån de samlade alstren från Picasso på vårt anrika konstmuseum. De ska vi vara väldigt stolta över. till folkbiblioteken och de värdefulla kulturhusen, på inte tal om våra alternativa och mindre teatrar och konsthallar och det rika kulturlivet som präglar den här staden. Göteborg har en väldigt stark kulturell själ och den tycker jag att vi ska slå vakt om. Med denna budget vill vi inom rödgröna därför se till att Göteborgs lokala kultur ska främjas. Vi vill göra den mer tillgänglig så att göteborgare med olika bakgrund, svenskar med olika bakgrund, kan känna samhörighet och sammanhållning i vår stad.

För oss är det självklart viktigt att kultur inte bara ska finnas inom centrala delar av staden utan också i våra ytterområden. Kultur är ett viktigt sätt för att bygga bort segregationen och se till att vi får social sammanhållning i vår stad. Därför vill vi ge ytterligare resurser till just folkbiblioteken för att främja litteratur och barnlitteratur i synnerhet. Vi vill ge mer i den här budgeten till barn och unga inom all kulturverksamhet och utökat stöd till det fria kulturlivet, som i dag tyvärr hotas av regeringens kultursläkt. Vi ska också stärka stödet till lokala kulturinitiativ genom att inte bara kunna ta del av kultur utan att alla oavsett förutsättningar och storlek på plånboken ska våga skapa kultur, våga bli författare, våga bli skådespelare. Vi ska sänka trösklarna för vanligt folk att skapa kultur som gör oss friare och rikare. Sen vill vi ha tätare samverkan med andra berörda förvaltningar och bolag för att också främja barnlitteraturen i synnerhet. Detta med syfte, som jag sa tidigare, att bygga bort segregationen och språkklyftan framför allt.

Sen tycker vi också att Göteborg med vår filmfestival och vårt anrika filmliv. Det börjar bli dags att sänka trösklarna för ökad filmproduktion. Det här är en viktig. Näringslivsfråga. Vi ska värna om Göteborgs kulturella näringar. Det är någonting som vi också satsar på den här budgeten. Vi är det enda. Jag stannar där.

Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Edwin Friedlaender (M). Därefter Bettan Andersson. Varsågod Edwin!

Edwin Friedlaender (M)

Tack för ordet ordförande! Det svenska civilsamhället gör ju varje dag ovärderliga insatser för alla göteborgare. Det gör oss friskare, tryggare och starkare som samhälle. Idrotten är till för alla oavsett förutsättningar. I grund och botten vet jag att det finns en stor konsensus kring de här frågorna om att idrotten har en betydande roll för vårt samhälle. Vi är alla överens om att satsar vi på idrotten idag så hjälper det oss imorgon. Jag tror dock att det som skiljer oss åt är i vilken utsträckning vi tror att det är politik som ska styra förutsättningarna för idrotten. Och det är därför inte heller utan att det kliar i mig när jag läser styrelsens förslag till budget angående de kommunala gymmen. Vi kan läsa att behålla motions och gymanläggningar i kommunal regi säkerställer god tillgång till prissättning för invånare som vanligtvis inte motionerar. Vid planering av idrottsanläggningar ska inriktningen vara kommunal drift och regi.

Av de kommunala gymmen så räknar förvaltningen själva på, i sin senaste räkning, att man kan spara uppemot 19 miljoner kronor på att avveckla verksamheten. Pengar som istället kunde stärka vårt civilsamhälle. Och vi vet ju att köerna till exempelvis ridsporten bara ökar och ökar. Och att då istället satsa pengar på äldre ska få gratis motion på gym, när vi vet att det är så långa köer till exempelvis idrotten och till ridningen så tycker jag att det är en väldigt märklig prioritering. MD, L och KD har

Kommunfullmäktige

därför lagt en motion, nej vi har lagt en budget, som satsar på föreningslivet i första hand. Och vi tar ansvar för göteborgarna. Vi lovar inte allt åt alla utan vi satsar på det som är vår kärnverksamhet. Vi vill ta bort de kommunala gymmen, lägga de pengarna på föreningarna. Bort med gratis entréer på bad och även lägga de pengarna på föreningar. Vi vill att medel som används för kvinnligt idrottande införlivas i systemet för föreningsbidrag och fördelas enligt de riktlinjer som kommunfullmäktige har satt upp.

Satsningar på särskilt utsatta områden permanentas med starkare IF och uppföljning och kontroll av bidrag ska förbättras genom kontinuerliga utvärderingar. Som yngst i denna församling så är det jag och min generation göteborgare som kommer att behöva ta och betala notan för det allt och alla politik som vänsterstyret nu genomför. Vi säger istället att det är viktigt att fokusera på kärnuppgiften. Så därför yrkar jag bifall till förslaget från MDL och KD.

Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Bettan Andersson (V), därefter Rasmus Ragnarsson (SD) . Varsågod Bettan!

Bettan Andersson (V)

Tack, ordförande, fullmäktige och ni som lyssnar! Jag vill börja med att yrka bifall till den rödgröna budgeten. Precis som sades tidigare är idrott och förening ett område där vi många gånger har en samsyn. Men vi kan se när vi tittar på budgeten att den ideologiska kompassen går åt ganska olika håll. Det nämndes alldeles nyss här i talarstolen. Vi tycker att det här med folkhälsa är väldigt viktigt. Vi ser att vi har stora ohälsotal, och det skiljer sig jättemycket från klass och var man bor någonstans i stan. Då spelar de kommunala gymmen en väldigt stor roll. Vi har pratat om det många gånger här förut, så jag ska inte förlänga just den debatten. Men det är samma med badentrén, som är fri för pensionärer och barn. Det är också ett sätt att bidra till folkhälsa. Vi satsar också mer stöd på våra idrottssvaga områden. Vi gör satsningar på att ha mensskydd på våra anläggningar för att just kvinnor och flickor ska kunna känna sig trygga där de är oavsett om det är att man är med i en idrottsförening eller att man är och tränar på någon av våra anläggningar.

Vi satsar också på fritidsbanker. Det har nämnts här tidigare i dag. Det är faktiskt helt fantastiskt. Det gör det möjligt för vem som helst att kunna få ta del av idrotts och fritidsmaterial utan att det kostar någonting. Det är riktig jämställdhetspolitik. Det är riktig klasspolitik. Vi satsar också på att bygga två nya fotbollsplaner. Vi har valt att komplettera det som ligger i de långa investeringsbudgetarna. Förra året planerade vi för en ishall, året innan för en sporthall i Backa, just för att vi såg att det behövdes mer av de här ytorna. Vi vill också försöka att aktivt samverka när vi bygger lokaler med andra verksamheter i staden, till exempel kultur, för att nyttja . byggnader på bästa sättet eftersom vi har svår platsbrist i många delar av staden, inte minst i Majornaområdet. Vi tänker också på miljö och klimataspekten. Vi ger pengar till föreningar som jobbar med cirkulär ekonomi. Vi återbrukar, senast när vi rev Isdala isanläggning för att bygga ett nytt bad. Då används en del av det materialet vidare av AB Framtiden.

Vi kommer också att satsa på någon form av digital plattform där man lätt kan hitta en förening man vill komma i kontakt med, vara med i eller ta del av deras utbud. Vi fortsätter också satsningarna från tidigare år med Starkare IF och med särskild satsning för flickors och kvinnors idrottande. Så den ideologiska kompassen är framför allt det som skiljer oss åt. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Då nästa talare är Rasmus Ragnarsson (SD). Efter Martin Wannholt (D). Varsågod Rasmus!

Rasmus Ragnarsson (SD)

Tack så mycket herr ordförande! Jag tänkte prata lite om kulturen. Och från Sverigedemokraternas sida så är våra avsikter för det här kommande budgetåret kristallklart. Vi ska fokusera på kommunens kärnverksamhet inom kommunen, det vill säga våra bibliotek och våra museer. Vi anser. Att en investering i de här institutionerna är en investering i Göteborgs framtid. En framtid som är bildad, informerad, sammanlänkad genom gemensam historia. Och stark i sina demokratiska principer. Göteborgs Stad står stolt med en rik kulturell tradition och ett rikt historiskt arv. Och där våra bibliotek och museer spelar en nyckelroll. Dessa institutioner är inte bara bevarare av kunskap och historia, utan de är också centrala stöttespelare i vårt demokratiska samhälle. Biblioteken i Göteborg är mycket mer än bara utlåningsstationer för böcker. De är vitala centra för lärande, reflektion, I en tid när information är snabbt tillgänglig står biblioteken som bastioner för kritiskt tänkande, sanningssökande och för medborgardialog. Det här har jag kopierat från mitt tal förra året.

Vad vill vi i Sverigedemokraterna göra då? Jo, vi måste säkerställa biblioteken fortsatt är trygga punkter. som präglas av lugn och trygghet. Vi ser det också som en självklarhet att bibliotekens service är spridd i hela Göteborg. Hela kommunen ska kunna ha ett bibliotek, ett folkbibliotek, eller en servicestation nära sig. Oavsett om det är ute i skärgården eller den landsbygdsnära periferin. Hela Göteborg ska leva! Sen kommer vi till bevarandet och tillgängliggörandet av kulturarvet. Det är en prioriterad fråga för oss. Vi lägger en rad förslag och uppdrag till kulturnämnden för att säkerställa att vårt gemensamma kulturarv tillgängliggörs så att vi invånare får en möjlighet att förstå vårt gemensamma ursprung. händelser som har format staden och de händelser och den riktning som vi vill att staden ska ta i framtiden. Vi vill därför införa ett särskilt kulturarvsstöd. Vi vill stärka fornlämningsvården som vi som kommun och markägare har ansvar för. Högtidlighålla Gustav Adolfsdagen och införa en särskild kulturarvsgaranti för barn och unga.

Håkan Eriksson (V)

Nästa talare Martin Wannholt (D). Därefter Bosse Parbring (MP). Varsågod Martin!

Martin Wannholt (D)

Tack herr ordförande! Jag ska börja med att yrka bifall till budgeten för Moderaterna, Demokraterna, Liberalerna och Kristdemokraterna. Jag har gjort det en gång förut och jag har gjort det två gånger. Jag har klarat av den biten. Min lilla gärning i den här debatten handlar om idrott. Och den gärningen jag står för och vårt parti och som vi tar på oss som uppgift, det är när vi tittar på platsen för idrott. Platsen. På Hisingen, ni vet, har vi mycket plats. Men vi har köer för att få gå med i ett fotbollslag. För att spela knattfotboll så kan man alltså få stå i kö för det finns inte plats. Sen utöver att det inte finns plats. alltså tillräckligt många planer i närområdena, så finns det heller ofta idag dåligt bevandlat med toaletter, omklädning och så vidare. Det är väldigt orättvist över stan när vi tittar. Så det jag tar med mig i byggnadsnämnden, och gärna med mina kamrater här inne som också sitter där, det är att vi ska bevaka precis som vi gör med grönytor, med naturområden och så vidare.

Kommunfullmäktige

Att se till att vi inte bygger bort fler områden nu innan vi har säkerställt idrotten. Det är ett jätteproblem och kan bli ännu värre. Sen är det pengar och så vidare när vi väl ska bygga. Men om vi inte har marken, som vi har gjort förra mandatperioden eller förrförra mandatperioden när det var bostadsbristen som stod högst hela tiden, vi tänkte bort skola och förskola. Det får någon annan ta någon annan gång, någon annan tid. Det har gett oss jätteproblem att komma ikapp där och det får inte ske med idrotten. Det var mitt lilla bidrag.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var detta talare Bosse Parbring (MP). Detta är Ann Catrine Fogelgren (L). Varsågod Bosse!

Bosse Parbring (MP)

Tack ordförande, fullmäktige. I förra veckan nåddes vi av det sorgliga och oväntade beskedet att dramatikern och regissören Suzanne Osten gått bort. Mitt i sin gärning och full av liv. Susanne Osten är känd för mycket. Bland annat för att hon satte upp den feministiska pjäsen Jösses flickor om kvinnorörelsens historia. Men hon kanske är mest känd som pionjär inom barn och ungdomsteatern genom sitt arbete med Unga Klara. Det som var unikt för henne var att hon tog barn och unga på allvar och inte var rädd för att ta upp även svåra livsfrågor. Barn är kreativa människor som både har rätt till att både utöva och ta del av kulturella upplevelser och har något att lära oss som kallar oss för vuxna. Rätten till kultur är något som vi i Miljöpartiet och det rödgröna styret lyfter fram i vår budget. Vi vill sänka trösklarna för människor som av olika skäl inte brukar ta del av teater, musik, konst och andra kulturformer. I den rödgröna budgeten för nästa år vill vi att fler barn och unga ska få ta del av minst en kulturupplevelse per år.

Därför vill vi att Cubo, kultur för barn och unga, ska stärkas och utvecklas. Vi vill också sänka tröskeln till våra bibliotek. Vi vill att det ska finnas bibliotek över hela Göteborg. Vi vet att det är ett tufft mål och inte alltid varit lätt att få till när pandemin är knaper, men det är en viktig prioritet i vår budget. Vi vill öka öppettiderna på biblioteken genom systemet Meröppet, där låntagare själva kan låna böcker efter ordinarie stängningstid. En annan tröskel vi vill sänka är att göra det lättare för människor med olika funktionsnedsättningar att ta del av kulturupplevelser. Genom ett så kallat Göteborgsförslag har behovet lyfts att samla information om alla kulturarrangemang som erbjuder syntolkning på ett ställe. Nu lyssnar vi på göteborgarnas förslag och ger kulturnämnden i uppdrag att ta fram en lösning för det. För att vi ska kunna ta del av kulturupplevelser måste det också finnas bra villkor för konstnärer, musiker och kulturutövare. En fråga som är avgörande för många är verksamhetslokaler och ateljéer till en rimlig kostnad.

Därför ger vi fastighetsnämnden i uppdrag i vår budget att ta fram förslag för hur Göteborg kan möta kulturarbetares och föreningslivets behov av verksamhetslokaler. Det gäller att både tänka nytt och att jobba med samnyttjande av lokaler. Sammantaget vill vi i vår rödgröna budget göra kulturen mer tillgänglig för göteborgarna, oavsett var du bor, och med särskilt fokus på barn och unga.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Ann Catrine Fogelgren (L). Eld efter Kalle Bäck (KD). Varsågod Ann-Catrine!

Ann Catrine Fogelgren (L)

Kommunfullmäktige

Tack så mycket ordförande, ledamöter och åhörare. Ja, kultur, idrott och föreningsliv som stärker hälsa, ger en meningsfull fritid, skapar glädjefulla stunder, ger nya upplevelser och helt enkelt berikar våra liv. Därför är det viktigt att tidigt i livet komma i kontakt med sport och kultur. Och vi vet att verksamheternas prioritering ska ligga på barn och unga. Starkare koppling mellan skolan och idrotten för att få fler att skapa en meningsfull fritid. Det ska vara enkelt att i anslutning till skoldagen pröva på olika aktiviteter som minskar stillasittandet, väcker intresset för natur och rörelse samt även bidrar till en ökad integration. Vi vill också prioritera äldre göteborgare och personer med funktionsnedsättning. Att skapa förutsättningar genom bättre tillgänglighet så det blir möjligt att ta del av idrottsutbudet och föreningslivet i staden. Vårt fokus är på breddidrotten för att nå så många som möjligt av göteborgarna. Men vi vill också skapa goda möjligheter för elitidrottare.

elitidrottandet i staden och här vill vi skapa ett kompetenscentrum där idrottsrörelsen, akademi och kommun samverkar för elit och parasporten. Även inom kulturen bör barnens roll i kulturlivet stärkas. Barn ska tidigt komma i kontakt med kultur, inte bara som konsument, utan själva få möjlighet att skapa. Det finns sedan länge en eftersläpning när det gäller likvärdig tillgång till kultur för barn i stadens olika områden och den måste arbetas bort. Ett av kulturens viktigaste uppdrag är läsfrämjande aktiviteter för barn i tidig ålder och möjligheten för att klara skolgången. Här spelar tillgången till våra bibliotek en central roll. Jag blir något förvånad när jag hör att ni lägger mer till folkbibliotek och stärker barnlitteraturen. Däremot, när man nu ska göra om Världslitteraturhuset, så vill de rödgröna inte erbjuda ett barnbibliotek närmare än Kortedala-Angered, speciellt med tanke på den ökning av barn som finns i området. Det rimmar lite dåligt med det som ni nyss sa. Alla kulturers rätt att få uttrycka sig måste värnas.

I dag ser vi många runtom i världen som inte har den möjligheten. Där måste hela tiden kampen för demokrati, yttrandefrihet och mänskliga rättigheter pågå. En liten pusselbit i detta är Göteborgs roll som fristadskommun för utsatta och förföljda kulturpersoner. För att få till ett rikt och mångsidigt kulturliv behöver det kulturella intresset och den kulturella infrastrukturen tydligare ta plats i staden och både öka och stärka för att möjliggöra för fler av stadens invånare och besökare att ta del av och utöva kultur.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Kalle Bäck (KD). Efter det talar Anna Sara Hansson Perslow (C). Varsågod Kalle!

Kalle Bäck (KD)

Tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare! Ytterst handlar politik om hur vi ser på tillvaron i allmänhet och människan i synnerhet. För oss kristdemokrater är människan inte bara en individ eller endast en del av ett kollektiv, utan vi är unika personer som är beroende av att finnas i sociala sammanhang och små gemenskaper för att må bra. Därför är ideella organisationer och små civila gemenskaper och föreningar inte bara kittet som håller oss samman utan också grunden i ett välfungerande samhälle. Det är något vi inte kan ersätta med stora politiskt planerade system, utan det är underifrån som samhällsgemenskapen ska byggas. Att skapa bästa möjliga förutsättningar för föreningslivet är därför viktigt och kan göras på många sätt. Här bör modellen med gåvoavdrag utvecklas på nationell nivå för att föreningslivet ska kunna stå fritt på allvar. Men i väntan på detta så

kan vi från staden ge nödvändigt stöd. Vi vill bidra till ett stärkt föreningsliv genom att föreningsbidragets del av Idrotts och föreningsnämndens budget ska öka.

Förstärkningen sker i huvudsak genom en omfördelning av medel till generella bidrag istället för riktade insatser och politiska pekpinnar. Kultur och föreningsliv hänger nära ihop och uppstår i mötet mellan människor. För att kunna vara en utmanande kraft måste kulturen få utvecklas på ena villkor och inte alltid vara en del indirekt eller direkt av kommunala verksamheter. Å andra sidan har vi stadens samlingar som utgör ett stort och betydelsefullt historiskt, vetenskapligt och ekonomiskt värde. Här måste naturligtvis resurser avsättas över tid för att förvalta detta till kommande generationer. Barnens roll i kulturlivet ska stärkas så att de inte bara lär sig att konsumera kultur, utan även ges möjlighet att vara med och skapa själva. Ett av kulturnämndens prioriterade mål ska vara att fortsätta arbeta aktivt för att barn och unga ska ta del av de befintliga kulturinstitutionernas verksamheter genom samarbete med skolor. Göteborgsregionen är en av Europas mest snabbväxande regioner och en sådan stad måste naturligtvis ha en fungerande och vital besöksnäring.

Det är här viktigt att integrera näringslivets utveckling i detta där konferenser och evenemang kan nyttjas för att ytterligare utveckla Göteborg som destination. Som andre vice ordförande i Gotevent är jag glad att vi 2025 åter kommer att ha stora konserter på Ullevi, som uppföljning på rekordåren 2022 och 2023, då gigen drog in miljardbelopp i turistekonomiska effekter. Mycket sker på de stora arenorna som Ullevi och Scandinavium, men det måste också finnas mindre mötesplatser för .

Håkan Eriksson (V)

Varsågod Anna-Sara!

Anna Sara Hansson Perslow (C)

Tusen tack herr ordförande, göteborgare. Det är många med mig som ser kulturen som ett fjärran välfärdsområde. Det är någonting vi behöver genom hela livet för att må bra. För kultur är inte bara konst eller teater. Kulturen ger tröst, lycka. Den ger samhörighet, trygghet och utveckling genom hela livet. Som vi hört här idag så står vi inför stora utmaningar med långsammare inflyttning. Dessutom är det färre barn som föds och en åldrande befolkning. Alltså blir det viktigare än någonsin att investera och kraftsamla för kulturen. För med kultur skapas attraktionskraft och många, många. Göteborg är ett regionalt nav för kulturen. Här erbjuds fler än vi själva att ta del av och vara del av den stora bredden av utbudet. Västra Götalandsregionen har som strategi att jobba med att skapa lyskraft så att vi syns bättre, så att fler vill leva och bo här. Men den kulturella infrastrukturen, den som vi så gärna pratar om, den är ganska så skör. Vi kan inte ta den för givet. Vi behöver stärka den genom att ständigt tala högt och tydligt om vilka värden som kulturen bidrar med, låta den blomstra på armlängds avstånd.

Vi behöver platser för våra likheter och olikheter, både inomhus och utomhus, platser där vi kan mötas över ord, mening och bildning för en stad som lever och som låter, en stad där människor vill stanna, kanske en natt, kanske en vecka, kanske ett liv. Vi i Centerpartiet ser kultur och föreningsliv som ett fundament i ett tryggt samhälle. Vi vill göra allt vi kan för att skapa mer social gemenskap. Bygga broar till trygghet. Skapa band mellan människor och på så sätt säkra välfärden. Genom att fler barn får tillgång till kultur, kanske genom kulturskolan eller Skapande skola, bidrar vi till att fler barn också får utveckla sin kreativitet och stärka sin röst. Vi vet att kultur ger samhörighet, trygghet och utveckling. Därför vill jag upprepa det som Emmyly sade i början av debatten. Trygg som barn, trygg

Kommunfullmäktige

som vuxen. För oss är det här centralt. Trygghet är öppna bibliotek, viktiga mötesplatser, språkutveckling, läslust och sociala band. Jag vill yrka bifall till Centerpartiets budgetförslag.

Tack!

Jesper Berglund (V)

Hörande göteborgare, fullmäktige. Nu tycker jag vi ska prata om kultur. Vad utan kultur är en död stad? Det är genom kulturen vi växer som människor och möter varandra. Kulturen för människor samman. Genom nördmusikaler, spelmanslag, tifoverksamhet, studieförbund, opera, metallklubbar, figurspelsföreningar. och väldigt många andra kulturverksamheter, såväl utövar göteborgare kultur som tar del av den. Det fria kulturlivet gör Göteborg till en levande stad året om. Kulturen i Göteborg är hårt pressad av kostnadsutvecklingen, särskilt för lokaler. Vi lyckas öka ramen med 10 miljoner. Vi gör en extrasatsning på 1 miljon på det fria kulturlivet, utöver förra årets höjning med den, och förrförra årets med 3 miljoner. Det är långt ifrån tillräckligt, men vad vi maktade med utifrån de ekonomiska förutsättningar vi fått från den SD-ledda regeringen. I skoldebatten talade jag om allas rätt till sin fulla potential. Då räcker det inte med skolan. Vi behöver bibliotek och kulturskola. Barns tillgång till kultur är helt avgörande för deras utveckling. Den är helt avgörande för en meningsfull fritid och för att ge alla. oavsett bakgrund, en chans att utvecklas inom sina intresseområden och för att lägga grunden för framtidens kulturutövare.

Håkan Eriksson (V)

Tack! På det anförandet har Kalle Bäck (KD) , begärt replik. Varsågod!

Kalle Bäck (KD)

Tack ordförande och nationell politik hör ju inte hemma här. Men alltså, jag kan inte låta bli. Sluta säga SD-ledd regering. Det finns ingen SD-ledd regering. Det finns en regering som leds av moderater, kristdemokrater och liberaler som samarbetar med SD. Så blanda inte bort korten sådär.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Då går vi tillbaka till talarlistan och det är Anneli Rhedin (M), därefter Sophia Nilsson (MP). Varsågod Annelie!

Anneli Rhedin (M)

Tack så mycket ordförande, ledamöter, åhörare! Jag ska hålla mig inom kultur. Under flera år har en allt större andel av kulturens budget finansierats fasta kostnader. Det ger en allt mindre del som kan gå till kulturens utövande. Detta gör att kulturens kärnverksamhet och kulturstödet till det fria kulturlivet får mindre att röra sig med. Kulturnämndens resurser ska i största möjliga mån omsättas till kulturell verksamhet och kärnverksamheten ska stå i fokus. Vi vet att kultur för samman människor av olika bakgrund och bidrar till kunskap och förståelse, vilket är en ofantligt viktig del av kulturarbetet. del i vårt demokratiska samhälle. I stora delar av världen förföljs och hotas författare, journalister och andra konstnärer när de använder sig av det fria ordet och ocensurerade ordet i kamp för demokrati, yttrandefrihet och mänskliga rättigheter. Det fria ordet ska fortsätta försvaras, och

Kommunfullmäktige

fristadsprogrammet ska därför värnas. Kulturliv är en viktig del av stadens kreativa näring. Vi vet att det bidrar till att man vill bo och leva i en stad.

Framför allt bygga broar mellan människor, att stå upp för det fria ordet. Vi måste titta över hur vi ska minska de fasta kostnaderna och hur vi kan göra det bättre för kulturens utövare. Att börja diskutera hyror och lokaler, det är en bra början. Vi behöver också sänka trösklarna för barn och ungdomar att komma i kontakt med kultur. Inte enbart att lära sig konsumera, utan även ges möjlighet att själva skapa. Så bifall till M, D, L och KDs budget.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då har nästa talare Sophia Nilsson (MP), därefter Staffan Lindström (S). Varsågod Sofia!

Sophia Nilsson (MP)

Tack, ordförande, och övriga! Idrottsaktiviteter och föreningsaktiviteter i stort är viktiga för hälsan, både den fysiska och den psykiska. Det är egen utveckling för gemenskap, socialt umgänge och även en viktig arena för möten mellan människor från olika delar av staden och med olika bakgrunder. Föreningar gör inte minst ett viktigt arbete i utsatta områden. Det är en del av det brottsförebyggande arbetet genom lokala kontakter. Man ger ungdomar en meningsfull fritid. Man bygger tillit och hopp. Då är det viktigt med föreningsbidrag, bland annat till just utsatta områden. Det görs en särskild satsning på barn och unga i stort, som givetvis är en investering för framtiden, och även fokus på tjejer. I många år har en större andel av våra offentliga resurser lagts på killars idrottande och inte lika mycket på tjejers. Det finns många olika idrotter vi kan satsa på, men nu lyfter jag just ridsporten här idag. Den har alltid behövt mer stöd än vad den har fått och vi gör nu en satsning där även om den hade kunnat vara ännu större och det är någonting vi behöver fortsätta titta på.

Kostnaderna skenar och det är en verksamhet med speciella utmaningar. Man kan inte ge hästarna mindre mat, man kan inte dra in på veterinärkostnader man kan inte dra in på kompetent personal och så vidare. Man kan inte heller höja avgifterna än mer. Det är en dyr sport. Men det ger många väldigt mycket. Det är barn, unga, vuxna, seniorer och funktionsnedsatta. Idrotts och föreningsnämnden får i uppdrag att införa gratis mensskydd på idrottsanläggningar. Det kan låta som en liten insats, men det är en trygghet för många tjejer och kvinnor och det har blivit en möjliggörare för idrottsutövande. Vi stöttar olika former av idrott och föreningar och uppmanar till det som medverkar till en mer ekologisk hållbarhet. Föreningar inom delningsekonomin. Och vi ser även till att idrottsföreningen får i uppdrag att minska miljö och klimatpåverkan på nyproduktion och även jobba mer med återbrukat material. Alla ska ha rätt till en bra fritid, för livet går inte bara på att jobba.

Håkan Eriksson (V)

På det anförandet har Edwin Friedlaender (M) begärt replik. Varsågod Edwin!

Edwin Friedlaender (M)

Tack för ordet! Jag är verkligen med på den biten. Det är dyrt med idrott nu för tiden. Vi måste göra allt vi kan för att hjälpa föreningarna. Men då måste jag fråga, varför väljer ni att behålla kostnadsdrivande projekt som exempelvis de kommunala gymmen? Det är alltså 19 miljoner om året. 19 miljoner man skulle kunna lägga på ridsporten. Men ni väljer inte att göra det. Jag tycker att. Man

Kommunfullmäktige

måste först se över de projekten man har och göra det man kan för att hålla nere kostnaderna, innan man sedan också tar fram nya kostnadsdrivande projekt. Det är inte seriöst i min mening faktiskt. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Tillbaka till talaren i stan då. I nästa talar Staffan Lindström (S), därefter Blerta Hoti (S). Varsågod Staffan!

Staffan Lindström (S)

Tack så mycket! Alla vakna här hoppas jag. Ordförande, göteborgare! Det är rätt grymt med idrotts och föreningsnämnden. Det är en väldigt positiv nämnd att jobba med. Vi gör bra saker för göteborgarna. Vi är ganska överens. Vi skapar förutsättningar för alla de som ideellt jobbar med barn och ungdomar men också äldre som vill aktivera sig och få stöd av oss. Det händer mycket positivt. Fritidsbankerna har nämnts. Det ska bli fler. Det är skitbra. Vi håller på och bygger ett nytt badhus i Kortedala och vi håller också på att bygga ett nytt badhus i Askim. Det är bra att Martin här märkte att vi saknar mark att bygga saker på. För att saknaden av mark har hindrat att vi har inte kunnat bygga saker i Östra Centrum, inte i Torslanda. Och så är det många andra platser där saknaden av mark gör att det inte går att skapa mer idrottsanläggningar. Fotbollsplaner i Majorna är någonting som vi verkligen kämpar med, men där hoppas vi att vi lyckas lite grann i alla fall. Det är väl någonting som det här NOS-samarbetet får jobba med. Vi fortsätter med starkare IF.

Då satsar vi på de idrotter som de ungdomar som är i socioekonomiskt eftersatta områden är mest intresserade av. Vi kunde jobba hårt med det. Men folkhälsan är tydligen inte så prioriterad av borgarna. Det är den av oss. Därför fortsätter vi att ha kommunala gym. Till sist vill jag säga någonting om skolan som arena. Det är en fantastisk verksamhet där föreningslivet och skolan möts. Man får ett positivt slut på skoldagen, och barn och unga kan gå hem och må lite gött. Och här kanske de här allaktivitetshusen kan bli lite fler än ett i Biskopsgården. Så kulturen, idrotten och andra saker kan mötas när barnen ska gå hem från skolan.

Tack!

Håkan Eriksson (V)

På det anförandet har Edwin Friedlaender (M) begärt replik. Varsågod Elvin!

Edwin Friedlaender (M)

Tack ordförande! Jag måste ursäkta att det kommunala gymmet tog rätt, men det är en viktig fråga. För att Staffan nämnde ju de kommunala gymmen om att de är viktiga för folkhälsan. Men mig veterligen finns det ju mängder av andra gym. Alltså jag tror inte man blir friskare för att man gymmar på kommunalt gym eller ett annat. Det bidrar bara till osund konkurrens. Det är inte vår kommuns uppgift att göra det. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Kontrareplik begärs av Staffan Lindström (S). Varsågod!

Staffan Lindström (S)

Tack så mycket! Det är. Målgrupper är ett begrepp som vi arbetar med. Det är andra målgrupper som går på de kommunala gymmen. Det är till exempel människor som har fysisk aktivitet på recept. Det är grupper som har svårt att komma till ett kommunalt gym. Där man tar hand om människor på ett annat sätt kanske, man kanske har andra förebilder och liknande. De grupperna som vi har på de kommunala gymmen påminner inte om de grupperna som finns på den privata marknaden. Så det är ingen konkurrenssituation utan det är ett komplement. Och det tycker vi att det ska finnas kvar. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! En andra replik begärd. Edwin Friedlaender, varsågod! Tack ordförande! säger att de inte kan utföra den aktiviteten de fått på recept på ett vanligt gym. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Tillbaka till talarlistan. Då är det Blerta Hoti (S). Därefter Lillemor Williamsson (D). Varsågod Berta!

Blerta Hoti (S)

Tack ordförande! Jag vill också påminna den här kammaren om att. Om man menar allvar med att satsa på museerna, folkbiblioteken, våra konsthallar, kulturhus och annat, och att man tycker verkligen att det är viktigt för kultur i allmänhet och för barn och unga i synnerhet, då kanske man ska satsa mer också i budgeten på kulturen. Rödgröna, vi är de enda som har tagit höjd för de omfattande driftkostnader som vi har för renoveringen av Konstmuseet, samlingen av nya magasin som omfattar 1,2 miljoner alster och objekt. i den här staden och den nya samlingsplatsen i Angered. Men också flytten av konsthallen från Avenyn till Gamlestan. Vi är de enda i den här kammaren från rödgröna som har tagit höjd för de här driftskostnaderna nästa år. Därtill skjuter vi till medel till det fria kulturarvet och Kubo, som flera har varit inne på. Sen vill jag säga att jag tycker att det är allvarligt och väldigt olyckligt med högerregeringens kulturslakt, för det påverkar våra lokala kulturskapare. Det påverkar den lokala folkbildningen, och det påverkar hela kittet som håller ihop vårt samhälle och skapar meningsfull fritid för både yngre och äldre som drabbas väldigt hårt av att inte ha råd med studiecirklar. Det är väldigt olyckligt och när man slår sig varmt för bröstet att man tycker att kultur är viktigt så kan jag önska att vi även i den här kammaren hade mer ekonomiska ambitioner än så. Men förhoppningsvis så blir det kanske det till nästa år så som det har blivit med andra välfärdsförvaltningar.

Håkan Eriksson (V)

På det anförandet har Rasmus Ragnarsson (SD) begärt replik. Varsågod!

Rasmus Ragnarsson (SD)

Tack herr ordförande! Jag tänker att vi börjar med lite hard hitting questions här, för jag funderade under ditt anförande förut här Blerta. Ni ger ju det här uppdraget om att man ska försöka få till och

Kommunfullmäktige

öka produktionen av film här i Göteborg. Men jag vill minnas att under de rödgrönas senaste maktinnehav så drog man ju in stödet till Film i Väst. Film i Väst jobbar ju med den här frågan hela tiden för att se till att få till filmproduktion. Varför gjorde ni det då? Och varför känns det som nu att ni återupptäckt det här och försöker genom omvägar öka filmproduktionen här? Sedan angående det här med budget. Vi anger ju en rambudget. Det är vad vi gör. Hur detaljerna ska komma, det kommer ju nämnderna ta hand om. Att ta reda på exakt vilka pengar som kommer att gå var. Så jag tycker inte vi egentligen, varken vi eller från. Alliansen att vi har tagit hänsyn till det. Sen måste ju också budgeten, alltså nämnden, göra sin prioritering.

Håkan Eriksson (V)

Då var tiden slut. Kontrareplik begärde Blerta Hoti (S). Varsågod!

Blerta Hoti (S)

Film i Väst är ju regionens filmkontor i Trollhättan. Trollis Trolleborg, det är klart att det är superviktig del av den regionala, kulturella infrastrukturen, den ska vi slå vakt om. Men vi har också ett lokalt filmkontor som vi tvärtom vill främja och höja. Problemet som har varit i den här staden är att det har varit lite bekymmer mellan det lokala filmkontoret och våra andra, Stadsmiljönämnden och andra förvaltningar som har satt käppar i hjulen för att skapa bättre förutsättningar för produktionsbolag att etablera sina satsningar här. Nackdelen blir att Sverige går miste om ett näringsliv, besöksnäring, kulturell näring och istället så produceras svensk film i Estland och Östeuropa och det är ju ingen som vill ha det på det viset. Så därför tar vi tag om detta.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var det nästa talare Lillemor Williamsson (D). Därefter Edwin Friedlaender (M). Varsågod Lillemor!

Lillemor Williamsson (D)

Tack ordförande, ledamöter och åhörare! Martin var ju uppe här förut och pratade om idrott och förening. Nu ska jag säga några ord om kultur och kulturen och hur viktig den är. Det har alla sagt väldigt bra. Så jag ska inte upprepa allting. Och så tänkte jag, vad kan jag säga då, som ingen annan har sagt, för att inte förlänga debatten. Och då tänker jag att något som har genomsyrat min budget är ju den här fokus på barn, på barn och unga. Och en investering på barn och unga är en investering för framtiden. Det är också en stor del av det här med förebyggande arbete som vi brukar prata om, är så viktigt för att hindra att våra ungdomar och barn blir uppfångade av de kriminella gängen. Nu sitter jag i en av socialnämnderna. Jag tänker framför allt på det samarbete vi har med kulturnämnden när det gäller kultursommarjobben, som är jätteviktiga. Det är en del i det förebyggande arbetet. Det är även barn och ungas hälsa. All kultur gör ju det. Men framför allt. Det viktigaste just nu är att vi tittar på de delarna i kulturen som kan vara en bit av jobbet med att få våra barn och unga att må bra och bli vuxna som kan ta ansvar och ta del i det här samhället.

Jag vill yrka bifall till budgeten från M, D, L och KD. Tack.

Håkan Eriksson (V)

Tack. Nästa talare är Edwin Friedlaender (M). Efter Bettan Andersson (V). Annars går det till Edvin.

Edwin Friedlaender (M)

Tack för ordet ordförande. Jag skulle bara vilja uppehålla mig en liten kort stund vid byggnationen av nya anläggningar. För idrotten har väl kanske aldrig haft en större roll just nu för göteborgarna i en tid av segregation. Och vi behöver alla plattformar som går för möten. Och Göteborg behöver nya anläggningar nu. Om vi tar exemplet Nisa eller Torslanda så har väl det varit uppe så många år jag kan minnas i alla fall. Och bristen på anläggningar är delvis en konsekvens av att idrottsanläggningar inte prioriteras när vi fattar beslut om vad vi ska bygga på vår mark. Det här tror jag till och med att jag har med mig Staffan och Bettan på. Då vill jag ändå påminna om att vi har ett idrottspolitiskt program som vi har tagit i den här kommunen. Det var alla med på. Där står det att vi ska prioritera sådana här saker. Så jag vill ändå flagga det och se att det genomsyras mer i Kommunens verksamhet. Men jag blir bekymrad när man läser styrets förslag till budget där man säger att inriktningen ska vara att det är i kommunal regi vi driftar och bygger anläggningar. Jag vill inte säga att det nödvändigtvis alltid ska vara så att privata aktörer gör det, men att så tydligt sätta ut riktningen att det ska vara i kommunal regi, det utesluter och utestänger en stor del av människor som säger att hej, jag vill bygga någonting. Då kan man säga nej. Det är ju jättekonstigt.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då nästa talare är Bettan Andersson (V). Detta är Rasmus Ragnarsson (SD) . Varsågod Bettan!

Bettan Andersson (V)

Tack så mycket, ordförande, ni som lyssnade, fullmäktige! Nej, Edwin, man kan absolut bygga i föreningsdrift eller i privat regi. Det är bara det att vi i första hand ska ha en kommunal infrastruktur för idrott så att det finns anläggningar överallt till våra barn och ungdomar, och för den delen vuxna. Problemet i dag är ju att det blir svårare och svårare för exempelvis föreningslivet att bygga. Men det är viktigt att vi får svar på varför det är så höga kostnader. Det är snarare så att det finns de som har kommunal borgen som börjar få svårt att betala tillbaka på sina lån. Men om jag hoppar tillbaka till ridsporten så är ju ett av problemen för ridsporten att de har för lite pengar. Det är en del, och vi förstärker med 3 miljoner. Därför att vi, precis som Martin och du också var inne på förut och som vi har pratat om och tjatat om länge, länge, länge, säger att det inte finns mark för idrott och föreningsliv på det sätt som det borde finnas. Vi har byggt bort jättemycket i staden för möjligheter för våra ridföreningar att utöka.

Det spelar jättestor roll för ridsporten och framför allt för flickor, som är den stora gruppen. Och sedan när det gäller investeringar för idrottsanläggningar och sådant är det ju faktiskt så att vi har gått i bräsch för det i de rödgröna. Där vet jag ju att vi har haft diskussioner där ni är lite försiktiga, för ni tycker att det drar upp kostnaderna om vi gör för stora investeringar i hallar, planer, is och bad. Men vi tycker att vi måste göra det om vi ska ge möjligheter och förutsättningar för göteborgarna att kunna utöva. Utifrån folkhälsoperspektiv och föreningsperspektiv. Sen är det också så att ni satsar 24 miljoner mindre än oss. Utanför idrottsföreningsnämnden.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då har nästa talare Rasmus Ragnarsson (SD). Ester efter Anna Sara Hansson Perslow (C). Varsågod Rasmus!

Rasmus Ragnarsson (SD)

Tack så mycket herr ordförande! Två saker. Först Bosse Parbring. Jag noterar att du i ditt anförande sa att det är viktigt att biblioteken ska finnas i hela staden. Jag hoppas att jag förstod dig korrekt där. Inför förra kommunfullmäktige lade vi ett återremissyrkande om att man ska revidera just biblioteksplanen för att säkerställa att det ska vara geografisk spridning när det kommer till biblioteksverksamheten. Men det rustade ni ner. Men ni förstår väl att de styrande dokumenten finns av en anledning. Vill man säkerställa geografisk spridning av biblioteksverksamheten, så måste man säkerställa att det står i de styrande dokumenten. Så där skulle jag vilja ha ett förtydligande från dig, Bosse Parby, om vad ni egentligen tycker. Sedan, nummer två. Vi måste diskutera Göteborgs Stadsteater AB. Jag tycker ju att stadens skattemedel ska inte gå till att subventionera. subventionerar kulturkonsumtion för vuxna människor som kan betala för sig själva. Ett jättebra exempel på detta är just teaterkonsumtionen i den här staden.

Jag kollade här tidigare i Göteborgs Stadsteaters tidigare årsbokslut. Då slog de fast att självfinansieringsgraden var så låg som 16 %. På Stora Teatern är den högre, men 16 % tolkar jag som genomsnittssiffran. Hur kan vi lägga ribban så lågt? Det borde vara betydligt högre. Västra Götalandsregionen lyckas jättebra med att höja självfinansieringsgraden på Operan. Och varför kan inte vi i Göteborgs Stad göra detsamma? Vi kan inte låta skattebetalarna subventionera teaterkonsumtionen. Vi måste ställa större krav.

Tack! Tack!

Håkan Eriksson (V)

Nästa talare Anna Sara Hansson Perslow (C). Därefter Kalle Bäck (KD). Varsågod Anna-Sara!

Anna Sara Hansson Perslow (C)

Tack så mycket! Jag ber så hemskt mycket om ursäkt. Jag trodde att det skulle bli debatt där. Hur som haver, för bara någon vecka sedan invigdes skulpturen Urd, Skuld och Verdandi, Nordnornas port utanför Gamla Ullevi. Det är ett verk som är inspirerat av den nordiska mytologins tre ödesgudinnor som symboliserar dåtid, nutid och framtid och reflekterar i ..kulturens kraft att förena människor, över generationer och bakgrunden. Vi tog ju beslut om den här i vår sal för några år sedan. Så på väg ner hit idag så stannade jag till där för att titta på de här tre silhuetterna som bildar en portal, en symbol för fotbollens gemenskap. Det spelare med olika bakgrunder möts och skapar något större tillsammans. Den blir ju en symbol av vikten av att skapa tillgängliga. Mötesplatser från idrottsarenor till fritidsgårdar och föreningslokaler där unga kan växa, känna trygghet och utvecklas genom idrott och samhörighet. Någonting som jag noterar i SVMPS budget är en digital plattform för Göteborgs idrottsföreningar. Men det framgår inte helt tydligt om den digitala plattformen endast gäller idrottsföreningar eller andra föreningar i Göteborg. Så jag undrar, är era fotbollsspelande söner viktigare än min dansande dotter?

Håkan Eriksson (V)

Tack. Då var nästa talare Kalle Bäck (KD) . Därefter Ann Catrine Fogelgren (L). Varsågod Kalle Bäck.

Kalle Bäck (KD)

Tack för det. Jag tänkte kommentera några saker. Dels handlar det om det här. Som nämndes tidigare skulle det pågå någon form av kulturell slakt i Sverige, vilket naturligtvis inte är fallet. Men om det vore så att kulturell verksamhet generellt sett är helt beroende av offentliga medel, då har vi ett jätteproblem. Den allra mesta kulturen finansieras naturligtvis av människors privata inkomster och ideellt arbete etc. Det är mer i den riktningen jag tycker att vi ska jobba. Det offentliga ska ta på sig mer och mer av ansvaret för all kulturell verksamhet som förekommer i vår stad och i vårt land. Mer självständig kultur på det sättet. Sedan kan vi också jobba med att bli bättre på att söka EU-bidrag och liknande saker från stadens sida. Sponsring, till exempel, från företag som man är väldigt duktig på i Danmark. Man kan hitta många olika vägar framåt, men just att det skulle stå och falla med en nationell budget eller en kommunal budget. Det köper jag inte. Sedan en kort kommentar om de kommunala gymmen som det har pratats om.

Ingången i vår budget är att kommunala verksamheter ska komplettera och inte ta över och tränga undan saker som civilsamhälle eller andra aktörer kan erbjuda. Staden har en tendens att faktiskt ta över. Och de här kommunala gymmen, de kan man ifrågasätta om det är kommunal kärnverksamhet. För de jobbar inte bara mot målgrupper utifrån det som vi har hört tidigare. Man kanske har fått någonting receptförskrivet eller så. Utan man erbjuder allting från yoga till pass och sådär. Så att de gör en del annat. Sen har vi inte sagt att de bara ska avyttras till kommersiella aktörer. Utan man kan undersöka om föreningar eller så skulle kunna tänka sig att ta över och driva dem, så man kan hitta olika vägar fram där också. Tack för ordet!

Håkan Eriksson (V)

Tack! På det anförandet har Staffan Lindström (S) begärt replik. Varsågod!

Staffan Lindström (S)

Tack så mycket! Jag tänkte bara ge ett exempel på vad den här kulturslakten kan innebära. Det är till exempel när man drar in anslagen till studieförbunden, så mycket som man har gjort, till en tredjedel. Då kan inte de fortsätta ha musikverksamhet utan är tvungna att lägga ner det så att ungdomar inte kan gå till sin studio och spela sin musik. Det känns ju inte så jättestpositivt. Det går säkert att lösa drift på olika sätt. Det intresset verkar inte vara jättestort när vi har kollat, men det går säkert att kolla vidare. Jag vet inte, men just nu har vi kommunala gym. Vi vill fortsätta ha kommunala gym. Framtiden får utvisa om vi gör på något annat sätt.
Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då kommer nästa talare. Ann Catrine Fogelgren (L), därefter Jörgen Fogelklou (SD). Varsågod Ann-Catrine!

Ann Catrine Fogelgren (L)

Tack så mycket. Med tanke på det ekonomiska läget ser inte vi detta att vi ska ge bidrag till de regionala bolagen. Det är faktiskt inte en kommunal uppgift. Däremot har VGR lagt 3 miljoner extra till Film i Väst för att stärka deras dramaproduktioner. Det stöttar inte de rödgröna i regionen. Och är

Kommunfullmäktige

det så att vi också ska stödja symfonikerna, operan kanske? Nej, låt de pengarna som kommunalskatten går till, gå till de kommunala verksamheterna.

Håkan Eriksson (V)

Tack! Då var nästa talare Jörgen Fogelklou (SD). Varsågod Jörgen!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet! Blerta här, jag vet inte om du misstolkar eller inte Rasmus här. Kul att du brinner för film förresten. Det är fantastiskt att du vill få film producerad i Sverige och gärna i Västra Götalandsregionen. Jag sitter ju Film i Väst sedan 2018. Det är mycket riktigt. Göteborg gav ett kommunalt bidrag till Film i Väst mellan mandatperioden 2014-2018. De rödgröna tog bort det. Sedan dess har faktiskt Film i Väst till att vi ska öka det bidraget igen. Det finns ett antal kommuner som ger kommunbidrag till dem. Så det är inga konstigheter, men ifall du inte visste det så gjorde vi det. Anna-Sara Perslow, jag var på invigningen av, nu kommer jag inte ihåg vad den hette, Ur i skuld. Fantastiskt!

Det var ett väldigt vackert konstverk, eller trevligt konstverk. Sedan Stadsteatern. Den måste vi faktiskt kunna diskutera lite grann. Jag går på Stadsteatern kanske fyra, fem gånger per år. Jag får biljett gratis, jag går alltid. Jag pratar med Björn Sandmark efteråt och han frågar hur jag tyckte att den var. Jag säger att den här var om än sämre än den förra. Jag förstår den inte, eller så var den bara dålig. Jag har under mina tio års tid här aldrig sett någonting som jag har velat vara villig att betala för. Och jag går ändå fyra, fem gånger. Förutom förra fredagen tittade jag på Skål för livet och satt efteråt och tänkte att om jag nu hade betalat för den, hade jag varit missnöjd då? Nej, det hade jag inte varit. Så jag gav upp mitt kuvert till dem och lagt 400 kronor vad biljetten kostar, för jag tänkte att jag ska betala den gången. Det är värt att betala. De går en halv miljon back per dag. Igår, idag och nu kom ett resultat på minus 11 miljoner. Det här måste vi börja tala om. Vi har inte rört några pengar från Stadsteatern i budgeten. Men det här är ohållbart.

Håkan Eriksson (V)

Nästa talare Bettan Andersson (V), därefter Kristina Bergman Alme (L). Varsågod Bettan!

Bettan Andersson (V)

Tack så mycket! Först ska man säga att dans är ju en idrott. Svenska Danssportförbundet är en del av Riksdagsförbundet. Men sen tänker jag på det här med de kommunala gymmen, den återkommer ju konstant här. Men för att ändå förtydliga så är det ju ett, det är personal hela tiden som finns på de kommunala gymmen. De vänder sig väldigt tydligt till en annan målgrupp. Det är också den målgruppen som de kommunala gymmen fångar upp. Det är inte så att det skulle säkerställas att det skulle kunna vara på samma sätt som det var föreningsdrivande, för föreningarnas huvudsyfte är sällan att driva gym, utan att. Vi värnar om människor som har en annan folkhälsa än vad majoriteten i den här lokalen har, som inte brukar träna, som inte mår speciellt bra alla gånger men där de kommunala gymmen spelar en jättestor funktion. Och vi vill verkligen behålla det för att vi värnar om folkhälsan. Och de går inte att jämföra med Friskis & amp, Svettis, eller med Nordic Wellness, eller de andra. De är helt olika. Och de har också ett lite annat prisläge. Tack!

Håkan Eriksson (V)

Tackar! Nästa talare är Kristina Bergman Alme (L), eller just nu sist på talarlistan. Varsågod!

Kristina Bergman Alme (L)

Tack herr ordförande! Jag måste bara bemöta det som sades om utbudet på Stadsteatern. Igår var jag där med ett gäng av våra elever, 15 stycken för att vara mer exakt. Vi såg Den store Gatsby. Eleverna hade naturligtvis läst boken innan. De var superimponerade över att det var exakt likadant. De kunde pricka för varje sak som hände. Men det som var så otroligt var att av dessa 15 elever var det 13 som aldrig hade varit på en teater innan. För dem är en kulturfråga, upplevelse, det är när man ser på tv, man ser en film och spoilervarning, huvudpersonen blir skjuten. Så de hade ju tänkt sig att en skjutning, det blir liksom, det blir blod. Det händer någonting. Istället så ser man denna skådespelare bara elegant liksom sjunka ner över skeppet. Och alltså få stå och prata med dem och uppleva deras totala liksom. Det är ju det som gör att de i framtiden kommer att vilja gå tillbaka till teatern. Jag vet också från teater eleverna på Schillerska, jag har också varit och sett den. De hade ju kört stående versioner ett bra tag. Jag håller inte med dig Jörgen. Det finns fantastisk teater. Och det kan vara ingången till ett långt liv i kulturen. Både som att gå dit, men också att själv utöva.

Håkan Eriksson (V)

Tackar! På det anförandet har Rasmus Ragnarsson (SD) begärt replik. Varsågod Rasmus!

Rasmus Ragnarsson (SD)

Jag har ingen åsikt själv om utbudet på Stadsteatern. Jag har inte varit här, får jag erkänna. Men att unga människor, barn och unga, få komma och titta på en pjäs. Det stödjer jag helhjärtat och det gör vårt parti också. Men sen är ju frågan, ska vi subventionera biljettpriserna för vuxna människor? Ska vi inte ha någon som helst ambition på att höja självfinansieringsgraden hos Stadsteatern? Det kan vi göra utan att det drabbar barn och unga, tänker jag. Tackar!

Håkan Eriksson (V)

Då var talarlistan tom. Nej, tydligen inte. Då var ordet begärt av Jenny Broman (V). Varsågod Jenny.

Jenny Broman (V)

Jag försökte hålla mig länge. Men jag tänker om jag skulle resonera på samma sätt, så tänker jag så här. Arenorna är jättesubventionerade. Jag har varit på några matcher några gånger. Jag tyckte inte alls det var roligt. Jag tänkte att hade jag betalt för det här, så hade jag inte tyckt det var värt det. Jättetråkigt, jag personligen, så därför tycker jag att vi ska lägga ned arenorna i Göteborg. Men nu utgår jag inte bara från min personliga egna smak. Jag förstår att det även finns andra vuxna som tycker om att konsumera och titta på sport. Det är helt fine för mig. Jag bidrar gärna till att de får göra det, precis som jag tycker att personer kan få gå och uppleva kultur på Stadsteatern. Man kan uppleva olika saker och det är inte bara personliga preferenser vi ska utgå härifrån.

Håkan Eriksson (V)

Då på det anförandet har två personer begärt replik. Först Rasmus Ragnarsson (SD) .

Rasmus Ragnarsson (SD)

Ja, först vill jag ju bara säga att det är ju ingen som har sagt att vi ska lägga ner Stadsteatern. Vi pratar om att höja självfinansieringsgraden och det är ju på något sätt ett sätt att försöka säkerställa så att bördan på våra skattebetalare inte blir för stor. Jag förstår inte varför Vänsterpartiet är emot det. Varför ska skattebetalarna subventionera i alldeles för stor utsträckning? Varför kan inte Stadsteatern göra det? Det har Skatteverket och Littorand gjort med stor framgång. Man blandar det som når en bred publik med det som är nischat så att man får en balans. i det man visar. Varför kan inte Stadsteatern göra likadant?

Håkan Eriksson (V)

Kontrareplik bjöd Jenny Broman (V) och igen.

Jenny Broman (V)

Eller så finns det ett förakt för att det kanske är massor med gamla tanter som inte har så mycket pengar som gillar Stadsteatern medan det är män som i större utsträckning går på sportarenor. Jag tycker att det alltid är så problematiskt med kultur. Jag tycker att både kultur och idrott är jätteviktiga att värna. Det är faktiskt rimligt att man ska ha råd att kunna gå på teater även om man är fattigpensionär.

Håkan Eriksson (V)

Tack! En andra replik begärd. Rasmus Ragnarsson (SD) .

Rasmus Ragnarsson (SD)

Tack så mycket herr ordförande! För det första, nu är du lite fördomsfull. Jag har ingenting emot att tanter går och kollar på teater. Jag visste inte ens att det var gamla tanter som gick på teatern, för jag har ju inte själv varit där. Och jag kan ärligt säga, jag går inte och tittar på sport heller. Jag bryr mig inte om sport. Och det har jag inte varit sedan jag var liten, eftersom jag blev bitter efter att jag inte blev uttagen till den här elitsatsningen i fotboll som laget hade. Så jag har inget bias. Självklart ska självfinansieringsgraden vara så hög som möjligt på allt det skattebetalarna bidrar till. Jag förstår inte varför det är kontroversiellt att säga. Det är ju helt fullständigt galet. Tack.

Håkan Eriksson (V)

Pär, du har inte varit inne i debatten, va? Kulturböckerna? Får du få börja roligt, eller? Då får du två minuter istället. Varsågod!

Pär Gustafsson (L)

Tack så mycket! Kul att få avsluta den här debatten. Först vill jag ändå hålla med om det som faktiskt sades. Jag delar er båda. Det är klart att vi kulturer måste jobba med att öka självfinansieringsgraden. Det är jättekul att Folkteatern exempelvis, den är inte kommunal verksamhet längre sedan regionen bildades. Men de drog in 3 miljoner nyligen till sin finansiering. Det är väldigt bra. Det behöver våra kulturinstitutioner också göra. Precis på samma sätt har vi i år publikrekord i allsvenskan. Såväl Gais

Kommunfullmäktige

som Blåvitt har sina bästa publiksiffror sedan 70-talet. Även Häcken har rekordsiffror. Men det är fortfarande fler som går på våra konstmuseer i Göteborg än som går på Allsvensk Fotboll. Det säger någonting om den här debatten. Nu älskar jag både kultur och fotboll och hysare. Det finns ju många saker som är bra här i livet. Men vi har varit inne på Stadsteatern också. Oerhört fin institution som fyller 90 år i år.

Men det ekonomiska läget på teatern, det borde ni nämna någonting om i er budget, men det gör ni inte. Vi är i ett läge nu när aktiekapitalet nästan börjar närma sig gränsen, för hälften av det är borta. Den rödgröna ledningen i styrelsen kör Stadsteaterns ekonomi fullständigt i botten. Oppositionen fick trycka igenom att man behövde vidta åtgärder över huvud taget. Men har det hänt något? Nej, det är någon annan som ska betala. Så kan det inte fortsätta. Ska vi gå in och rädda Stadsteatern? Det har ju fullmäktige sagt nej till att göra. Så när kommer åtgärderna för att få stadsteaterns ekonomi i balans? Tackar!

Håkan Eriksson (V)

Då testar jag igen och konstaterar att det är tomt på talarlistan. Då anser jag debatten på det här området avslutad.

Margareta Andersson Broang (M)

Då går vi in på kvällens näst sista område. Jag ser att talarlistan är väldigt lång. Det är arbetsmarknad, vuxenutbildning, personal, näringsliv. Först på talarlistan har vi Marie Brynolfsson (V) och därefter Anders Svensson (M). Varsågod!

Marie Brynolfsson (V)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Jag har sagt det förut och jag säger det igen. Vi står mitt i. Det är en allvarlig kris i välfärden, en kris som först och främst handlar om brist på resurser, där regeringen med sina nollökningar av statsbidrag och ni med era skattesänkningar visar på en djup brist på respekt för dem som bär upp vår gemensamma välfärd varje dag, nämligen vår personal. Jag skulle säga att det är ett avgörande ögonblick i vår kommun, en tid då vi ställs inför frågan hur vi ser på de människor som är ryggraden i vår välfärd. Hur värderar vi dem som varje dag går till jobbet för att ta hand om våra äldre, utbilda våra barn och skapa trygghet för oss alla? För oss är det tydligt. Personalen är vår viktigaste resurs i välfärden. Utan dem stannar hela vårt samhälle. Högerpartierna här inne pratar gärna om bättre arbetsmiljö och rättvisa löner. Men var är den konkreta politiken? Det är nya arbetssätt, effektiviseringar och digitalisering. Men vad betyder det? Ni gömmer er bakom tomma ord och fina slogans.

Men när det kommer till kritan saknas det verkliga åtgärder. Vad är deras svar till personalen? Hur ska deras arbetsvillkor förbättras? blir bättre. Vi står för något annat. Vi vet att våra handlingar spelar roll. Det har vi sett under de tidigare åren. Vi har genomfört arbetstidsförkortning i förskolan och genomfört låglönesatsningar. Därför fortsätter vi nu med att genomföra fler lönesatsningar i äldreomsorgen, fler arbetstidsförkortningar, fler arbetstidsinnovationer och de omtalade arbetsskorna. Vi har ett tydligt mål och en tydlig uppgift framför oss. Det är att vi ska skapa en välfärd där personalen får de förutsättningar de förtjänar och som Göteborg kan vara stolt över. Vi kommer att fortsätta kämpa för rättvisa löner, för bättre arbetsvillkor och satsningar som visar att vi sätter människor före siffror. Göteborgs välfärd förtjänar bättre. Vi kommer skapa en framtid där varje

Kommunfullmäktige

välfärdsarbetare känner att deras arbete, deras hälsa och deras värdighet är vår högsta prioritet. Jag vill tacka alla ni som jobbar i Göteborgs Stad. Tack för ert engagemang och tack för att ni står upp för en välfärd som sätter människor först.
Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Marie! Då är nästa talare Anders Svensson (M) och därefter Marina Johansson (S). Varsågod!

Anders Svensson (M)

Ordförande, ledamöter, göteborgare! Sedan den rödgröna minoriteten tog över styret för cirka två år sedan har stadens arbetsmarknadspolitik, vuxenutbildning och inställning till näringslivet förändrats. Under förra mandatperioden när vi från Moderaterna tillsammans med den dåvarande Alliansen styrde gjorde vi vårt yttersta för att ha en öppen och välkomnande attityd till civilsamhället och näringslivet. Vi månade på alla sätt om kompetensförsörjningen och som ett led i det invigde vi Sveriges första International House här i Göteborg. Genom en kvalitativ och kostnadseffektiv vuxenutbildning kunde vi ha en öppen vuxenutbildning utan inskränkningar och restriktioner för vilka som fick studera. Vi hanterade pandemin genom snabba och effektiva omställningsinsatser. Antalet sommar och feriejobb mångfaldigades med cirka 2 000 till 5 500 per år. Sedan den rödgröna minoriteten tog över styret har en hel del av detta kastats överbord. Egenregin ska ta över på bekostnad av civilsamhället och näringslivet.

Man vidtar åtgärder som leder till en dyr och kostnadsineffektiv vuxenutbildning, vilket leder till begränsningar för vilka som blir antagna och får del av vuxenutbildningen. För första gången på åtminstone tio år flaggades i våras för en ekonomisk åtgärdsplan på grund av alarmerande budgetunderskott. Möjligheterna till omställningsinsatser minskar genom färre antal leverantörer som kan leverera olika insatser. Ökningen av antalet sommar och feriejobb har stannat av och istället har en viss minskning skett. Detta vill vi från M, D, L och KD nu vända genom den budget för år 2025 som vi har lagt fram. Vi vill sända en tydlig signal till civilsamhälle och näringslivet att ni inte bara är välkomna utan att er medverkan är en förutsättning för att lyckas. Genom att arbeta tillsammans får vi en bredare och mer kvalitativ förmåga till både omställningsinsatser och kompetensförsörjning. Alla goda krafter behövs i vårt Göteborg. Vi vill säkerställa en ökad tillgänglighet och ökad kvalitet inom sfi då språket är en nyckelkompetens för att få jobb.

Vidare vill vi inte bara ha en högkvalitativ och kostnadseffektiv vuxenutbildning, så att vi inte behöver begränsa antagningen så att endast de som har rättighet att studera ges möjlighet. Vidare tror vi att sommarjobb och feriejobb är ett jätteviktigt första steg in på arbetsmarknaden för alla ungdomar. Mer av det. I stället för att slösa med göteborgarnas skattepengar vill vi fokusera på ökad kvalitet och kostnadseffektivitet, på valfrihet istället för förmynderi. Vi vill ha en öppen och välkomnande inställning till civilsamhället och näringslivet. Det tror vi är vad Göteborg behöver 2025. Bifall till budgeten för M, D och KD. Tack för ordet!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Anders! Då är nästa talare Marina Johansson (S). Därefter Jörgen Fogelklou (SD). Varsågod!

Marina Johansson (S)

Göteborgs Stad Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

Tack så mycket fullmäktige och åhörare! Personalen är vår viktigaste resurs, det är någonting som ofta sägs. Jag tror att många anställda längtar efter en politik som faktiskt vill göra förändringen på riktigt. Vår budget innehåller väldigt många bra förslag för att faktiskt förbättra verkligheten för alla de 60 000 anställda vi har i Göteborgs Stad, som gör ett fantastiskt jobb dygnet runt, årets alla dagar. Ett otroligt jobb. Ofta får de höra när det går fel eller när saker inte blir bra, när rankningar blir lite dåliga. Men det de gör varje dag är egentligen ett mirakel. Med tanke på hur mycket insatser som bara utförs i äldreomsorgen varje dag, varje dygn, så är det extremt många möten. Jag tror det var uppemot 100 000 möten som sker bara ett dygn i äldreomsorgen. Och av dem så är det bara en bråkdel som kanske inte blir så bra. Men det som hörs. och syns i media. Det är det som inte blir bra. Vår budget är konkret. Den innehåller många bra uppdrag. Vi har exempelvis mer pengar till äldreomsorgspersonal som ligger väldigt långt efter utifrån den lönepolitiska målbilden.

Vi stärker inflytandet i arbetet och vill att man ska kunna påverka schemaläggning. Vi vill öka grundbemanningen och minska på timvikariat. För då ger vi också. Det ger bättre kvalitet, det blir bättre arbetsmiljö och det skapar också bättre kontinuitet för de vi tillför oavsett om man jobbar med barn eller med äldre. När vi tittar i eran budget på den här sidan så står det lite utspritt lite här och var. I vår budget kommer personalavsnittet först för det är så viktigt. Vi prioriterar välfärdspersonalen före skattesänkningar och vi prioriterar de som bidrar till att göteborgarna får en trygg och ett bra liv här i staden. Vi kommer också se till att försöka behålla de vi har på ett bättre sätt. De äldre medarbetarna i äldreomsorgen behöver få möjlighet att kunna jobba lite längre. Det är något vi vill ska ske även på andra områden. Jag yrkar bifall till vår budget, rödgröna.

Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Marina! Då är nästa talare Jörgen Fogelklou (SD). Därefter Patrik Höstmad (D) . Varsågod!

Jörgen Fogelklou (SD)

Tack för ordet, fru ordförande! Jag ska börja som jag brukar när jag pratar om näringslivet. Näringslivet ska vara motorn i staden och kommunen ska vara dess smörjmedel. Idag finns drygt 120 000 jobb i de små företagen i Göteborgs kommun. Företagen tillsammans med alla anställda bidrar med cirka 7,1 miljarder kronor in i staden. Jag hade ett långt tal här, men jag ska vädja till dig, Jonas Attenius. Vi måste bli bättre. Göteborg måste sluta vara företagsfientligt. Jag sitter i stadsbyggnaden. Där har vi hållit på med utserveringar nu i hur lång tid som helst. Vi har löst det mesta, faktiskt. Grindstugan vid Bältesvärnsparken. har jag försökt driva igenom att de ska få behålla sin uteservering nu i ett och ett halvt år. Jag tror att det har gått i stå bara för att det kommer från mig. De är ett företag som har funnits på platsen i 18 år. De har ingen uteservering. Det är en del av deras lokal. Det är en del av deras lokal. De har i princip näringsförbud nu i vinter, för de får inte driva det här längre. De har 80 till 100 anställda per år, många.

Det kan vara deras första jobb. De kommer in och provar på att arbeta. Många utrikes födda som har kommit hit ser till detta. Jag har försökt driva det i stadsbyggnadsnämnden, och det har aldrig gått igenom. Men sätt någon gubbe på! Åk ut! Prata med dem! Prata med dem på förvaltningen! Det här är fullständigt . Håll i huvudet! Och det här är inte något som jag känner privat eller någonting. Jag har däremot blivit kontaktad av dem, varit och besökt dem flera gånger. Fixa Grindstugan! I 18 år har de funnits. De måste få fortsätta sin verksamhet.

Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Jörgen! Då är nästa talare Patrik Höstmad (D). Därefter Eva Ternegren (MP). Varsågod!

Patrik Höstmad (D)

Tack för det! Det blir väl lite på samma tema här då. Jag tänkte väl också prata lite om småföretagare just specifikt. Det finns ju en risk nu i kampen om de stora etableringarna att vi tappar bort det myller av småföretagare som egentligen får samhället att fungera med både nytta och nöje. De här tunga etableringarna som har varit hittills visar sig vara ganska skakigt. Det är bra att vi även har ett myllrande näringsliv som faktiskt kan steppa in om de tunga etableringarna fördröjs, försenas eller inte ens blir av. Den stora utmaningen för de här småföretagarna i många fall är inte avsaknad av kommunalt stöd eller stöttning. Det är kommunal byråkrati, långa handläggningstider som stoppar och fördröjer. Det kan vara allt ifrån detaljplaner till bygglov, till alkoholtillstånd, till försäljning av industrimark. Vi behöver få in näringslivets aktörer och kreativitet i stadsutvecklingen också i tidigare skeden så att vi får fram planer på ett effektivare sätt som är mer anpassade efter det som aktörerna efterfrågar. Det handlar inte om att Göteborgs Stad behöver hjälpa utan att Göteborgs Stad inte ska stå i vägen. Vi behöver arbeta med att få upp nöjd kundindex inom alla områden. Det hoppas jag att vi gör tillsammans. Tack för det!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Patrik! Då är nästa talare Eva Ternegren (MP), därefter Mariah Ben Salem Dynehäll (L). Varsågod!

Eva Ternegren (MP)

Tack! Jag tänkte koncentrera mig på näringslivet här. Det finns inga spännande ämnen på det här området men jag tar det. Göteborgsregionen där Göteborg är motorn är ett centrum för kunskapsdriven industri och tjänsteföretag. Vi har två science parks och ett 60-tal testbäddar där framgångsrika och innovativa samarbeten sker mellan industri, tjänsteföretag, akademi och oss, offentlig sektor. Det här samarbetet är verkligen en framgångsfaktor för regionen. Vi attraherar också många utländska investerare, och många av stadens invånare är arbetskraft som rekryterats från andra länder. Det tycker jag säger någonting om företagsklimatet. Företagens innovationer bidrar i stort till Sveriges ekonomiska utveckling, och många av de här innovationerna bidrar till den gröna omställning som vi är i så stort och akut behov av. Jag vill betona att här är verkligen näringslivet den viktigaste partnern i den omställningen. Ofta vill de gå fortare fram än vad vi i politiken lyckas enas om. I vår rödgröna budget vill jag lyfta fram några saker.

Ett exempel på att försöka docka an till den innovativa regionen är det spännande uppdraget att utveckla arbetet med industriell symbios för att skapa arbete och gynna ett hållbart näringsliv. Det är kanske ett svårt ord, men jag tror att många vet att det finns en förebild här, Symbioscenter i Sotenäs. Den enkla idén är helt enkelt att. Det ena företagets restprodukter och avfall blir resurser för andra företag. Stenungsunds kemikluster är ett annat exempel. För att säga en sak till vill jag säga att en del av näringslivet är den sociala ekonomin. Vi har gett Higab i uppdrag att se till att sociala företag kan få flera hyreskontrakt, vilket det finns stort behov av. Och så ett av mina favoritämnen, den offentliga upphandlingen. Det är vår största reella kontaktyta med näringslivet har jag sagt förut och det säger

Kommunfullmäktige

jag igen. Det har ju dessutom stigit väldigt mycket sedan 2023 med 3 miljarder så nu är vi uppe i 29. Det är ju en väldigt stor volym och den kan man säga mycket om på gott och ont. Men det ger oss i alla fall en stor möjlighet. Att påverka marknaden genom att ställa miljökrav som fossilfria bränslen, mer återbrukat material och ekologisk mat som ska upp till 60 procent 2026. Där avslutar jag för nu.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Eva! Då är nästa talare Mariah Ben Salem Dynehäll (L) och därefter Kalle Bäck (KD). Varsågod!

Mariah Ben Salem Dynehäll (L)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Vi prioriterar göteborgarnas behov och att de insatser som görs ger resultat. Att vi har ett nära samarbete med näringsliv och civilsamhälle, både vad gäller vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser. När det gäller vuxenutbildningen anser vi att kvaliteten måste styra i första hand. När det finns likvärdiga alternativ ska kostnadseffektivitet prioriteras. Vem som genomför utbildningen är därför av underordnad betydelse. Att öka egenregin har inget egenvärde för göteborgaren. Tvärtom försämrar det människors valfrihet och minskar stadens flexibilitet för att snabbt anpassa utbildningar efter arbetsmarknadens behov. Vi vill prioritera arbetsmarknadsinsatser som bidrar till att minska bidragsberoende och hjälpa människor till frihet genom egen försörjning. Precis som när arbetsgivare kräver en arbetsinsats för att betala ut lön tror vi på en motprestation för bidrag. Motprestationen ska givetvis vara individanpassad och bidra till att öka chanserna.

till att individen blir av med sitt bidragsberoende och når en egen och varaktig försörjning. Det kan handla om språkstöd, arbetsträning eller andra insatser som ökar anställbarheten och minskar tröskeln till egen försörjning. NAV har ett jättestort ansvar i det näringslivsstrategiska programmet att bidra till samtidens och framtidens kompetensförsörjning. Det är en ödesfråga. Det är viktigt att vi har örat mot marken och säkerställer att staden levererar utbildningar som matchar arbetsmarknadens behov. För att möta behoven krävs en flexibilitet och en mångfald av aktörer för att snabbt kunna anpassa utbudet. Något vi alla har upplevt de senaste åren med pandemi, inflation och så vidare är att förutsättningarna på arbetsmarknaden kan förändras väldigt snabbt. Då måste vi stå rustade för att effektivt och skyndsamt kunna möta nya behov med ett flexibelt utbud. Vi måste också rusta människor för att kunna hantera en föränderlig arbetsmarknad. Därför anser vi också att entreprenörskap och färdighetsträning av entreprenöriella kompetenser bör genomsyra all utbildning. Jag yrkar bifall till vår egen blågula budget. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack för det! Då är nästa talare Kalle Bäck (KD) och därefter Anna Sara Hansson Perslow (C).

Kalle Bäck (KD)

Tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare! Vi politiker har inga egna pengar utan vi är beroende av de hårt arbetande göteborgarna. Därför är vi skyldiga att kunna motivera varje krona vi satsar, hur behjärtansvärt ändamålet än kan vara. Varje förslösad skattekrona är en stöld från skattebetalarna. Då skrev fyra kloka politiker på GP Debatt igår. Jag vill anknyta lite grann till det

Göteborgs Stad Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige

resonemanget i det här sammanhanget, för på samma sätt som medborgarnas pengar är just medborgarnas pengar, så finns näringslivet och företagen inte främst till för att förse kommunen med resurser till våra verksamheter. Ett fritt näringsliv är ett mål i sig själv bortom kommunala handlingsplaner och budgetar. Det är i näringslivet som innovationer omsätts i nya produkter och tjänster. Då ökar välbefindandet och världen utvecklas. Det är något vi måste ta fasta på. Mycket av företagsklimatet beror på omvärldsfaktorer, både på nationell och internationell nivå. Men mycket kan också göras här på lokal nivå i Göteborg.

Göteborg har klättrat i Svenskt Näringslivs rankning av företagsklimatet under några år, men vi ligger fortfarande alldeles för lågt, på plats 187 i den här mätningen. I dagsläget ligger vi efter både Stockholm och Malmö. Därför är Kristdemokraternas, Moderaternas, Demokraternas och Liberalernas mål att Göteborgs Stad ska ha bästa företagsklimatet bland storstadsregionerna. Det som är bekymmersamt och samtidigt hoppingivande i sammanhanget är att när man tittar på parametrar, det vi har tappat i den här mätningen jag nämnde, så är det sådant vi har rådighet över själva. Det handlar om konkurrens från kommunen och kommunens egna upphandlingar, där företagen upplever stadens agerande som ett hinder. Här måste vi bli bättre på att låta fler vara med och bidra till stadens utveckling. Då duger det inte att förstöra möjligheterna till att ha externa aktörer att bedriva SFI och lägga massa extrapengar för att tvinga hem den till verksamheten till kommunen eller att bedriva kommunala gym till exempel.

Vad som istället måste göras är att hela kommunens organisation, ända härifrån fullmäktige till den enskilde anställda, måste genomsyras av en positiv inställning till företagande och entreprenörskap. Till exempel tillståndsenheten inom miljöförvaltningen fungerar uselt i dagsläget, vilket är ett stort problem för restaurangnäringen. Så det kanske viktigaste vi som kommun kan göra är att se till att den grundläggande servicen och handläggningen faktiskt fungerar. Det var något som jag också tog med mig från företagsbesöksdagen som BRG anordnade för ett par veckor sedan. Så handläggningstider alltifrån bygglov till alkoholservicen måste bli kortare och skötas effektivare. Jag tackar för det så länge och återkommer.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack, Ellen! Då är nästa talare Anna Sara Hansson Perslow (C). Därefter Axel Josefson (M). Varsågod!

Anna Sara Hansson Perslow (C)

Tusen tack, fru ordförande, göteborgare! Vi vet ju alla att utbildning och näringsliv är centrala pelare för att skapa en stark, inkluderande och hållbar stad. Genom ett jobb får du inte bara en lön, du växer som människa, du blir del av något större. Kanske får du även vänner. Inte nog med det. Vi vet också att det är genom små och medelstora företag som fyra av fem jobb skapas. Jobb som alla behövs så att vi även i framtiden kan bygga Göteborg starkt och attraktivt. För att locka och behålla kompetens behöver vi satsningar på omställning och kompetensväxling upp på banan, bums, så att vi kan skapa möjligheter för alla göteborgare att bygga en trygg framtid oavsett om de är unga, nygöteborgare eller redan mitt i karriären. En viktig del i detta är att vuxenutbildningen ska anpassas mer efter näringslivets behov. Här ser vi särskilt behovet inom bristyrken. Bussarna måste liksom rulla. Göteborg behöver fortsätta med att attrahera, utbilda och behålla talanger och säkerställa att näringslivet står sig starkt i framtiden.

Kommunfullmäktige

Därför vill vi i Centerpartiet stärka utbildningar som kombinerar språkstudier och yrkesutbildning, sfi, för att ge fler möjligheten till egen försörjning, ett jobb och ett sammanhang. Göteborgs stad har som mål i den näringslivspolitiska utredningen att . Programmet innebär att vi ska bli en internationell förebild för samverkan mellan stad, näringsliv, akademi och ideell sektor. Vi vill ha ett näringslivsklimat där nytänkande lösningar fångas upp snabbt och där människor kan utvecklas och trivas. Göteborg har potentialen att bli en förebild för både hållbar tillväxt och innovation. Men för att nå dit behöver vi skapa en stad där utbildning, näringsliv och människor kan växa tillsammans. Hur gör vi det då? Jo, genom att se till att Göteborgs Stad ser till att stötta näringslivet på alla nivåer. Från effektiv handläggning till långsiktig stadsplanering. Om detta går det jättebra att läsa mer om i Centerpartiets förslag till budget som jag nu passar på att åter yrka bifall till. Tack så mycket!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Anna-Sara! Då är nästa talare Axel Josefson (M) och därefter Jonas Nilsson (V). Varsågod!

Axel Josefson (M)

Tack för det, fru ordförande, göteborgare, fullmäktige! Nu är det tolv timmar sedan jag stod här första gången. Vi har haft en bra debatt här tycker jag, kring skatter och välfärd och vad vi gör med pengarna. Men nu tänker jag faktiskt att vi ska ägna lite tid att prata om vad det är som gör att vi får de här pengarna, näringslivet och vår konkurrenskraft. För utan ett välfungerande näringsliv så kommer det inte in några pengar till vår verksamhet. Jag är lite bekymrad över hur utvecklingen är nu ute i världen där vi ser att stora handelspartners till oss drivs av protektionism. Man vill bygga upp tullar och skatter vilket kommer göra det svårare för oss att exportera. Det innebär att vi måste stärka vår egen konkurrenskraft och här finns det faktiskt mycket vi kan göra som kommun. Jag skulle vilja lyfta fyra saker som jag tycker är viktigt. Dels handlar det om att låta företagen kunna leverera tjänster och produkter till kommunen på ett bra sätt. Vi har haft en bra diskussion om det här med egen regi och om det är bra eller dåligt.

Jag tror att vi behöver utöka det för att det gör det billigare och vi stärker också vårt näringsliv för att de ska kunna konkurrera på en internationell marknad. Vi behöver få till viktiga investeringar. Vi har en hel del förslag till lagstiftning. Regeringar och vi har uppdrag på detta i vår budget att vi behöver samordna detta bättre. Vi behöver få till viktiga investeringar för att kunna förbättra vården och skydda våra medborgare. Jag tycker personligen att vi har taktat av lite nu. Vi hade bra fart under förra mandatperioden men nu har vi kommit in i lite sämre tider och inte fått till det på det sättet. Vi behöver fortsätta trycka på här. 3. Vi behöver titta på våra egna processer. Där var Kalle Bäck förtjänstfullt här tycker jag och pratade om just detta. Ser vi på våra tider för bygglov och tillstånd att det är en diskussion om vi kan få fram en detaljplan? Vad är detta? Vi måste ta krafttag i detta för att faktiskt komma till rätta med det. Och sen sist men inte minst, attityden till företagande och tyvärr så tycker jag att den har försämrats.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Axel. Då är nästa talare Jonas Nilsson (V). Därefter Sanda Anton Henriksson (SD). Varsågod!

Jonas Nilsson (V)

Kommunfullmäktige

Tack, ordförande! God kväll, fullmäktige och göteborgare! Arbetsvillkoren för stadens anställda är centrala för att välfärdsuppdraget ska kunna genomföras på ett hållbart sätt. I årtionden har det gjorts stora framsteg i hur effektivt olika arbetsuppgifter kan utföras. Trots det har arbetstiden inte kortats på över 50 år. 40-timmarsveckan har varit norm för arbetstid sedan 1973. Det som behövs är en generell arbetstidsförkortning. Medan vi fortsätter kämpa för det gör vi rödgröna här i Göteborg vad vi kan för stadens medarbetare här och nu. Det är vad vår satsning på arbetstidsinnovationer handlar om. Om vi pratar om socialt arbete så är det inte som vilket jobb som helst. När dina arbetsuppgifter går ut på att möta människor när de är som mest utsatta måste den psykosociala arbetsmiljön vara så bra som möjligt utifrån de förutsättningarna. Vi som arbetsgivare behöver se till att det finns tid och verktyg för återhämtning för stadens socialsekreterare. Hos socialförvaltningen på Hisingen har vi implementerat strukturerad reflektionstid på två timmar per arbetsvecka för medarbetare som arbetar klient och brukarnära.

Det kommer att underlätta för första linjens välfärdsarbetare att ha ett hållbart arbetsliv och att den tunga psykiska belastningen i så liten utsträckning som möjligt spiller över på privatlivet. Satsningen på arbetstidsinnovationer är en del i att bygga en god arbetsmiljö, ett hållbart arbete med medarbetare och säkra kompetensförsörjningen i våra välfärdsförvaltningar.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Jonas! Då är det replik begärd av Axel Josefson (M). Varsågod!

Axel Josefson (M)

Tack för det fru ordförande, fullmäktige, göteborgare. Jag håller med dig. Vi behöver förbättra arbetsmiljön för våra anställda. Det är inte bara i kommunen utan det behöver man titta över i alla verksamheter. Det jag bara ställer mig lite fundersam till är hur detta ska gå till. Jag kan hålla med om att en arbetstidsförkortning, det hade man kunnat genomföra om man har en hög tillväxt, att du har ett överskott på arbetskraft. Men vi sitter ju i en situation som är tvärtom, extremt låg tillväxt. Och vi har brist på utbildad arbetskraft. Var ska du hitta alla de här människorna till att börja med? Och hur ska du få råd med detta? Jag och många med mig tror att vi ställer oss väldigt frågande till den idén som Vänsterpartiet driver här. Och sen sist men inte minst, hur blir arbetsmiljön bättre för att man går ifrån jobbet? Det är väl på arbetet vi ska förbättra arbetsmiljön? Och inte hemma.

Tack. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är replik begärd av Jonas Nilsson (V). Varsågod.

Jonas Nilsson (V)

Tack. Då vi har brist på utbildad arbetskraft så är det extremt viktigt att den utbildade personal vi har anställd nu, att vi gör absolut allt vad vi kan för att de ska kunna jobba länge. Och jag pratar om socialsekreterare. Vi har ett stort problem med hög omsättning på personal. Och även inte att man bara går till andra kommuner, utan att man lämnar det yrket helt och hållet. Så det är extremt viktigt att vi ser till att de har absolut så god arbetsmiljö som möjligt. Att vi gör till exempel sådana insatser som arbetstidsinvasioner, som reflektionstid, för att de ska kunna hålla ett helt arbete i det yrket. Det är extremt viktigt och det är därför vi gör den här satsningen.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Jonas! Då är det ny replik begärd av Axel Josefsson (M). Varsågod!

Axel Josefson (M)

Tack för det fru ordförande! Ja, men då undrar jag, är det inte bättre då Jonas att vi anställer fler inom socialtjänsten? som man är fler, som faktiskt kan göra samma jobb än att du ska be en gå hem och så ska du ta in en annan. Det är ju samma arbetsmängd som finns kvar. Jag förstår inte riktigt hur ni får ihop det här resonemanget med det här med förkortad arbetstid om det är arbetsmiljöproblemet på jobbet ni försöker lösa. Då borde vi väl försöka antingen bli fler eller effektivisera detta. Att säga . Att vi ska arbeta mindre för att komma åt det, det blir ju lite märkligt, tycker jag.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då är det andra och sista repliken med Jonas Nilsson (V). Varsågod!

Jonas Nilsson (V)

Om jag fortsätter att prata socialtjänsten, så självklart vill vi också anställa fler. Det behövs fler socialekonomer. Men vi kommer inte att kunna göra det om man gör som ni vill göra i er budget och skära ner 125 miljoner på socialtjänsten i Göteborg. Då blir det totalt omöjligt.

Tack! Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Du har haft dina två repliker. Tack! Så då återgår vi till talarlistan. Det är Sanda Anton Henriksson (SD). Därefter Per Gustavsson . Varsågod!

Sanda Anton Henriksson (SD)

Tack för ordet! Vi har en verklighet i Göteborgs stad som vi inte kan ignorera. När vi diskuterar kompetensförsörjning handlar det om mer än bara siffror. Det handlar om människors liv och vår framtid. Den aktuella situationen kräver omfattande insatser. Vi sverigedemokrater vill effektivisera verksamheterna, och för att kunna göra det måste vi placera rätt. på rätt plats. Låt undersköterskan vara undersköterska och läraren, låt honom eller henne vara just lärare. Belasta dem inte med administrativa uppgifter som tar tid från kärnuppgiften och omvandla dem inte till byråkrater i hemlighetens namn där alla ska kunna göra allt. I stadens verksamheter arbetar vårdpersonal hårt varje dag. Men vad händer när kvalificerad personal saknas? Det leder till ökad stress och ohälsa. Vi har en skyldighet att förändra detta. Sverigedemokraterna vill investera i yrkesutbildningar i kombination med språkundervisning, och då kan vi få in kompetenta och engagerade medarbetare. Språket är avgörande för arbete och gemenskap.

Människor lär sig svenska och får tillgång till nya möjligheter, vilket hjälper dem att integrera och vara en del av något större. Vi måste skapa en trygg och respektfull arbetsmiljö där ingen känner sig undervärderad. Vi ska kunna forma en ljusare framtid för Göteborg, där alla har möjlighet att bidra och växa. När människor trivs och känner sig sedda gör de sitt bästa.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Sandra! Då är nästa talare Pär Gustafsson (L) och därefter Jonas Attenius (S). Varsågod!

Pär Gustafsson (L)

Tack ordförande! Vuxenutbildningens roll i det livslånga lärandet är centralt för den som behöver komplettera sina gymnasiestudier. Att få en ny chans. Jag tror att vi är väldigt överens i den här salen om vikten av det. Konsekvenserna av den rödgröna politiken så här halvvägs in i mandatperioden är stora. Här har både Anders och Maria beskrivit och redovisat det väldigt väl. Senast som Vänstern hade ansvar för vuxenutbildningen så bolagiserade man hela komvux och hundratals miljoner försvann från. Vår utbildningsstad, pengar som inte har kommit tillbaka. Nu ser vi att det händer igen. Jag vill verkligen lyfta ett varningens finger i den här församlingen. Jag känner stor oro för det budgetuppdrag ni gav förra året kring hur vuxenutbildningen och yrkeshögskolan ska organiseras framåt. Har ni bestämt er hur ni vill ha det? När det kommer till yrkeshögskolan är det verkligen inte fråga om arbetsmarknadsutbildningar utan högskolor. så är det en av de finaste verksamheterna vi har i den här staden.

Sen blir jag lite förbryllad också när man tar del och läser eran budget så har ni lämnat ett förslag om att som där vi ska hjälpa och stötta unga som inte är i studier eller som inte är på arbetsmarknaden som har fyllt 20 år. Det är en bra idé så att säga. Men då vill jag ändå påminna er om att vi har ett kommunalt aktivitetsstöd som slutar vid 19 år. Vi har rätt bra koll på de unga människor som inte finns på arbetsmarknaden idag. Det är 2700 var det förra året. Då är det väl bättre att stärka vägledningscentrum istället för den här gruppen. Det är helt onödigt att bygga upp parallella strukturer i en annan förvaltning.

Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Pär! Då är nästa talare Jonas Attenius (S). Därefter Anneli Rhedin (M). Varsågod!

Jonas Attenius (S)

Tack för det ordförande! Fru talman! Jag kan konstatera att ända sedan varvskrisens dagar och de efterlängtnade omdaningarna av stadens arbetsmarknad har vi ofta i bred enighet - det kan vara viktigt att säga denna kväll - jobbat för att fortsätta att diversifiera den lokala ekonomin och utan att gå för långt också stötta näringslivsutveckling på lokalt plan. Vi jagar etableringar. Vi stöttar utveckling och väger in näringslivet i politiken. I vårt rödgröna budgetförslag behåller vi den göteborgska inriktningen för den kommunala näringspolitiken. Vi ser till att förstärka BRG och Göteborg & Co rejält så att man kan fortsätta sitt utmärkta och uppmärksammade samarbete med företag av alla storlekar och fortsätta att utveckla det. Jag noterar också att vi lägger väsentligt mer pengar på småföretag i det här fallet. Det är synd. Här borde enigheten också finnas sett till finansieringsfrågan. Sedan vill jag också passa på att understryka det som många har lyft fram i den här debatten nu, att vi aldrig får glömma småföretagen.

För många av dem framstår Österborgs stad som en väldigt stor koloss, svårnavigerad på många sätt och hittar rätt i dess mångfacetterade flora. Här är det viktigt, det är flera som har påpekat det. Jag instämmer i det att våra handläggningstider måste kortas. De regelverk vi har ska vi också främja för

Kommunfullmäktige

att förenkla. Så är det. Under 2025 fortsätter det här arbetet. Här är det ju så, det har varit uppe lite innan också, att storföretagen, absolut, de är naturligtvis viktiga. Men det är just mellan mötet mellan storföretag, medelstora och små företag, när alla de känner stöd. Det är då som vårt lokala näringsliv på riktigt kan utvecklas. Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Jonas! Då är replik begärd av Axel Josefson (M).

Axel Josefson (M)

Tack ordförande, fullmäktige, göteborgare! Det är bra Jonas att vi är överens om att vi ska bekämpa byråkratin och att försöka få ordning på våra processer. Det tror jag säkert att vi alla är överens om här. Men man kommer ändå inte ifrån Jonas att sedan ni har tagit över så har ni mer eller mindre fört en klappjakt på småföretagare här i Göteborg. Framför allt de som har velat göra någonting inom välfärdsområdena, där ni med lykta har gått ut efter att hitta dem och försöka få bort dem? Vi har haft ett antal skolor och förskolor där ni på olika sätt försöker få dem att lämna in sin verksamhet. På vilket sätt tycker du att det stärker Göteborgs stads förtroende för våra företagare? Vi skapar ju med ert beteende en syn av att man som företagare inte ska närma sig Göteborg.

Margareta Andersson Broang (M)

Det tycker jag är väldigt olyckligt. Då är replik begärd av Jonas Attenius (S). Varsågod!

Jonas Attenius (S)

Tack för frågan Axel! Jag sa innan att vi ofta gjort det här i bred enighet. Men det finns faktiskt en sak som skiljer och det är just detta du lyfter nu. Företag inom välfärdssektorn, kanske inom vård, omsorg, inom olika typer av skola och sådan delen, där har vi olika syn. Där har vi olika syn. Där är vi inte lika främjande i det. För vi tycker, rent ideologiskt, vi tycker inte att man ska in och tjäna pengar på skola, vård eller omsorg. Så där är det skillnad. Absolut. Jag ger dig rätt i det, Axel. Men det som är viktigt framåt och det som jag tycker är värt att uppmärksamma, för vi har haft en debatt här tidigare idag kring andra områden, exempelvis miljö och klimatnämnden, stadsbyggnadsnämnden, exploatering och så vidare, som möter våra företagare i vardagen. Där är det också en dramatisk skillnad på ramar. var vi lägger resurser. Ta tillståndsgivning, jag tror det är ett väldigt viktigt område framåt, där vi behöver jobba för att förbättra. Då krävs det resurser och personal.

Margareta Andersson Broang (M)

Då är ny replik begärd av Axel Josefson (M). Varsågod!

Axel Josefson (M)

Tack för det ordförande! Tack Jonas för att du tydliggör detta. Jag har också uppfattat att vi har helt olika åsikter i det här. Men vi kan ju ha lite olika uppfattningar om vad som bra eller dåligt. Men varför kan vi inte låta göteborgarna själva? bestämma över detta. Varför kan inte de få avgöra om de vill gå till en kommunal skola eller en friskola eller ett kommunalt äldreboende eller ett fristående äldreboende? Varför måste du och jag bestämma det? Kan du inte se någon nytta med de fristående aktörerna? Där de faktiskt utvecklar ny metodik, man kanske har olika profiler. Man jobbar med att

Kommunfullmäktige

kunna rationalisera verksamheten på olika sätt. Som vi kanske aldrig hade gjort i den kommunala sektorn. Vi kan ju ta t.ex. vuxenutbildningen här nu som ni ska ta in i egen regi. De stora kostnader som faktiskt drabbar skattekollektivet och som är peanuts. Jämfört med de här budgetdiskussionerna vi har haft här. Hade vi sluppit mer så hade vi haft resurser.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Axel. Då är det ny replik begärd av Jonas Attenius (S). Varsågod!

Jonas Attenius (S)

Ja, men tack för det! Vi kan ju bråka om detta, Axel. Jag har ett rakt svar på din fråga. Nej, jag kan inte se något värde i att vi har vinstdrivande verksamheter inom välfärden. Det är ett tydligt svar från min sida. Men det är ju så mycket mer än så. Det lokala näringslivet i Göteborg är så mycket mer än så. Jag tycker att det är viktigt, för att inte gå i alltför stor polemik, att i alla de andra delarna är det otroligt viktigt att vi kämpar tillsammans i frågorna, inte minst för att korta handläggningstider och underlätta. och undanröja byråkratiska hinder. För det tror jag vi ändå är överens om, Axel. Tack.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Jonas. Då återgår vi till talarlistan. Det är Anneli Rhedin (M), och därefter Marie Brynolfsson (V). Varsågod.

Anneli Rhedin (M)

Tack fru ordförande, ledamöter och åhörare. Vi vet att vi behöver få fler i arbete. Vi vet också att vi behöver ha fler som arbetar heltid. Vi vet också att vi har ett rekryterings och kompetensförsörjningsbehov. Vi vet också att lyckas vi inte förlänga arbetslivet, erbjuda de som går i pension att arbeta ett till två år till, ja då kommer rekryteringsbehovet att öka ännu mer och framförallt blir det ett stort kompetensgap. Vi behöver vara fler i vården och skolan. Fler behöver komma in i arbete. Vi är alldeles för få som ska försörja allt fler och ja, det behövs bättre löner. Rödgröna vill ha en arbetstidsinnovation, bland annat så menar. SKR och Svenskt Näringsliv att detta går i strid med den svenska modellen. Det skapar till exempel stora rekryteringsproblem i många områden där det redan idag är svårt att få tag på folk. Staden behöver behålla sin personal i större utsträckning och Arbetstidsinnovation är inte lösningen här och nu. Har vi, M, D och L, svaret hur vi behåller vår personal?

Inte helt, men vi är en bit på väg. Jag tar upp några exempel från M, D, L och KDs budget. Trygg arbetsplats, där vi bland annat motverkar tystnadskultur, som kräver processer och långsiktighet för till exempel socialtjänstens medarbetare och personal inom förskola och skola. Karriärmöjligheter för medarbetare och chefer, så staden kan rekrytera, behålla och utveckla medarbetare. Större fokus på osakliga löneskillnader. Det behövs även fokus på olikheter i arbetsmiljö där sjukfrånvaron är högre i traditionellt kvinnodominerade yrken. Bifall till M, D, L och KDs budget.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack. Då har Marie Brynolfsson (V) begärt repliken. Varsågod!

Marie Brynolfsson (V)

Tack ordförande! Jag hörde jättemycket intressanta saker som Anneli tog upp här. Fler i vården, fler i skolan, bättre löner. Och sen så sa du att det är jätteviktigt att behålla personalen och att ni är en bit på väg. Och så tog du några exempel. Då tänkte jag också ta ett exempel som ni skriver om i er budget, om vilken väg ni är inne på. Nämligen. Personalkostnaderna och personalvolymen måste anpassas. Det betyder alltså minskas. På vilket sätt är det att behålla personalen när ni har skrivit ut i budgeten att personalvolymen alltså ska minskas? Kostnaderna för personal ska minskas. Det får jag inte riktigt ihop. Det betyder också bättre löner. Men ni har inte avsatt några pengar för att lönerna ska höjas. Ni har gjort en skattesänkning. Vi kan inte höja lönerna för de som jobbar i välfärden. Så de frågorna skulle jag gärna vilja ha svar på Annelie.

Margareta Andersson Broang (M)

Då återgår vi till talarlistan och nästa talare är Marie Brynolfsson (V) och därefter Anders Svensson (M). Varsågod.

Marie Brynolfsson (V)

Tackar, tackar. Ja, då ska vi göra en ny tankevrupa här. Anders Svensson var ju uppe här förut och var alldeles förtvivlad över det underskottet som Arbux hade i år. Första gången vi skulle göra en åtgärdsplan, sa Anders. Problemet för 2024, Anders, det var ju att er budget som ni gick fram med, den var ju ännu sämre. Än vad våran budget var. Så det underskottet hade ju varit då ännu värre om eran budget hade gått igenom. Sen sa Anders, nu får ni lyssna. Sen sa Anders, nu vill vi vända på det till nästa år. Vi ska vända utvecklingen. Hur har ni tänkt då, Anders? För den budget ni lägger i år, för 2025 då, den är just lägre än den som vi lade för 2024. Hur tänker du lösa den matematiken?

Margareta Andersson Broang (M)

På detta har Anders Svensson (M) begärt replik. Varsågod!

Anders Svensson (M)

Tack fru ordförande! Som svar på Maries fråga kan jag säga att den matematiken hade vi löst väldigt enkelt. Vi hade inte tagit över vuxenutbildningen i egen regi. Enligt förvaltningens ekonomer kostar det mellan 30 och 70 miljoner kronor per år.

Margareta Andersson Broang (M)

Och då är det replik Björn och Marie Brynolfsson (V). Varsågod!

Marie Brynolfsson (V)

Tack så mycket! Men Anders, det är fortfarande så att det saknas pengar. Ni har lagt en sämre budget än den som gav stora underskott. Ni måste ju själva förstå att det inte går ihop när du säger så. Och för nästa år då? Ni har jättehöga ambitioner. Jag har ju hört hur ni har berättat här om alla arbetsmarknadsinsatser. Men det fattas ju. Vi har lagt 44 miljoner mer. Ni har lagt 7 miljoner sämre budget. än vad vi la för 2024. Så era ambitioner, era politiska målsättningar, ni har ju inte finansierat dem. Det blir väldigt, ja, ett luftslott.

Tack!

Margareta Andersson Broang (M)

Tack! Då återgår vi till talarlistan. Det är Anders Svensson (M) och därefter Eva Ternegren (MP). Varsågod!

Anders Svensson (M)

Ja, fru ordförande! Ledamot Göteborgare! Jag tänkte först tacka Per för den historielektionen. Den var visserligen lite kort, men hur det var för 20 år sedan i det som var Vuxenutbildningsnämnden. Helt enkelt kring det som hände då och då var ju även Vänsterpartiet ordförande. Där kan man någon gång om man har tid titta på hur det gick till när det var väldigt många miljoner som försvann. Det finns en likhet till nu då. Man har återkommande här i dag, från i synnerhet vänstersidan, refererat till regeringen och riksdagen. Där sitter inte vi, utan vi är Göteborgs kommunfullmäktige. Men du, Marie, refererade också till ditt inledningsanförande för en stund sedan och nu precis här innan. Du ställde en fråga tidigare i dag som jag faktiskt tänkte besvara så här åtta timmar senare. Du fick inte svar på den frågan då. Jag tror att det var när vi pratade om sociala frågor. Jag var inte här inne, så jag hade velat trycka in mig, men jag hann inte. Du ställde frågan så här, och det var nästan ordagrant citerat, för jag skrev faktiskt upp den.

Vad innebär det då rent konkret att jobba resurseffektivt? Snudd på ordagrant citering av din fråga då. Jag har försökt mig på ett svar på den frågan här nu. Det innebär att inte spendera göteborgarnas eller skattebetalarnas pengar mer än nödvändigt för samma sak med samma kvalitet. Nu har du 8 timmar senare fått ett svar på den frågan. Då är det en önskan att du tar med dig detta svar som ordförande för den nämnd där du är ordförande. Att ha synpunkter på att det saknas pengar och samtidigt inte använder det konkret i det hantverk man gör, det känns lite märkligt för min del.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Anders. Då är replik Marie Brynolfsson (V).

Marie Brynolfsson (V)

Tack Anders! Jag uppskattar din tanke att besvara på den frågan som jag inte fick svar på förut. Tyvärr var det inte svar på frågan. För den frågan jag ställde var på vilket sätt förbättras arbetsmiljön genom att arbeta mer resurseffektivt? Vad det konkret innebär för arbetsmiljön? Den frågan fick jag inte riktigt svar på av dig heller faktiskt Anders. Men det kanske Annelie kan svara på. Hon har fortfarande inte svarat på min fråga på vilket sätt ni ska behålla de anställda i Göteborg. Genom att minska personalvolymen.

Margareta Andersson Broang (M)

Då återgår vi till talarlistan. Det är nästa talare Eva Ternegren (MP). Därefter Kalle Bäck (KD) och därefter är talarlistan tom. Varsågod Eva!

Eva Ternegren (MP)

Kommunfullmäktige

Tack så mycket! Även om vi gillar näringslivet så förekommer det ju tyvärr Ibland osund konkurrens och kriminalitet. Därför avsätter vi i budgeten då 1 miljon kronor till utökade kontroller av arbetsgivare som har avtal med oss. Det är för att motverka det här. Det görs redan mycket på området men behöver tyvärr göras mera. Ett annat uppdrag för flera berörda styrelser och. är att utreda och införa en begränsning i antalet underleverantörer i byggsektorn. Det är en välbehövlig åtgärd, tror jag, för att öka transparensen i hur kontrakt genomförs och kan kontrolleras. Jag skulle vilja avsluta med att säga att det är några talare som har pratat om vad vi faktiskt. kanske har gemensamt. Jag tror att vi på näringslivsområdet har rätt mycket gemensamt. En sak som pekas ut i alla partiers budgetar är att vi vill sänka kostnaderna för det vi upphandlar. Ni hörde ju förut att det ökat med 3 miljarder. Det kan man naturligtvis tänka olika kring. Vi tänker till exempel att det kan handla om en optimering, ett samutnyttjande och förlängning av produkters livslängd som åtgärd. Det finns väldigt många fler. Det är bra att vi är ense om det målet. Då ska vi också åstadkomma det, för det är nästa steg. Med det avslutar jag och yrkar bifall till de rödgrönas budget.

Margareta Andersson Broang (M)

Tack Eva! Då är det nästa talare Kalle Bäck (KD), därefter talar Lisa Thorn. Varsågod!

Kalle Bäck (KD)

Tack för det ordförande, fullmäktige, göteborgare! Det är glädjande att höra att vi är så överens om att vi måste korta handläggningstiderna i staden. Det inger ju hopp om att vi faktiskt ska uppnå resultat där också. Ytterligare en sak som jag hoppas att vi kan vara överens om är att otryggheten och brottsligheten som drabbar företag är ett stort problem. Det kostar faktiskt miljardbelopp årligen. Här tror jag att vi kan göra mer från kommunens håll för att lyssna in. Företagare som är aktiva på lokal nivå vet ofta hur brottsligheten ser ut på en viss plats. Så här kan vi bli bättre på att prata med varandra och naturligtvis med rättsvårdande myndigheter som polisen. Men om det är något som dagens företag också skriker efter så är det kompetens. Samtidigt finns det människor som befinner sig utanför arbetsmarknaden. Här måste det ständigt pågå ett arbete för att den här ekvationen ska gå ihop. Det handlar om att möjliggöra kvalitativa utbildningsinsatser för omställning, kompetensväxling, utbildning inom yrkesvux och introduktions och kompletteringsbildningar. Det livslånga lärandet helt enkelt. Göteborgs Stad är också en stor utförare av välfärd och därmed en stor arbetsgivare. Det är ett ansvar vi måste ta. Vi måste sätta välfärdens kärna först och våga prioritera. Personalvolymen behöver faktiskt minska i yrkesgrupper som inte arbetar närmast medborgarna. Det är så vi säkrar välfärden och drar vårt strå till stacken för att Göteborg ska kunna utvecklas nu och i framtiden. Tack för ordet!

Aslan Akbas (S)

Då ska vi se, då har vi kommit till punkten 2.8 och det blir på revisionen. Då har vi inte begärt ordet Jörgen, nej. Och med det sagt så har vi behandlat budget. debatten och vi är redo att avsluta där och därmed så .

Därmed så är budgetdebatten avslutad. Då går vi över till att behandla de olika budgetförslagen. Här har ett antal yrkanden framställts beträffande de olika budgetförslagen. I likhet med föregående år kommer de olika budgetförslagen att behandlas som odelbara förslag. Jag väntar lite grann tills alla har kommit.

Jag tar om där, med tanke på att alla inte var här i salen.

Kommunfullmäktige

Då börjar jag med det. Därmed är budgetdebatten avslutad. Då går vi över till att behandla de olika budgetförslagen. Här har ett antal yrkanden framställts beträffande de olika budgetförslagen. I likhet med föregående år kommer de olika budgetförslagen att behandlas som odelbara förslag. Jag kommer att ställa proposition på förslaget om budget för 2025 med taxor och avgifter inklusive. Flerårsplaner för 2026 och 2027. Med de mål, riktlinjer, uppdrag och ekonomiska ramar som anges inom de olika verksamhetsområdena. Inkluderat samtliga bilagor och de särskilda beslutsförslagen avseende ersättningar enligt LOV. Högsta tillåtna låne och borgensvolym. Göteborgs stadshus AB. Exploateringsnämndens bemyndigande. Vi köper och försäljer fastigheter, kommunstyrelsens befogenheter, utdelning från Göteborgs Stadshus AB, internränta och index för ekonomiska ramar, reglering av överskott och underskott för specificerade ekonomiska ramar, för stadsbyggnadsnämnden och överförmyndarnämnden. Ekonomisk ram avseende kostnader för digital utveckling och förvaltning.

Fastställande av värdet för personalförmåner. Fastställande av fördelning för arbetstidsinnovationer. Resursfördelningsmodell för socialnämnderna. Revidering av riktlinjer för beslutsnivåer för att äga eller hyra kommunala verksamhetslokaler. Stadsbyggnadsnämndens taxa och befogenheter. Framställningar från nämnder och styrelser. Verksamhetsmål för ekonomisk hushållning och skattesats för 2025. Jag kommer slutligen att ställa proposition på förslag till statsrevisionens budget. Då detta inte ingår i kommunstyrelsens förslag utan har beretts av fullmäktiges presidium. Godkänns denna propositionsordning?

Då fortsätter vi med budgeten för 2025 inklusive förläggingsplaner för 2026 och 2027. Bifalles förslagen från S, V och MP som också är kommunstyrelsens förslag? Bifalles förslagen från M, D, L och KD?

Ja.

Bifalles förslagen från SD?

Ja.

Bifalles förslagen från C?

Ja.

Jag finner att. SV och MPs förslag till budget för 2025, inklusive flerårsplaner för 2026 och 2027 särskilda beslutsunderlag avseende kommunstyrelsen med mera och skattesats för 2025 har bifallits. Votering är begärd och ska verkställas.

Förslaget från S, V och MP är ja i propositionen i huvudvotering. För att anta motförslag ställer jag proposition på de tre återstående yrkandena. Antas förslaget från M, D och KD som motförslag?

Antas förslaget från SD som motförslag? Antas förslaget från C som motförslag? Jag anser att förslaget från M, D, L och KD antagits som motförslag.

Votering.

Votering är begärd och ska verkställas. Förslaget från M, D, L och KD är ja i propositionen i omröstningen om detta motförslag. För att anta detta motförslag ställer jag upp på de två återstående yrkandena. Antas förslaget från SD? Som motförslag? Ja. Antas förslaget från C som motförslag?

Ja.

Jag anser att förslaget från SD antagits som motförslag. Då är det votering begärd och då ska vi verkställa den. Då är det ja för förslaget från. Från M, L, KD är ja-förslaget och nej-förslaget är SDs. Det är för att ta ett motförslag till huvudvoteringen. Är det korrekt uppfattat? Då är det så ja till M, D, L och KD. Och nej för SDs förslag. Motförslag. Varsågod och rösta.

Du restar.

Kommunfullmäktige

Då stoppar jag omröstningen. Med 29 röster mot 9 har förslaget från M, D och KD antagits till huvudvoteringen. Då återstår huvudvotering, ja, för kommunstyrelsens förslag, dvs. S, V, MPs förslag. Nej, är förslaget från. M, D, L och KD. Korrekt uppfattat? Då slutar omröstningen. Varsågod och rösta.

Jag kommer att ställa frågan för dem som inte kan rösta hur de tänker rösta.

Och då har vi två som inte har kunnat rösta. Då ställer jag först frågan. Du röstar? Nej.

Du kunde rösta visst. Då stoppade jag omröstningen. Med 40 röster mot 29, och 12 avstår, bifalles budgeten för S, V och MP. Reservation till förmån för SDs budgetförslag. Reservation från M, D, L och KD och reservation även från C till förmån för deras förslag till budget. Vi är inte färdiga. Slutligen har vi att ta ställning till förslaget till statsrevisionens budget för 2025 och flerårsplaner för 2026 och 2027. Kan vi godkänna det? Därmed är budgetärendet slutbehandlat och vi är inte färdiga. Jag vill avsluta med att tacka, till att börja med, alla som har följt oss under dagen via närradio och webb-tv. Jag vill tacka all personal här som har sett till att det har flöt på bra med fika, dricka, mat och allt det här. Jag vill tacka kansliet för allt stöd som vi får i presidium. Och tacka presidiet och er alla för en väldigt bra debatt. När vi började siktade vi på 23.00, men ni har skött er utmärkt. Så stort tack till er alla. Och att vi har kunnat avsluta innan 22.00. Med det sagt vill jag tacka er alla en gång till och önska er en fortsatt kväll.